

Finansē
Eiropas Savienība
NextGenerationEU

Nacionālais
attīstības plāns

Valsts izglītības
attīstības aģentūra

Eiropas Savienības Atveseļošanas fonda projekta Nr.2.3.1.4.i.0/1/23/l/CFLA/001

"Individuālo mācību kontu pieejas attīstība" ietvaros

INDIVIDUĀLO MĀCĪBU KONTU (IMK) PIEEJAS ZIŅOJUMS

Valsts izglītības attīstības aģentūra (VIAA)

Jūnijs 2026

Saturs

Kopsavilkums	4
Summary	7
1. Ievads	11
1.1. Ziņojuma mērķis un auditorija	11
1.2. IMK pieeja ES politikas kontekstā.....	12
1.3. IMK pilotprojekta tvērums un īstenošanas laika rāmis	13
1.4. Izmantotās metodes un datu avoti	16
2. IMK ieviešana praksē Latvijā	17
2.1. IMK ieviešanas pārvaldības modelis.....	17
2.2. Institucionālās lomas un sadarbības mehānismi	18
2.3. Partneru kartējums un ekosistēmas attīstība.....	19
2.4. IMK pilotprojekta ieviešanas gaita.....	21
2.5. IMK piedāvātie pakalpojumi	24
2.6. IMK mācību piedāvājums: pieteikšanās, mācību ceļš, mācību process un izvērtējums	29
2.7. Galvenie ieviešanas izaicinājumi un pieņemtie risinājumi	32
2.8. IMK pieejas salīdzinājums ar citu ES valstu labo praksi	33
2.9. NODAĻAS KOPSAVILKUMS	36
3. Finansēšanas loģika un publiskā atbalsta kritēriji	38
3.1. IMK pilotprojektā apbērtās finansiālā atbalsta shēmas	40
3.2. Publiskā finansējuma piešķiršanas kritēriji.....	44
3.3. NODAĻAS KOPSAVILKUMS	47
4. Prasmju pārvaldības platforma kā IMK ieviešanas pamats	49
4.1. Platformas loma IMK pieejā.....	49
4.2. Lietotārstāsti un pakalpojumu loģika	50
4.3. Biznesa procesu un darba plūsmu shēmas	53
4.4. IMK kā valsts informācijas sistēmas daļa.....	55
4.5. Funkcionālās un nefunkcionālās prasības	55
4.6. Datu integrācija un savietojamība	57
4.7. Sasaiste ar valsts un ES digitālajām ekosistēmām	58
4.8. NODAĻAS KOPSAVILKUMS	62
5. Lietotāju pieredzes izpētes atziņas	64
5.1. Lietotāju vajadzību izpētes (UX) galvenās atziņas.....	64
5.2. Mācību dalībnieku pieredze IMK pilotprojektā.....	64
5.3. Izglītības pakalpojumu sniedzēju un partneru skatījums.....	65
5.4. NODAĻAS KOPSAVILKUMS	66
6. Pakalpojuma kvalitāte un lietotāju priekšstati, gaidu izvērtējums: IMK lietotāju pieredzes un IPS ieskati	67
6.1. Pakalpojuma kvalitātes nodrošināšanas ietvars.....	67
6.2. Lietotāju priekšstati par kvalitatīvu mācību pieredzi	71
6.3. Pakalpojuma kvalitātes indikatori un uzraudzības mehānismi	75
6.4. NODAĻAS KOPSAVILKUMS	76
7. IMK pieejas komunikācija, zīmola STARS loma un izvērtējums	78
7.1. Komunikācija kā IMK ieviešanas instruments: izvērtējums	78
7.2. Zīmola STARS loma un ieviešanas izvērtējums	86
7.3. NODAĻAS KOPSAVILKUMS	89
8. Normatīvais regulējums IMK pieejas mērogošanai	91

8.1.	Pilotprojektā identificētie normatīvā regulējuma ierobežojumi	91
8.2.	Nepieciešamās izmaiņas IMK turpmākai attīstībai	91
8.3.	IMK normatīvā ietvara attīstības virziens pēc 2026. gada	92
8.4.	NODAĻAS KOPSAVILKUMS	92
9.	Rezultāti un sistēmiskā ietekme	92
9.1.	Rezultāti (<i>Output</i>).....	93
9.2.	Tiešā ietekme (<i>Outtake</i>).....	94
9.3.	Tiešā ietekme (<i>Outcomes</i>).....	98
9.4.	Sagaidāmā ietekme (<i>Outcome</i>).....	102
9.5.	Ieguldījums pieaugušo izglītības sistēmas pārvaldībā.....	103
9.6.	NODAĻAS KOPSAVILKUMS	104
10.	Secinājumi un rekomendācijas	106
10.1.	Apsvērumi nākotnes IMK pieejai (aktualitātes)	110
10.2.	Ilgtermiņspējīgas finansēšanas scenāriji pēc 2026./2029. gada	111
10.3.	Mērogošanas scenāriju priekšlikums	112
10.4.	IMK pilotprojekts kā mērogojams pieejas turpināšanas modelis	115
10.5.	Galvenie priekšnosacījumi veiksmīgai IMK ieviešanai	116
10.6.	Atziņas, secinājumi, kas noderīgi citām ES dalībvalstīm IMK ieviešanā	117
10.7.	NODAĻAS KOPSAVILKUMS	117
11.	Pielikumi: izmantotie avoti, atsauces un dokumenti	118
	Izmantotie avoti.....	118
1.	pielikums. STARS platformā izmitinātie PI projekti	119
2.	pielikums. Izglītības programmu veidi	121
3.	pielikums. ES politikas dokumentu hierarhija	122
4.	pielikums. Latvijas politikas līmenis.....	123
5.	pielikums. IMK pieejas īstenošanas operacionālie dokumenti.....	125
6.	pielikums. IMK ieviešanas pārvaldības lomu apraksts.....	126
7.	pielikums. Iesaistīto pušu institucionālo lomu un sadarbības mehānismu kartējums.....	127
8.	pielikums. IMK pakalpojuma lietotāja ceļš.....	129
9.	pielikums. Ārvalstu pieredzes salīdzinājums: Francija, Lietuva, Nīderlande, Īrija, Singapūra	131
10.	pielikums. KN ietvara kartēšanas elementu apraksts	135
11.	pielikums. Gala ziņojums "Individuālo mācību kontu pieejas aprobācijas Ex post (noslēguma/pēc investīcijas) izvērtējums Atvērto fondu projekta "Individuālo mācību kontu pieejas attīstība" ietvaros"	136
12.	pielikums. Gala ziņojums "Zvērināta revidenta finanšu audita un projekta rezultātu atbilstības audita pakalpojuma nodrošināšana, IMK projekta rezultātu atbilstības izvērtējums"	136
13.	pielikums. Latvijas iedzīvotāju reprezentatīva aptauja par STARS zīmola atpazīstamību un izvērtējumu	136
14.	pielikums. STARS platformas darbplūsmu vispārējā shēma	137
15.	pielikums. IMK pieejas un STARS attīstības ieteikumu kopsavilkums no visām sadaļām	138
16.	pielikums. IMK izmaksu struktūra un iespējamie finansējuma avoti	145

Kopsavilkums

Gala ziņojums balstīts sekundāro datu analizē, kurā izmantoti gan kvalitatīvie avoti (sākotnējais Informatīvais ziņojums, Ex post izvērtējums u.c. ziņojumi), IMK un Platformas koncepti, normatīvie akti, VIAA iekšējās atskaites, interviju kopsavilkumi), gan kvantitatīvie dati (STARS analītika, *Google Analytics* dati, IMK reģistrācijas anketas, STARS aptaujas, reprezentatīvā Latvijas iedzīvotāju aptauja). Starptautiskai salīdzināšanai atlasītas un analizētas valstis - Francija, Lietuva, Singapūra, Nīderlande un Īrija, kā avotus izmantojot valstu IMK ieviešanas ziņojumus, OECD/CEDEFOP datubāzes un nacionālos resursus. Lai novērtētu Latvijas aprobēto IMK pieeju attiecībā pret ES labo praksi, izmantoti EK atbalsta aktivitāšu ietvaros izplatītie labās prakses un pieredzes materiāli, EK izstrādātais IMK ieviešanas ceļvedis, kā arī Eiropas Pieaugušo izglītības asociācijas izstrādātie materiāli un ieteikumi ilgtspējīgai IMK platformai. IMK pieejas gala ziņojuma ietvaros ir sagatavotas konkrētas datus balstītas rekomendācijas, kas vērstas uz IMK pieejas un STARS platformas nostiprināšanu Latvijas pieaugušo izglītības sistēmā.

Būtiskākie secinājumi

IMK aprobācija Latvijā ir pierādījusi inovatīva pieaugušo izglītības instrumenta efektivitāti. Aprobācijas ietvaros tika izveidots IMK pakalpojums un STARS platforma ar 62 748 individuālajiem mācību kontiem (dati 01.06.2026.), pārbaudīts finansēšanas modelis un vairākas atbalsta shēmas, kā arī izmēģināts kvalitātes nodrošināšanas ietvars. Aprobācijas gaitā tika atlasīts mērķtiecīgs mācību piedāvājums digitālo prasmju jomā, izveidojot izglītības programmu katalogu un testējot brīvas mācību izvēles pieeju šī kataloga ietvaros. Iegūtie aprobācijas rezultāti ļauj lemt par labu IMK pieejas un STARS platformas pastāvīgai darbībai. Tuvākie uzdevumi ir nodrošināt pieejas ilgtspēju, mērķtiecīgu atbalstu un novērtēt sagaidāmo ekonomisko un sociālo ietekmi.

STARS platformas izveide un aprobācija ir centrālais IMK pieejas ilgtspējas priekšnoteikums, kura galvenie ieguvumi ir šādi:

- ▶ izveidots vienots piekļuves punkts pieaugušo izglītības atbalsta projektu piedāvājumam un pārvaldībai;
- ▶ izstrādāta lietotājiem draudzīga un piekļūstama darba vide dažādām iesaistītajām pusēm – personām, izglītības pakalpojumu sniedzējiem, atbalsta projektu darbiniekiem, pašvaldības koordinatoriem, karjeras konsultantiem;
- ▶ STARS platforma izveidota kā piekļūstama un labas lietojamības praksei atbilstoša droša vide;
- ▶ STARS platformā ieviests plašs klāsts ar biznesa procesiem, kas ietver mācību piedāvājuma atlasi un izveidi, mācību procesa atbalstu, finansējuma avotu pārvaldību, kvalitātes nodrošināšanu, prasmju novērtēšanas atbalstu, datu uzkrāšanu un analītiku, kā arī aptauju iespējas;
- ▶ izveidots pieaugušo izglītības zīmols STARS, kas atrodas izaugsmes fāzē un pusotra gadā laikā, atbilstoši zīmola briedumam, sasniedzis virzīto atpazīstamību 22% apmērā;
- ▶ IMK sistēma (STARS platforma) nostiprināta Izglītības likumā kā VIIS daļa;
- ▶ STARS platforma atbilst EK rekomendācijām ilgtspējīgas un sadarbspējīgas IMK platformas izveidei.

IMK pieejas koncepta un tā aprobācijas galvenie ieguvumi ir šādi:

- ▶ IMK pakalpojumu klāsta izveide un validācija;
- ▶ vairāku finansiālā atbalsta shēmu un atbalsta kritēriju validācija;
- ▶ pakalpojumu kvalitātes nodrošināšanas ietvara izveide un validācija;
- ▶ iegūti dati datus balstītu scenāriju izstrādei un IMK pakalpojumu klāsta pilnveidei.

Kopumā IMK aprobācijas rezultāti apliecina, ka finansiālā atbalsta shēmas un kritēriji pēc administratīvas vienkāršošanas, - piešķirtā atbalsta termiņa, nepieciešamo darbību skaita un papildu atbalsta pārskatīšanas, ir izmantojami ilgtermiņā, kā arī kvalitātes nodrošināšanas pieeja ir bijusi sekmīga un ar nelieliem pilnveidojumiem ir izmantojama turpmāk, jo tā sniedz gan priekšstatu par mācību procesu, gan par mācību ietekmi uz dalībniekiem. Vienlaikus, lai kvalitātes nodrošināšanas sistēma kļūtu pilnvērtīgāka un elastīgāka, nākotnē ieteicams paplašināt publiskā reitinga tvērumu, ieviest operatīvākus risinājumus darba tirgus vajadzību nodrošināšanai un, balstoties uz STARS pieredzes aptauju operatīvajiem rezultātiem, kas var signalizēt par kvalitātes pārkāpumiem, ieviest agrīnas brīdināšanas pieeju. Ņemot vērā augsto apmierinātību un pozitīvos profesionālos ieguvumus, ar ko dalās mācību dalībnieki ietekmes aptaujās, kas tiek īstenotas, kad pagājuši 6 mēneši pēc mācībām - kvalitātes uzraudzība STARS platformā var kļūt par efektīvu rīku, kas paplašināms uz pieaugušo izglītību kopumā.

Komunikācijas kampaņu ietekme uz STARS platformas lietojumu ir skaidri izmērāma. Pirmo divu integrēto kampaņu periodos STARS sasniedzis vidēji 5 304 aktīvos lietotājus un 1 306 reģistrācijas nedēļā, kas ir būtiski vairāk nekā ārpus kampaņām (attiecīgi 3237 un 658). Būtiska ietekme ir bijusi arī izglītības pakalpojumu sniedzēju mārketingam. Minēto kampaņu laikā, salīdzinot ar periodiem ārpus kampaņas, tīmekļa vietnes apmeklējumi un IMK reģistrācijas pieauga par 86% un 75%, un nākamajā kampaņā rādītāji ir augstāki nekā iepriekšējā, liecinot par STARS platformas un zīmola atpazīstamību. Izņēmums ir bijusi trešā integrētā kampaņa, kas noritēja laika posmā, kad mācības ar IMK atbalstu tuvojās noslēgumam un pieteikšanās attiecīgajām izglītības programmām jau bija noslēgusies.

Zīmola STARS ieviešanu nevar uzskatīt par pabeigtu, jo saskaņā ar zīmola kapitālu teoriju, aptuveni pusotru gadu pēc ieviešanas zīmols nav vairs jaunums, bet tas vēl nav uzskatāms par pašsaprotamu. Zīmols STARS atrodas izaugsmes fāzē jeb pārejā no atpazīstamības uz jēgas izpratni, praktiski tas nozīmē, ka sabiedrības aktīvākā daļa zīmolu jau atpazīst un lieto, kā arī ir izveidojies sākotnējais priekšstats par tā nozīmi, tomēr nepieciešams zīmolu nostiprināt, radot dziļāku izpratni par zīmola pievienoto vērtību dažādām auditorijām. Kopumā zīmola ieviešanas gaita ir uzskatāma par veiksmīgu, tomēr praktiskā STARS platformas lietotāju pieredze liecina par nepieciešamību turpināt vienkāršot komunikācijas valodu, padarīt saturu vienkāršāk saprotamu un mazāk izmantot birokrātisku valodu, kā arī zīmola solījuma izpildei nepieciešams pilnveidot STARS mobilo versiju un pēc būtības vienkāršot pieaugušo izglītības atbalsta projektu loģiku.

Ieteikumi ilgtspējai un mērogošanai

Pārvaldības līmenī svarīga ir pāreja no iesaistīto pušu *ad hoc* sadarbības uz skaidri definētiem pastāvīgiem starpinstitucionālajiem procesiem, kas ietver arī darba devēju līdzdalības kāpināšanu no konsultatīvas uz funkcionālu, pašvaldību lomas stiprināšanu un plašākas ekosistēmas un sadarbības mehānismu veidošanu. STARS platformas attīstība jāvirza no pieteikšanās mācībām sistēmas uz integrētu prasmju pārvaldības instrumentu ar personalizētiem, t.sk. ar mākslīgā intelekta tehnoloģijām darbināmiem atbalsta pakalpojumiem (viedajiem pakalpojumiem), vienlaikus nodrošinot pilnīgāku sadarbību ar citām valsts informācijas sistēmām un virzoties uz aptverošāku pieaugušo izglītības "vienas pieturas aģentūras" modeli.

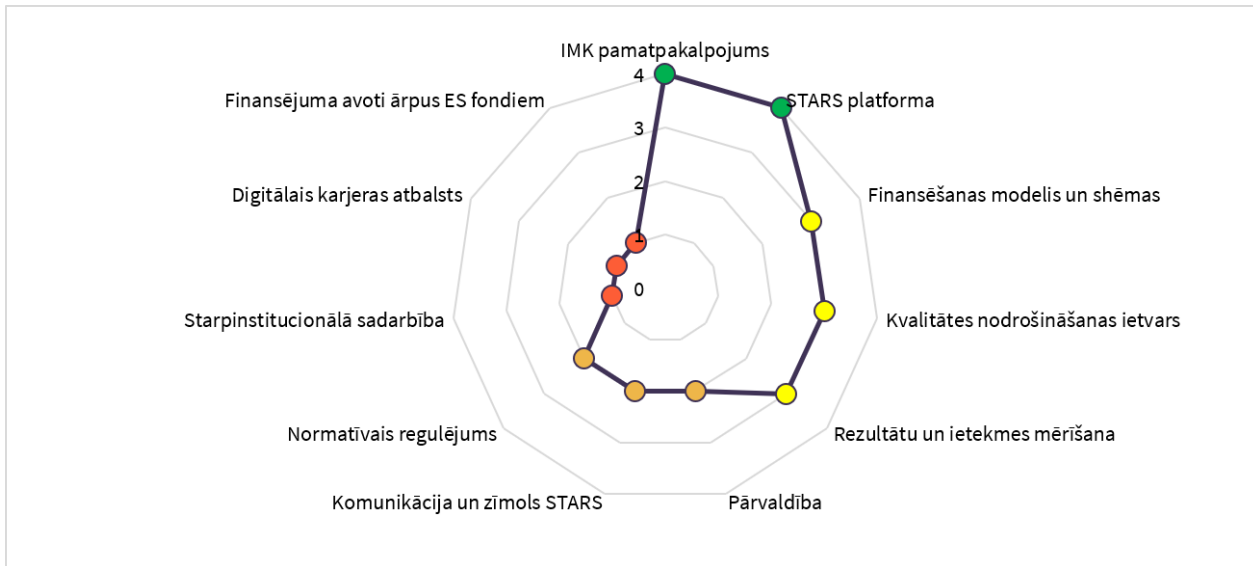
Finansēšanas modelim un atbalsta shēmām jāklūst administratīvi vienkāršākām un ilgtspējīgākām, ieviešot trīspusēju finansēšanas loģiku (valsts, darba devējs, persona). Piemēram, 100% atbalstu prioritārām kvalifikācijām un 500 eiro atbalstu ar līdzmaksājuma iespēju citām izglītības programmām. Būtiski ir izveidot nacionālu finansēšanas mehānismu ārpus ES fondu atbalsta, kas būtu balstīts dinamiskā piedāvājuma pārvaldībā atbilstoši darba tirgus aktualitātēm un valsts prioritātēm. Paralēli jāievieš mērķauditorijas segmentācija, diferencējot atbalstu pēc tādiem kritērijiem, lai mazinātu iedzīvotāju nevienlīdzības plaisu un efektīvāk atbalstītu tos, kas šobrīd ir pasīvi prasmju pilnveidē vai kam ir ierobežota piekļuve mācību iespējām.

Kvalitātes nodrošināšanai jābalstās uz regulāru datu analīzi un aptauju operatīvajos rezultātos balstītu agrīnas brīdināšanas principu, ieviešot izglītības pakalpojumu sniedzēja reitingu un kvalitātes zīmes, kā arī sistemātiski mērot mācību ietekmi uz iedzīvotāju karjeru un darba tirgu. Kvalitātes un caurspīdīguma nolūkos ir svarīgi, lai STARS būtu pieejama publisko reitingu un piedāvājumu (t.sk. atbalsta projektu) vēsture. Komunikācijas stratēģijai jāpāriet no kampaņveidīgas uz pastāvīgas klātbūtnes pieeju, diferencējot vēstījumus dažādām auditorijām un stiprinot "mutvārdu" kanālus caur darba devējiem, profesionālajām kopienām, pašvaldībām un karjeras konsultantiem.

Normatīvajā ietvarā jānostiprina divu līmeņu regulējumu - Ministru kabineta noteikumus STARS platformas pārvaldībai un Ministru kabineta instrukciju, kas nodrošina vienotus principus visiem valsts atbalstītajiem pieaugušo izglītības projektiem, tādējādi garantējot sistēmas ilgtspēju un lietotāju pieredzes vienmērīgumu, kā arī iespējas komunicēt ar iedzīvotājiem vienkāršākā valodā.

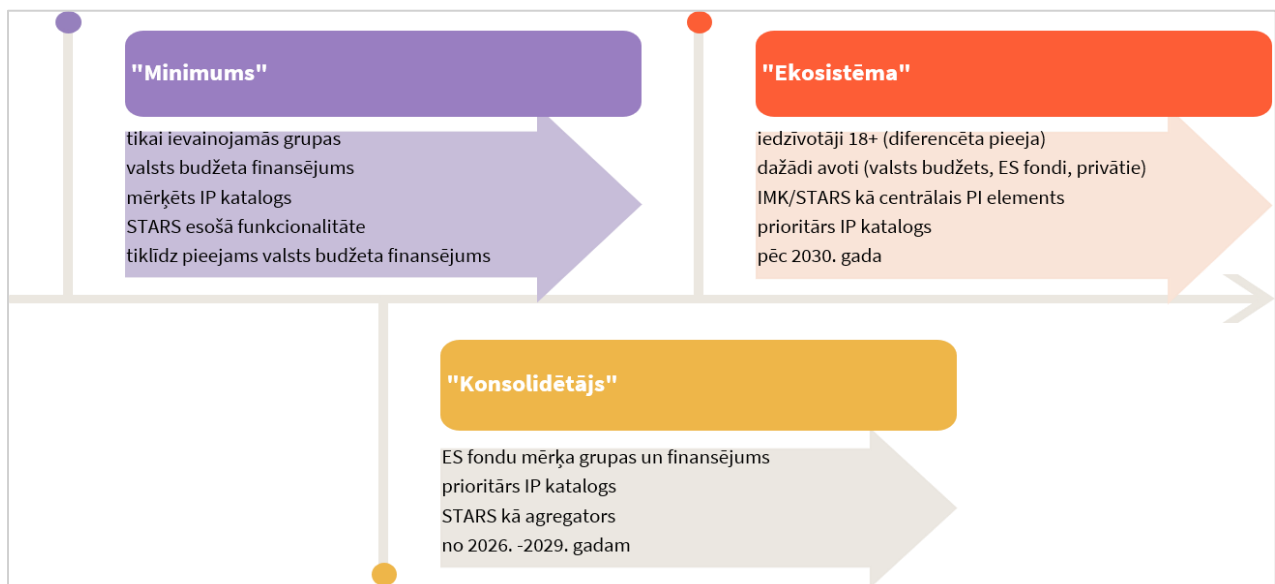
Gatavība mērogošanai shematiski attēlota radara diagrammā, kurā augstākais novērtējums "4" nozīmē gatavību mērogošanai, vērtējums "3" - gandrīz gatavs, "2" - daļēji gatavs, "1" - nav gatavs. STARS platformas gatavības pakāpe novērtēta, ņemot vērā līdz 2026. gada beigām ielānētos izstrādes darbus. Kā redzams shēmā, mērogošanai gatavas ir divas jomas - IMK pamatpakalpojums un STARS platforma, gandrīz gatavas jomas (nepieciešami samērā nelieli pilnveidojumi) - finansēšanas modelis un atbalsta shēmas, kvalitātes nodrošināšanas ietvars, rezultātu un ietekmes mērīšana, savukārt daļēji gatavas (nepieciešami darbietilpīgāki pilnveidojumi) - IMK pārvaldības modelis, komunikācija un zīmols STARS, normatīvais

regulējums. Kā jomas, kas nav gatavas un, kuru risināšana ir darbietilpīgas ir – starpinstitucionālā sadarbība un IMK finansējuma avoti ārpus ES fondiem, kā arī digitālā karjeras atbalsta pakalpojumi.

IMK pieejas attīstībai tiek piedāvāti trīs finansēšanas scenāriji, kas nav savstarpēji izslēdzoši, bet var kalpot kā pakāpeniski vai paralēli notiekošie IMK pieejas turpmākās attīstības posmi:

- ▶ 1. scenārijs "Minimums" ir konservatīvs, zemāka riska scenārijs ar valsts budžeta finansējumu, kas vērsts uz ievainojamākajām iedzīvotāju grupām;
- ▶ 2. scenārijs "Konsolidētājs" paredz STARS platformu kā vienotu ES fondu pieaugušo izglītības atbalsta projektu administrēšanas rīku pēc iespējas plašākam resoru lokam, taču ir saistīts ar augstu politisko risku starpresoru interešu dēļ un augstu finansiālo risku pēc 2029. gada (atkarība no ES fondiem);
- ▶ 3. scenārijs "Ekosistēma" ir ambiciozākais scenārijs, kas nostiprinātu IMK kā universālu PI instrumentu visiem iedzīvotājiem no 18 gadu vecuma. Tam ir nepieciešams visplašākais pakalpojumu klāsts un dažādots, ilgtspējīgs finansējuma modelis (valsts budžets, ES fondi, privātie līdzekļi), taču tā ieviešanai nepieciešama sarežģīta politiskā vienošanās un apjomīgāki STARS platformas tehniskie pilnveidojumi.

Summary

The final report is based on an analysis of secondary data, drawing on both qualitative sources (the initial Informative Report, the Ex post evaluation, and other reports), IMK (ILA) and Platform concepts, regulatory acts, VIAA internal reports, and interview summaries) and quantitative data (STARS analytics, Google Analytics data, ILA registration questionnaires, STARS surveys, and a representative survey of Latvian residents). The countries selected and analysed for international comparison - France, Lithuania, Singapore, the Netherlands, and Ireland - were examined using national ILA implementation reports, OECD/CEDEFOP databases, and national resources as sources. To evaluate Latvia's approved ILA approach against EU best practices, the study used best-practice and experience materials disseminated as part of EC support activities, the EC's ILA implementation guide, and materials and recommendations developed by the European Association for the Education of Adults for a sustainable ILA platform. As part of the final report on the ILA approach, specific data-driven recommendations have been prepared, aimed at strengthening the ILA approach and the STARS platform within Latvia's adult education system.

Key findings

The piloting of ILA in Latvia demonstrated the effectiveness of a new adult learning instrument. During the pilot, a functioning STARS platform was established with 62 748 individual learning accounts, the financing model and support schemes were tested, a targeted offering was developed (an educational programme catalogue), and a free-choice learning approach within that catalogue was piloted. The results support a decision to operate the IMK approach and the STARS platform permanently. The next priorities are to ensure sustainability, provide targeted support, and assess the expected economic and social impacts. The development and piloting of the STARS platform is the central prerequisite for the sustainability of the ILA approach. The main benefits are as follows:

- ▶ a single point of entry has been established for the offer of adult education support projects;
- ▶ a working environment for various stakeholders – individuals, education providers, support project staff, local government coordinators, and career counsellors;
- ▶ an accessible environment that complies with good usability practices;
- ▶ a wide range of business processes has been developed, including the creation of learning offers, support for the learning process, management of funding sources, quality assurance, support for skills assessment, data collection and analytics, and surveying capabilities;
- ▶ the adult education brand STARS has been established and is currently in its growth phase;
- ▶ the individual learning account system (the STARS platform) has been codified in the Education Law as part of the State Education Information System;
- ▶ the established platform complies with EC recommendations for building a sustainable and interoperable platform.

Key benefits of the ILA approach piloting:

- ▶ validation of the service portfolio;
- ▶ validation of financial support schemes and eligibility criteria;
- ▶ validation of the quality assurance framework for services;
- ▶ generation of evidence-based material for scenario development.

Overall, the results of the ILA piloting demonstrate that the quality assurance approach has been successful and remains applicable going forward, as it provides insights into both the learning process and the impact of training on participants. At the same time, to make the quality assurance system more comprehensive and flexible, it is recommended to broaden the scope of public ratings in the future, introduce more responsive solutions to labour market needs, strengthen the use of impact indicators, and implement an early warning approach.

Given the high satisfaction levels and positive professional outcomes reported by training participants in the impact survey conducted six months post-training, quality monitoring on the STARS platform can become an effective tool that could be scaled up across adult education more broadly.

The impact of communication campaigns on STARS platform usage is clearly measurable. During campaign periods, STARS reached an average of 5,304 active users and 1,306 registrations per week, significantly higher than outside campaign periods (3,237 and 658 respectively). During integrated campaigns, website visits and ILA registrations increased by 86% and 75%, and each successive campaign has shown higher metrics than the previous one, indicating growing recognition of the STARS platform and brand.

The implementation of the STARS brand cannot be considered complete. According to brand equity theory, approximately eighteen months after launch, a brand is no longer novel but is not yet taken for granted. Theoretically, the STARS brand is in the growth phase, transitioning from awareness to meaning comprehension. In practical terms, this means that the most active segments of society recognise and use the brand, an initial understanding of its significance has been established, yet the brand needs to be consolidated by creating a deeper understanding of its added value for different audiences (not only the most active segments of society). Overall, the brand implementation trajectory can be considered successful; however, the practical user experience on the STARS platform indicates the need to continue simplifying communication language, making content more easily understandable and reducing the use of bureaucratic language. Furthermore, to fulfil the brand promise, the STARS mobile version requires improvement.

Recommendations for sustainability and scaling

The sustainable development of the ILA approach requires improvements across nine strategic areas. At the governance level, the transition from ad hoc cooperation to clearly defined inter-institutional processes is critical, including the intensification of employer engagement from consultative to functional participation, strengthening the role of municipalities, and building a broader ecosystem. The development of the STARS platform should evolve from an enrolment system to an integrated skills management tool with personalised, artificial intelligence-driven support services, while ensuring fuller interoperability with other national information systems and moving towards a unified adult education "one-stop-shop" model.

The financing model must become simpler and more sustainable by introducing a tripartite financing logic (state, employer, individual) with straightforward support schemes, for example, 100% support for priority qualifications and EUR 500 support with co-payment options for other education programmes. It is essential to establish a national financing mechanism outside ESF support, based on dynamic supply management aligned with labour market relevance and national priorities. In parallel, target audience segmentation is necessary, differentiating support according to criteria that reduce inequality gaps and more effectively support those currently passive in skills development.

Quality assurance should be based on regular data analysis and an early warning principle, also implementing training provider ratings and quality labels, as well as systematically measuring the impact of training on citizens' careers and the labour market. The communication strategy should transition from campaign-based to continuous presence, differentiating messages for various audiences and strengthening "word-of-mouth" channels through employers, professional communities, municipalities and career counsellors.

The regulatory framework should consolidate a two-tier regulation – Cabinet of Ministers regulations for STARS platform governance and Cabinet instructions ensuring unified principles for all state-supported adult education projects, thereby guaranteeing system sustainability and user experience consistency, as well as opportunities to communicate with citizens in simpler language.

The readiness for scaling is schematically represented in a radar chart, where the highest rating of “4” indicates readiness for scaling, a rating of “3” means almost ready, “2” – partially ready, and “1” – not ready. The readiness level of the STARS platform has been assessed taking into account the development work scheduled until the end of 2026. As shown in the chart, two areas are ready for scaling – the core ILA service and the STARS platform; the almost ready areas (requiring relatively minor improvements) are the funding model and support schemes, the quality assurance framework, and the measurement of results and impact; while those that are partially ready (requiring more labour-intensive improvements) include the ILA governance model, communication and the STARS brand, and the regulatory framework. The areas that are not ready and whose resolution is labour-intensive are inter-institutional cooperation, ILA funding sources outside EU funds, and digital career support services.

Three funding scenarios are proposed for the development of the ILA, which are not mutually exclusive but can serve as successive or parallel development phases of the ILA:

- ▶ Scenario 1 "Minimum" – a conservative, lower-risk model funded by the state budget, targeting only the most vulnerable population groups;
- ▶ Scenario 2 "Consolidator" – envisions the STARS platform as a single administrative tool for EU-funded adult education support projects across the widest possible range of institutional sectors, but is associated with high political risk due to differing inter-institutional interests and high financial risk after 2029 (dependence on EU funds);
- ▶ Scenario 3 "Ecosystem" – the most ambitious scenario, which establishes the ILC as a universal ALE (Adult Learning and Education) instrument for all residents from the age of 18. It features the broadest range of services and a diversified, sustainable funding model (state budget, EU funds, private co-funding), but its implementation requires a complex political agreement and extensive technical improvements to the STARS platform.

Informācija par dokumentu

Nosaukums:	IMK pieejas ziņojums
Versija:	Versija 1.2 (25.06.2026. iesniegtā redakcija)
Datums:	2026. gada 27. jūnijs
Statuss:	Saskaņots
Par dokumentu:	šis ziņojums prezentē Latvijas individuālo mācību kontu (IMK) pieejas attīstības projekta (2023.-2026.) rezultātus un piedāvā ieteikumus turpmākai attīstībai

Termini un definīcijas

Ziņojumā biežāk minētie pieaugušo izglītības atbalsta projekti

2.3.1.3.i. investīcija “Pašvadītas IKT speciālistu mācību pieejas attīstība” jeb 2.3.1.3.i. investīcija - Latvijas Atveseļošanas un noturības mehānisma 2.3. reformu un investīciju virziena “Digitālā transformācija” 2.3.1.r. reformas “Ilgtspējīgas un sociāli atbildīgas atbalsta sistēmas pieaugušo izglītībai attīstība” 2.3.1.3.i. investīcija “Pašvadītas IKT speciālistu mācību pieejas attīstība”.

2.3.2.1.i. investīcija “Digitālās pamatprasmes iedzīvotājiem” jeb 2.3.2.1.i. investīcija - Latvijas Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 2. komponentes “Digitālā transformācija” reformu un investīciju virziena 2.3. “Digitālās prasmes” reformas 2.3.2.r. “Digitālās prasmes sabiedrības un pārvaldes digitālajai transformācijai” [2.3.2.1.i. investīcija “Digitālās prasmes iedzīvotājiem t.sk. jauniešiem”](#).

2.3.1.4.i. investīcija “IMK pieejas attīstība” jeb 2.3.1.4.i. investīcija - Latvijas Atveseļošanas un noturības mehānisma 2.3. reformu un investīciju virziena “Digitālā transformācija” 2.3.1.r. reformas “Ilgtspējīgas un sociāli atbildīgas atbalsta sistēmas pieaugušo izglītībai attīstība” [2.3.1.4.i. investīcija “Individuālo mācību kontu pieejas attīstība”](#).

4.2.4.2. pasākums “Mācības nodarbinātajiem” jeb 4.2.4.2. pasākums - Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 4.2.4. specifiskā atbalsta mērķa "Veicināt mūžizglītību, jo īpaši paredzot elastīgas kvalifikācijas paaugstināšanas un pārkvalificēšanās iespējas visiem, ņemot vērā digitālās prasmes, labāk paredzot pārmaiņas un jaunas prasības pēc prasmēm, kas balstītas uz darba tirgus vajadzībām, atvieglojot karjeras maiņu un sekmējot profesionālo mobilitāti" [4.2.4.2. pasākums "Atbalsts pieaugušo individuālajās vajadzībās balstītai pieaugušo izglītībai"](#).

Projektu apraksts sniegts [1. pielikumā](#).

Terminu skaidrojumi

Individuālais mācību konts jeb IMK – pēc būtības tas ir uz darbības vecumā esošas personas vārda atvērts virtuāls konts ar personas individuālo personīgo un profesionālo mācību vajadzību atbalstam ikgadēji piešķirti līdzekļiem¹. Latvijā lietotā

¹ Adaptēts no ziņojuma: Individual learning accounts. A guide to Implementation : insights and good practices from the EU ILA Mutual Learning Programme (2023-2025), pieejams: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/6f1ceb55-1c30-11f1-8c3a-01aa75ed71a1/language-en>, skatīts 19.03.2026.

definīcija² – virtuāls konts IMK platformā jeb prasmju pārvaldības platformā (STARS), kurā IMK lietotājs piekļūst personīgajam profilam, valsts budžeta līdzekļu vai Eiropas Savienības politiku instrumentu un citu ārvalstu finanšu palīdzības finansēto izglītības programmu piedāvājumam, specifiskā atbalsta pakalpojumiem un finansējumam atbilstoši publiskā vai ES programmu finansējuma ietvaros atbalstāmajiem pasākumiem un noteiktām prioritātēm.

Izglītības pakalpojumu sniedzēji jeb IPS – izglītības pakalpojumu sniedzēji, t.sk. izglītības iestādes. 2.3.1.4.i. investīcijas “IMK pieejas attīstība” kontekstā tie ir izglītības pakalpojumu nodrošinātāji, kuru piedāvājums tika iekļauts STARS platformas piedāvājumā vai potenciālie izglītības pakalpojumu sniedzēji, kas var tikt iekļauti STARS platformas piedāvājumā atbilstoši atlases kritērijiem.

Izglītības programmas – 2.3.1.4.i. investīcijas “IMK pieejas attīstība” ietvaros īstenotie izglītības programmu veidi: studiju kursi un studiju moduļi, profesionālās pilnveides un profesionālās tālākizglītības programmas, modulārās profesionālās izglītības moduļi vai moduļu kopas, neformālās izglītības programmas (t.sk. *Coursera* tālmācības programmu piedāvājums) (detalizēts programmu veidu apraksts sniegts [2. pielikumā](#)).

Mērogošana (scaling) - aprobēta risinājuma paplašināšana no pilotprojekta uz plašāku ekosistēmu, saglabājot vai uzlabojot pakalpojuma kvalitāti un nodrošinot ilgtspēju. Šī ziņojuma kontekstā mērogošana tiek skatīta trīs virzienos, t.i., horizontālā mērogošana (*scaling out*), kas ietver pakalpojuma piedāvāšanu jaunām mērķauditorijām; vertikālā mērogošana (*scaling up*), kas ietver pilotprojekta principu nostiprināšanu politikas un likumdošanas līmenī; kā arī funkcionālā mērogošana, kas ietver pakalpojuma paplašināšanu, pievienojot jaunus elementus un pakalpojumus esošajam modelim³.

Profesionālās kompetences novērtēšana - ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanai izglītības iestādē.

STARS platforma – digitālā vide Latvijas IMK pieejas aprobēšanai un turpmākai funkcionēšanai jeb Prasmju pārvaldības platforma, kas ļauj pārvaldīt personu mācību tiesības un rezultātus, nodrošināt IMK un mācību procesu administrēšanu un veikt IMK pieejas aprobēšanas datu uzkrāšanu un analīzi.

IMK platforma – lielākoties kā vispārējs apzīmējums IMK digitālajai videi.

Saīsinājumi

50+ - iedzīvotāji 50 un vairāk gadu vecumā

Ad hoc - šim gadījumam, šai nolūkā (latīņu val.)

AF vai ANM - Atveseļošanas un noturības mehānisms jeb Atveseļošanas fonds

Agile - darbu pieeja, kas balstās uz elastību, nepārtrauktu pielāgošanos un ciešu sadarbību

API - lietojumprogrammu saskarne (*Application Programming Interface*)

APIKK - Apvienotā pieaugušo izglītības koordinācijas komisija

CAP - Cilvēkkapitāla attīstības padome

CEDEFOP - Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centrs (*European Centre for the Development of Vocational Training*)

CFLA - Centrālā finanšu un līgumu aģentūra

CSP - Centrālā statistikas pārvalde

DAGR - Datu izplatīšanas un pārvaldības platforma

DigComp - Eiropas digitālās kompetences ietvars iedzīvotājiem

Drošības audits – 2025. gada decembra ziņojums “IT drošības novērtējuma kopsavilkums”

EK - Eiropas Komisija

EM - Ekonomikas ministrija

ES - Eiropas Savienība

ESF+ - Eiropas Sociālais fonds Plus

ESCO - Eiropas prasmju, kompetenču, kvalifikāciju un profesiju daudzvalodu klasifikācija

Ex post ziņojums vai izvērtējums - IMK pieejas aprobācijas Ex post (noslēguma/pēc investīcijas) izvērtējums AF projekta “Individuālo mācību kontu pieejas attīstība” ietvaros

FM - Finanšu ministrija

IAP 2027 - Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.–2027. gadam

IKT - informācijas un komunikācijas tehnoloģijas

ILA MLP - EK rīkotās savstarpējās mācīšanās programmas dalībvalstu delegāciju kapacitātes stiprināšanā IMK pieejas attīstības jomā (*Individual Learning Accounts Mutual Learning programme*)

IMK - individuālie mācību konti (angļu val. individual learning accounts jeb ILA)

IMK koncepts - 2024. gada 12. februāra Individuālo mācību kontu ieviešanas un aprobācijas koncepts

Informatīvais ziņojums - Informatīvais ziņojums “Par Latvijas AF plāna 2.komponentes “Digitālā transformācija” 2.3.reformu un investīciju virziena “Digitālās prasmes” 2.3.1.r. reformas “Ilgtspējīgas un sociāli atbildīgas atbalsta sistēmas pieaugušo

² Eiropas Savienības Atveseļošanas fonda projekts Nr. 2.3.1.4.i.0/1/23/l/CFLA/001 “Individuālo mācību kontu pieejas attīstība” ietvaros radītais “Individuālo mācību kontu ieviešanas un aprobācijas koncepts, 2024. gada 12. februārī.

³ Adaptēts no materiāliem: <https://research-innovation-community.ec.europa.eu/home>

izglītībai attīstība” 2.3.1.4.i. investīcijas “Individuālo mācību kontu pieejas attīstība” īstenošanu”
 IPS - izglītības pakalpojumu sniedzējs
 ISCED - Starptautiskā standartizētā izglītības klasifikācija (*International Standard Classification of Education*)
 ISCO - Starptautiskā standartizētā profesiju klasifikācija (*International Standard Classification of Occupations*)
 IZM - Izglītības un zinātnes ministrija
 KPI - izpildes pamatrādītāji (*Key Performance Indicator*)
 Latvija 30 - Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam
 LaSER - domnīca “Latvijas stratēģijas un ekonomikas risinājumu institūts LaSER”
 LBAS - Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība
 LDDK - Latvijas Darba devēju konfederācija
 Lietojamības novērtējums – 2025. gada decembra ziņojums “Platformas un tīmekļa vietnes stars.gov.lv piekļūstamības un lietojamības novērtējums un Platformas dizaina uzlabojumu izstrādes vadlīnijas”
 LIKTA - Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācija
 LM - Labklājības ministrija
 LPS - Latvijas Pašvaldību savienība
 LTRK - Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera
 MI - mākslīgā intelekta tehnoloģijas
 MK – Ministru kabinets
 MKN - Ministru kabineta noteikumi
 MVU - mazie un vidējie uzņēmumi
 NACE - saimniecisko darbību statistiskā klasifikācija Eiropas kopienā
 NAP 2027 - Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam
 NVA - Nodarbinātības valsts aģentūra

NVO – nevalstiskās organizācijas
 PI - pieaugušo izglītība (daļa no mūžizglītības)
 Platformas koncepts - 2024. gada 12. februāra Prasmju pārvaldības platformas koncepts
 Reģistrēšanās dati - IMK reģistrēšanas ietvaros aizpildīto anketu dati
 Revidenta ziņojums - Zvērināta revidenta finanšu audita un projekta rezultātu atbilstības audita pakalpojuma nodrošināšana, IMK projekta rezultātu atbilstības izvērtējums
 PII - profesionālās izglītības iestāde
 PMLP - Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
 PTC - profesionālās tālākizglītības centrs
 PVN - pievienotās vērtības nodoklis
 SKDS - Pētījumu centrs SKDS
 STARS - prasmju pārvaldības platforma
 STEM - zinātne, tehnoloģijas, inženierzinātnes un matemātika (*Science, Technology, Engineering, and Mathematics*)
 UX - lietotāja pieredze konkrētajā tīmekļa vietnē vai lietotnē (*user experience*)
 Uzraudzības padome - IZM izveidota padome ministrijas pārziņā esošo visu AF investīciju uzraudzībai
 VARAM - Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija
 VDAA - Valsts digitālās attīstības aģentūra
 VDAR - Vispārīgā datu aizsardzības regula
 VIAA - Valsts izglītības attīstības aģentūra
 VIAA PID - VIAA Pieaugušo izglītības departaments
 VID - Valsts ieņēmumu dienests
 VIIS - Valsts izglītības informācijas sistēma
 VIS - valsts informācijas sistēma
 VPC - biedrība “Augstākās izglītības un zinātnes IT koplietošanas pakalpojumu centrs”
 WCAG - tīmekļa satura piekļūstamības pamatnostādnes (*Web Content Accessibility Guidelines*)

1. Ievads

IMK pieejas ziņojumā (turpmāk – Ziņojums) izvērtēta IMK pieejas un STARS platformas ieviešana no 2023. gada jūlija līdz 2026. gada jūnijam. Ziņojumā analizēti sasniegtie rezultāti un galvenie izaicinājumi no iedzīvotāju, pakalpojumu sniedzēju un administratoru skatpunkta, sniedzot ieteikumus IMK pieejas un STARS platformas tālākai attīstībai.

1.1. Ziņojuma mērķis un auditorija

Ziņojuma uzdevumi un mērķauditorijas

- ▶ Izvērtēt IMK pieejas un 2.3.1.4.i. investīcijas “IMK pieejas attīstība” rezultātus, formulējot galvenās atziņas.
- ▶ Identificēt IMK pieejas stiprās puses un šķēršļus no lietotāju, pakalpojumu sniedzēju un administratoru perspektīvas.
- ▶ Izstrādāt ieteikumus IMK pieejas attīstībai un mērogošanai, kā arī STARS platformas attīstībai.

Tabula 1. Ziņojuma mērķauditorijas

Primārā auditorija	Sekundārā auditorija	Terciārā auditorija
Izglītības politikas veidotāji un īstenotāji	Pašvaldību PI speciālisti	Starptautiskie partneri (piemēram, ILA MLP dalībnieki)

Primārā auditorija	Sekundārā auditorija	Terciārā auditorija
Cilvēkkapitāla attīstības politikas veidotāji un īstenotāji Sociālie partneri ES institūcijas	Karjeras konsultanti PI īstenotāji STARS platformas esošie un potenciālie sadarbības partneri	Pētnieki un politikas izvērtētāji

Ziņojuma pieeja un ierobežojumi

- ▶ Ziņojums balstīts sekundārajos datos, un jauni primārie dati ziņojuma sagatavošanā netiek iegūti;
- ▶ Analizētie dati lielākoties aptver laika periodu lielākoties līdz 2026. gada 30. aprīlim, bet 2.3.1.4.i. investīcijas “IMK pieejas attīstība” turpinās vismaz līdz 2026. gada 30. jūnijam.
- ▶ IMK pieejas aprobācijas ietvaros AF atbalsts tika fokusēts personām ar digitālajām prasmēm, līdz ar to nav iespējams pilnvērtīgi novērtēt pieejas efektivitāti un ietekmi uz mērķgrupām ar zemām digitālām prasmēm vai bez digitālām prasmēm.

1.2. IMK pieeja ES politikas kontekstā

2022. gada ES Padomes ieteikuma⁴ mērķis ir sekmēt PI pieejamību un darbības vecuma iedzīvotāju motivāciju mācīties, neatkarīgi no viņu izglītības līmeņa, nodarbinātības vai profesionālā statusa. Kā galvenais instruments individuālo mācību vajadzību atbalstam ir izvirzīts IMK - virtuāls risinājums, kas ļauj personai, neatkarīgi no nodarbinātības statusa, periodiski saņemt un laika gaitā uzkrāt, kā arī elastīgi izlietot (piemērotā laikā un veidā) piešķirtos līdzekļus mācībām. Mācību vajadzību atbalsts ietver gan valstij aktuālu prasmju apguvi, gan karjeras konsultācijas un prasmju atzišanu. IMK pieeja balstās uz cilvēkcentrētu ilgtermiņa darbību, deleģējot izvēles brīvību un atbildību personai.

IMK pieejas ieviešana Latvijā ir stratēģisks instruments Eiropas Prasmju programmas⁵ un Eiropas sociālo tiesību pīlāra rīcības plāna⁶ īstenošanai. Šie dokumenti nosaka vērienīgo ES mērķi līdz 2030. gadam ik gadu mācībās iesaistīt vismaz 60% pieaugušo. IMK pieejas ieviešana var palīdzēt novērst trūkumus nacionālajās PI sistēmās un sniegt iedzīvotājiem tiešus stimulus mācīties. Latvijas kontekstā 2.3.1.4.i. investīcija “IMK pieejas attīstība” ir risinājums arī iedzīvotāju digitālo prasmju⁷ progresa veicināšanai, sniedzot tiešu ieguldījumu Digitālās desmitgades programmā⁸ un Digitālās izglītības rīcības plānā⁹ nosprausto mērķu sasniegšanā. Attiecīgo ES politikas plānošanas dokumentu apskats ir pieejams [3. pielikumā](#).

IMK pieejas ieviešana ir viens no instrumentiem nacionālās PI politikas praktiskai īstenošanai. [4. pielikumā](#) pievienots politikas plānošanas un īstenošanas dokumentu apraksts, kas nosaka IMK pieejas un STARS platformas lomu PI sistēmā. Hierarhiski augstākajos ilgtermiņa un vidēja termiņa attīstības plānošanas dokumentos jau kopš 2010. gada (Latvija 2030) stratēģiskās prioritātes ietver ieguldījumus cilvēkkapitālā un paradigmas maiņu izglītībā – kvalitatīvu un pieejamu izglītību mūža garumā. 2020. gadā Saeimā apstiprinātajā NAP 2027 iekļauts rīcības virziens “Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība” ar apakšvirzienu “Pieaugušo izglītība” ar 2027. gada mērķi - 54% pieaugušo (25–64 gadi) dalību izglītībā un apmācībā pēdējo 12 mēnešu laikā.

⁴ ES Padomes ieteikums par individuālajiem mācību kontiem (Council Recommendation on Individual Learning Accounts), 2022

⁵ Eiropas Prasmju programma (European Skills Agenda), 2020

⁶ Eiropas Sociālo tiesību pīlāra rīcības plāns (The European Pillar of Social Rights Action Plan), 2021

⁷ projekta 2.3.1.4. “IMK pieejas attīstība” ietvaros tika piedāvāts apgūt digitālās prasmes lietpratējiem (DigComp 4.-6.līmenis piecās kompetenču jomās un divās mācību nozarēs - Uzņēmējdarbība, finanses, grāmatvedība un administrēšana, kā arī Elektronisko un optisko iekārtu ražošanas, informācijas un komunikācijas tehnoloģijas)

⁸ Digitālās desmitgades politikas programma (Digital Decade policy programme 2030). Pieejams: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/digital-decade-policy-programme>

⁹ Digitālās izglītības rīcības plāns (2021–2027) (Digital Education Action Plan (2021–2027)), 2020

Mērķa rādītāja dinamika¹⁰ liecina par pozitīvām pārmaiņām. 2022. gadā šis īpatsvars sasniedza 52,2 %, pārsniedzot bāzes gada (2021) vērtību 47,5 % un jau pārsniedzot 2024. gada mērķa vērtību 51 %.

Izstrādājot IMK pieejas aprobācijas konceptu, kā IMK pieejas mērķis¹¹ tika izvirzīta Latvijai piemērota IMK modeļa kā PI atbalsta sistēmas elementa izveide un pārbaude, kas tiešā veidā gan neietvēra PI politikas reformas, tomēr ļāva rast un pārbaudīt risinājumus vairākām strukturālajām problēmām, kas formulētas četros savstarpēji saistītos izaicinājumos (Ernst & Young Baltic¹², 2026):

- ▶ pieaugušo izglītības fragmentācija,
- ▶ ierobežota pieejamība mācībām,
- ▶ zema pieaugušo motivācija iesaistīties izglītībā,
- ▶ nepietiekama darba devēju iesaiste pieaugušo prasmju attīstībā.

Pirms IMK pieejas ieviešanas kā galvenie tās ieguvumi tika saskatīti:

- ▶ personas līmenī vienota informācija un piekļuve aktuālam, kvalitatīvam un personalizētam mācību piedāvājumam,
- ▶ valsts pārvaldes līmenī izsekojamība PI ieguldījumiem,
- ▶ finansēšanas modeļa un vienotas pārvaldības aprobācija.

1.3. IMK pilotprojekta tvērums un īstenošanas laika rāmis

2.3.1.4.i. investīcijas “IMK pieejas attīstība” darbību īstenošana notiek no 2023. gada 1. jūlija līdz 2026. gada 30. jūnijam. 2.3.1.4.i. investīcijas īstenošanas un uzraudzības kārtību nosaka MKN Nr.506. Saskaņā ar 2025. gada 28. maija MKN Nr. 506 grozījumiem tika papildināts šī normatīvā akta tvērums, iekļaujot arī 2.3.1.3.i. investīciju (“Pašvadītās IKT speciālistu mācību pieejas attīstība”), tomēr šī Ziņojuma kontekstā, ja nav norādīts citādi, analīze attiecas uz 2.3.1.4.i. investīciju un IMK pieeju plašākā kontekstā. Kopējie 2.3.1.4.i. investīcijas “IMK pieejas attīstība” izdevumi ir 10 498 700 eiro. AF finansējums ir 9 860 699 eiro un valsts budžeta finansējums (PVN izmaksām) 638 001 eiro. Finansējuma izlietojums 2026. gada 30. aprīlī apkopots Tabula 2. Revidenta ziņojumā konstatēts, ka projekta īstenošana norisinās ar būtisku novirzi no plānotā budžeta apguves grafika, un pastāv augsta varbūtība, ka pilns plānotais finansējuma apjoms netiks apgūts. Tika sniegts ieteikums veikt visaptverošu projekta ieviešanas progresu un budžeta apguves izvērtējumu un pārskatīt projekta ieviešanas plānu, prioritizējot kritiski svarīgās aktivitātes un nodrošinot resursu koncentrēšanu to savlaicīgai un kvalitatīvai pabeigšanai, kas arī tika īstenots.

Tabula 2. 2.3.1.4.i. investīcijas “IMK pieejas attīstība” finansējuma izlietojuma pārskats

Datu avots: Progresu ziņojums Uzraudzības padomei

Finansējums	Pieejamais finansējums, eiro	Izlietotais finansējums, eiro 31.05.2026.	Pieejamā finansējuma izlietojums, % 31.05.2026.
Kopējais finansējums	10 498 700	8 433 514,61	80,33%
AF finansējums	9 860 699	8 267 742,98	83,85%
Valsts budžeta finansējums	638 001	165 771,63	25,98%

2.3.1.4.i. investīcijas “IMK pieejas attīstība” finansējuma saņēmējs ir VIAA, līdz 2025. gada 13. janvārim projekta sadarbības partneris ir IZM (AFPIN), projekta konsultatīvie partneri ir LM, EM, VARAM, NVA, LDDK, LBAS, LIKTA un VPC. Projekta uzraudzību

¹⁰ Ziņojums par Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam un Nacionālā attīstības plāna 2021.–2027. gadam īstenošanu un valsts ilgtspējīgu attīstību, Valsts kanceleja, 2026

¹¹ Kas ir individuālo mācību kontu pieeja? Pieejams: <https://www.izm.gov.lv/lv/kas-ir-individualo-macibu-kontu-pieeja>

¹² Ex post ziņojuma pilns teksts pievienots 11. pielikumā

Īsteno par investīciju atbildīgā ministrija IZM. Sadarbības partnera un uzraudzības funkcijas ir nodalītas ar iekšējiem ministrijas aktiem.

2.3.1.4.i. investīcijas “IMK pieejas attīstība” ietvaros tika piedāvāts apgūt digitālās prasmes lietpratējiem (DigComp 4.-6. līmenis) piecās kompetenču jomās un divās mācību nozarēs – “Uzņēmējdarbība, finanses, grāmatvedība un administrēšana”, kā arī “Elektronisko un optisko iekārtu ražošanas, informācijas un komunikācijas tehnoloģijas”. Vienai personai sešu mēnešu periodam tika piešķirti 500 eiro, persona bija tiesīga uzkrāt tai piešķirto publisko finansējumu par diviem secīgiem sešu mēnešu periodiem, bet ne vairāk kā 1000 eiro viena gada laikā. Aprobācijas gaitā tika veikti trīs 500 eiro piešķirumi.

2.3.1.4.i. investīcijas “IMK pieejas attīstība” ietvaros tika sniegts 100% atbalsts¹³ profesionālās pilnveides un profesionālās tālākizglītības programmu apguvei, kā arī 100% kompensētas izmaksas profesionālās kompetences novērtēšanai trīs kvalifikācijās - datorsistēmu tehniķis, programmēšanas tehniķis kibernetikas tehniķis un starptautiski atzītu sertifikātu, kas iekļauti kopā ar LIKTA izstrādātajā sarakstā, ieguvei. 2.3.1.4.i. investīcijas “IMK pieejas attīstība” īstenošanas gaita apkopota Tabula 3.

Tabula 3. 2.3.1.4.i. investīcijas “IMK pieejas attīstība” gaitas hronoloģija

Datu avots: publiski pieejamā informācija vietnē stars.gov.lv un Progresā ziņojumi Uzraudzības padomei

Ceturksnis	2024.	2025.	2026.
Visu gadu	No 2024. gada 2. ceturkšņa turpinās STARS platformas iteratīvā attīstība		
1.ceturksnis	IMK pieejas koncepta un Platformas koncepta saskaņošana IZM	Janvārī paplašināts mācību piedāvājums piedāvājot profesionālās tālākizglītības programmas Janvārī 2.uzaicinājums ¹⁴ iesniegt izglītības programmas STARS Februāra beigās iespēju pilnveidot digitālās prasmes ar IMK resursiem izmantojušas jau vairāk nekā 1500 personas 1.uzaicinājuma dalībnieki pabeidz mācības (19.03.2025.)	Gada sākumā STARS platformā izveidoti jau vairāk nekā 35 000 IMK
2.ceturksnis	Konsultatīvo partneru darba grupas izveide MKN projekta saskaņošana Eiropas Komisijā	Aprīlī uzsākta ¹⁵ pieteikšanās izdevumu kompensācijai profesionālās kompetences novērtēšanai Aprīlī 3.uzaicinājums ¹⁶ iesniegt izglītības programmas STARS Aprīlī uzsākta mentoringa programma 09.06.2025. tiek piešķirti nākamie 500 eiro	Mācību pabeigšana Ex post izvērtējums, Revidenta ziņojums, Iedzīvotāju reprezentatīvā aptauja, IMK pieejas ziņojums 20.05. 2026. Noslēguma konference Projekta noslēgums
3.ceturksnis	MKN Nr. 506 apstiprināšana Zīmola STARS izstrāde	Septembrī 4. uzaicinājums ¹⁸ iesniegt izglītības programmas STARS platformā un	

¹³ 100% atbalsts tika piešķirts, ja persona, kas vēlējas apgūt attiecīgās programmas, bija izveidojusi mācību ceļu STARS platformā

¹⁴ klātienē formā īstenojamām 4.PKL profesionālās tālākizglītības programmām profesionālo kvalifikāciju “Datorsistēmu tehniķa”, “Programmēšanas tehniķa” vai “Kibernetikas tehniķa” ieguvei: <https://stars.gov.lv/2-uzaicinajums-imk>

¹⁵ Ar 9.04.2025. pieteikšanās notika ārpus STARS platformas, bet sākot ar 2025. gada septembri kompensācijai varēja pieteikties, izmantojot individuālo mācību kontu

¹⁶ akreditētu studiju virzienu licencētu studiju programmu studiju kursus vai studiju moduļus un modulārās profesionālās izglītības programmas moduļus vai moduļu kopas no “Datorsistēmu tehniķa” un “Programmēšanas tehniķa” profesionālajām kvalifikācijām: <https://stars.gov.lv/3-uzaicinajums-imk>, piedāvājumus varēja iesniegt no 16.04. līdz 06.05.2025.

¹⁸ profesionālās pilnveides izglītības programmas, kas dod iespēju pilnveidot profesionālo kompetenci “Datorsistēmu tehniķa”, “Programmēšanas tehniķa”, “Kibernetikas tehniķa” profesionālajās kvalifikācijās un nodrošina digitālo prasmi apguvi: <https://stars.gov.lv/4-uzaicinajums-imk>, piedāvājumus varēja iesniegt no 22.09 līdz pat 10.10.2025.

	STARS platformas aprobācijas uzsākšana (septembris) - 1. uzaicinājums ¹⁷ iesniegt izglītības programmas STARS	uzaicinājums ¹⁹ iesniegt neformālās izglītības programmas iepirkumu sistēmā Uzsākta izdevumu kompensācija starptautiski atzītu sertifikātu ieguvei	
4.ceturksnis	5. decembrī STARS publiski pieejama IMK izveidei un iedzīvotāji uzsāk pieteikšanos mācībām 1. uzaicinājuma ietvaros 09.12.2024. tiek piešķirti pirmie 500 eiro un 21.12.2024. pirmā mācību grupa uzsāk mācības	Nākamais 500 eiro piešķirums 09.12.2025., piešķirts jaunajām personām un personām, kurām jūnijā tika piešķirti pirmie 500 eiro Veikts STARS lietojamības un drošības audits STARS atvērta iespēja pieteikties <i>Coursera</i> mācībām (NVA projekts)	

2.3.1.4.i. investīcijas “IMK pieejas attīstība” ir noteikti gan nacionālā līmeņa rezultatīvie rādītāji (skat. Tabula 4.), gan AF plāna sasniedzamie rādītāji (skat. Tabula 5.). Visi nacionālā līmeņa rādītāji ir izpildīti, kā arī rādītājs IZM N4 vērtība pārsniegta četras reizes.

Tabula 4. 2.3.1.4.i. investīcijas “IMK pieejas attīstība” nacionālo rādītāju izpildes statuss [17.06.2026.]

Datu avots: Progresā ziņojums Uzraudzības padomei

Rādītājs	Statuss	Termiņš Rādītāja izpilde
IZM N1 "IMK ieviešanas un aprobācijas koncepts"	Izpildīts	26.02.2024.
IZM N2 "Prasmju pārvaldības platformas koncepts"	Izpildīts	26.02.2024.
IZM N3 "Uzsākta platformas sākotnējā modeļa aprobācija"	Izpildīts	31.12.2024.
IZM N4 "Izveidota funkcionējoša platforma ar vismaz 3 500 IMK lietotājiem"	Izpildīts	Līdz 14.05.2026.

Visi 2.3.1.4.i. investīcijas “IMK pieejas attīstība” nacionālie rādītāji ir izpildīti.

¹⁷ akreditētu studiju virzienu licencētu studiju programmu studiju kursus vai studiju moduļus un modulārās profesionālās izglītības programmas moduļus vai moduļu kopas no “Datorsistēmu tehnika” un “Programmēšanas tehnika” profesionālajām kvalifikācijām: <https://stars.gov.lv/1-uzaicinajums-immk>

¹⁹ Iespēja pieteikt neformālās izglītības programmas, iesniedzot piedāvājumu Elektronisko iepirkumu sistēmas e-konkursu apakšsistēmā: <https://stars.gov.lv/neformalo-izglitibas-programmu-istenosana>

Tabula 5. 2.3.1.4.i. investīcijas “IMK pieejas attīstība” AF plāna rādītāju izpildes statuss [17.06.2026.]**Datu avots: Progresā ziņojums Uzraudzības padomei**

Rādītājs	Statuss	Termiņš	Skaidrojums
kods 60 atskaites punkts “Individuālo mācību kontu pieejas attīstība”	Izpildīts kods 60	23.07.2024.	Apstiprināti MKN Nr.506
kods 61 mērķis “Individuālo mācību kontu pieejas izmēģinājuma projekts”	Procesā kods 61	30.06.2026.	Izm publicē individuālā mācību konta pieejas novērtējumu, tostarp neatkarīga auditora analīzi.
kods 66 mērķis “Pieaugušie, kuriem palīdzēts apgūt digitālās prasmes, izmantojot individuālo mācību kontu resursus” - 1000	Izpildīts kods 66	31.03.2025.	IMK pilotprojekta ietvaros 14 11 personas ir apguvušas digitālās prasmes, izmantojot IMK resursus.
kods 67 mērķis “Pieaugušie, kuriem palīdzēts apgūt digitālās prasmes, izmantojot individuālo mācību kontu resursus” - 3500	Izpildīts kods 67	Līdz 30.06.2026.	IMK pilotprojekta ietvaros 14 110 unikālas personas ir apguvušas digitālās prasmes, izmantojot IMK resursus.
“RRFC10 Izglītības vai apmācības dalībnieku skaits” - 3500	Izpildīts RRFC10	Līdz 30.06.2026.	IMK projekta ietvaros 14 110 unikālas personas ir apguvušas digitālās prasmes, izmantojot IMK resursus.

1.4. Izmantotās metodes un datu avoti

Sekundāro datu analīze (kabineta pētījums)

Kvalitatīvo datu avoti - Informatīvais ziņojums, IMK koncepts, Platformas koncepts, MKN Nr. 506, ziņojumi (Ex post izvērtējums, Lietojamības novērtējums, Drošības audits, Revidenta ziņojums u.c.), VIAA iekšējās atskaites, Progresā ziņojumi Uzraudzības padomei, Ex post ietvaros veikto interviju un diskusiju kopsavilkumi, integrēto kampaņu atskaites u.tml. Kvantitatīvo datu avoti - STARS platformas analītika, *Google Analytics* (stars.gov.lv), IMK reģistrācijas anketu dati, STARS iebūvēto un VIAA īstenoto aptauju dati, Latvijas iedzīvotāju reprezentatīvās aptaujas dati u.tml.

Starptautiskās pieredzes analīze

Padziļinātai analīzei tika atlasītas šādas valstis: Francija, Lietuva, Singapūra, Nīderlande, Īrija. Informācijas avoti: valstu IMK ieviešanas ziņojumi un novērtējumi, OECD, CEDEFOP datu bāzes, publiski pieejamā informācija valstu tiešsaistes nacionālajos resursos un ILA MLP ietvaros sniegtā informācija. Analīzes fokusā ir finansēšanas modeļi, krīzes un to risinājumi, zīmols un komunikācija, realizējušies riski, kontekstā ar Latvijas iespējām reproducēt vai pieņemt pieredzi. Ārvalstu pieredzei nepieciešamo izejas datu ieguve veikta 2026. gada martā izmantojot teksta mašintulkošanu no analizēto valstu valodām, izmantojot MI valodas modeļus *Anthropic Claude Sonnet 4.5* un *Google Gemini*, izmantoti divi modeļi iegūto rezultātu savstarpējai validācijai un pārbaudei.

Lai novērtētu Latvijas aprobēto pieeju attiecībā pret ES labo praksi, izmantoti CEDEFOP, ILA MLP ietvaros izplatītie labās prakses un pieredzes materiāli un IMK ieviešanas ceļveži, kā arī Eiropas Pieaugušo izglītības asociācijas izstrādātie analītiskie materiāli un ieteikumi ilgtspējīgas IMK platformas izstrādei.

Ziņojuma sagatavošanā izmantotās analīzes metodes: kvalitatīvā un kvantitatīvā analīze, datu vizualizācijas, infografikas, biznesa procesa shēmas u.tml. Kvalitātes nodrošināšanas pieeja – triangulācija, validācija ar iesaistītajām pusēm. Ietekmes izvērtējuma priekšlikums tiks pārskatīts sadarbībā ar *Learning lab*²⁰.

2. IMK ieviešana praksē Latvijā

2.1. IMK ieviešanas pārvaldības modelis

IMK ieviešanā stratēģisko vadību nodrošina IZM, kuras pārziņā ir valsts PI politika. IZM izveidoja vienotu Uzraudzības padomi nozares AF investīcijām, kas nodrošināja IMK ieviešanas satura kontroli, investīcijas uzraudzību no nozares perspektīvas un savstarpējo saskaņu ar vairākām AF investīcijām. Uzraudzības lomu pilda arī CFLA, kuras atbildībā ir finansējuma izlietojuma un procedūru atbilstības uzraudzība.

2.3.1.4.i. investīcijas “IMK pieejas attīstība” īstenotājs un finansējuma saņēmējs ir VIAA, un atbildīgā struktūrvienība PID un kā sadarbības partneris līdz 2025. gada janvārim IZM AFPIN. IMK ieviešanas pārvaldības modelī iekļautās lomas un tās pildošās institūcijas apkopotas Tabula 6. IMK ieviešanas sekmīgai norisei tika iesaistīti konsultatīvie partneri, kas reprezentē nozīmīgākās iesaistītās puses:

- ▶ valsts pārvaldes iestādes - EM, LM, VARAM un NVA;
- ▶ sociālie partneri – darba devējus pārstāv LDDK, darba ņēmējus – LBAS, IKT nozari – LIKTA;
- ▶ ieviešanas gaitā tika iesaistīts vēl viens partneris – VPC;
- ▶ konsultatīvo partneru sadarbībai 2024. gada aprīlī tika izveidota darba grupa.

Tabula 6. 2.3.1.4.i. investīcijas “IMK pieejas attīstība” pārvaldības modelī iekļautās lomas un institūcijas

Lomas	Institūcijas
Stratēģiskā loma (PI politikas plānošana un starpresoru sadarbība)	IZM
AF nozares investīciju uzraudzība	IZM Uzraudzības padome ²¹
Administratīvā un procedurālā uzraudzība	CFLA
Investīcijas/ projekta īstenošana	Finansējuma saņēmējs VIAA, atbildīgā struktūrvienība PID Sadarbības partneris IZM, atbildīgā struktūrvienība AFPIN (līdz 2025. gada janvārim)
Atbalsts un konsultēšana	Konsultatīvie partneri ²² - LM, EM, VARAM, NVA, LDDK, LBAS, LIKTA un VPC

Detalizētāki lomu apraksti un tās pamatojošie normatīvie akti apkopoti [6. pielikumā](#). Ex post izvērtējuma ietvaros notikušajās intervijās ar IZM pārstāvjiem tika apliecināts, ka izveidotais uzraudzības modelis un nozares ministrijas iesaiste nodrošināja veiksmīgu projekta īstenošanu un saskaņu ar pārējām AF investīcijām izglītības jomā, savukārt IZM kā sadarbības partnera loma tika pabeigta 2025. gada janvārī.

Konsultatīvajiem partneriem sākotnēji bija paredzēta nozīmīga atbalstošā loma IMK pieejas ieviešanā, jo partneru iesaiste tika plānota kā ilgtspēju sekmējošs elements, ietverot dalību IMK pieejas dizaina norisēs. Tomēr praksē konsultatīvo partneru darba grupas ietekme izrādījies ierobežota - tā darbojusies kā formāls informēšanas forums, nevis kā stratēģisks partnerības rīks

²⁰ Learning Lab on Investing in Quality Education and Training: <https://education.ec.europa.eu/focus-topics/improving-quality/learning-lab>

²¹ Izveidota saskaņā ar Latvijas Atveseļošanas un noturības plāna 2. komponentes “Digitālā transformācija” 2.3. reformu un investīciju virziena “Digitālās prasmes” 2.3.1.r. reformas “Ilgtspējīgas un sociāli atbildīgas atbalsta sistēmas pieaugušo izglītības attīstībai” 2.3.1.3.i. investīcijas “Pašvadītas IKT speciālistu mācību pieejas attīstība”, 2.3.1.4.i. investīcijas “Individuālo mācību kontu pieejas attīstība” un 2.3.2.r. reformas “Digitālās prasmes sabiedrības un pārvaldes digitālajai transformācijai” 2.3.2.1.i. investīcijas “Digitālās prasmes iedzīvotājiem, t.sk. jauniešiem” uzraudzības padomes nolikumu

²² Kā konsultatīvais partneris tika aicināta arī LTRK, kas no dalības atteicās.

(Ernst & Young Baltic, 2026). Kopumā Ex post ietvaros notikušajās intervijās partneri atzīst, ka nav notikusi jēgpilna līdzdalība STARS platformas un IMK pieejas pilnveidē, tomēr ir arī pozitīvi izņēmumi. Tie ir partneri - LIKTA, kas aktīvi saskaņoja IT nozares mācību vajadzības un sniedza ieteikumus, un VARAM, kuras agrīna iesaiste STARS platformas izstrādē sekmēja digitālo pamatprasmju projekta integrāciju un lietotājiem draudzīgas platformas izveidi.

Tostarp daļa no konsultatīvajiem partneriem (EM, LM, VARAM, LIKTA) iesaistījās EK rīkotajā ILA MLP 2024 programmā, kuras mērķis bija stiprināt dalībvalstu kapacitāti IMK pieejas ieviešanā. ILA MLP 2024 programmas noslēgumā tika secināts, ka sniegtais EK atbalsts ir uzlabojis konsultatīvo partneru uzticēšanos IMK pieejas idejai un konceptam:

- ▶ ļaujot tiešā veidā iepazīties ar IMK pieeju plašam iesaistīto pušu lokam (iestādes, sociālie partneri);
- ▶ īstenojot zināšanu apmaiņu un kontaktu dibināšanu ar citu valstu delegācijām un veicinot pieredzes izziņāšanu valstīm ar līdzīgu PI pieeju;
- ▶ programmas laikā saņemtais atbalsts un iedrošinājums ir stiprinājis starpinstitūciju sadarbību delegācijā.

2026. gadā tika uzsākta ILA MLP 2026, kuras delegācijā tieši piedalās konsultatīvie partneri – NVA un VARAM, bet pastarpināti arī LM. Plānots, ka šīs programmas darbs noslēgsies 2027. gada sākumā.

Ieteikumi

Nodrošināt skaidri definētus, vienotus un pastāvīgus starpinstitucionālās sadarbības procesus, lēmumu pieņemšanas principus un termiņus PI īstenošanai, kas pārsniedz konkrētu projektu ietvaros definēto sadarbību (Ernst & Young Baltic, 2026). Pēc 2.3.1.4.i. investīcijas “IMK pieejas attīstība” noslēgšanās turpināt un pilnveidot konsultatīvo partneru sadarbības formātu un veicināt iesaisti, izmantojot gan formālos, gan neformālos mehānismus.

2.2. Institucionālās lomas un sadarbības mehānismi

PI ir izglītības politikas sastāvdaļa, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem ietilpst IZM kompetencē. IZM izstrādā, organizē un koordinē PI politiku. Nozīmīga PI daļa tiek īstenota profesionālās izglītības sistēmas ietvaros, galvenokārt profesionālās tālākizglītības un profesionālās pilnveides izglītības programmās vai to daļās, kas pieder pie formālās izglītības sistēmas. Praksē PI tiek īstenota kā starpnozaru politika, iekļaujot plašu iesaistīto pušu un institūciju loku. Tās operacionālajā īstenošanā ir iesaistītas trīs ministrijas (IZM, LM, EM) un to aģentūras (VIAA, NVA, LIAA). Šajā kontekstā IZM atbild par nodarbināto prasmju pilnveidi, LM - par bezdarbnieku pārkvalifikāciju un atgriešanu darba tirgū, EM - par specifisku nozaru darbinieku apmācību darba devēju vajadzībām. Papildus nozīmīga loma ir pašvaldībām, kas veido izglītības ekosistēmu savā teritorijā un licencē neformālās izglītības pakalpojumu sniedzēju izglītības programmas.

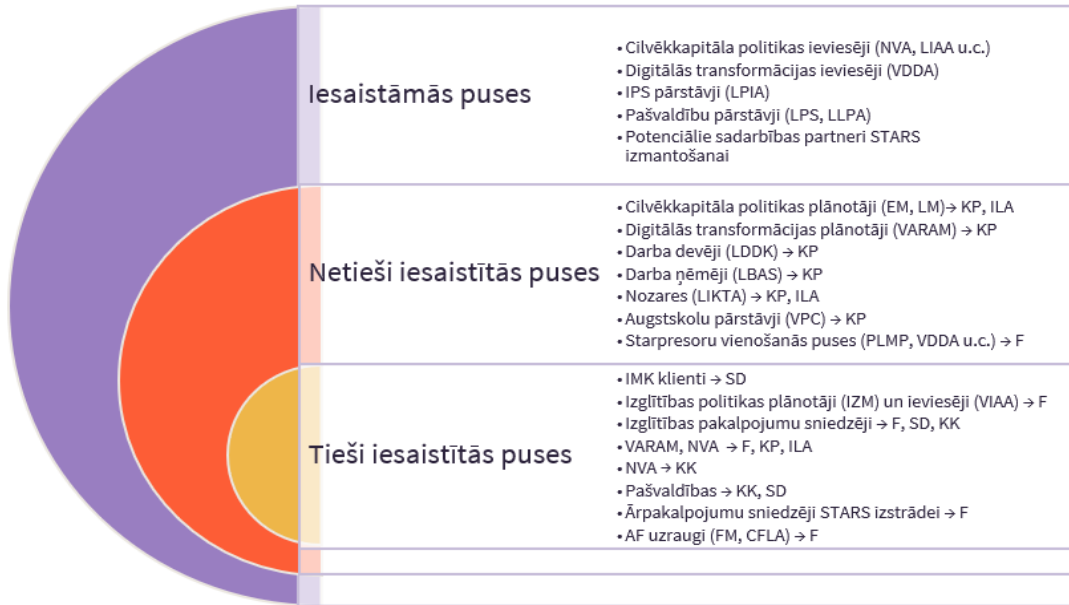
Paralēli IMK pieejas attīstības gaitai starpnozaru sadarbības pārvaldības struktūrā notikušas būtiskas izmaiņas. 2023. gada vidū tika izveidota Cilvēkkapitāla attīstības padome (CAP) starpinstitūciju koordinācijai, bet no 2024. gada vidus tās paspārnē darbu uzsāka Apvienotā pieaugušo izglītības koordinācijas komisija (APIKK)²³, kas nodrošina saskaņotu PI mācību programmu piedāvājumu resoros un aģentūrās. 2.3.1.4.i. investīcijas “IMK pieejas attīstība” izglītības programmu piedāvājuma saskaņošanā minētās institūcijas tiešā veidā netika iesaistītas, jo mācību piedāvājums augstākā līmeņa digitālām prasmēm normatīvajos aktos jau bija nostiprināts iepriekš.

2026. gada martā Izglītības likumā tika veikti grozījumi IMK nostiprināšanai, paredzot, ka STARS platforma (likumā - Individuālo mācību kontu sistēma) kļūst par VIIS daļu un 2026. gadā tiks izstrādāts specifiskāks normatīvais regulējums, kas noteiks IMK sistēmas saturu, uzturēšanas un aktualizācijas kārtību, sistēmas pārzini, sistēmas lietotāju tiesības un pienākumus, personas datu apstrādes noteikumus, datu pieejamības un aprites kritērijus un kārtību, tehnoloģisko resursu aprites kārtību, kā arī finansēšanas kārtību un kritērijus (Izglītības likums, 1998, 21.03.2026. redakcija).

IMK pieejas iesaistīto pušu kartējums un institucionālās lomas detalizēti aprakstītas Ex post ziņojumā. Par tiešajām pusēm uzskatāmas organizācijas un personas, kas iesaistītas IMK pieejas izstrādē, aprobācijā vai īstenošanā, tieši izmanto STARS

²³ Līdz 2024. gada vidum darbojās Pieaugušo izglītības pārvaldības padome, kuras sastāvā bija dažādas ieinteresētās puses, kas pārstāvēja valsts iestādes, sociālos partnerus un plānošanas reģionus (un pašvaldības). Padomes pienākumos ietilpa izglītības un apmācību pieprasījuma un piedāvājuma izvērtēšana, kā arī piedāvājuma pielāgošana atbilstoši īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa prasmju pieprasījuma un ekonomiskās izaugsmes prognožu rezultātiem.

platformu vai nodrošina tās darbību un tieši ietekmē IMK pieejas rezultātus. Par netiešajām - tās, kas tieši neizmanto STARS platformu, taču netieši ietekmē vai tiek ietekmētas no IMK pieejas darbības vai rezultātiem. Detalizēts iesaistīto pušu kartējums ar lomām un sadarbības mehānismiem iekļauts [7. pielikumā](#), bet shematiskais kartējums sniegts Ilustrācija 1. Iesaistīto pušu kartējums aptver trīs līmeņus. Tieši iesaistītās puses: IMK klienti, izglītības politikas plānotāji un ieviesēji, VARAM, NVA, pašvaldības, STARS izstrādātāji un AF uzraugi - sadarbojas caur formālajiem mehānismiem, servisa dizaina sesijām un iesaistīti karjeras konsultāciju sniegšanā. Netieši iesaistītās puses - galvenokārt darbojas konsultatīvo partneru darba grupas ietvaros, kuras stratēģiskā ietekme praksē ir bijusi ierobežota. Būtiski paplašināms ir iesaistāmo pušu loks: politikas ieviesēji (LIAA, VDDA), IPS un pašvaldību pārstāvji, kā arī potenciālie STARS platformas partneri, kuru aktīvāka iesaiste stiprinātu IMK pieejas ilgtspēju.

Ilustrācija 1. Iesaistīto pušu kartējums. Apzīmējumi sadarbības mehānismiem – F (formālie mehānismi, kas ietver atlases, līgumus, uzraudzību u.tml.), KK (karjeras konsultācijas), SD (dalība servisa dizaina sesijās un izpētē), KP (konsultatīvie partneri), ILA (dalībnieki Latvijas delegācijās ILA MLP)

Ieteikumi

Stiprināt darba devēju iesaisti no konsultatīvas līdz funkcionālai līdzdalībai (Ernst & Young Baltic, 2026).

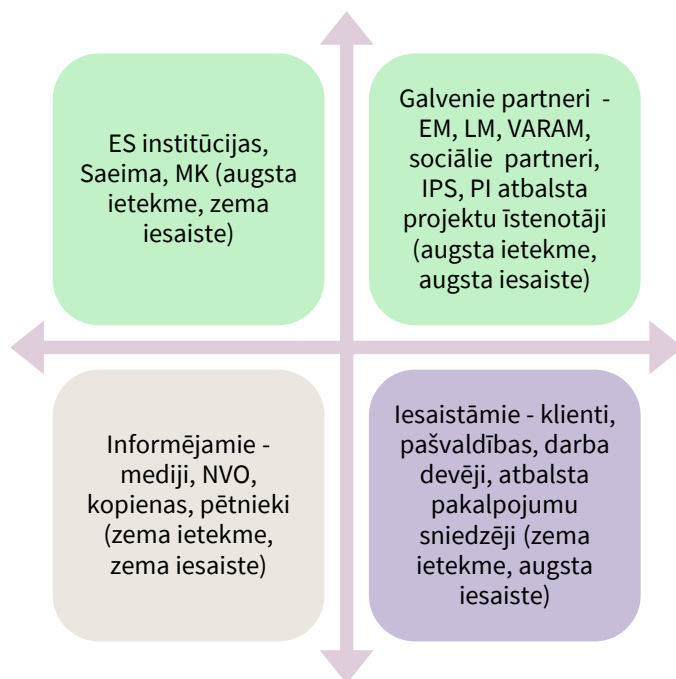
Stiprināt pašvaldību un NVA praktisko iesaisti IMK darbināšanā un STARS platformas attīstībā.

Veidot sadarbības mehānismus potenciālo STARS platformas sadarbības partneru loka paplašināšanai – potenciālie atbalsta projektu īstenotāji, pašvaldības.

2.3. Partneru kartējums un ekosistēmas attīstība

Vērtējot partneru ietekmes un iesaistes intensitāti, esošos un potenciālos partnerus var grupēt 4 daļās (skat. Ilustrācija 2):

- ▶ partneri ar augstu ietekmi un zemu iesaisti – ES institūcijas un Latvijas Saeima, MK;
- ▶ galvenie partneri ar augstu ietekmi un augstu iesaisti – EM, LM, VARAM, sociālie partneri, IPS, PI atbalsta projektu īstenotāji;
- ▶ iesaistāmie partneri ar zemu ietekmi un augstu iesaisti – IMK klienti, pašvaldības, darba devēji, atbalsta pakalpojumu sniedzēji (piemēram, karjeras konsultanti);
- ▶ informējamie partneri ar zemu ietekmi un zemu iesaisti – mediji, NVO, kopienas, pētnieki.

Ilustrācija 2. Ekosistēmas partneru kartējuma shēma

Error! Not a valid bookmark self-reference. plašam partneru lokam vadoties pēc kategorijām (valsts un pašvaldību iestādes, nozaru pārstāvji, izglītības pakalpojumu sniedzēji un iesaistes IMK pieejas pārvaldībā un STARS platformas attīstībā, rekomendētajām iesaistes stratēģijām un partneru ietekmes novērtējumu.

Tabula 7. Partneru raksturojums, iesaiste un ietekme uz IMK pieejas attīstību

Partneru, ieinteresēto pušu grupas	iesaiste pārvaldībā (konsultatīvie partneri)	iesaiste STARS attīstībā	iesaistes stratēģija IMK attīstības turpināšanai	ietekme uz IMK pieejas attīstību
Es institūcijas	×	×	Apmierināt partneru prasības	✓✓✓
Saeima, MK	×	×	Apmierināt partneru prasības	✓✓✓
Valsts iestādes, t.sk. pašvaldības				
VIAA (īstenotājs)	koordinē	✓✓✓	Īstenotājs	✓✓✓
IZM (nozares ministrija)	uzrauga, piedalās	✓✓✓	Īstenotājs	✓✓✓
Ministrijas	✓ IZM, EM, LM, VARAM ↑	✓EM, LM ↑ ✓ VARAM ↑	Partneri	✓✓
Aģentūras	✓ NVA ↑	✓NVA↑	Partneri	✓✓ NVA
Pašvaldības	× ↑	× ↑	Iesaistīt	✓
Sociālie partneri – nozares, darba devēji, darba ņēmēji u.c.	✓✓✓ LIKTA, ✓LDDK, VPC, LBAS	✓ LIKTA → × LDDK, LBAS →	Partneri	✓✓
Pašvaldību PI koordinatori	×	✓ ↑	Iesaistīt	✓
Karjeras konsultanti (NVA, IPS, pašvaldības)	×	✓ ↑	Iesaistīt	✓
Izglītības pakalpojumu sniedzēji (IPS)	× ↑	✓✓ ↑	Partneri	✓✓✓
PI atbalsta projektu īstenotāji (ārpus VIAA)	✓✓ VARAM, ✓ NVA	✓✓ VARAM →	Partneri	✓✓

IMK klienti	×	✓✓ ↑	iesaistīt	✓✓
Potenciālie IMK klienti	×	✓ ↑	iesaistīt	✓✓
Darba devēji (ārpus LDDK, LTRK, LIKTA)	×	× ↑	Informēt	✓
NVO (ārpus sociālo partneru loka), kopienas	×	× ↑	Informēt	✓
Viedokļu līderi, mediji	×	×	Informēt	✓
Apzīmējumi: ✓✓✓ - augsta, ✓✓ - vidēja, ✓ - zema, × - pārskata periodā nav, ↑ - iesaiste jākāpina				

Jāturpina, jāpilnveido konsultatīvo partneru iesaiste. Ieteicams paplašināt loku – iekļaujot pašvaldību pārstāvniecību un, iespējams, IPS pārstāvniecību. Vēlams vairāk iesaistīt STARS platformas attīstībā tādas partneru grupas kā esošie un potenciālie IMK klienti, darba devēji pa tiešo, jaunas kopienas un /vai tās pārstāvošās NVO.

VARAM iesaiste, kā digitālās transformācijas politikas īpašniekam – zema, iesaiste būtu jāpaaugstina. Sadarbības mehānismi – darba grupas, konsultatīvās padomes (piemēram, padomdevēji STARS funkcionalitātes attīstībai), aptaujas (IMK klientu grupas, IPS, pašvaldības u.tml.), uzturot balansu starp birokrātiskumu un praktisko sadarbību. Neformālie mehānismi – zināšanu apmaiņas pasākumi un darbnīcas partneriem un iesaistāmajiem, savstarpējās mācīšanās programmas (piemēram, ILA MLP vai līdzīgas), “praktiķu” kopienas (*communities of practice*) (piemēram, karjeras konsultanti, PI koordinatori, PI atbalsta projektu īstenotāji), diskusijas un darbnīcas dažādu izaicinājumu risināšanai.

Ieteikumi

Paplašināt iesaistīto partneru loku, īpaši STARS platformas attīstībā: veidot pārstāvniecību pašvaldībām, IPS, kā arī esošajiem un potenciālajiem IMK klientiem, darba devējiem, kopienām (piemēram, tehnoloģiju kopienas²⁴, reģionu kopienas u.tml.).

Stiprināt VARAM iesaisti kā digitālās transformācijas politikas īpašniekam - VARAM aktīvāk jāpiedalās STARS platformas attīstībā.

Attīstīt neformālo sadarbību, organizējot zināšanu apmaiņas pasākumus, savstarpējās mācīšanās programmas un praktiķu kopienas (karjeras konsultanti, PI koordinatori u.c.), lai veicinātu regulāru pieredzes apmaiņu starp partneriem.

2.4. IMK pilotprojekta ieviešanas gaita

IMK pieejas attīstības priekšnoteikumi

IMK pieejas attīstība ir pakārtota AF plāna reformai 2.3.1.r “Ilgtspējīgas un sociāli atbildīgas atbalsta sistēmas pieaugušo izglītībai attīstība”. Šī reforma paredz izveidot un normatīvajā bāzē nostiprināt ilgtspējīgu un sociāli atbildīgu atbalsta sistēmu PI, attiecībā uz indivīdiem, radot nodarbinātajiem plašākās iespējas un tiesības piedalīties izglītībā. Reformas tiešais rezultāts ir valsts līmeņa atbalsta sistēmas izveide ar mērķi palielināt iedzīvotāju līdzdalību PI, tai skaitā apmaksātā darba laika ietvaros. IMK ieviešanas praktisko realizāciju nodrošina AF ietvars un tam pakārtotie regulējošie akti, kas definē projektu atlasī, IMK ieviešanas kārtību, finansēšanas nosacījumus un citus operacionālos aspektus. [5. pielikumā](#) apkopoti IMK pieejas īstenošanas operacionālie dokumenti un ieviešanas notikumu hronoloģija. 2.3.1.4.i. investīcijas “IMK pieejas attīstība” ieviešanas vienkāršota laika līnija apkopota Tabula 8.

Jāatzīmē, ka Informatīvā ziņojuma apstiprināšanai bija nepieciešams aptuveni gads, jo pirmais saskaņošanas termiņš bija 2022. gada augustā, bet faktiski MK informatīvo ziņojumu pieņēma 2023. gada 4. jūlijā. Tas, ka saskaņošana prasīja gandrīz gadu un sniegto atzinumu analīze liecina par būtiskiem sistēmiskiem un konceptuāliem izaicinājumiem:

- ▶ plašs iesaistīto pušu skaits, kam grūtības savstarpēji vienoties, liecina par atšķirīgām IMK pieejas attīstības vīzijām un vajadzībām PI jomā;
- ▶ bažas par funkciju un lomu dublēšanos vairākos resoros (IZM, LM);

²⁴ Latvijas tehnoloģiju kopienu piemēri - Rīga TechGirls, Rīga Tech Community, TechHub Rīga.

- sociālie partneri (īpaši darba devēji) pauda skepsi par IMK pieejas atbilstību darba devēju vajadzībām.

Ņemot vērā ilgo saskaņošanas laiku, IMK pieejas praktiskajai aprobācijai un STARS platformas izstrādei atvēlētais laiks saruka un radīja riskus pilnvērtīgas aprobācijas norisei. Līdzīgi arī MKN Nr.506 saskaņošana aizņēma pusgadu laiku, kuras ietvaros atkārtojās iesaistīto pušu grūtības savstarpēji vienoties un aktualizējās bažas par funkciju dublēšanos. Tādējādi aptuveni pusotrs gads no laika, kas varētu tikt izlietots IMK pieejas aprobācijai, bija nepieciešams diskusijām ar iesaistītām pusēm un kompromisu meklējumiem. Ex post izvērtējuma intervijās gūtas pārlicības, ka turpinot, IMK pieejas attīstību, situācija var atkārtoties.

Tabula 8. 2.3.1.4.i. investīcijas “IMK pieejas attīstība” ieviešanas laika līnija

	2021.	2022.	2023.	2024.
1.ceturksnis	Atvēršanas un noturības mehānisma izveide	Vadlīnijas informatīvo ziņojumu un MK izstrādei AF ieviešanai		IMK pieejas aprobācijas un Platformas konceptu saskaņošana IZM ILA MLP 2024 uzsākšana
2.ceturksnis	Latvijas AF plāna apstiprināšana			Konsultatīvo partneru darba grupas izveide MKN projekta saskaņošana Eiropas Komisijā
3.ceturksnis	AF īstenošanas un uzraudzības kārtības apstiprināšana	Informatīvais ziņojums par IMK pieejas attīstību (1.piegājiens saskaņošanai) un publiskā apspriešana	Informatīvā ziņojuma par IMK pieejas attīstību apstiprināšana; ierobežotās atlases process; projekta sākums	MKN Nr. 506 apstiprināšana
4.ceturksnis	IZM darba grupas Prasmju pārvaldības platformas attīstībai izveide		Līguma noslēgšana par IMK pieejas attīstības īstenošanu MKN Nr. 506 publiskā apspriešana	ILA MPL 2024 noslēgums

IMK ieviešanas gaitas galveno atziņu apkopojums, kas skatīts IMK ieviešanas aktivitāšu kontekstā sniegts Tabula 9.

Tabula 9. IMK pamatelementu ieviešanas gaitas atziņu apkopojums

IMK ieviešanas aktivitātes ²⁵	Apraksts, galvenās atziņas un secinājumi
IMK koncepta izstrāde, kā arī reglamentējošo MKN izstrāde	<p>IMK koncepta izstrādē tika pielietota pakalpojumu dizaina pieeja ar pieciem pamatelementiem: izpēte, problēmas definēšana, ideju izstrāde, prototipēšana (sākotnējā modeļa novērtēšana) un testēšana.</p> <p>Galvenās atziņas un secinājumi</p> <p>Koncepta izstrādei tika atvēlēti 6 mēneši, taču praksē bija nepieciešams par 1,5 mēnešiem ilgāks laiks. Līdzīgi arī pietiekami nenovērtēts tika MKN izstrādei un saskaņošanai nepieciešamais laiks. Tādējādi samazinājās laika posms STARS platformas izstrādei un IMK pieejas praktiskajai aprobācijai. Kavēšanos raisīja neprecīzas aplēses pakalpojuma dizaina pieejas resursietilpībai, bet MKN saskaņošanas laikā aktualizējās iesaistīto pušu atšķirīgie redzējumi par IMK pieeju.</p>

²⁵ No atlases dokumentācijas - pielikums Nr.2 Projekta “Individuālo mācību kontu pieejas attīstība” aktivitāšu apraksts un indikatīvs laika plāns.

IMK ieviešanas aktivitātes ²⁵	Apraksts, galvenās atziņas un secinājumi
Platformas koncepta izstrāde	<p>Platformas koncepta izstrāde tika veikta mijiedarbībā ar IMK konceptu. Tika izvērtēta jau iepriekš PI projektos lietotās e-vides transformācija, modulāra un elastīga platformas uzbūve, kā arī izstrādes darbu īstenošanu ar iekšējiem resursiem.</p> <p>Galvenā atziņas un secinājumi</p> <p>Koncepta izstrāde tika plānota paralēli IMK koncepta izstrādei, taču praksē abi procesi nevarēja noritēt pilnīgi paralēli, jo Platformas koncepta izstrādei bija nepieciešami jau konkrēti apstiprināti uzstādījumi no IMK koncepta.</p>
Prasmju pārvaldības platformas izstrāde, aprobācija un pilnveide	<p>Detalizēti aplūkots 4. nodaļā</p> <p>Kopumā STARS platformas izstrādei atvēlētais laiks saruka, jo ievērojams laika posms bija nepieciešams Informatīvā ziņojuma, abu konceptu un MKN Nr. 506 saskaņošanai, aptuveni par pusotru gadu samazinājās platformas izstrādes laiks. Vidēji šāda mēroga platformas izstrāde aizņem no 18 līdz 36 mēnešiem (IMK ietvaros citās valstīs vismaz 12-18 mēneši), bet šajā gadījumā laiks no konceptu apstiprināšanas līdz STARS platformas aprobācijas uzsākšanai bija ~ 7 mēneši. Platformas pilnveide notiek nepārtraukti un turpināsies līdz 2026. gada beigām. Izstrādes tempu kāpināšanai bija nepieciešams piesaistīt ārpalpojumu sniedzējus.</p> <p>Galvenās atziņas un secinājumi</p> <p>Esošajā laika ietvarā grūtības radās ar starpresoru vienošanos²⁶ par datu apmaiņu ar PLMP noslēgšanu un īstenošanu (Baltic Audit, 2026).</p> <p>Aprobācijas noslēgumā ir iegūts tehnisks risinājums, kas atbilst gan Platformas konceptā plānotajam, gan ir gatavs dažādu mācību finansējuma projektu integrācijai tajā (Ernst & Young Baltic, 2026).</p> <p>STARS platforma izveidota kā dažādām lietotāju grupām ērta un tajā regulāri tiek veikti uzlabojumi, ņemot vērā ieteikumus. Aprobācijas tvērums paredzēja mērķa grupu ar vidējām un augstām digitālajām prasmēm, STARS platformas lietojamība jāturpina pilnveidot, ņemot vērā fokusu uz lietotāju ar zemākām digitālajām prasmēm sasniedzamību (Ernst & Young Baltic, 2026).</p> <p>Lietotāju uzvedība liecina, ka platforma STARS tās aprobācijas laikā kalpo kā platforma, kurā var pieteikties/pārraudzīt mācības. Intervijās gūtā informācija apliecina STARS platformas potenciālu kļūt par "vienas pieturas aģentūru" pieaugušo izglītībā (Ernst & Young Baltic, 2026).</p> <p>Lai arī STARS platformas izveide ir nozīmīgs solis ceļā uz vienotu piekļuves punktu un STARS platformā tiek piedāvāti vairāki PI projekti, tas rada lietotājiem grūtības noorientēties piedāvājumā, jo katram projektam ir savs atbalsta princips un piedāvājums.</p>
IMK pieejas aprobācija (digitālās prasmes lietpratējiem)	<p>Detalizēti aplūkots 3., 5., 6., 7. nodaļā</p> <p>Galvenās atziņas un secinājumi (Ernst & Young Baltic, 2026)</p> <p>IMK pieejas aprobācija Latvijā ir veiksmīgi sasniegusi savu galveno mērķi – ir praktiski pārbaudīta un pierādīta jauna PI instrumenta efektivitāte. Aprobācijas ietvaros ir izveidoti būtiski PI sistēmas elementi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ funkcionējoša platforma, ▶ pārbaudīti finansēšanas modeļi un shēmas, ▶ validēta pieprasījumā balstīta mācību saturs loģika. <p>Aprobācijas noslēgumā galvenais izaicinājums vairs nav pierādīt pieejas lietderību, bet gan nodrošināt tās ilgtspēju, atbalsta mērķētību un ekonomisko ietekmi ilgtermiņā. Aprobācijas rezultāti apliecina, ka, apvienojot individuāli pieejamu finansējumu, mērķtiecīgi veidotu mācību piedāvājumu un digitālu pārvaldības platformu, iespējams motivēt pieaugušos iesaistīties izglītībā.</p>

²⁶ Revidenta ziņojumā konstatēts, ka kāvējas sadarbība ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldi. Noslēgtas starpresoru vienošanās, notiek procesa soļu saskaņošana. Līdz 31.05.2026. iespējams netiks nodrošināta integrācija ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldi.

IMK ieviešanas aktivitātes ²⁵	Apraksts, galvenās atziņas un secinājumi
	<p>IMK aprobācija primāri sasniedza pašmotivētus pieaugušos ar augstāku izglītības un digitālo prasmju līmeni, kā arī ekonomiski aktīvākajā vecuma grupā 30–49 gadu vecumā. IMK aprobācijas ietvaros mācību dalībnieku vidū novērojama izteiktāka sieviešu pārstāvētība.</p> <p>Mācību izvēle ir izteikti koncentrēta nelielā izglītības programmu skaitā, kas norāda uz augstu pieprasījumu pēc konkrētām aktuālām tēmām (piemēram, mākslīgais intelekts) un konkrētām labi atpazīstamām un uzticamām izglītības iestādēm.</p>
Starptautisko un ārvalstu mācību platformu un Latvijā veidotu mācību platformu mācību kursu un mācību materiālu lokalizācija, adaptācija un integrācija platformā	<p>Kopējā darbu plūsmā, kā prioritāras izvirzījās pamatvajadzības – IMK pamata funkcionalitātes izveide un izmitināto projektu apkalpošana, tādējādi pietrūka kapacitātes – gan cilvēkresursu, gan laika ietvara ziņā nodrošināt šo aktivitāti. Revidenta ziņojumā konstatēts, ka šī aktivitāte ir izpildīta daļēji un Ziņojuma izstrādes laikā vēl ir procesā. Iepirkums par mācību kursu un mācību materiālu lokalizāciju, adaptāciju un integrāciju noslēdzās bez rezultāta. Pieteikšanās <i>Coursea</i> mācībām tiek nodrošināta sadarbībā ar NVA. VARAM īstenotajā projektā 2.3.2.1.i. investīcijas “Digitālās pamatprasmes iedzīvotājiem” tiek nodrošināta piekļuve Latvijā veidotiem mācību kursiem, mācību materiāliem <i>Moodle</i> vidē, izmantojot STARS platformas funkcionalitāti.</p> <p>Spēļošanas elementi - IMK profilā ir ieviestas digitālās nozīmes par pabeigtajām mācībām un līdz IMK projekta beigām tiks izstrādāta mācību progresa josla procentos.</p> <p>Galvenā atziņa un secinājumi</p> <p>Ņemot vērā STARS platformas izstrādei atvēlētā laika sarukumu, izstrādes procesā koncentrējās uz pamatfunkcionalitātes izstrādi, iekavējot šīs aktivitātes īstenošanu. Īsajā izstrādes laikā aktualizējās iepirkumu jautājumi – veidojās pārāk īsi termiņi pakalpojumu piegādei, tāpēc nepieteicās pretendenti.</p>
Sabiedrības informēšanas un mērķa grupas motivācijas veicināšanas pasākumi	<p>Detalizēti aplūkots 7. nodaļā</p> <p>Galvenās atziņas un secinājumi</p> <p>Lai arī aprobācijas gaitā neizdevās ieviest vienotu nacionāla līmeņa PI zīmolu, tomēr esošajam zīmolam STARS piemīt potenciāls par tādu kļūt. Zīmols STARS, kas atrodas izaugsmes fāzē un pusotra gadā laikā sasniedzis virzīto atpazīstamību 22% apmērā.</p> <p>Abu pirmo integrēto komunikācijas kampaņu laikā būtiski auga interese par STARS piedāvājumu un kampaņas periodos IMK reģistrāciju vidējais skaits nedēļā būtiski pieauga.</p> <p>Aktīvo lietotāju skaits visos periodos ir būtiski lielāks par reģistrāciju skaitu, kas liecina par plašu auditorijas interesi, no kuras tikai daļa nonāk līdz reģistrācijai.</p>

2.5. IMK piedāvātie pakalpojumi

IMK pieejas attīstības ietvaros piedāvātie pakalpojumi tiek analizēti šādos blokos:

- ▶ publiski pieejamais izglītības programmu katalogs (pieejams bez autentifikācijas),
- ▶ individuālais mācību konts (autenticētam lietotājam),
- ▶ karjeras atbalsta un prasmju novērtēšanas rīki,
- ▶ finansiālais atbalsts mācībām (digitālo prasmju lietpratējiem apguve, profesionālās kompetences novērtēšanas un ārvalstu sertifikātu ieguves izmaksu kompensēšana, papildu atbalsts – stipendijas, kompensācijas transportam un izmitināšanai).

Saskaņā ar IMK konceptu, tiek nodrošināts PI projektiem vienots digitālais portāls (STARS platformas publiskā daļa), kurā lietotājiem, neautorizējoties platformā, ir pieejams vairākiem PI atbalsta projektiem kopīgs izglītības programmu katalogs un informācija par atbalsta iespējām – karjeras atbalstu, par izglītības iespējām, prasmju novērtēšanu un PI atbalsta projektiem (skat. [1. pielikumu](#)). Tāpat vietnē tiek publicēta informācija par izglītības iestāžu atlasēm, jaunumiem, atbalsta projektu kontaktinformācija.

STARS platformas kopējais sasniedzamības rādītājs ir augsts, jo no saviem pirmsākumiem 2024.–2025. gadā tā piesaistīja 165 013 unikālus apmeklētājus publiskajai daļai, no kuriem 43 127 reģistrēja IMK. 2026. gada pirmajos četros mēnešos šie rādītāji sasniedza attiecīgi 66 778 apmeklētājus un 18 361 IMK reģistrāciju, kas liecina par stabilu un augošu auditorijas interesi. Analizējot pakalpojumu lietojuma statistiku, konstatēts, ka STARS platforma primāri kalpo kā mācību iespēju katalogs un pieteikšanās rīks. STARS platformā piedāvāto pakalpojumu lietojuma dati apkopoti Tabula 10.

Papildus pakalpojumu, t.sk. karjeras atbalsta un prasmju novērtēšanas rīku izmantošana joprojām ir zema, apstiprinot Lietojamības novērtējuma intervijās konstatēto funkcionālo plaisu. Aktīvāk tiek izmantotas anketas atgriezeniskās saites sniegšanai par mācību pieredzi un prasmju novērtēšanas testi, savukārt citi rīki paliek lielākoties neizmantoti, piemēram, mācību ceļu veidošana, savu izglītības dokumentu pievienošana. Jāatzīmē, ka vairāki potenciāli vērtīgi rādītāji - personalizētā kataloga aplūkošana, finanšu atbalsta sadaļas izmantošana un mācību vēstures pārskatīšana netiek uzkrāti vispār, kas apgrūtina lietojuma analīzi.

Tabula 10. STARS platformā piedāvāto pakalpojumu lietojuma plūsmas kopsavilkums

Datu avots: VIAA PID, Google Analytics dati

Lietojuma veids	2024.-2025. gads (05.12.2024.-31.12.2025.)	2026. gads (01.01.2026.-30.04.2026.)
Unikālie stars.gov.lv apmeklētāji	165 013	66 778
Izglītības programmu kataloga skatījumi	407 000	438 000 (līdz 14. aprīlim)
IMK reģistrācijas	43 127	18 361
Pieteikumi ²⁷ izglītības programmām	Personas: 31 889, pieteikumi: 40 031	Personas: 17 233, pieteikumi: 23 206
Dati par VIAA īstenotajiem projektiem		
Pieteikumi izglītības programmām	Personas: 21 659, pieteikumi: 25 469	Personas: 8 444, pieteikumi: 9 135
Mācību dalībnieki (uzsāk mācības)	Personas: 11 075, pieteikumi: 11 937	Personas: 14 135, pieteikumi: 14 642
Mācību dalībnieki (pabeidz mācības)	Personas: 8 451, pieteikumi: 9 149	Personas: 10 946, ieteikumi: 11 151
STARS platformas iespēju lietojums autentificētiem lietotājiem		
Aplūko personalizēto katalogu	<i>Dati netiek uzkrāti</i>	<i>Dati netiek uzkrāti</i>
Aplūko finanšu atbalstu	<i>Dati netiek uzkrāti</i>	<i>Dati netiek uzkrāti</i>
Pilda IMK iekļautos testus	Personas: 3 985, aizpildīšanas reizes: 6 667	Personas: 1 908, aizpildīšanas reizes: 3 329
Pilda IMK iekļautās anketas	Personas: 5 395, aizpildīšanas reizes: 8 059	Personas: 6 612, aizpildīšanas reizes: 7 794
Pievieno izglītības dokumentus	Personas: 401, dokumentu skaits: 649	Personas: 186, dokumentu skaits: 274
Aplūko mācību un pieteikumu vēsturi	<i>Dati netiek uzkrāti</i>	<i>Dati netiek uzkrāti</i>
Izveido mācību ceļu	Personas: 994, izveidotie mācību ceļi: 1 025	Personas: 167, izveidotie mācību ceļi: 178

Publiski pieejams izglītības programmu katalogs: <https://stars.gov.lv/programmas>

Izglītības programmu katalogā ir pieejami vairāki automātiskie filtri²⁸ - izglītības iestāde, īstenošanas vieta un kvalifikācija. Izvērstajā meklēšanā pieejami papildu filtri - mācību sākuma datums, mācību stundu kopējais skaits, īstenošanas periods,

²⁷ Dati par visiem STARS platformā izminētajiem projektiem

²⁸ MKN Nr. 506 ir noteikts, ka Individuālo mācību kontu tīmekļvietnē ir pieejama vismaz šāda informācija: aktuālais izglītības pakalpojumu sniedzēju un to sniegto pakalpojumu piedāvājums ar iespēju filtrēt un atlasīt piedāvātās izglītības programmas vismaz pēc izglītības programmas norises vietas, pēc izglītības pakalpojumu sniedzējiem un izglītības programmu veidiem, pēc izglītības programmas īstenošanas veida (klātie, attālināti vai hibrīdmodelis), pēc mācību jomas, ilguma, mācību sākuma, pēc izglītības programmas finansējuma avota

programmas veids, finansējuma avots, mācību nozare, DigComp kompetenču jomas, DigComp līmenis. Izglītības programmu katalogā ir pieejama arī meklēšanas funkcija. Katrai programmai ir pieejams apraksts, kas ietver – jau iepriekš minētos filtrēšanas laukus un papildu informācijas laukus – izglītības programmas mērķa grupa, izglītības programmas apraksts, līdzmaksājuma apmērs, priekšzināšanu līmenis un prasības iepriekšējai izglītībai, galvenās tēmas, DigComp kompetences, nepieciešamais materiāltehniskais nodrošinājums, noslēguma pārbaudījums, izglītības dokuments (iespēja saņemt), valoda, mācību norises laiks, izglītojamo skaits grupā, saite uz izglītības programmas aprakstu izglītības iestādes tīmekļa vietnē (šīs iespējas var atšķirties atkarībā no atbalsta projekta).

Izglītības programmu katalogs ir visapmeklētākā un aktīvākā tīmekļa vietnes sadaļa, lietotāju iesaiste pārējā vietnē ir nevienmērīga – piemēram, sadaļas par karjeras atbalstu, prasmju novērtēšanu un izglītības iespējām ir proporcionāli ļoti maz apmeklētas (Corporate Consulting, 2025). Arī 2026. gada pirmajos četros mēnešos (no 1. janvāra līdz 14. aprīlim) vērojama līdzīga tendence un izglītības programmu kataloga skatījumi pieauguši par vairāk nekā 200%, ja salīdzina ar tādu pašu laika periodu 2025. gadā.

Jāatzīmē, ka minimālās kataloga filtrēšanas iespējas ir definētas MKN Nr. 506, kā arī tās noteiktas formālā valodā, kas praksē tīmekļa vietnes lietotājiem ne vienmēr bija saprotama un palīdzēja izglītības programmu izpētē. Lai nodrošinātu STARS atbilstību zīmola komunikācijas uzstādījumiem, ir jāturpina vienkāršot tīmekļa vietnē lietotā valoda, t.sk. izglītības programmu katalogā.

Reizi gadā tiek veikta STARS platformas lietotāju aptauja (turpmāk – STARS aptauja), līdz šim aptauja ir notikusi divas reizes 2025. gada vasarā un 2026. gada martā²⁹. Aptaujā IMK lietotājiem tiek lūgts novērtēt apmierinātību ar STARS platformu dažādos tās aspektos, t.sk. par izglītības programmu kataloga izmantošanas ērtumu. Saskaņā ar aptaujas dalībnieku viedokli, kataloga lietošanas ērtums ir uzlabojies un kopējā apmierinātība augusi no 80% uz 83%, kā arī mazinājies to respondentu īpatsvars, kas nespēj sniegt konkrētu atbildi. Katalogs ir kļuvis intuitīvāks un lietotājiem ir vieglāk tajā orientēties bez papildu palīdzības, tomēr neapmierināto proporcija ir augstāka nekā citiem aptaujas jautājumā iekļautajiem aspektiem, kas liecina par pilnveides nepieciešamību. Ex post izvērtējuma ietvaros notikušajās intervijās secināts, ka nepieciešami uzlabojumi arī izglītības programmu aprakstos, vienkāršojot valodu un papildinot ar programmas izvēlei būtiskiem aspektiem – mācību uzsākšanas datumu, informāciju par pasniedzēju (vairāk info iekļauts [5. nodaļā](#) par lietotāju pieredzi).

Ex post intervijās konstatēts, ka dalība mācībās nereti nav sākotnēji plānota - cilvēki mērķtiecīgi meklē konkrētas prasmes un STARS platformas piedāvājumu atrod šī procesa ietvaros. Vienlaikus lietotāji saskaras ar būtiskiem izaicinājumiem orientēties mācību piedāvājumā, jo izglītības programmu nosaukumi un apraksti nav sniegti vienkāršā valodā, bet meklēšanas un salīdzināšanas iespējas pēc tādiem kritērijiem kā prasmju līmenis vai satura atslēgvārdi ir ierobežotas, apgrūtinot informētas izvēles veikšanu (Ernst & Young Baltic, 2026).

Pamata pakalpojums – individuālais mācību konts

STARS platformā ikviens Latvijas iedzīvotājs vecumā no 16 gadiem var izveidot savu personīgo IMK, kas ir fiziskas personas digitāls konts. MKN Nr. 506 ir noteiktas šādas IMK funkcionalitātes:

- ▶ iegūt informāciju par pieejamo publisko finansējumu, tā apjomu un atlikumu,
- ▶ pievienot, apskatīt, lejupielādēt savus izglītības dokumentus un apliecinājumus par iepriekš iegūto izglītību,
- ▶ aizpildīt un aktualizēt profila informāciju, izteikt ierosinājumus mācību vajadzībām,
- ▶ pieteikties izvēlētajai izglītības programmai,
- ▶ pieteikties karjeras atbalsta pasākumiem un apskatīt rezultātu vēsturi,
- ▶ aizpildīt novērtējumu par izglītības pakalpojumu sniedzēju, kura pakalpojumi saņemti,
- ▶ sniegt atgriezenisko saiti un aizpildīt anketas par mācību pieredzi un mācību vajadzībām,
- ▶ izveidot individuālo mācību ceļu un sekot tā izpildei,

²⁹Aptaujas norises laiks no 05.03.2026. līdz 18.03.2026., uzaicinājumi ir izsūtīti 10 755 personām, kuras mācās vai ir pabeigušas mācības IMK projektā, saņemtas 3380 personu jeb 31% no visiem aptaujā uzaicinātajiem atbildes.

- ▶ informācijas koplietošanas tiesības par izglītības dokumentiem un dokumentiem, kas apliecina IMK lietotāja apgūtās izglītības programmas, norādot personas, kurām būs pieejama minētā informācija un pieejas tiesību termiņš.

Autorizēšanās STARS platformā notiek, izmantojot kādu no Latvija.lv autentificēšanās rīkiem. Pirmo reizi autorizējoties iedzīvotājam ir jāiepazīstas ar STARS platformas lietošanas noteikumiem un privātuma politiku un jāapstiprina iepazīšanās ar šiem dokumentiem. Reģistrējoties ir jāaizpilda reģistrācijas forma un jānorāda informācija par sevi – profila informāciju, ko ir iespējams rediģēt, atbilstoši situācijas izmaiņām un vajadzībām. IMK aktivizējas nekavējoties, kā arī tiek pārbaudīta atbilstība mērķa grupai (vecums vismaz 18 vai 16 gadi atkarībā no atbalsta projekta nosacījumiem). Personām, kurām nav autorizēšanās līdzekļi, ir iespēja IMK reģistrēt pie pašvaldības koordinators vai pie VIAA darbinieka.

Autorizējoties STARS platformā, lietotājiem ir pieejams arī personalizēts izglītības programmu katalogs un iespēja pievienot izglītības programmas savam favorītu sarakstam. Izglītības programmu kataloga personalizācija darbojas uz algoritmu bāzes, ņemot vērā personas reģistrācijas formā norādīto izglītības līmeni, ekonomiskās aktivitātes statusu, profilā norādīto mācību vēlni un STARS platformā pieejamo mācību piedāvājumu, ievērojot nosacījumu, ka personām ar zemu izglītības līmeni primāri tiek ieteikta profesionālās kvalifikācijas ieguve.

IMK lietotājam automātiski pieejama mācību vēsture no vairākiem PI projektiem (piemēram, "Mācības pieaugušajiem"³⁰, 2.3.2.1.i. investīcija "Digitālās pamatprasmes iedzīvotājiem", 4.2.4.2. pasākums "Mācības nodarbinātajiem" un 2.3.1.4.i. investīcija "IMK pieejas attīstība") un ir iespēja pašam pievienot savus izglītības dokumentus, kā arī tos kopīgot. No 2024. gada 5. decembra līdz 2025. gada decembrim iespēju pievienot savus izglītības dokumentus ir izmantojusi 401 persona un no 2026. gada 1. janvāra līdz 30. aprīlim vēl 186 personas.

STARS aptaujā tika jautāts, vai platformas lietotāji ieteiktu arī citiem to izmantot - 2026. gada aptaujā 95% respondentu norādīja, ka platformu ieteiktu (t. sk. 68% norādīja atbildi "jā, noteikti" un 27% - "drīzāk jā"). Jārēķinās, ka šīs aptaujas rezultāti atspoguļo lojālo STARS platformas lietotāju viedokli, kas jau pieraduši lietot platformu un piedalās aptaujās.

Karjeras atbalsta un prasmju novērtēšanas rīki

STARS aptaujā noskaidrots, ka kopumā klienti, kuri izmanto konkrētos resursus, tos vērtē pozitīvi (summējot atbildes "pilnībā apmierina" un "drīzāk apmierina"):

- ▶ visaugstākā apmierinātība vērojama aspektos par pieejamo atbalstu (85%) un informāciju individuālajā mācību kontā (79%),
- ▶ digitālo prasmju testus un kontaktpersonu informāciju pozitīvi vērtē attiecīgi 57% un 64% lietotāju,
- ▶ zemāka apmierinātība ir ar karjeras atbalsta iespējām un pašizpētes testiem (ap 50%), kas saskan ar kvalitatīvajiem datiem par to, ka šīs sadaļas lietotājiem bieži šķiet mazāk vērtīgas vai saprotamas,
- ▶ salīdzinot ar 2025. gadu, 2026. gadā lielākajā daļā pozīciju ir vērojams neliels apmierinātības pieaugums un rādītāja "neizmanto/grūti pateikt" samazinājums,
- ▶ visos aspektos negatīvais vērtējums ir ļoti zems.

Lietošanas intensitātes (atbilde "neizmanto/grūti pateikt") rādītāji ilustrē plaisu starp IMK piedāvātajām iespējām un to izmantošanu, kas ir saistīta ar zemu rīku pamanāmību, pielietojuma izpratni vai vērtību:

- ▶ gandrīz puse aptaujāto (47%) neizmanto vai nespēj novērtēt pašizpētes testus un karjeras atbalsta iespējas,
- ▶ 41 % aptaujāto neizmanto digitālo prasmju testu, lai gan tie ir būtiski, piemēram, DigComp prasmju līmeņu noteikšanai.

Jāatzīmē, ka informācija, resursi un iespējas STARS platformā regulāri tiek pilnveidotas, līdz ar to ar jaunākām iespējām klienti, kuri platformā reģistrējušies agrāk, var nebūt iepazinušies.

Saskaņā ar STARS platformas statistiku (skat. Tabula 11.) laika periodā no 2024. gada 5. decembra līdz 2025. gada decembrim piedāvātos testus ir aizpildījušas 3985 personas 6667 reizes un laika periodā no 2026. gada 1. janvāra līdz 30. aprīlim 1908

³⁰ No 2017. līdz 2023. gadam VIAA īstenoja Eiropas Sociālā fonda projektu "Nodarbināto personu profesionālās kompetences pilnveide" jeb "Mācības pieaugušajiem".

personas 3329 reizes. MyDiGiSkills digitālo prasmju novērtēšanas tests abos periodos uzrāda stabilu izmantošanu. Pašizpētes testu vidū vislielāko popularitāti abos periodos uzrāda tests "Personības un darba vērtību saskaņa" un "Manas spējas izaugsmei". Interesanta tendence vērojama testā "Manas interešu jomas" 2026. gadā augusi interese par šo testu, kļūstot par visbiežāk izmantoto pašizpētes testu otrajā periodā. Tas var liecināt par mērķtiecīgāku lietotāju novirzīšanu vai uzlabotu testa pamanāmību platformā.

Tabula 11. STARS platformas prasmju novērtēšanas rīku lietojums

Datu avots: VIAA PID

Prasmju novērtēšanas rīki	Aizpildīšanas reizes		Personu skaits	
	05.12.2024.- 31.12.2025.	01.01.2026.- 30.04.2026.	05.12.2024.- 31.12.2025.	01.01.2026.- 30.04.2026.
MyDiGiSkills tests digitālo prasmju novērtēšanai	2054	752	1998	744
Pašizpētes testi				
"Personības un darba vērtību saskaņa"	2264	513	2212	512
"Manas spējas izaugsmei"	2067	934	2028	927
"Manas interešu jomas"	282	1130	281	1123

Latvijas iedzīvotāju reprezentatīvajā aptaujā³¹ (SKDS, 2026) tika noskaidrots, ka 25% savas karjeras attīstību pārrunājuši ar ģimenes locekļiem, draugiem, paziņām (21% to vēlētos darīt arī turpmāk), 17% šim nolūkam ir izmantojuši MI rīkus (20% tos vēlētos izmantot arī turpmāk), 13% ir izmantojuši dažādus testus, karjeras atbalsta rīkus tiešsaistē internetā (23% tos vēlētos izmantot arī turpmāk), 9% ir konsultējušies ar vadītāju, kolēģiem vai personāla speciālistiem darbavietā (18% to vēlētos darīt arī nākotnē). Savukārt karjeras konsultācijas izglītības iestādēs ir izmantojuši 4% (10% vēlētos izmantot nākotnē), karjeras konsultācijas privātās organizācijās vai pie privātiem karjeras konsultantiem – 2% (9% vēlētos izmantot nākotnē), karjeras konsultācijas pašvaldībā – 1% (7% vēlētos izmantot nākotnē), bet konsultācijas ar pieaugušo izglītības koordinatoriem pašvaldībā – 1% (8% vēlētos izmantot nākotnē). Vērojams, ka kopumā savu karjeras attīstību ir apdomājuši/ apsprieduši 45% respondentu, un biežāk nekā caurmērā to ir darījuši respondenti vecumā no 18 līdz 39 gadiem, nestrādājošie, aptaujātie ar augstu ienākumu līmeni, tie, kuri pēdējā gada laikā ir mācījušies, kā arī tie, kuriem ir interese par mācībām.

Netieši secināms, ka pieprasījums pēc karjeras atbalsta pakalpojumiem ir samērā augsts, kas neatainojas STARS platformas karjeras atbalsta pakalpojumu lietojumā, un dod potenciālu pilnveidot STARS platformas piedāvāto rīku pamanāmību un lietojamību.

IMK pieejas aprobācijā pieejamais finansiālais atbalsts

IMK aprobācijas ietvaros tika piemērotas vairākas finansiālā atbalsta shēmas. Profesionālās tālākizglītības un profesionālās pilnveides izglītības programmas tika apmaksātas 100% apmērā, ja persona izveidoja mācību ceļu STARS platformā. Pārējo piedāvāto izglītības programmu apguvei personai tika piešķirts finansējums 500 eiro sešu mēnešu periodam, ko varēja arī uzkrāt kā 1 000 eiro gadā. Piešķirto finansējumu bija iespējams apvienot ar privāto līdzfinansējumu no personas, darba devēja vai ģimenes locekļu līdzekļiem. Atsevišķi (t.i., nesaistīti ar 500 eiro piešķirumu) bija pieejama starptautiski atzītu sertifikātu ieguves izmaksu 100% kompensācija (noteiktā laika periodā un noteiktiem sertifikātiem) un profesionālās kompetences novērtēšanas izmaksu 100% kompensācija šādām kvalifikācijām - datorsistēmu tehniķis, programmēšanas tehniķis, kibernetikas tehniķis. Pilotprojektā aprobētās finansēšanas shēmas detalizēti analizētas [3.1. nodaļā](#).

Lai novērstu barjeras iesaistei mācībās, profesionālās tālākizglītības un profesionālās pilnveides dalībniekiem bija iespēja saņemt stipendiju, transporta un izmitināšanas izmaksu kompensācijas, kā arī mentora atbalstu. Stipendijas (apmērs 100 eiro/mēnesī) saņemšanu kā atbalstu izmantoja 71% no mācību dalībniekiem, kam šī iespēja bija pieejama. Citus papildu atbalsta pasākumus (transporta un dzīvošanas izdevumu kompensācijas) neviena persona neizmantoja. Profesionālās

³¹ 2023.gadā tika veiktas tiešās intervijas, bet 2026.gadā – interneta aptauja, tāpēc secinājumi par datu salīdzinājumu izdarāmi piesardzīgi. 2026. gadā izlasē var būt pārstāvēta aktīvākā iedzīvotāju daļa, kas skaidrojams ar datu ieguves metodi un datu ieguves ilgumu no 19.-23. maijam

tālākizglītības programmu dalībniekiem tika piedāvāts arī mentora atbalsts. Mentoringa programmā darbojas 11 brīvprātīgie mentori no organizācijām un uzņēmumiem - "Latvijas Universitātes Matemātikas un informātikas institūta" struktūrvienība Cert.lv (Kiberincidentu novēršanas institūcija), SIA "Accenture", AS "Air Baltic Corporation", SIA "Tietoevry Latvia", SIA "SEQ" un citām organizācijām, kuri atbalstīja 20 mācību dalībniekus jaunu profesiju apgūvē. Mentoru atbalstam tika sagatavotas vadlīnijas, sadarbības kodekss, kā arī metodisks materiāls sadarbības uzsākšanai.

Ieteikumi

Turpināt izglītības programmu kataloga lietojamības pilnveidi.

Pilnveidot karjeras atbalsta pakalpojumu klāstu, kā arī veicināt izpratni par piedāvāto rīku pielietojumu un veicināt to pamanāmību STARS platformas piedāvājumā.

2.6. IMK mācību piedāvājums: pieteikšanās, mācību ceļš, mācību process un izvērtējums

Mācību piedāvājums un pieprasījums

IMK pieejas aprobācijas ietvaros tika piedāvātas 139 izglītības programmas. Mācību piedāvājums tika izveidots pakāpeniski, īstenojot vairākās atlases kārtas dažāda veida izglītības programmām un ievērojot MKN Nr. 506 izvirzītās prasības IPS, izglītības programmām un to atbilstībai DigComp ietvaram. Mācību piedāvājuma struktūra dažādos griezumos (izglītības programmu veidi, IPS, mācību nozares un mācību apjoms akadēmiskajās stundās) sniegta Tabula 12.

Tabula 12. Mācību piedāvājuma un pieprasījuma raksturojums

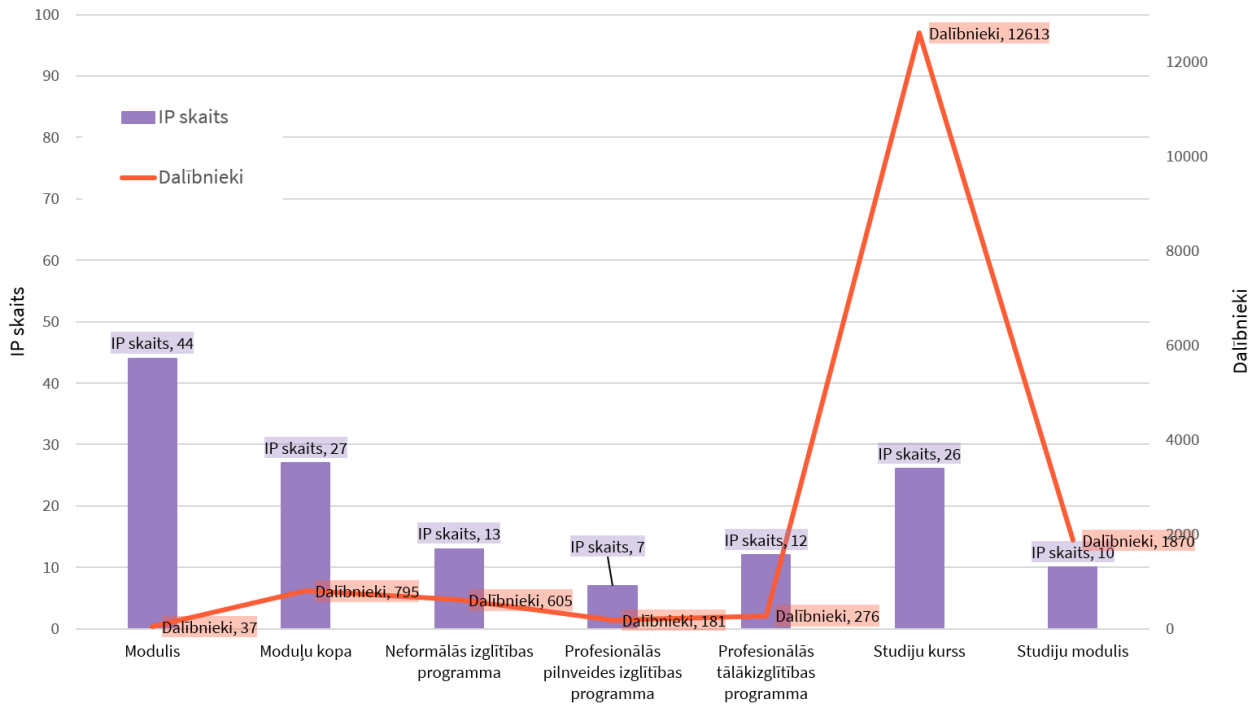
Datu avots: VIAA PID

Izglītības programmu veidi (piedāvāto izglītības programmu skaits; dalībnieku skaits))	Izglītības pakalpojumu sniedzēji (piedāvāto izglītības programmu skaits; dalībnieku skaits)	Mācību nozares (piedāvāto izglītības programmu skaits)	Akadēmisko stundu skaits (piedāvāto izglītības programmu skaits)
Modulis (44; 37) Moduļu kopa (27; 795) Neformālās izglītības programma (13; 605) Profesionālās pilnveides izglītības programma (7; 181) Profesionālās tālākizglītības programma (12; 276) Studiju kurss (26, 12 613) Studiju modulis (10; 1870)	MC Alfa - mācību centrs (14; 822) PTC "Mācību centrs plus" (13; 9) Biznesa augstskola Turība (12; 2769) Rīgas Tehniskā universitāte (10; 1717) Rīgas Valsts tehnikums (9; 0) Eiropas Tālmācības vidusskola (8; 299) PII "Latvijas - Vācijas profesionālās izglītības centrs" ³² (7; 1) PTC "Latgales mācību centrs" (7; 0) Latvijas Universitāte (6; 9848) Rēzeknes tehnikums (6; 0) Vidzemes Augstskola (6; 179) Jēkabpils Tehnoloģiju tehnikums (5; 0) Citi (36; 921)	Elektronisko un optisko iekārtu ražošanas, informācijas un komunikācijas tehnoloģijas nozare (120) Uzņēmējdarbības, finanšu, grāmatvedības, administrēšanas nozare (19)	960 (12) 160-458 (6) 100-156 (31) 80-98 (30) 60-78 (40) līdz 56 (20)

Analizējot pieprasījumu pēc izglītības programmām (skat. Ilustrācija 3.), redzams, ka dati uzrāda krasu disproporciju starp mācību piedāvājumu un pieprasījumu – 33 programmām (galvenokārt tehnikumos) nepieteicās neviens dalībnieks, kamēr dažas augstskolu programmas piedzīvoja milzīgu dalībnieku pieplūdumu. Lai gan visvairāk tika piedāvāti moduļi un moduļu kopas (kopā 71 programma), tie piesaistīja mazāk nekā tūkstoti cilvēku. Turpretī absolūts līderis bija augstskolu studiju kursi, kas ar 26 programmām pulcināja 12 613 dalībniekus, īpaši izceļoties Latvijas Universitātei un Biznesa augstskolai Turība ar 2025. gada TOP tēmu – mākslīgo intelektu. Profesionālās izglītības iestāžu, piemēram, Rīgas Valsts tehnikuma, Rēzeknes tehnikuma,

³² ar šo izglītības iestādi tika laužts sadarbības līgums, un mācību dalībnieki tika pārcelti uz MC BUTS, tādējādi piedāvātajās izglītības programmās mācības nenotika.

Jēkabpils Tehnoloģiju tehnikuma, nesekmīgais starts IMK pieejas aprobācijā signalizē par nepieciešamību veikt padziļinātu izpēti, lai nākotnē stiprinātu profesionālās izglītības aktualitāti un, iespējams, mārketingu.

Ilustrācija 3. Izglītības programmu veidu piedāvājums un pieprasījums

Datu avots: VIAA PID, 2026. gada 20. maijā

Mācību dalībnieku izvēles liecina par izteiktu interesi par mākslīgo intelektu (9747 dalības), kas apjoma ziņā vairākkārt pārsniedz jebkuru citu virzienu un iezīmē šī brīža aktuālāko tendenci. Desmit populārākās izglītības programmas bija šādas:

- ▶ “Advancēto mākslīgā intelekta (AI) rīku izmantošana ikdienas darbam un biznesam” (4413 dalības),
- ▶ “Etsy.com e-komercijas platformas pamatkurss pārdošanai internetā” (2217),
- ▶ “Digitālā mārketinga prasmes biznesā: reklāmas pamatkurss no kampaņas izveides līdz automatizācijai ar ChatGPT un citiem rīkiem” (1974),
- ▶ “Mākslīgā intelekta izmantošana ikdienā” (827),
- ▶ “Mākslīgais intelekts humanitārās zinātnēs” (775),
- ▶ “Mākslīgā intelekta rīki darbam un produktivitātei” (599),
- ▶ “Digitālais mārketinga ar mākslīgā intelekta rīkiem” (423),
- ▶ “Agile projektu un procesu vadība” (417),
- ▶ “Kiberdrošības pamati” (405),
- ▶ “EIKT rīku izmantošana mākoņpakalpojumu atbalstītā digitālajā vidē”(334).

Ieteikumi

Veikt padziļinātu izpēti, lai turpmāk mērķtiecīgi stiprinātu profesionālās izglītības iestāžu spēju sacensties par potenciālo mācību dalībnieku interesi. Jautājums – vai profesionālo izglītības iestāžu salīdzinoši nesekmīgais starts IMK aprobācijā ir saistīts ar piedāvājuma aktualitāti un/vai tā pasniegšanas veidu, vai iestāžu mārketinga kapacitāti.

IMK lietotāja ceļš: pieteikšanās, mācību ceļš, mācību process un izvērtējums

IMK lietotāja ceļš (skat. detalizētu informāciju [8. pielikumā](#)) sākas ar mācību vajadzības apzināšanos. SKDS reprezentatīvajā Latvijas iedzīvotāju aptaujā³³ konstatēts, ka 2026. gada maijā galvenie iemesli iesaistīties mācībās ir šādi (SKDS, 2026):

respondentu (vecums 18–64 gadi, kā arī strādājošie 65+) atbildes atklāj, ka mācību motivācija galvenokārt ir ar personīgo izaugsmi saistīta. Visbiežāk minētais iemesls ir vēlme iegūt zināšanas un prasmes pašattīstībai (48%), kam cieši seko praktisko zināšanu ieguve ikdienas vajadzībām (45%);

ar karjeru saistītie motīvi veido otro nozīmīgo iemeslu grupu - aptuveni trešdaļa respondentu vēlas apgūt jaunu profesiju vai pārkvalificēties (32%), labāk paveikt pašreizējo darbu (32%) vai palielināt iespējas mainīt darbavietu (31%). Apliecību vai sertifikātu ieguve un karjeras izaugsme esošajā darbavietā motivē 30% respondentu (katram motīvam);

ievērojama daļa (24%) iesaistās mācībās pēc darba devēja ieteikuma vai pieprasījuma;

retāk minētie iemesli ietver vēlmi mazināt risku zaudēt darbu (17%), izveidot jaunus kontaktus (15%), attīstīt uzņēmējdarbību (14%) un reaģēt uz organizatoriskām vai tehnoloģiskām pārmaiņām darbā (7%).

Lietotāju sākotnēji raksturo ziņkāre, ko bieži pavada neskaidrības, ar ko sākt, kaut gan 55% respondentu uzskata sevi par kopumā informētiem par mācību iespējām (SKDS, 2026). Izteikti mazāk informēti ir iedzīvotāji 50 un vairāk gadu vecumā (44%), iedzīvotāji ar zemiem ienākumiem (44%) un tie, kas pēdējā gada laikā nav mācījušies (31%). Iespēju izpētes posmā lietotājs nonāk STARS platformā (22% zina STARS platformu), taču tā mazāk zināma ir iedzīvotājiem 50 un vairāk gadu vecumā (12%) un, tiem, kas pēdējā gada laikā nav mācījušies (10%). STARS platformā visvairāk apmeklētā sadaļa ir izglītības programmu katalogs. Galveno rezultātu atskaite “Latvijas iedzīvotāju reprezentatīva aptauja par STARS zīmola atpazīstamību un izvērtējumu” ir pievienota [13. pielikumā](#). Jāatzīmē, ka 2023. gadā tika veiktas tiešās intervijas, bet 2026. gadā – interneta aptauja, tāpēc secinājumi par datu salīdzinājumu izdarāmi piesardzīgi - 2026. gadā izlasē var būt pārstāvēta aktīvākā iedzīvotāju daļa, kas skaidrojams ar datu ieguves metodi un datu ieguves ilgumu no 19.-23. maijam.

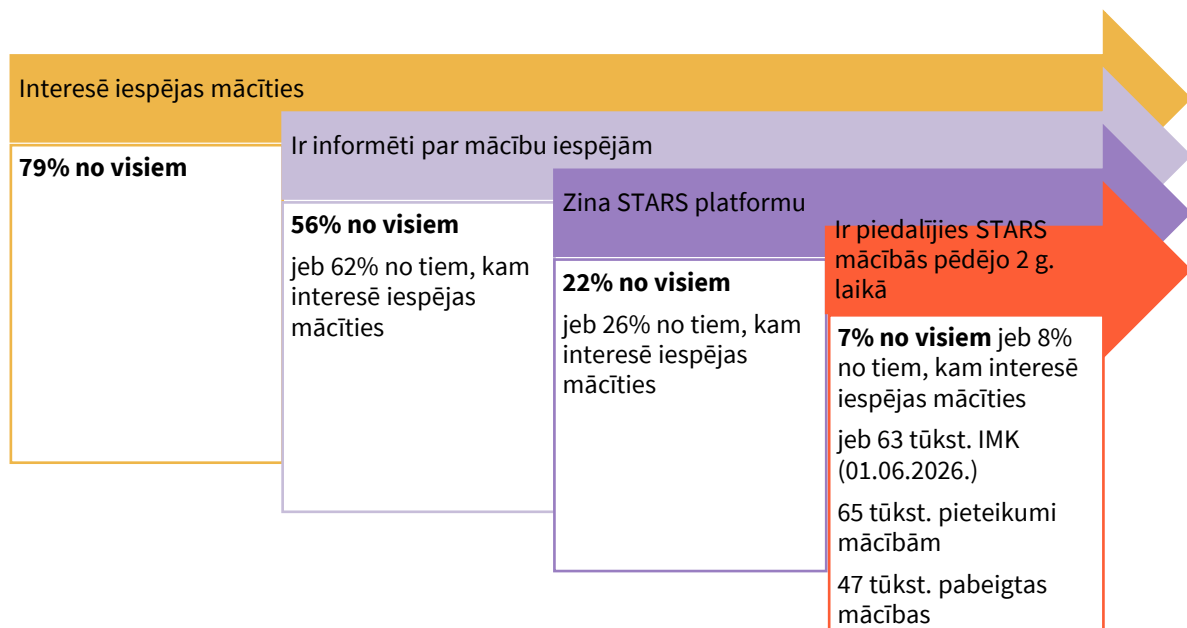
Tomēr orientēšanās izglītības pakalpojumu katalogā sagādā grūtības - sarežģīta valoda, apjomīgi teksti un vairāku projektu vienlaicīga klātbūtne rada mulsinošu iespaidu. Pacietīgākie lietotāji turpina izpēti. IMK reģistrācija ir šķērslis - aptuveni 25% unikālo apmeklētāju, kas ienāk stars.gov.lv veic IMK reģistrāciju (Galvenie sāpju punkti ir autentifikācijas process - prasmju trūkums, bailes no autentifikācijas, pārāk lēnas lietotāja darbības reģistrācijas procesā) un garā reģistrācijas anketa. Tomēr tie, kas uzsāk reģistrāciju, to pabeidz 86% gadījumu. Galvenā motivācija reģistrēties ir vēlme mācīties ar valsts atbalstu (67%) un atrast piemērotas mācības (60%).

Izglītības programmas izvēlē lietotāji paļaujas uz labi zināmiem IPS un izvēlas aktuālākās tēmas – aprobācijas periodā izteikti populārs ir mākslīgā intelekta virziens. Pieteikšanās posmā mācību ceļa izveide tiek uzskatīta par formālu administratīvu prasību, nevis jēgpilnu instrumentu. Mācību procesā galvenie izaicinājumi ir laika atrašana mācībām, balanss starp ģimenes un darba dzīvi un gadījumi, kad programma neatbilst sākotnējām ekspektācijām. Ceļš noslēdzas ar novērtējumu un pēcmācību atbalstu - 95% lojālo lietotāju ieteiktu STARS platformu citiem, un veiksmīga mācību pieredze aktualizē vēlmi turpināt mācīties, veidojot priekšnosacījumus atkārtotai iesaistei.

Alternatīvie ceļi (pieteikuma atsaukšana, mācību pārtraukšana)

Atteikties no mācībām persona var gan STARS platformā, gan ārpus STARS platformas, rakstot e-pastu VIAA vai informējot izglītības pakalpojumu sniedzēju. Ja persona nevar uzsākt mācības un no tām atsakās, tad piešķirto finansējumu var izmantot citas izglītības programmas apguvei. Persona no IP tiek atskaitīta, ja ir kavēti vairāk kā 80% no kopējā izglītības programmas apjoma un šajā situācijā piešķirtais finansējums tiek zaudēts. Ja uzsāktā izglītības programma tiek apturēta kvalitātes dēļ, tad ir iespējas pāriet uz citu izglītības programmu pie tā paša IPS vai atgūt piešķirto finansējumu. Digitālo prasmju lietpratējiem mācības pabeidza 94% personu.

³³ 2023.gadā tika veiktas tiešās intervijas, bet 2026.gadā – interneta aptauja, tāpēc secinājumi par datu salīdzinājumu izdarāmi piesardzīgi. 2026. gadā izlasē var būt pārstāvēta aktīvākā iedzīvotāju daļa, kas skaidrojams ar datu ieguves metodi un datu ieguves ilgumu no 19.-23. maijam

Ilustrācija 4. Lietotāja ceļa piltuves analīze
 Datu avots: SKDS (2026) un VIAA PID dati

Ieteikumi

Turpināt STARS platformas atpazīstamības veicināšanu, veidojot regulāru informatīvo klātbūtni un kampaņas.

Vienkāršot un strukturēt katalogu, t.i., izglītības programmu aprakstus veidot vienkāršā valodā bez birokrātiskas terminoloģijas, kā arī uzlabot filtru ērtību.

Atvieglot un saīsināt reģistrāciju, t.i. pārskatīt anketas lauku skaitu un nedaudz pagarināt sistēmas sesijas laiku (*session timeout*), lai novērstu lietotāju "izmešanu" lēnas datu ievades dēļ.

Ieviest digitālu atbalstu sākumposmā jauniem lietotājiem, piemēram, izvietojot reģistrācijas logā īsu video pamācību vai palīdzības čatu, lai palīdzētu lietotājiem pārvarēt bailes no autentifikācijas un digitālo prasmju trūkuma.

Pārveidot mācību ceļu par vizuālāku un praktiskāku rīku, kas lietotājam skaidri parāda mācību sasaisti ar viņa karjeras izaugsmes plāniem.

Ja nepieciešams, automatizēt atkārtotu lietotāju iesaisti mācībās, piemēram, pēc izglītības programmas absolvēšanas nosūtīt automātisku, personalizētu e-pastu ar STARS platformas pakalpojumu ieteikumiem.

2.7. Galvenie ieviešanas izaicinājumi un pieņemtie risinājumi

Šajā Ziņojumā konstatētie ieviešanas izaicinājumi ir strukturēti sešos tipos – tehnoloģiskie, partneru ekosistēmas, kvalitātes nodrošināšanas, komunikācija un zīmola veidošana, IMK klientu kapacitāte. Atsevišķi izcelti izaicinājumi saistībā ar ANM programmas īstenošanas aspektiem.

Tabula 13. Galvenie ieviešanas gaitā konstatētie izaicinājumi

Izaicinājumu tips	Konstatējumi
Tehnoloģiskie	Aprūtināta un resursietilpīga integrācija ar citām VIS (VIIS, DAGR, BURVIS ³⁴ , PMLP informācijas sistēmas ³⁵ u.tml.), lielākoties saistīta ar resursu kapacitāti attiecīgās VIS pusē. Iespēju robežās izmantotas DAGR iespējas.

³⁴ NVA pusē nav pieejams finansējums, lai izveidotu saslēgumu ar STARS. Tiks nodrošināts DAGR risinājums datu ieguvei no BURVIS. Notiek izpēte.

³⁵ Starpresoru vienošanās noslēgta 2024. gada nogalē, bet Ziņojuma izstrādes brīdī vēl tiek skatītas vadlīnijas, identificēts risks, ka līdz projekta beigām nav iespējams izveidot šo saslēgumu

Izaicinājumu tips	Konstatējumi
	Neapmierinoša STARS mobilā pieredze, kas pakāpeniski tiek uzlabota, kā arī līdz 2026. gada jūnijam nav pilnībā nodrošināts atbalsta pakalpojumu viedais slānis (vēl notiek iepirkumi).
Partneru ekosistēma	Skaidras un precīzas politiskās vienošanās trūkums starp resoriem (IZM, EM, LM) cilvēkkapitāla attīstības jautājumos PI kontekstā, kā arī konsultatīvo partneru nepietiekama iesaiste apgrūtina vienota redzējuma izstrādi plašajā iesaistīto pušu lokā, jo īpaši attiecībā uz IMK pieeju un STARS platformas attīstību. IMK aprobācija parādīja, ka profesionālās izglītības moduļi un moduļu kopas neguva dalībnieku atsaucību. Darba devēju iesaiste vērtējama kā zema. Kā arī sākotnēji, plānojot IMK pieeju, pietiekami netika novērtēta pašvaldību loma un iespējamā iesaiste.
Kvalitātes nodrošināšana	Kvalitātes nodrošināšanas pieeja ir bijusi sekmīga un ar nelieliem pilnveidojumiem ir izmantojama arī turpmāk, jo tā sniedz gan priekšstatu par mācību procesu, gan par mācību ietekmi uz dalībniekiem. Vienlaikus, lai kvalitātes nodrošināšanas sistēma kļūtu pilnvērtīgāka un elastīgāka, ieteicams paplašināt publiskā reitinga tvērumu, ieviest risinājumus darba tirgus vajadzībām, kā arī ieviest agrīnas brīdināšanas pieeju.
Komunikācija un vienota zīmola attīstība	Zīmola ieviešanai atvēlētais laiks bija tikai pusotrs gads, šajā laikā sasniegta zīmola virzītā atpazīstamība – 22% un spontānā atpazīstamība 10%. Atbilstoši zīmola teorijām šajā posmā tiek sasniegta aktīvākā sabiedrības daļa un ir nepieciešams sasniegto nostiprināt – gan padziļinot izpratni par zīmola jēgu, gan iesaistot līdz šim mazāk sasniegtās auditorijas. Tas nozīmē, ka vēl nepieciešami būtiski ieguldījumi zīmola attīstībā un komunikācijā.
Finansēšanas	IMK pieeja un STARS platforma līdz 2029. gada beigām tiks finansēta, izmantojot ES fondu pieaugušo izglītības atbalsta projektus IZM resorā. Nav noteikti nacionālā finansējuma avoti un konkrētas iestrādes.
ANM programmas īstenošanas aspekti (atziņas no ANM programmas īstenošanas)	ANM finansējum stingrais termiņa ietvars mobilizēja resursus, taču radīja būtiskus riskus platformas izstrādei un IMK aprobācijas procesam, jo normatīvo aktu saskaņošanas kavēšanās dēļ praktiskajai IMK aprobācijai tika atņemts aptuveni pusotrs gads. Pakļaujoties termiņa spiedienam, tika īstenota vienlaicīga STARS platformas izstrāde un tās pielāgošana citiem atbalsta projektiem, kas radīja augstu stresa līmeni izstrādē iesaistītajām pusēm un situāciju, ka platforma atradās nepārtrauktā izstrādē un uzlabojumu procesā. Izglītības iestādes Ex post intervijās īpaši atzinīgi vērtē STARS lietotājam orientēto servisa dizainu (pretstatā "ieredņu" sistēmām, piemēram, NVA) un operatīvo reaģēšanu uz ieteikumiem. Lai gan IMK pieejā ir integrēti motivāciju veicinoši elementi, aprobācijas praktiskā ietekme pašlaik ir minimāla, jo mērķauditorija jau sākotnēji bija augsti motivēta. Reālo ietekmi varēs novērtēt tikai pēc sistēmas pastāvīgas ieviešanas, aptverot citas sabiedrības grupas. ANM finansējums ir bijis galvenais IMK pieejas attīstības virzītājspēks, kas no vienas puses radīja augstu atkarību no ES finansējuma, no otras puses - lika mobilizēt pieejamos resursus investīcijas pabeigšanai noteiktajos termiņos. ANM stingrie termiņu nosacījumi rada riskus projektos, kuros objektīvu iemeslu, t.sk. laukietilpīgas saskaņošanas procesu dēļ nav iespējams pabeigt visus plānotos darbus noteiktā termiņā. Lai arī laika spiediens IMK pieejas ieviešanā bija augsts, aprobācijas noslēgumā STARS platformas funkcionālais risinājums kopumā ir ieviests atbilstoši sākotnējam Platformas konceptam.
IMK klientu kapacitāte	Zemas digitālās prasmes (jāapgūst digitālās pašapkalpošanas prasmes, lai varētu sākt izmantot IMK resursus).

2.8. IMK pieejas salīdzinājums ar citu ES valstu labo praksi

Šī uzdevuma ietvaros padziļināti tika analizēta Francijas, Īrijas, Nīderlandes, Lietuvas un Singapūras³⁶ pieredze. Par katru valsti tika apkopota šāda informācija: aktuālais IMK pieejas attīstības posms, IMK finansēšanas avoti, atbalstāmās mērķa grupas, atbalsta lielums un tā pielietojums (mācības, karjeras konsultācijas u.tml.), mācību piedāvājuma veidošanas principi, kvalitātes nodrošināšana un krāpniecības novēršana, vienotas platformas esamība un saturs, IMK pārvaldības principi, ieinteresēto pušu iesaiste, pieaugušo informēšana un iesaistīšana, tuvākajā laikā plānotie uzlabojumi IMK pieejai un platformai, kā arī aktuālie izaicinājumi (ja tādi ir). Apkopotā informācija un datu avoti tās ieguvei pieejami [9. pielikumā](#) Papildus atziņas tika apkopotas

³⁶ Lai arī Singapūra nav Eiropas Savienības dalībvalsts, valsts izceļas ar ilgāko un pamatīgāko IMK pieejas īstenošanas pieredzi.

arī saistībā ar 28. un 29. aprīlī Briselē plānoto ILA MLP EK atbalsta pasākumu, kurā piedalās Beļģija, Horvātija, Kipra, Čehija, Igaunija, Francija, Ungārija, Itālija, Lietuva, Latvija, Polija, Rumānija, Slovākija un Slovēnija. 2025. gada nogales CEDEFOP pētījumā³⁷ par IMK ieviešanu Eiropas savienībā, secināts, ka dalībvalstīs ir aktuāli šādi izaicinājumi:

- ▶ IMK iespējas aktīvāk izmanto tie, kam jau ir augstākā izglītība un, kas strādā progresīvās nozarēs, tādējādi palielinot plaisu starp augstu un zemu kvalificētiem iedzīvotājiem;
- ▶ nodrošināt darba tirgus vajadzībām atbilstošu un aktuālu mācību piedāvājumu, kā arī piedāvāto mācību kvalitāti, palielinoties apjomiem (piemēram, parādās zemas kvalitātes izglītības pakalpojumu sniedzēji, kas orientējas uz IMK finansējuma “apgūšanu”³⁸;
- ▶ mācību piedāvāšana bez karjeras attīstības konsultācijām kļūst par mācību piedāvājuma katalogu un maksāšanas rīku³⁹, nevis mērķtiecīgas izaugsmes rīku;
- ▶ dalībvalstīs trūkst mehānismu⁴⁰ privātā kapitāla piesaistei;
- ▶ 2026. gadā⁴¹ aktuāls kļuvis jautājums par IMK tiesību pārvietošanu starp dalībvalstīm un to, kā sistēmās piesaistīt privāto (darba devēju) līdzfinansējumu (Sung, 2026).

Līdzīgos izaicinājumus ir pauduši arī Ex post izvērtējuma ietvaros intervētie konsultatīvie partneri saistībā ar Latvijas IMK pieejas attīstību. Lielākā daļa dalībvalstu šobrīd atrodas IMK pilotprojektu vai sistēmas izstrādes fāzē. Latvija, Lietuva, Grieķija un Itālija izmanto AF līdzekļus, lai izstrādātu šīs pieejas vai platformas.

Salīdzinājums ar citu valstu praksi

Detalizēta informācija ar padziļinātai izpētei izvēlēto valstu situācijas analīzi sniegta [9. pielikumā](#). IMK modeļi dažādās valstīs būtiski atšķiras pēc mērķgrupas, atbalsta apjoma, finansēšanas loģikas un pārvaldības struktūras, tomēr kopīgā tendence ir virzība uz personalizētu, individuālu mācību finansēšanas instrumentu, kas dod cilvēkam brīvību izvēlēties sev piemērotāko no valstij aktuālā mācību piedāvājuma.

Lielākā daļa aplūkoto valstu par mērķgrupu nosaka darbspējas vecuma iedzīvotājus bez ierobežojumiem attiecībā uz nodarbinātības statusu vai izglītības līmeni. Latvija un Francija pieļauj dalību no 18 gadu vecuma, Singapūra - no 25 gadiem, savukārt Lietuva aptver plašāko vecuma diapazonu no 16 līdz 65 gadiem. Singapūra izeļas ar jūtamu papildu atbalstu vidējā karjeras posmā esošajiem pilsoņiem vecumā virs 40 gadiem, atzīstot, ka šī grupa saskaras ar lielākiem pārkvalifikācijas izaicinājumiem. Nīderlande bija vienīgā, kas “STAP”⁴² atbalstu attiecināja arī uz ES pilsoņiem, kas strādāja vai meklēja darbu valstī.

Finansiālā atbalsta apmērs būtiski atšķiras. Latvija aprobācijas laikā piedāvāja salīdzinoši dāsnu atbalstu 500 eiro pusgadā un 100% finansējumu profesionālās tālākizglītības (~ 2000 eiro) un profesionālās pilnveides izglītības programmām (no 200-320 eiro). Francija sniedz atbalstu 500 eiro gadā, un īpaši atbalsta iedzīvotājus ar zemu kvalifikāciju sniedzot 800 eiro. Kopš 2025. gada Francija ir ieviesusi obligātu ~ 100 eiro līdzmaksājumu par izglītības programmu. Lietuva nodrošina līdz 500 eiro piecu gadu periodā. Singapūra piešķir 500 SGD (aptuveni 350 eiro) kā sākuma kredītu, kas nekad nebeidzas un tiek periodiski papildināts, savukārt pilsoņiem virs 40 gadiem pieejams papildu 4 000 SGD (aptuveni 2800 eiro) atbalsts. Nīderlandē līdz shēmas slēgšanai 2023. gadā tika nodrošināti 1 000 eiro gadā. Īrijā darbojas plašākais atbalsta diapazons - no 500 līdz 2 500 eiro atkarībā no izglītības programmas veida un valsts atbalsta prioritātēm.

Finansēšanas avots atspoguļo katras valsts sociālās un ekonomiskās politikas iespējas. Latvija un Lietuva šobrīd lielā mērā paļaujas uz ES fondiem - AF līdz 2026. gada vidum un ESF+ turpmākajā periodā līdz 2029. gadam, kas rada jautājumu par ilgtspēju pēc ES finansējuma perioda beigām. Francija un Īrija ir izveidojušas stabilus nacionālos finansēšanas mehānismus,

³⁷ CEDEFOP Research Paper (2025): Individual learning accounts: Implementation and outcomes across EU27.

³⁸ CEDEFOP (2025). "Monitoring the quality of ILA-funded training: a focus on micro-credentials and labour market relevance."

³⁹ CEDEFOP (2025). "Navigating the skill transition: the role of professional guidance in individual learning schemes."

⁴⁰ European Commission (2025), "The role of Social Partners in the implementation of Individual Learning Accounts", Thematic Discussion Paper.

⁴¹ CEDEFOP (2026). "The future of individual learning: cross-border portability and joint funding models."

⁴² Saisinājums no “Stimulering Arbeidsmarkt Positie”, kas latviešu valodā tulkojams kā “Darba tirgus pozīcijas stimulēšana” vai “Nodarbinātības pozīciju stiprināšana”

kas balstīti uz darba devēju profesionālās izglītības nodevām, kas nodrošina regulāru un paredzamu finansējuma plūsmu. Singapūra kombinē darba devēju iemaksas (0,25% no algas fonda) un valsts budžeta piešķirumus. Nīderlande, slēdzot "STAP" shēmu, mēģina pārorientēties uz nozaru fondiem, atsakoties no klasiskas IMK pieejas.

Vienotas digitālās platformas esamība ir būtisks priekšnosacījums IMK efektīvai darbībai. Francija, Singapūra un Lietuva ir izveidojušas centralizētus nacionālos portālus un platformas, kas integrē mācību katalogu, finansējuma administrēšanu un karjeras atbalstu vienuviet. Singapūrai ir arī otrs specializēts portāls, kas saistīts ar karjeras attīstību. Īrija darbojas ar diviem (augstskolu mikro kvalifikācijas un profesionālās izglītības mācības) specializētiem portāliem, kas 2026. gada sākumā tika tehniski salāgoti. Nīderlandes pieredze ir ar negatīvu piemēru, jo "STAP" shēma lielākoties tika darbināta manuāli, kas apgrūtināja gan lietotāju pieredzi, gan IMK shēmas administrēšanu.

Visu aplūkoto valstu pieredzē starpinstitūciju sadarbības kvalitāte ir būtiskākais sistēmas panākumu vai neveiksmes faktors. Singapūra izceļas ar formalizētu "visas valdības" modeli, kur speciāli izveidota aģentūra Izglītības ministrijas pakļautībā koordinē visu sistēmu, darbojoties kopā ar sociālo partneru padomēm un ministrijām. Francijā galveno administratīvo lomu pilda publiskā aģentūra, cieši sadarbojoties ar sociālajiem partneriem un Darba lietu ministrijas uzraudzībā. Lietuva sadalījusi atbildību starp vairākām specializētām aģentūrām ar skaidri noteiktām funkcijām katrai. Nīderlandes "STAP" kļuva par negatīvo piemēru, kad sadalītā pārvaldība starp divām iestādēm, bet bez viena galvenā atbildīgā veicināja shēmas nestabilitāti.

Ieteikumi

Ieteicams trīspusējs finansēšanas modelis, kurā piedalās valsts, darba devējs un persona. Ir zināms, ka pašas personas ieguldījums var palielināt motivāciju un atbildīgāku attieksmi pret mācībām.

Ilgspējīgs nacionālais finansēšanas mehānisms (ārpus ES fondu atbalsta) ir kritisks – valstīs ar ilglaicīgāko IMK pieejas darbināšanu, tās pamatā ir nacionālais finansējums, kas lielākoties sasaistīts ar darba devēju maksātām nodevām vai valsts ieguldījumu fondu. Apsverams nākotnes mehānisms, kā līdzekļi no esošajiem nodokļu ieņēmumiem tiek pārdalīti mācību vajadzībām (loģikas piemērs – mācības palielina personas karjeras noturību, līdz ar to iespējams pārskatīt finansējumu bezdarba apdrošināšanai par labu mācībām).

Mācību atbalsta apmērs un pieejamie atbalsta pakalpojumi tiek diferencēti, piemēram, pēc kvalifikācijas, ienākumu līmeņa, vecuma vai nozares. Galvenais diferenciācijas apsvēruma ir pieejas efektivitāte un sociālais taisnīgums.

Svarīga ir ne tikai vienota platforma, bet arī plašāka pieaugušo izglītības ekosistēmas integrācija, piemēram, savietojamība un sadarbība ar valsts reģistriem, darba tirgus datiem un izglītības iestāžu sistēmām. Ekosistēmā kritiski svarīgs ir arī skaidrs lomu un atbildību sadalījums starp ekosistēmas dalībniekiem.

Lai arī svarīgi ir garāki termiņi un iespēja uzkrāt atbalsta apmēru, tomēr jānosaka termiņi katram piešķirumam, aktīvi jāatgādina par termiņiem. Īsi atbalsta piešķiruma termiņi rada lēmuma pieņemšanas spiedienu un intereses sakāpinājumus, kas traucē izvēlēties piemērotākās mācības. Singapūrā piesardzīgi diskutē par principa "izmantot vai zaudēt" ieviešanu, jo tas varētu vienlaicīgi gan palielināt mācīšanās aktivitāti, gan veicināt "vieglo mācību" izvēli.

Valstu aktuālie izaicinājumi

Piecu valstu pieredze rāda, ka katra valsts ir risinājusi atšķirīgas problēmas un saskārusies ar unikāliem izaicinājumiem. Francija ir mērogojamības līderis ar vairāk nekā 40 miljoniem lietotāju un izcilu mobilo pieejamību, taču sistēmas popularitāte ir radījusi budžeta ilgtspējas problēmas, kuru dēļ ieviests līdzmaksājums. Lietuva izveidojusi veiksmīgu digitālo integrāciju un fokusu uz prioritārajām prasmēm, tomēr saskaras ar tipisku izaicinājumu - cilvēki izvēlas vieglākās, nevis darba tirgum nepieciešamākās mācības. Nīderlande pēc "STAP" modeļa neveiksmes mēģina pārorientēties uz darba devēju kanālu, kas uzlabo mērķtiecību, bet samazina personu individuālo atbildību. Īrija izceļas ar finansiālo stabilitāti un mikro kvalifikāciju attīstību, taču sastopas ar ievērojamu pārvaldības birokrātijas un lēnu augstskolu pielāgošanos mikro kvalifikāciju pieejai. Singapūra piedāvā aptverošāko modeli - mūža kapitāla pieeju, verificētu prasmju pasi un kulturāli nostiprinājušos mācīšanās tradīciju, taču praksē saskaras ar sertifikātu inflācijas risku un nepietiekamu aktivitāti mācīties⁴³ un meklē risinājumus iedzīvotāju motivācijas palielināšanai.

⁴³ Lai gan 2024. gadā sistēmas izmantošanas rādītājs sasniedza 40%, Singapūras valdība 2025. gadā atzina, ka liela daļa iedzīvotāju joprojām uztver kredītu kā "rezerves fondu", nevis aktīvu rīku. Plānots testēt "izmantot vai zaudēt" (use-it-or-lose-it) elementu.

Ieteikumi balstoties uz ārvalstu pieredzē konstatētajiem aktuālajiem izaicinājumiem:

Risināt finansiālās ilgtspējas jautājumu pēc iespējas agrāk. Latvijā pāreja no AF uz ESF+ 2026. gadā ir zināma, taču ilgtermiņa mehānisms pēc ES fondu perioda nav skaidrs. Iespējams, pozitīvu ievirzi varētu dot tas, ja STARS platformā būtu pieejamas ar kvalitatīvas un prioritāras izglītības programmas, par kurām 100% maksā pašas personas vai darba devēji.

Risināt "vieglo mācību" problēmu. Lietuvas pieredze apstiprina risku, ka dalībnieki izvēlas lētākos un ērtākos kursus, nevis tos, kas faktiski uzlabo karjeras situāciju. Risinājums nav ierobežot izvēli, bet gan aktīvāk virzīt uz prioritārajām izglītības programmām caur augstāku atbalstu noteiktu nozaru mācībām, noteiktu kvalifikāciju (t.sk. mikro kvalifikāciju) ieguvu un karjeras konsultāciju ieteikumiem.

Apsvērt verificētas prasmju pases ieviešanu. Kā piemērs var kalpot Singapūras prasmju pase, kas ir vienota sistēma, kurā redzami visi verificētie sertifikāti un darba pieredze. STARS platformā jau tiek uzkrāti dati par apgūtajām izglītības programmām, taču to pārveidošana par darba devējiem nolasāmu, verificētu prasmju profilu paaugstinātu sistēmas vērtību.

Attīstīt mikro kvalifikāciju piedāvājumu. Īrijas piemērs rāda, ka augstskolu īso moduļu (mikro kvalifikāciju) integrācija IMK sistēmā ir perspektīvs virziens, īpaši augstākas pievienotās vērtības prasmju apguvei un iespējai no vairākām mikro kvalifikācijām noteiktā laika periodā jau iegūt profesionālo kvalifikāciju. Sistēma, kurā "mazās izglītības programmas" var "krāt" un vēlāk apvienot diplomā, ir viens no perspektīvākajiem virzieniem pieaugušo izglītībā. Latvijā šāda modulāra uzkrāšanas loģika varētu būtiski palielināt IMK pievilcību, īpaši nodarbinātajiem, kuriem nav laika pilna laika studijām, bet kuri vēlas pakāpeniski veidot kvalifikāciju.

2.9. NODAĻAS KOPSAVILKUMS

IMK ieviešanas stratēģisko vadību nodrošina IZM, savukārt projekta īstenotājs un finansējuma saņēmējs ir VIAA. Uzraudzības funkcijas daļa IZM izveidotā Uzraudzības padome un CFLA, kas atbild par finansējuma izlietojuma atbilstību. Ieviešanā kā konsultatīvie partneri tika iesaistītas valsts pārvaldes iestādes (EM, LM, VARAM, NVA), sociālie partneri (LDDK, LBAS, LIKTA) un VPC, kuru sadarbībai 2024. gada aprīlī tika izveidota darba grupa.

Izveidotais pārvaldības modelis kopumā vērtējams pozitīvi - IZM iesaiste nodrošināja veiksmīgu projekta īstenošanu un saskaņu ar pārējām AF investīcijām. Tomēr konsultatīvo partneru darba grupas reālā ietekme bijusi ierobežota, jo tā darbojusies kā formāls informēšanas forums, nevis stratēģisks partnerības rīks. Pozitīvi sadarbības izņēmumi ir LIKTA un VARAM, kas uzrādījuši aktīvu iesaisti. Daļa partneru piedalījies Eiropas Komisijas rīkotajā ILA MLP programmā, kas stiprinājusi starpinstitūciju uzticēšanos un sadarbības kvalitāti. IMK pieejas un STARS platformas ilgtspējas stiprināšanai nepieciešams sadarbībā spēcīgāk iesaistīt gan esošos partnerus, gan tos, kuru dalība iepriekš bijusi neliela, piemēram, pašvaldības, darba devējus, iedzīvotāju kopienas un tās pārstāvošās NVO.

PI ir starpnozaru politikas joma IZM kompetencē, ko operacionālajā līmenī īsteno trīs ministrijas (IZM, LM, EM) un to aģentūras (VIAA, NVA, LIAA), katrai ar savu atbildības jomu. Būtiska loma ir arī pašvaldībām, kas veido vietējo izglītības ekosistēmu. Paralēli IMK ieviešanai pārvaldības struktūrā notikušas nozīmīgas izmaiņas - 2023. gadā izveidota Cilvēkkapitāla attīstības padome (CAP), bet 2024. gadā tās paspārnē darbu uzsāka APIKK, kas koordinē saskaņotu mācību piedāvājumu starp resoriem. Normatīvo pamatu veido Izglītības likums, Profesionālās izglītības likums un Augstskolu likums, kā arī papildinošie MKN. Būtisks solis IMK ilgtspējai ir 2026. gada marta grozījumi Izglītības likumā, kas nostiprina STARS platformu kā VIIS daļu un paredz specifiska regulējuma izstrādi 2026. gadā.

IMK ieviešanas procesu būtiski apgrūtināja ilgstošas saskaņošanas grūtības. MK informatīvā ziņojuma apstiprināšana prasīja gandrīz gadu, savukārt MKN Nr.506 saskaņošana vēl pusgadu, kopumā atraujot aptuveni pusotru gadu no laika, kas bija paredzēts praktiskajai aprobācijai. Galvenie šķēršļi bija atšķirīgas iesaistīto pušu vīzijas par IMK attīstību, bažas par funkciju dublēšanos starp resoriem un darba devēju skepticisms par IMK pieejas atbilstību viņu vajadzībām. Ex post intervijās gūta pārlicība, ka bez mērķtiecīgas rīcības šī situācija var atkārtoties turpmākajā IMK attīstībā.

IMK piedāvāto pakalpojumu lietojums ir nevienmērīgs. Publiskais izglītības programmu katalogs ir visaktīvāk izmantotā tīmekļa vietnes stars.gov.lv sadaļa, kuras apmeklējums vairākas reizes pārsniedz jebkuras citas tīmekļa vietnes sadaļas apmeklējumus. Lai arī 83% STARS aptaujas dalībnieku pauž apmierinātību ar izglītības programmu katalogu, ir nepieciešams turpināt tā

pilnveidi, uzlabojot filtrēšanas iespējas un ērtību, kā arī pilnveidojot izglītības programmu aprakstus - padarot tos vienkāršākus un iekļaujot papildu informāciju, kas ļauj pieņemt lēmumu par konkrētas izglītības programmas izvēli.

Aprobācijas periodā IMK pamatpakalpojums (konts) pārsvarā tiek izmantots kā mācību iespēju izpētes un pieteikšanās mācībām rīks. Papildus pakalpojumu, t.sk. karjeras atbalsta un prasmju novērtēšanas rīku izmantošana joprojām ir zema, liecinot par funkcionālo plaisu. Aktīvāk tiek izmantotas anketas atgriezeniskās saites sniegšanai par mācību pieredzi un prasmju novērtēšanas testi, savukārt citi rīki paliek lielākoties neizmantoti, piemēram, mācību ceļu veidošana, savu izglītības dokumentu pievienošana.

Dati par izglītības programmu piedāvājumu un pieprasījumu rāda nozīmīgu disproporciju, jo 33 izglītības programmas (galvenokārt profesionālās izglītības iestādēs) nepiesaistīja nevienu dalībnieku, kamēr dažu augstskolu studiju kursi saņēma ievērojamu dalībnieku interesi. Lai gan mācību piedāvājumā visvairāk bija pārstāvēti moduļi un moduļu kopas (71 izglītības programma), tie kopumā piesaistīja mazāk nekā 1 000 dalībnieku. Vislielāko interesi izraisīja augstskolu studiju kursi, jo 26 izglītības programmas pulcēja 12 613 dalībniekus ar 2025. gada TOP tēmu - mākslīgo intelektu. Profesionālās izglītības iestāžu vājijs starts, norāda uz nepieciešamību veikt padziļinātu izpēti, lai saprastu cēloni šādai disproporcijai – vai tā ir piedāvāto izglītības programmu aktualitāte un aprakstu saprotamība, vai mārketinga trūkumi.

IMK modeļi dažādās valstīs būtiski atšķiras pēc mērķgrupas, atbalsta apjoma, finansēšanas loģikas un pārvaldības struktūras, tomēr kopīgā tendence ir virzība uz personalizētu, individuālu mācību finansēšanas instrumentu, kas dod cilvēkam brīvību izvēlēties sev piemērotāko no valstij aktuālā mācību piedāvājuma. Finanšu atbalsta apmēri krasi atšķiras. Latvijā aprobācijas laikā piedāvātais atbalsts bija salīdzinoši dāsns - 500 eiro pusgadā un pilns finansējums profesionālajai tālākizglītībai (~2 000 eiro) un pilnveides programmām (200–320 eiro). Francijā - 500 eiro gadā (800 eiro cilvēkiem ar zemu kvalifikāciju) un kopš 2025. gada obligāts ir ~100 eiro līdzmaksājums. Lietuva nodrošina līdz 500 eiro piecu gadu periodā. Singapūra piešķir 500 SGD (~350 eiro) sākuma kredītu, kas tiek papildināts, un papildus 4 000 SGD (~2 800 eiro) iedzīvotājiem virs 40 gadiem. Nīderlandē līdz shēmas slēgšanai 2023. gadā bija 1 000 eiro gadā. Īrijā atbalsts svārstās plašā diapazonā no 500–2 500 eiro atkarībā no programmas un prioritātēm.

Visās aplūkotajās valstīs izrādījās, ka starpīnstītūciju sadarbības kvalitāte - skaidra lomu sadale un viens atbildīgais koordinators (piemēram, Singapūras "visas valdības" modelis vai Francijas publiskā aģentūra ar sociālo partneru iesaisti) - ir izšķirošs faktors shēmas panākumos vai neveiksmē.

Latvija izveidojusi labu pamatu, taču turpmākai attīstībai vienlaikus nepieciešams gan ilgtspējīgs finansējums, gan efektīva kvalitātes kontrole un cieša saikne ar valsts aktualitātēm prasmju jomā. Nākamajā posmā sistēmai jāvirzās no atbalsta piešķiršanas pieejas uz rezultātu (tiešās un sagaidāmās ietekmes) pārvaldību, nosakot skaidrāku saikni starp piešķirto atbalstu un sabiedrības un/vai darba tirgus iznākumiem.

Ieteikumi

Nodrošināt pastāvīgus starpīnstītūciju sadarbības procesus, kas pārsniedz konkrētu projektu ietvarus. Paplašināt partneru loku, iesaistot pašvaldības, darba devējus, IPS un IMK klientus. Stiprināt darba devēju iesaisti no konsultatīvas līdz funkcionālai līdzdalībai, kā arī VARAM lomu kā digitālās transformācijas politikas īpašniekam. Attīstīt neformālo sadarbību — zināšanu apmaiņas pasākumus un praktiķu kopienas.

Turpināt izglītības programmu kataloga lietojamības pilnveidi, t.sk. izglītības programmu aprakstus, kā arī pilnveidot karjeras atbalsta pakalpojumu klāstu un izpratni par piedāvāto rīku pielietojumu. Veicināt karjeras atbalsta rīku pamanāmību STARS platformas piedāvājumā.

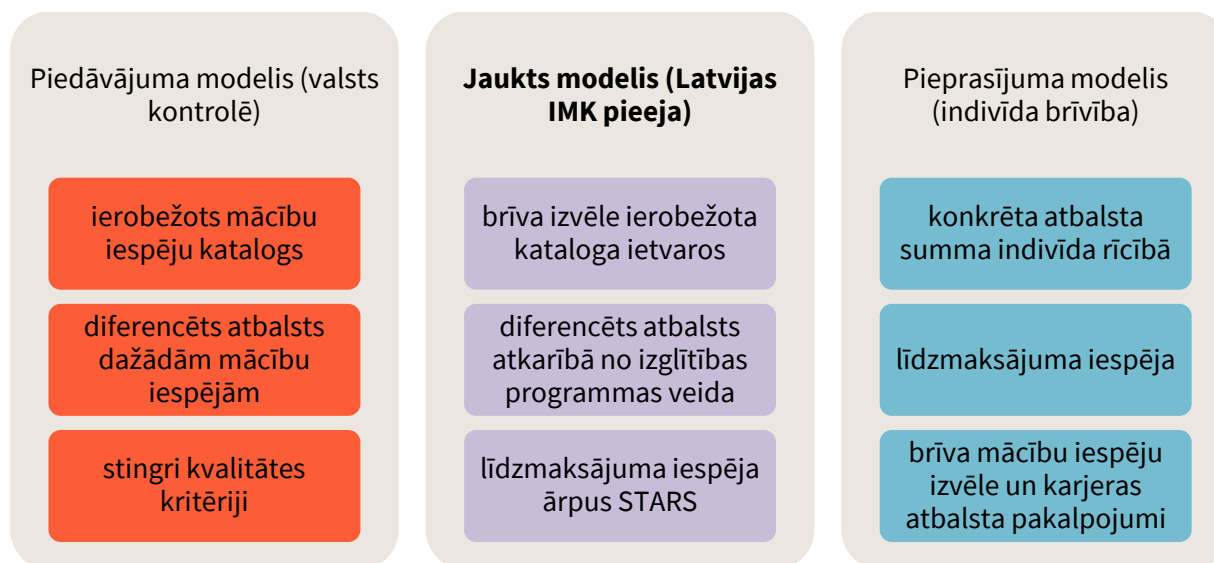
Lai uzlabotu IMK pakalpojumu lietotāju pieredzi, nepieciešams vienkāršot izglītības programmu katalogu un filtru izmantošanu, kā arī atvieglot reģistrāciju, pārskatot anketas laukus un nedaudz pagarinot sesijas laiku. "Mācību ceļu" lietderīgi pārveidot par vizuālu rīku, kas sasaista mācības ar karjeras plāniem. Visbeidzot, lietotāju ilgtermiņa iesaisti veicinātu automatizēti, personalizēti e-pasti ar nākamo mācību ieteikumiem pēc programmu absolvēšanas.

3. Finansēšanas loģika un publiskā atbalsta kritēriji

Eiropas Komisijas izstrādātajā IMK attīstības ceļvedī⁴⁴, tiek piedāvāti divi konceptuālie ietvari (modeļi) IMK finansēšanai – (1) piedāvājuma puses finansēšanas modelis un (2) pieprasījuma puses finansēšanas modelis, bet praksē (īpaši Latvijas gadījumā) ir aktuāls (3) jaukts finansēšanas modelis. Būtiskākās šo modeļu iezīmes apkopotas sarakstā.

- ▶ Piedāvājuma puses finansēšanas modelis ir centralizēts, un tajā valsts kontrolē lielāko daļu finansējuma aspektu. Parasti modelis ir tieši pakārtots valsts prasmju prioritātēm. Praksē to nodrošina ar mērķtiecīgu izglītības programmu katalogu un lielāku atbalstu (finansējuma apjomu, stipendijām, izmaksu kompensācijām) prioritārajām programmām. Papildus šajā modelī var iesaistīties arī darba devēji un pašvaldības, ierosinot konkrētas un specifiskas mācību vajadzības (European Commission, Directorate-General for Employment [DG EMPL], 2026).
- ▶ Pieprasījuma puses finansēšanas modelis parasti ir IMK lietotāju virzīts – lietotājs pats nosaka, kuras mācības nodrošinās viņam nepieciešamo prasmju pilnveidi un iekļaujas viņa karjeras attīstības plānā vai mācību ceļā. Šajā modelī pieslēdzas arī citas iesaistītās puses, piemēram, darba devēji, nozaru politikas plānotāji. Ievietojot IMK resursus plašākā prasmju sistēmā, rodas iespēja izpētīt un apvienot dažādas līdzfinansēšanas iespējas. Iespēja apvienot dažādus finansējuma avotus var radīt lielākus pieejamos resursus, tādējādi palielinot IMK pievilcību kopumā (DG EMPL, 2026).
- ▶ Jaukts finansēšanas modelis atbilst Latvijas izvēlētajai IMK aprobācijas pieejai. Latvijas aprobētā IMK pieeja šobrīd ir ar piedāvājuma puses dominanci, jo IMK lietotājam ir izvēles brīvība, bet tikai iepriekš noteikta izglītības programmu kataloga robežās. No vienas puses, piedāvājuma finansēšana (atlasīts izglītības programmu katalogs, diferencēts atbalsts dažādiem izglītības programmu veidiem), no otras puses, pieprasījuma finansēšana (IMK lietotāja brīva izvēle atbalsta summas ietvaros ar iespēju uzkrāt un/vai piemaksāt no personīgajiem līdzekļiem). Šī robeža (kontrolē vai indivīda brīva izvēle) ir stratēģiski svarīga, jo tīrāks pieprasījuma modelis palielina lietotāja autonomiju un potenciāli labāk atspoguļo reālās darba tirgus vajadzības, taču vienlaikus apgrūtina kvalitātes kontroli un valsts prioritāšu īstenošanu, kas Latvijas gadījumā ir īpaši aktuāli, ņemot vērā ierobežoto finansējumu.

Schematisks pieeju attēlojums un Latvijas aprobētā pieeja sniegta Ilustrācija 5.

Ilustrācija 5. IMK sistēmas konceptuālie finansēšanas modeļi un Latvijas IMK pieeja

⁴⁴ European Commission: Directorate-General for Employment, Social Affairs and Inclusion. (2026). Individual learning accounts : a guide to Implementation : insights and good practices from the EU ILA Mutual Learning Programme (2023-2025). Publications Office of the European Union. <https://data.europa.eu/doi/10.2767/4996616>.

Gan Latvijas aprobētā IMK modeļa analīzei, gan nākotnes scenāriju izrādei noderīgs ir kartējums, kurā apkopoti katras pieejas būtiskākie apsvērumi un priekšrocības, balstīti ES valstu pieredzē un labajā praksē. Kartējums sniegts Tabula 14. Lielākoties piedāvājuma modelis ir vienkāršāk (arī lētāk) administrējams un plānojams, bet pieprasījuma modeļa izveide un uzturēšana prasa lielākus resursu ieguldījumus un ir riskantāka dēļ lielā iesaistīto pušu skaita, kā arī tam ir nepieciešami lielāki ieguldījumu komunikācijā ar auditorijām. Latvijas izvēle IMK pieejas aprobācijai ir bijusi jaukta modeļa izvēle, tomēr ar lielāku noslieci uz piedāvājumā balstīto modeli, kas papildināta ar pieprasījuma modeļa elementiem. Jāņem vērā, ka pieprasījuma modeļa elementu izveide ir darbietilpīga un var zaudēt jēgu, ja vadošais ir piedāvājuma modelis (piemēram, līdzfinansējuma izmantošana, mācību ceļa izveide, karjeras atbalsta pakalpojumi - IMK aprobācijas laikā tās ir arī ļoti maz izmantotas iespējas). Konceptuālo modeļu priekšrocības tiek ņemtas vērā, veidojot nākotnes scenārijus ilgtspējīgai finansēšanai un mērogošanai (skat. [10. nodaļu](#)).

Tabula 14. Piedāvājuma un pieprasījuma puses konceptuālo finansēšanas modeļu relatīvās priekšrocības

leguvumi	Piedāvājuma modelis	Pieprasījuma modelis
Administratīvā pārvaldība	Salīdzinoši vienkārša pārvaldība un plānošana, izmantojot esošos finansēšanas kanālus	Nepieciešams izveidot jaunus finansēšanas kanālus un to pārvaldību, ietverot privātā līdzfinansējuma ⁴⁵ (personas, darba devēji, nozaru fondi) pārvaldību
Mācību piedāvājuma mērķtiecība	Var nodrošināt spēcīgāku atbalstu noteiktām personu grupām (piemēram, kvalifikācijas celšanai vai pārkvalifikācijai) vai tādu prasmju attīstīšana, kuras ir grūti precīzi aprakstīt (definēt)	Mērķēšanai izmanto mainīgu finansējumu un tā griestus. Pierādīts, ka personas ar augstāku izglītības līmeni un augstākiem ienākumiem aktīvāk iesaistās, tāpēc papildu informēšanas kampaņas noteiktām personu grupām var dot labus rezultātus (jāparedz atbilstošs komunikācijas budžets)
Kvalitātes nodrošināšana	Relatīvi vienkārša izvēlētā kvalitātes nodrošināšanas sistēma kalpo kā galvenais līdzeklis atbilstības nodrošināšanai	Sarežģītāka ekosistēma, tajā ir vairāk iesaistīto pušu un līdz ar to resursietilpīgāka un riskantāka pārvaldība
Finansējuma plūsmas	Galvenokārt izmanto izglītības programmu izmaksu subsidēšanu	Tiek izmantotas daudzveidīgākas finansējuma plūsmas un līdzfinansējumu kombinācijas, kas rada sarežģītāku pārvaldību
Lokalizācijas iespējas	Ierobežota iespēja īstenot vietējās vajadzības	Pieeja atvērtāka vietējām vajadzībām
Mācību ceļš	Lai gan modelis var atbalstīt individuālu mācību ceļu vai plānu, tomēr lielākoties tas neatbalsta pielāgotus individuālos mācību vai karjeras ceļus	Dominē indivīda atbildība par mācību izvēli, savu mācību ceļu. Veicina līdzdalību caur brīvas izvēles principu
Mācīšanās mērķu sasniegšana	Izmanto jau izveidotu izglītības (biežāk formālās izglītības) infrastruktūru	Personas individuālā izvēle tiek atbalstīta ar papildu pakalpojumiem: karjeras konsultācijas, informēšana par darba tirgū pieprasītajām prasmēm, mācību atvaļinājuma iespējas

Ieteikumi

Turpināt pilnveidot piedāvājuma puses finansēšanas modeli, ieviešot pastāvīgu dinamisku izglītības piedāvājuma pārvaldības modeli, kas balstīts valsts prioritātēs, darba tirgus aktualitātes datus, lietotāju uzvedības analīzē un pakalpojumu sniedzēju kvalitātes izvērtēšanā, nodrošinot regulāru piedāvājuma aktualizāciju un elastīgu reakciju uz vajadzību izmaiņām.

Pārskatīt pieprasījuma puses elementu jēgpilnu iekļaušanu, izvairoties no nelietderīga līdzekļu tēriņa pakalpojumiem, kas nav pieprasīti un aktuāli. Saskaņā ar Ex post secinājumiem:

⁴⁵ Latvijas IMK aprobācijas procesā līdzmaksājumu darījumi notika ārpus STARS platformas, t.i. pa tiešo IPS

- ▶ attīstīt lietotāju profilēšanas un mērķētas virzīšanas funkcionalitāti, tādējādi uzlabojot indivīda mācību izvēļu atbilstību tā vajadzībām,
- ▶ pārskatīt mācību ceļa funkcionalitāti un tās nozīmi atbalsta piešķiršanā vai izvērtēt iespēju atteikties no šīs funkcionalitātes.

3.1. IMK pilotprojektā aprobētās finansiālā atbalsta shēmas

IMK aprobācijas ietvaros tika pārbaudītas trīs finansiālā atbalsta shēmas: profesionālās tālākizglītības un profesionālās pilnveides izglītības programmas ar 100% atbalstu, pārējie izglītības programmu veidi ar 500 eiro piešķirumu reizi 6 mēnešos, kā arī 100% izmaksu kompensācija starptautiski atzītu sertifikātu ieguves un profesionālās kompetences novērtēšanas izmaksām. Shematisks finansiālā atbalsta shēmu attēlojums sniegts Ilustrācija 6. Finansiālā atbalsta shēmas ietvēra:

- ▶ 100% apmaksātas profesionālās tālākizglītības un profesionālās pilnveides izglītības programmas, ja persona izveidoja individuālo attīstības plānu jeb mācību ceļu STARS platformā. Šo mācību dalībniekiem tika piedāvāta iespēja pieteikties 100 eiro mēnesī lielai stipendijai un transporta vai izmitināšanas kompensācijām.
- ▶ pārējo piedāvāto izglītības programmu apguvei reizi sešos mēnešos tikai veikti publiskā finansējuma piešķirumi 500 eiro apmērā. Aprobācijas periodā tika veikti 3 piešķirumi (2024. gada decembrī, 2025. gada jūnijā, 2025. gada decembrī). Tika nodrošināta iespēja uzkrāt finansējumu 1000 eiro no diviem piešķirumiem, ja persona izvēlējās šādu iespēju. Ja pusgada laikā netika izdarīta izvēle, finansējums tika anulēts. Detalizēta analīze par piešķirumiem sniegta Ex post ziņojumā.
- ▶ neatkarīgi no iepriekš minētajiem 500 eiro piešķirumiem, 100% tika kompensētas izmaksas starptautiski atzītu sertifikātu ieguvei (noteiktā laika periodā (ne agrāk kā 2025. gada 25. septembrī) un noteiktiem sertifikātiem) un ārpus formālās izglītības apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanai šādām kvalifikācijām - datorsistēmu tehniks, programmēšanas tehniks vai kibernetikas tehniks.

Balstoties uz 2026. gada martā Ex post izvērtējuma ietvaros veikto mācību dalībnieku aptauju, 95% no respondentiem bija informēti par iespēju izmantot piešķirto finansējumu. Vienlaikus būtiski zemāks informētības līmenis novērojams attiecībā uz citiem finansējuma izmantošanas nosacījumiem - piemēram, iespēju apvienot finansējumu ar darba devēja vai privāto līdzfinansējumu (39% informēti), uzkrāt atlikumu (37%) vai uzkrāt finansējumu pilnā apmērā (26%). Tāpat tikai 38% respondentu norādīja, ka bija informēti par finansējuma anulēšanu, ja izvēle netiek veikta noteiktajā termiņā. Kopumā vairāk nekā 4/5 aptaujāto piekrita, ka piešķirtais finansējuma apmērs (500 eiro) bija pietiekams mācību vajadzībām, un līdzīgs īpatsvars norādīja, ka iespēja saņemt atkārtotu finansējumu motivēja iesaistīties mācībās.⁴⁶

IMK pilotprojektā aprobētās finansiālā atbalsta shēmas un to rezultāti apkopoti Tabula 15. Profesionālā tālākizglītība un profesionālās pilnveides izglītības programma uzrādīja labus rezultātus - mācības uzsāka 457 personas (276 profesionālā tālākizglītības programmā, 181 profesionālās pilnveides izglītības programmā), un 100% finansējums izrādījās būtisks motivācijas faktors, savukārt mācību ceļa izveide praksē strādāja galvenokārt kā administratīvā formalitāte. Stipendijas izmantoja aptuveni 71% dalībnieku turpretī kompensācijām neviens nepieteicās. Ieteicams saglabāt 100% atbalstu darba tirgū aktuālām kvalifikācijām.

500 eiro piešķiruma shēma atklāja būtiskas problēmas: piešķirto finansējumu izmantoja 74% gadījumu, kā arī 19% gadījumu finansējums tika anulēts neizmantošanas vai mācību pārtraukšanas dēļ. Kā galvenie šķēršļi tika konstatēti nepietiekama informētība un pārāk īss - sešu mēnešu izmantošanas termiņš. 500 eiro summas piešķirums kopumā tiek vērtēts, kā pietiekams digitālo prasmju apguvei, taču tehnoloģiski ietilpīgākās nozarēs tas var būt nepietiekams. Ieteicams pagarināt piešķiruma termiņu līdz vismaz 12 mēnešiem un summu indeksēt atbilstoši izmaksu tendencēm.

⁴⁶ Prasmju pārvaldības platformas STARS novērtējuma aptauja, 2026. gada marts

Ilustrācija 6. IMK pilotprojektā aprobētās finansiālā atbalsta shēmas

Līdz 2026. gada 30. aprīlim sertifikātu kompensācija tika izmantota minimāli - sertifikātu kompensāciju saņēma 8 personas, profesionālās kompetences novērtēšanu - 20 personas, visticamāk, zemas informētības dēļ. Ieteicams ļaut 500 eiro piešķirumu novirzīt sertifikātu izmaksu kompensēšanai un saglabāt 100% kompensāciju

profesionālās kompetences novērtēšanai darba tirgū aktuālām kvalifikācijām.

Kopumā IMK aprobācijas rezultāti liecina, ka 100% atbalsts ir efektīvs stimuls, kā arī 500 eiro atbalsts var būt pietiekams. Kā arī administratīvā vienkāršība un saprotama komunikācija ir priekšnosacījums augstākai līdzdalībai. Nepieciešams pilnveidot komunikāciju, padarot to vienkāršāku un saprotamāku, kā arī noteikt lietotājiem draudzīgākus piešķirtā atbalsta izmantošanas termiņus.

Tabula 15. IMK pilotprojektā aprobētās finansiālā atbalsta shēmas un to rezultāti

Dimensija	Profesionālā tālākizglītības un profesionālā pilnveide	Citas izglītības programmas no IMK piedāvājuma	Izmaksu kompensācijas
Pieeja	100% atbalsts, ja izveidots mācību ceļš Profesionālās tālākizglītības programmas izmaksas vienai personai bija 2127.19 eiro Profesionālās pilnveides izglītības programmas izmaksas vienai personai diapazonā no 200 līdz 320 eiro	Reizi sešos mēnešos 500 eiro piešķirums ar iespēju uzkrāt 1000 eiro Sešu mēnešu termiņš izvēles izdarīšanai Piedāvāto izglītības programmu vidējās izmaksas ⁴⁷ bija 398 eiro	100% kompensācija starptautiski atzītu sertifikātu ieguves un profesionālās kompetences novērtēšanas izmaksām
Rezultāti	Personu skaits, kas uzsāka mācības: profesionālās tālākizglītības programmā	Līdz 2026. gada 30. aprīlim 500 eiro finansējums tika piešķirts 17 367 reizi, t.sk. finansējums piešķirts vienu reizi 10 818 personām, divas reizes – 6 549	Līdz 2026. gada 30. aprīlim 8 personas saņēma sertifikātu ⁴⁹ izmaksu kompensāciju

⁴⁷ Ieskats piedāvāto izglītības programmu izmaksās. Augstskolas vai koledžas studiju kurss vidēji 395.19 eiro (diapazons no 257.50 – 412.13 eiro), augstskolas vai koledžas studiju modulis 555.21 eiro (diapazons no 412 – 824 eiro), modulārās profesionālās izglītības modulis 338.46 eiro (diapazons no 106.80 – 427.43 eiro), modulārās profesionālās izglītības moduļu kopa 476.70 eiro (diapazons no 138.84 – 1784.02 eiro, neformālās izglītības programma 321 eiro (diapazons no 249 – 399 eiro).

⁴⁹ Kompensētie sertifikāti: Certified Information Security Manager, Certified Information Systems Auditor, Cybersecurity certification (4 sertifikāti), Identity and Access Administrator Associate, Lead auditor vai Lead Implementer

Dimensija	Profesionālā tālākizglītības un profesionālā pilnveide	Citas izglītības programmas no IMK piedāvājuma	Izmaksu kompensācijas
	276 personas ⁴⁸ Profesionālās pilnveides izglītības programmā 181 persona	personām. Piešķirtais finansējums ir izmantots 12 833 reizi (74%). 0% (25 personas) ir atteikušās no finansējuma, 1% (186 personas) izvēlējās finansējuma uzkrāt, 19% finansējums tika anulēts, jo 81% to neizmantoja noteiktajā periodā un 19% pārtrauca mācības.	Līdz 2026. gada 30. aprīlim 20 personas saņēma profesionālās kompetences ⁵⁰ novērtēšanas izmaksu kompensāciju
Secinājumi	100% atbalsts motivē iesaistīties profesionālajā tālākizglītībā (Ex post) Mācību ceļa izveide praksē funkcionē kā administratīva prasība ar zemu pievienoto vērtību lietotājiem (Ex post) Profesionālās pilnveides izglītības programmu izmaksas nepārsniedza 500 eiro, līdz ar to mazinājās 100% atbalsta nozīme	Būtiska daļa potenciālo lietotāju neizmantoja piešķirto finansējumu, galvenokārt informētības dēļ un īsiem termiņiem (Ex post) 500 eiro finansējums ir pietiekami motivējošs atbalsts digitālo prasmju apguvei (Ex post) Seši mēneši ir pārāk īss periods, īpaši problemātisks tas var būt personām ar maziem bērniem, ar sezonālu darbu vai privātās dzīves sarežģījumiem	Iespējams, informētības trūkuma dēļ netika izmantotas iespējas saņemt sertifikātu izmaksu kompensāciju Profesionālās kompetences novērtēšanas rezultāts ir vērtējams, kā relatīvi labs (salīdzinājumam profesionālajā tālākizglītības programmā mācības uzsāka 276 personas)
Ieteikumi	Turpināt 100% atbalstu profesionālās tālākizglītības programmas apguvei darba tirgū aktuālās profesijās Izmantot 100% atbalstu īpaši aktuālu darba tirgū pieprasītu prasmju apguvei "kritiskās" nozarēs ⁵¹ Pārskatīt un pilnveidot mācību ceļa iespējas dizainu un popularizēt uzlaboto iespēju	Īstermiņā 500 eiro atbalsts ir pietiekams digitālo prasmju apguvei, taču laika gaitā var būt nepieciešams summu indeksēt atbilstoši izmaksu tendencēm izglītības nozarē kopumā vai ņemot vērā aktuālo mācību nozares specifiku izmaksu kontekstā Pusgads ir īss termiņš, lai izvēlētos un ieplānotu mācības, kā arī to ietekmē sezonālātes aspekti. Ieteicams izvēlēties vismaz 12 mēnešu periodu	Nodrošināt iespēju piešķirto atbalstu IMK ietvaros (piemēram, 500 eiro) novirzīt sertifikātu ieguves izmaksu kompensēšanai Saglabāt 100% kompensēšanu profesionālās kompetences novērtēšanai
Papildu iespējas	Stipendija, transporta izmaksu kompensācija un dzīvojamās telpas īres vai ar dzīvošanu dienesta viesnīcā saistīto izmaksu kompensācija programmas apguves laikā Profesionālās tālākizglītības programmu dalībniekiem pieejams mentora atbalsts	Iespēja saņemt finansējumu kombinēt ar privāto līdzfinansējumu	Netika piedāvāts
Rezultāti	Stipendiju saņēmušo personu proporcija: 70 % no profesionālās tālākizglītības programmas dalībniekiem un 72% no profesionālās pilnveides izglītības	Aptauju rezultāti ⁵² : 39% bija informēti par iespēju izmantot līdzfinansējumu	

⁴⁸ kvalifikācijā "Datorsistēmu tehniķis" – 62 personas, kvalifikācijā "Kiberdrošības tehniķis – 142 personas, bet kvalifikācijā "Programmēšanas tehniķis"- 72 personas

⁵⁰ Datorsistēmu tehniķis (17), kiberdrošības tehniķis (2), programmēšanas tehniķis (1)

⁵¹ Ex post intervijās tika pausts viedoklis, ka 500 eiro summa var nebūt pietiekami motivējoša, lai apgūtu prasmes tehnoloģiski sarežģītākās nozarēs (STEM, militārā nozare u.tml.)

⁵² Prasmju pārvaldības platformas STARS novērtējuma aptauja, 2026. gada marts

Dimensija	Profesionālā tālākizglītības un profesionālā pilnveide	Citas izglītības programmas no IMK piedāvājuma	Izmaksu kompensācijas
	programmu dalībniekiem. Pieteikumi izmaksu kompensācijai netika saņemti Mentora atbalstu saņēma 20 personas	Līdzmaksājums veikts 1 323 gadījumos (11%) un vidējais maksājums 92,23 eiro 85% gadījumu līdzfinansējumu sedza pats mācību dalībnieks, 7% gadījumu tā darba devējs	
Secinājumi	Stipendijas ir aktīvi izmantots, saprotams un vienkārši administrējams papildus atbalsta elements (Ex post) Stipendijas kalpo kā papildinošs elements indivīda motivācijai, bet tām nav izšķirošas ietekmes uz indivīda lēmumu par iesaistīšanos profesionālajā tālākizglītības programmu vai profesionālās pilnveides izglītību programmu apguvē/IKT profesijās (Ex post)	Līdzfinansējums aprobācijā tika izmantots ierobežoti, taču interviju dati norāda uz tā potenciālu kā motivācijas un kvalitātes nodrošināšanas instrumentam (Ex post) Iespējams, zemā atsaucība ir saistīta ar piedāvāto izglītības programmu izmaksu līmeni (lielākoties zem 500 eiro) (Ex post) Darba devēju līdzfinansējums aprobācijā ir zemā līmenī, kas identificē risku ilgtspējai scenārijos ar zemāku publisko finansējumu (Ex post)	
Ieteikumi	Saglabāt stipendijas iespēju, kā vienkāršu un viegli administrējamu atbalsta elementu, iespējams, variējot atkarībā no nozares	Popularizēt privātā līdzfinansējuma iespējas, kā arī akcentēt motivējošu ietvaru, piemēram, iedzīvotāju ienākuma nodokļu atmaksu	
Papildu ieteikumi	Kā papildu atbalsta iespējas izvēlēties vienkārši īstenojamus un saprotamus risinājumus. Piemēram, stipendiju mācību dalībnieks var izlietot pēc saviem ieskatiem – transporta izmaksām, izmitināšanas pakalpojumiem, bērnu uzraudzība vai kādiem citiem pakalpojumiem pēc vajadzības. Savukārt mērķēta izmaksu kompensēšana ir sarežģīti īstenojama un administratīvi darbietilpīga visām iesaistītajām pusēm.	Ieviest iespēju pārvirzīt IMK atlikumu mācību apmaksai citos resorā īstētajos PI projektos Izvairoties no īsa “derīguma termiņa” piešķirtajam finansējumam, lai veicinātu pārdomātas un sabalansētas mācību izvēles Zemāks atbalsta apmērs var mudināt izvēlēties lētākas, bet ne noderīgākās programmas, kā arī IPS piedāvāto programmu izmaksas var līdzināties atbalsta apmēram	Sakārtojot komunikāciju, starptautiski atzītu sertifikātu ieguves kompensācija var būt ļoti pieprasīta iespēja, līdz ar to ieteicams noteikt limitus. Piemēram, iespēja 100% kompensācijai tiek sniegta vienai personai vienu reizi 2-3 gados vai noteikts kopējais iespēju limits un tiek ievērota iesniegumu saņemšanas secība. Alternatīva 500 eiro piešķirumu novirzīt kompensācijai.

Aprobācijas periodā 500 eiro piešķirumi tika visiem (piemēram, studentam, augsti atalgotam speciālistam, gan personai ar zemiem ienākumiem). Lai arī attiecībā pret gada vidējo bruto algu piešķiruma apmērs 500 vai 1000 eiro attiecīgi veido 2,5 vai 5%, zemāko ienākumu kvintilei tas attiecīgi sasniedz 6% un 13% (skat. Tabula 16.). Zemāko ienākumu grupām atbalsts ir relatīvi nozīmīgāks, savukārt augstāko ienākumu grupām atbalsts veido nelielu daļu no gada algas, kas var liecināt par tā relatīvi zemāku motivējošo ietekmi.

Tabula 16. IMK atbalsta lielums proporcionāli vidējam bruto atalgojumam⁵³ mēneša ienākumu kvintīļu grupās

	2025. gada mēneša vidējais bruto darba ienākums	2025. gada vidējā bruto alga, eiro	Atbalsts mācībām 500 eiro gadā	Atbalsts mācībām 1000 eiro gadā

⁵³ CSP publicētie dati par 2023.gadu: <https://www.csp.gov.lv/lv/jaunums/2025-gada-vidējais-atalgojums-pirms-nodoklu-nomaksas-1-815-eiro>

Vidēji	1657	19884	2.5%	5%
1.kvintile	663	7950	6%	13%
2.kvintile	990	11880	4%	8%
3.kvintile	1430	17160	3%	6%
4.kvintile	1697	20364	2%	5%
5.kvintile	2643	31716	2%	3%

SKDS aptaujas (SKDS, 2026) rezultāti atklāj, ka respondentiem, kuri mācījušies pēdējo 12 mēnešu laikā, mācību izmaksu amplitūda ir plaša (līdz 150 eiro (21%), 151–400 eiro (21%), 401–1000 eiro (20 %) un virs 1000 eiro (21%), savukārt 17% neatceras precīzu summu) un nav viena dominējošā izmaksu intervāla. Vērā ņemams ir tas, ka salīdzinot ar līdzīgu 2023. gadā veiktu aptauju, vidējā izmaksu summa ir augusi no 553 eiro līdz 876 eiro šogad. Balstoties uz šiem aptaujas datiem, motivējošs atbalsta lielums varētu būt diapazonā no 400-600 eiro, kas sedz aptuveni pusi no vidējās izmaksu summas un pilnībā aptver zemāko izmaksu intervālus (aktuāls 42% respondentu), vienlaikus kalpojot par pievilcīgu bāzi augstāko izmaksu intervāliem (aktuāls vēl 41% respondentu).

Ieteikumi

Izmantot pēc iespējas vienkāršas dažas finansiālā atbalsta shēmas, kas ir gan vieglāk komunicējamās, gan administrējamas. Aprobācijas dati liecina, ka 100% atbalsts ir efektīvs stimuls un būtu pielietojams īpaši aktuālām kvalifikācijām un kompetencēm. 500 eiro atbalsts ir pietiekams digitālo prasmju pilnveidei, taču pārnesei uz citām mācību nozarēm vai kompetenču jomām var būt nepieciešama indeksācija.

Administratīvā vienkāršība un saprotama komunikācija ir priekšnosacījumi augstākai līdzdalībai, kā arī papildu atbalsta izmantošanai (stipendijai tiek dota priekšroka salīdzinot ar pierādāmu izmaksu kompensāciju).

Nepieciešams uzlabot komunikāciju par IMK finansējuma izmantošanas principiem, īpaši par uzkrāšanu, termiņiem, anulēšanu un līdzfinansējumu.

Ieteicams IMK atbalstu veidot tā, ka atbalsts pieejams tiem IMK lietotājiem, kas piesakās mācībām no IMK piedāvājuma, savukārt mācību piedāvājums tiek rūpīgi veidots atbilstoši nacionālajām aktualitātēm un stingriem kvalitātes kritērijiem.

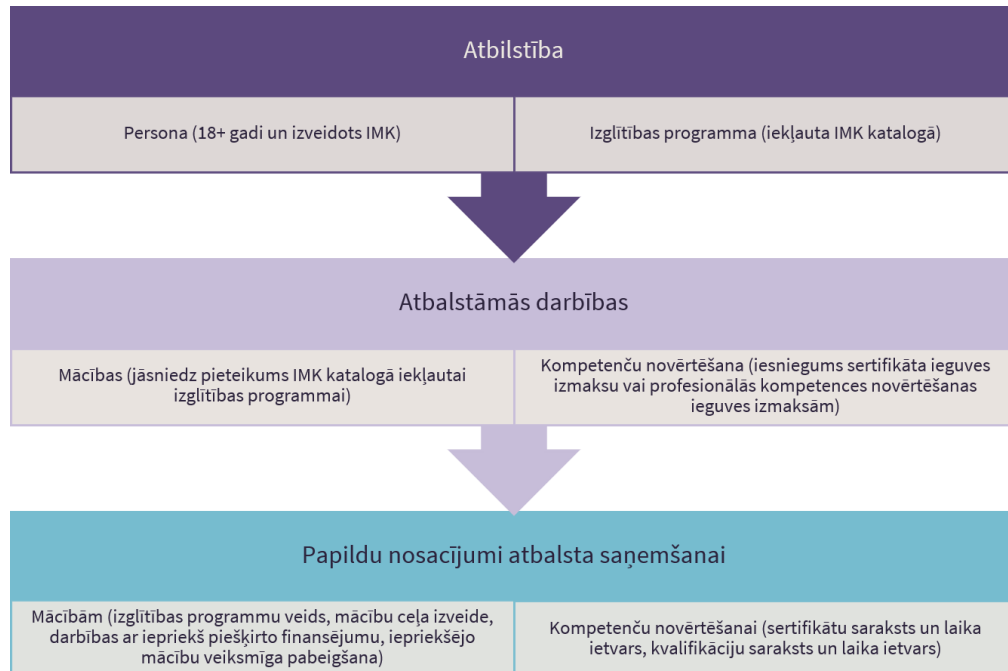
Aprobācijas gaitā un Ex post izvērtējuma intervijās tika aktualizēta personas finansiālās iesaistes nozīmība, kas veicina gan motivāciju mācīties, gan arī pieprasīt no IPS pienācīgu sniegtā pakalpojuma kvalitāti un sasniegt iecerētos mācību rezultātus, no otras puses – tā var radīt šķēršļus personu iesaistei, līdz ar to būtu pielietojama mērķa grupās, kas jau pietiekami aktīvi iesaistās pieaugušo izglītībā.

3.2. Publiskā finansējuma piešķiršanas kritēriji

Balstoties uz jau aplūkotajām finansiālā atbalsta shēmām un IMK aprobācijas 2. posma kritērijiem 500 eiro piešķiršanai, publiskā atbalsta piešķiršanas nosacījumus var iedalīt trīs līmeņos (skat. Ilustrācija 8):

- ▶ atbilstības kritēriji:
 - persona ir vismaz 18 gadus veca un ir izveidojusi IMK STARS platformā, aizpildot personas profila anketu,
 - izglītības programma ir iekļauta IMK izglītības programmu katalogā.
- ▶ atbalstāmās darbības:
 - mācības (persona STARS platformā iesniedz pieteikumu katalogā iekļautajai izglītības programmai),
 - kompetenču apliecināšana (persona STARS platformā iesniedz iesniegumu izmaksu kompensācijai par jau notikušu starptautiski atzītu sertifikātu ieguvu un/vai ārpus formālās izglītības apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanu).
- ▶ papildu nosacījumi atbalsta saņemšanai:
 - mācībām (izglītības programmas veids, mācību ceļa izveide, darbības ar iepriekš piešķirto finansējumu un veiksmīga mācību pabeigšana, izmantojot iepriekš piešķirto finansējumu,

- o zināšanu un prasmju apliecināšanai (atbilstība kompensējamo starptautiski atzīto sertifikātu sarakstam un laika periodam, kā arī kvalifikāciju sarakstam profesionālās kompetences novērtēšanas kompensācijai).

Ilustrācija 7. Publiskā finansējuma piešķiršanas kritēriji

Atbilstības kritēriji personai

Vismaz 18 gadus vecai personai IMK esamība⁵⁴ ir priekšnoteikums, lai varētu izmantot mācību iespējas. Aprobācijas periodā netika izvirzīti nekādi papildus sociāli demogrāfiskie kritēriji personām IMK reģistrēšanai. Tomēr aprobācijas rezultāti parāda, ka universāla pieeja ir savā veidā sociāli netaisnīga, jo piešķirto atbalsta finansējumu primāri izmanto augsti motivētas un izglītotas personas⁵⁵ ar

zemākiem nodarbinātības riskiem, tādējādi palielinot nevienlīdzības plaisu. Arī apkopotā ES valstu pieredze liecina, ka universāla atbalsta piešķiršanas gadījumā, aktīvākas ir personas ar augstāko izglītību un augstākiem ienākumiem. Vadoties pēc ārvalstu analīzē secinātā, ir iespējams veidot papildu motivāciju noteiktām auditorijām, palielinot pieejamo finansiālo atbalstu un mazinot iesaistes barjeras. Piemēram, Singapūras iedzīvotājiem vecākiem par 40 gadiem ir pieejama būtiski lielāka atbalsta summa, Francijā lielāka atbalsta summa un atbrīvojums no līdzmaksājuma pieejams iedzīvotājiem ar zemu kvalifikāciju, Īrijā lielāks atbalsts iedzīvotājiem ar zemu kvalifikāciju vai strādājošajiem riska nozarēs. Šajās pieejās valsts atbalsts tiek diferencēts atkarībā no nodarbinātības riskiem, tomēr formulējot konkrētu atbalstu jāizvairās no iespējamās mērķa grupu marginalizācijas.

Ieteikumi

Ieviest IMK mērķauditorijas segmentāciju, lai mazinātu nevienlīdzības plaisu starp iedzīvotājiem un ar labvēlīgākiem nosacījumiem atbalstītu tos, kam atbalsts vajadzīgs visvairāk. ES valstu pieredzē tiek apsvērti šādi kritēriji: izglītības un prasmju līmenis, nodarbinātības statuss, veselības stāvoklis un invaliditāte, iedzīvotāju vecums, nodarbinātības nozare vai dzīvesvietas reģions.

Atkarībā no izvēlētajiem IMK pieejas finansēšanas scenārijiem un pieejamā budžeta apmēra, ir ieteicams izskatīt iespējamus sociāldemogrāfiskos kritērijus IMK atbalsta segmentēšanai. Ieteicami ir kritēriji, kuru atbilstība ir pārbaudāma iestāžu administratīvajos datos, piemēram, vecuma grupa, nodarbinātības statuss, nodarbinātība noteiktā nozarē vai profesiju grupā, izglītības līmenis, veselības stāvoklis, sociālās palīdzības saņemšana u.tml.

Atbilstības kritēriji izglītības programmai

IMK aprobācijas ietvaros būtiska loma bija mācību piedāvājuma izveidei atbilstoši normatīvo aktu prasībām un izveidotajam piedāvājumam bija arī pieprasījumu regulējoša loma. Tādējādi arī turpmāk, precīzi definējot mācību piedāvājumu, iespējams

⁵⁴ Lai patstāvīgi reģistrētu IMK, personām nepieciešamas vismaz pamata digitālās pašapkalpošanās prasmes. Šādu prasmju trūkums ir barjera IMK reģistrēšanai un lietošanai un tās pārvarēšanai ir paredzēta iespēja, ka personas vārdā IMK reģistrē atbalsta personu, kuras pieejamību nodrošina STARS platformas pārzinis

⁵⁵ Ex post novērtējuma secinājums: lielākā daļa IMK aprobācijas dalībnieku ir ar augstāko izglītību un jau iepriekš aktīvi iesaistījušies prasmju pilnveidē. Dalībnieku dati liecina, ka 80% dalībnieku bija ar augstāko izglītību, kā arī dominējošā vecuma grupa ir 30-49 gadu vecumā.

regulēt pieprasījumu un periodiski aktualizēt dažādu sabiedrībai aktuālu prasmju apguvi. Aktualitātes definēšanai var izvirzīt dažādus kritērijus, piemēram:

- ▶ sabiedrībā trūkstošās kompetences (piemēram, noteikta veida vai līmeņa digitālās, uzņēmējdarbības, ilgtspējas, finanšu prasmes u.tml. kompetences);
- ▶ darba tirgū aktuālas prasmes (piemēram, vadoties pēc darba tirgus prognozēm, darba sludinājumu analīzes, darba devēju organizāciju, t.sk. NEP pieprasījuma, specifisku prasmju deficīta risināšanai u.tml.);
- ▶ STEM kompetences⁵⁶ (piemēram, vadoties pēc prioritārajām valsts attīstības jomām);
- ▶ augsta pievienotā vērtība valsts attīstībai (piemēram, prioritāras nozares); veidojot piedāvājumu specifiski cilvēkiem ar zemu kvalifikāciju.

Ieteikumi

Izveidot resursus aktuāla mācību piedāvājuma (IMK izglītības programmu katalogs) izveidei un valsts atbalsts noteiktā apjomā tiek sniegts tikai aktuālajā izglītības programmu katalogā iekļauto izglītības programmu apguvei.

Izmantojot mācību piedāvājumu, kā pieprasījuma regulēšanas un/vai motivācijas līdzekli, ieteicams attīstīt jau izmēģināto stratēģiju, piemēram, augstas prioritātes dārgām mācībām piedāvāt 100% atbalstu, bet pārējām – zemākas prioritātes mācībām piedāvāt 500 eiro atbalstu ar iespēju veikt līdzmaksājumu, ja izvēlētais mācības ir dārgākas. 500 eiro piešķiruma termiņu pagarināt vismaz līdz 12 - 24 mēnešiem, samazinot lēmumu spiedienu un veicinot pārdomātākas ilgtermiņa izvēles, kā arī iespēju sagaidīt, ka izglītības programmu katalogā parādās vajadzībām atbilstošs piedāvājums.

Atbalstāmā darbība – mācības

Atbalstāmie mācību veidi jau tika noteikti normatīvajos dokumentos, taču populārākā dalībnieku izvēle bija augstskolu un koledžu studiju kursi un studiju moduļi, kas izmaksu ziņā lielākoties iekļāvās 500 eiro piešķirumā (augstskolas vai koledžas studiju kursu izmaksu diapazons no 257,50 – 412,13 eiro un studiju moduļa izmaksu diapazons no 412 – 824 eiro).

Saskaņā ar Ex post ziņojumu, 100 % atbalsts profesionālās tālākizglītības programmu apguvē attaisnojās, taču profesionālās pilnveides izglītības programmu izmaksas bija lielākoties zemākas par 500 eiro piešķirumu, kas nozīmē, ka ir apsverams, vai no administratīvā viedokļa atbalsta shēma būtu jāvienkāršo un jāiekļauj 500 eiro piešķiruma shēmā.

Papildu nosacījumi mācību atbalstam

Mācību ceļa izveides prasība, lai saņemtu 100% atbalstu profesionālās tālākizglītības programmām un profesionālās pilnveides izglītības programmām izrādījās formāla prasība atbalsta saņemšanai, nevis mērķtiecīgs rīks karjeras plānošanai. Jārēķinās arī ar praktiskiem mācību ceļa rīka izmantošanas apsvērumiem – ja šajā rīkā pieejamas tikai STARS izglītības programmu katalogā pieejamās programmas, tā praktiskā lietderība mazinās.

Atbalstāmā darbība - kompetenču novērtēšana

Būtiski, ka tiek kompensētas izmaksas par jau iegūtu sertifikātu, jo IKT nozares informācija liecina, ka sertifikātu ieguves pārbaudījumi ir stingri un nereti profesionāli īsteno vairākus mēģinājumus, lai iegūtu pozitīvu rezultātu vai pat nenokārto pārbaudījumu. Jāatzīmē, ka starptautiski atzīto sertifikātu darba tirgus vērtība ir augsta un to ieguves izmaksas arī ir augstas – līdz pat 2500 eiro par viena sertifikāta iegūvi un tās ir grūti sasniedzamas izmaksas personām, kas, piemēram, plāno pāriet uz IKT nozari. No otras puses – IKT nozares profesionāļiem šādas sertifikātu izmaksas nereti apmaksā darba devējs un paturot šādu 100% iespēju IMK var rasties efekts, ka darba devēji pārceļ izmaksas no sava budžeta uz valsts atbalsta budžetu.

Profesionālās kompetences novērtēšanas atbalsts ir ar pozitīvāku iznākumu un ir turpināms nākotnē.

Ņemot vērā, ka būtiski apmeklētākā STARS daļa ir tieši izglītības programmu katalogs un samērā maz vērtības lietotāji pievērsuši citām atbalsta iespējām, šķiet, ka mazāk ievērota ir palikusi iespēja saņemt izmaksu kompensāciju par starptautiski atzīto sertifikātu iegūvi un profesionālās kompetences novērtēšanu.

Papildu nosacījumi kompetenču novērtēšanas atbalstam

⁵⁶ Attiecīgais ietvars ir izstrādes procesā

Starptautiski atzīto sertifikātu saraksts tika izstrādāts sadarbībā ar nozares asociāciju LIKTA un uzskatāms par atbilstošu nozares aktualitātēm. Turpmāk iespējas sarakstu veidot mērķtiecīgāk, piemēram, atbalstot noteikta līmeņa kompetences (iesācējus) vai jomas.

Ieteikumi

Saglabāt uz rezultātu vērstu kompensēšanu, t.i. piedāvāt kompensēt jau iegūtu sertifikātu vai pozitīvu profesionālās kvalifikācijas novērtējumu.

Iesaistot konsultatīvos partnerus, uzturēt aktuālo darba tirgū vērtīgāko starptautiski atzīto sertifikātu sarakstu.

Saglabājot atbalstu starptautiski atzīto sertifikātu izmaksu kompensēšanai, ieteicams noteikt ierobežojošus kritērijus – piemēram, izmaksu kompensēšanai izmantot 500 eiro piešķirumu vai limitu, vai arī 100% kompensāciju sniegt tikai personām, kas atrodas pārejas procesā uz IKT nozari.

3.3. NODAĻAS KOPSAVILKUMS

Aprobētās finansiālā atbalsta shēmas

Aprobācijas ietvaros tika pārbaudītas trīs shēmas: profesionālās tālākizglītības un profesionālās pilnveides izglītības programmas ar 100% atbalstu, pārējie izglītības programmu veidi ar 500 eiro piešķirumu reizi 6 mēnešos, kā arī 100% izmaksu kompensācija starptautiski atzīto sertifikātu ieguves un profesionālās kompetences novērtēšanas izmaksām. Profesionālā tālākizglītība un profesionālā pilnveides izglītības programma uzrādīja labus rezultātus un 100% finansējums izrādījās būtisks motivācijas faktors, savukārt mācību ceļa izveide praksē strādāja galvenokārt kā administratīvā formalitāte. Izvēloties papildu atbalsta iespējas, priekšroka tika dota administratīvajai vienkāršībai – stipendijām, turpretī kompensācijām neviens nepieteicās.

500 eiro piešķiruma izmantošana sniedz vērtīgu ieskatu sistēmas darbībā: līdz 2026. gada 30. aprīlim finansējumu izmantoja 74% saņēmēju, savukārt 19% gadījumu piešķirums tika anulēts neizmantošanas vai mācību pārtraukšanas dēļ. Dati iezīmē noteiktus pilnveidojamus aspektus – nepieciešamība pēc plašākas informēšanas un elastīgāks finansējuma izmantošanas termiņš. Pašreizējais 500 eiro atbalsts kopumā ir optimāls digitālo pamatprasmju apguvei, taču tehnoloģiski ietilpīgākās nozarēs nākotnē varētu būt lietderīgi izvērtēt apjoma palielināšanu. 500 eiro summas piešķirums kopumā tiek vērtēts, kā pietiekams digitālo prasmju apguvei, taču tehnoloģiski ietilpīgākās nozarēs tas var būt nepietiekams.

Starptautiski atzīto sertifikātu kompensācija tika izmantota minimāli - līdz 2026. gada 30. aprīlim starptautiski atzīto sertifikātu kompensāciju saņēma 8 personas, profesionālās kompetences novērtēšanu - 20 personas, visticamāk, zemas informēšanas dēļ. Šī atbalsta iespēja, tāpat kā profesionālās kompetences novērtēšanas kompensācija, praksē palikusi maz izmantota – visticamāk tāpēc, ka STARS lietotāju uzmanība galvenokārt koncentrējas uz izglītības programmu katalogu.

Ieteikumi

Kopumā IMK aprobācijas rezultāti liecina, ka 100% atbalsts ir efektīvs stimuls un atbalsta administratīvā vienkāršība un saprotama komunikācija ir priekšnosacījums augstākai līdzdalībai.

Publiskā finansējuma piešķiršanas kritēriji

IMK esamība ir priekšnoteikums, lai varētu izmantot mācību iespējas. Aprobācijas periodā netika izvirzīti nekādi papildus sociāli demogrāfiskie kritēriji personām IMK reģistrēšanai. Tomēr aprobācijas rezultāti parāda, ka universāla pieeja ir savā veidā netaisnīga, jo piešķirto atbalsta finansējumu primāri izmanto augsti motivētas un izglītotas personas ar zemākiem nodarbinātības riskiem, tādējādi palielinot nevienlīdzības plaisu.

IMK aprobācijas ietvaros būtiska loma bija mācību piedāvājuma izveidei atbilstoši normatīvo aktu prasībām un izveidotajam piedāvājumam bija arī pieprasījumu regulējoša loma. Tādējādi arī turpmāk, precīzi definējot mācību piedāvājumu, iespējams regulēt pieprasījumu un periodiski aktualizēt dažādu sabiedrībai aktuālu prasmju apguvi.

Ieteikumi

Aktualitātes definēšanai var izvirzīt dažādus kritērijus, piemēram, sabiedrībā trūkstošās kompetences (digitālās, uzņēmējdarbības, ilgtspējas, finanšu prasmes u.tml.); darba tirgū aktuālas prasmes; STEM kompetences, kompetences ar augstu pievienoto vērtību valsts attīstībai un prioritārajām nozarēm.

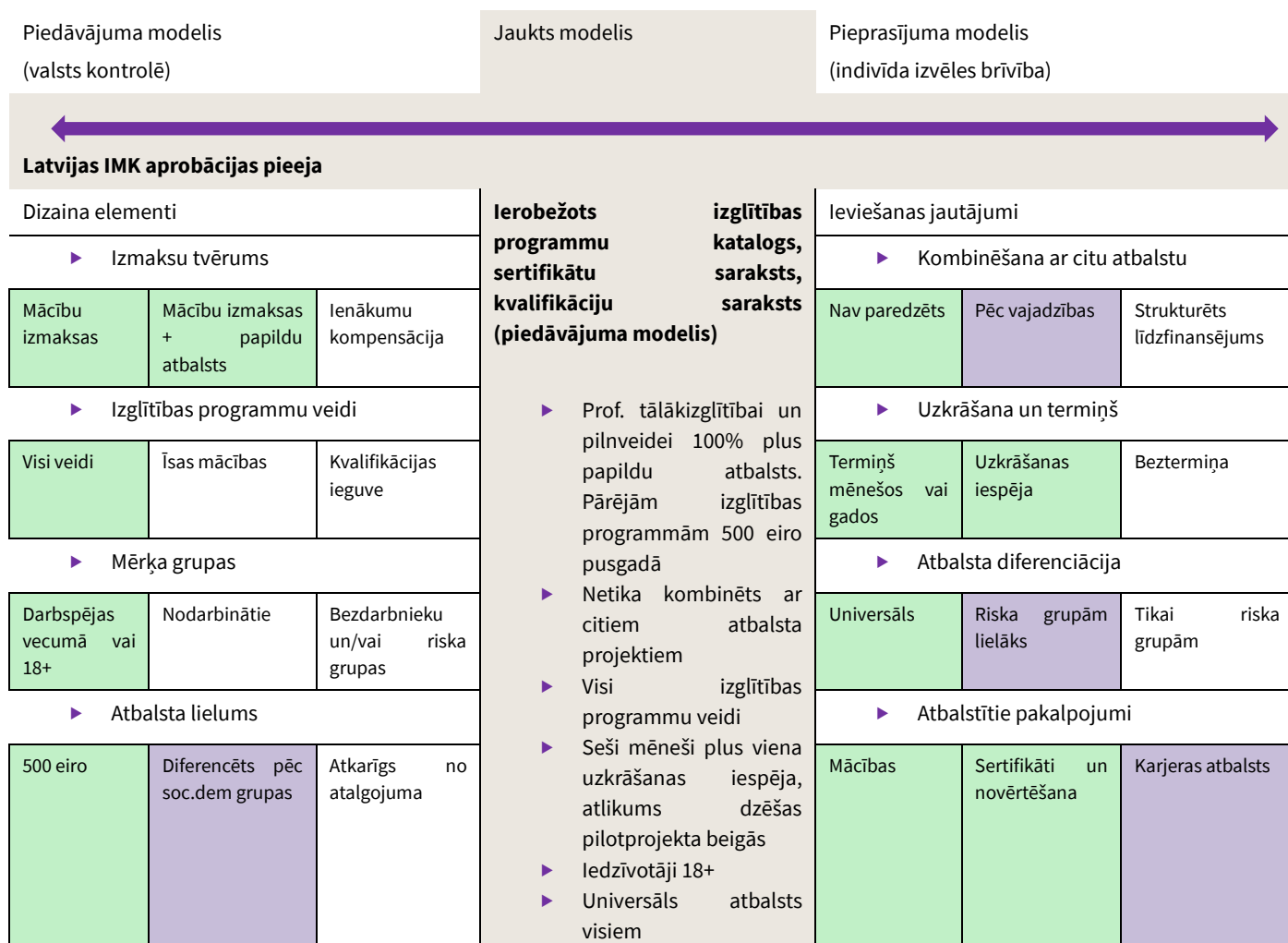
Zināšanu un prasmju apliecināšana

Starptautiski atzīto sertifikātu ieguves izmaksas var sasniegt 2500 eiro, un, tā kā pārbaudījumi ir stingri un bieži prasa vairākus mēģinājumus, 100% kompensācija ir nozīmīgs atbalsts - īpaši personām, kas pāriet uz IKT nozari. Tomēr jābūt jāņem vērā risks, ka darba devēji šo iespēju var izmantot, lai pārceļtu savas izmaksas uz valsts atbalsta budžetu.

Finansēšanas loģikas apsvērumi mērogošanai

Vēlams izmantot konceptuālos finansēšanas modeļus – pieprasījuma un piedāvājuma finansēšanas pieejas (skat. Ilustrācija 8), kas var kalpot par bāzi lēmumu pieņemšanai. Ierobežota kopējā budžeta un pieejamo resursu situācijā, iespējams, izdevīgāks ir piedāvājuma modelis un resursu ieguldīšana piedāvājuma modeļa elementu ieviešanā var būt nelietderīga, īpaši, ņemot vērā apstākļus, kad daudzi no šiem elementiem var zaudēt savu vērtību ievietoti piedāvājuma ietvarā.

8. ilustrācijā redzams pārskats pār aprobētajiem elementiem (izmaksu tvērums, iekļautie izglītības programmu veidi, mērķa grupas, atbalsta lielums, uzkrāšanas iespēja un termiņi, atbalsta diferenciācija un atbalstītie pakalpojumi) un konceptuāliem ieteikumiem nākotnē testēt vēl papildu elementus (atbalsta lieluma diferenciāciju pēc dalībnieka piederības sociāli demogrāfiskām grupām, atbalsta diferenciāciju pēc dalībnieka piederības kādai no definētām riska grupām, atbalsta grozā iekļaut arī maksas karjeras atbalsta pakalpojumus).

			<ul style="list-style-type: none"> ▶ 500 eiro visiem ▶ Mācību izmaksas un sertifikātu/kvalifikācijas ieguve 			
--	--	--	---	--	--	--

Apzīmējumi

Aprobēts elements	Aprobētais modelis	Papildu ieteikumi
-------------------	--------------------	-------------------

Ilustrācija 8. IMK finansēšanas modeļa matrica

4. Prasmju pārvaldības platforma kā IMK ieviešanas pamats

4.1. Platformas loma IMK pieejā

STARS platformas ieviešana, neskatoties uz sākotnējiem laika un resursu ierobežojumiem, noslēdzas veiksmīgi - līdz 2026. gada jūnijam tika nodrošināta atbilstību WCAG 2.1 AA piekļūstamības standartiem, mobilā skata optimizācija un procesu automatizācija. STARS platformas ieviešanā būtisks izaicinājums bija novēlota tās izstrādes uzsākšana, kuras dēļ izstrāde un funkcionalitātes pielāgošana pieaugušo izglītības projektiem noritēja vienlaicīgi bez atsevišķas izmēģināšanas testa vidē, radot paaugstinātu noslodzi izstrādes komandai un projektu administratoriem. Saskaņā ar Ex post intervijās (ar projektā iesaistītajām pusēm) pausto, iespējams, tieši šie apstākļi ir veicinājuši izstrādē iesaistīto speciālistu ātru un saskaņotu rīcību, īstenojot platformas risinājumu ieviešanu pēc spējas attīstības (Agile) programmatūras izstrādes metodoloģijas, programmatūru veidojot iteratīvi un pakāpeniski. Šādā veidā aprobācijas noslēgumā ir iegūts tehnisks risinājums, kas atbilst Platformas konceptā plānotajiem uzstādījumiem lietotāju pieredzes ziņā (Ernst & Young Baltic, 2026).

Ex post ziņojumā secināts, ka "visu iesaistīto pušu vērtējumā dominē viedoklis, ka platformas ilgtspēja ir krietni pamatotāka par IMK pieejas ilgtspēju, identificējot risku, ka IMK pieeja ar periodiski ieskaitīto finansējuma IMK, paliek tikai pilotprojekts ar 3 dalības uzsaukumiem" (Ernst & Young Baltic, 2026) un STARS platformas ilgtspēja identificēta kā būtisks elements PI piedāvājuma koncentrētai pieejamībai vienuviet tālāko attīstību finansējot arī no citiem PI atbalsta projektiem, kuru piedāvājums ir vai būs pieejams STARS platformā (turpat).

Saskaņā ar jaunāko labās prakses apkopojumu un rekomendācijām ES dalībvalstu IMK platformu ieviešanai (Gołębiowska et al., 2026), galvenie IMK platformu mērķi lielākoties ietver šādus uzstādījumus:

- ▶ uzlabot informācijas pieejamību par mācību iespējām un nodrošināt piekļuvi mācību finansējumam;
- ▶ veidot vienas pieturas aģentūras risinājumu PI un nodrošināt efektīvu finansējuma administrēšanu;
- ▶ nodrošināt caurskatāmu un uzticamu informāciju par izglītības programmu kvalitāti;
- ▶ iegūt atgriezenisko saiti no mācību dalībniekiem;
- ▶ uzkrāt ar mācībām saistītos datus un veicināt datus balstītus lēmumus visām iesaistītajām pusēm.

STARS platformai izvirzītie mērķi atbilst augstāk minētajiem ieteikumiem un STARS platforma ir risinājums, kas savieno personu, IPS, politikas plānotāju un īstenotāju vajadzības.

Ziņojuma sagatavošanas brīdī ir apzināti šādi pieaugušo izglītības atbalsta projekti, kas provizoriski līdz 2026. gada 30. novembrim varētu tikt ieviesti vai uzsākta to ieviešana STARS platformā, balstoties jau uz dažādiem finansējuma avotiem:

- ▶ latviešu valodas moduļa izstrāde;
- ▶ VAA Pedagogu profesionālās kompetences pilnveides moduļa izstrāde;
- ▶ Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra (JSPA) Jaunatnes darbinieku pilnveides moduļa uzsākšana;
- ▶ Sabiedrības integrācijas fonds (SIF) mācību programmas "Skatu punkti" izveide.

4.2. Lietotājstāsti un pakalpojumu loģika

Lietotājstāsti turpmāk skatīti šādās loģiskās iespēju grupās:

- ▶ pamata iespējas (IMK iespēju pārlūkošana, IPS pārvaldība, IMK pārvaldība un pamatpakalpojums),
- ▶ efektivitāte un datos balstīti lēmumi (lietotāju iesaiste un saziņa, kvalitātes nodrošināšana, IMK analītika pārvaldībai, prasmju un apliecinājumu pārvaldība, platformas pārvaldība (lomu bāzēta piekļuve),
- ▶ paplašinātas un personalizētās iespējas dažādām lietotāju grupām un platformas efektivitātes uzlabošanai (IMK platformā iebūvēta analītika, digitālie karjeras atbalsta pakalpojumi, viedie (ar MI darbināmie) pakalpojumi).

2026. gada martā Eiropas Pieaugušo izglītības asociācija ir publiskojusi dokumentu⁵⁷, kas sniedz tehnisku un konceptuālu ietvaru PI reģistru un IMK ieviešanai. Dokumentā sniegtas rekomendācijas informācijas sistēmas arhitektūrai, funkcionālām un nefunkcionālām prasībām, drošības principiem un informācijas modeļiem, kas nepieciešami mērogojamas, sadarbspējīgas un normatīvajām prasībām atbilstoši ieviešanai. Saskaņā ar šajā dokumentā (Gołębiowska et al., 2026) aprakstītajām rekomendācijām, IMK pamata iespējām ieteicams atbilst Tabula 17. apkopotajām iezīmēm ņemot vērā ieteicamo prioritātes⁵⁸ līmeni (MUST - obligāti, SHOULD - vēlams, COULD - iespējams). Prioritātes līmenis ieteikts, balstoties uz tās nozīmi sistēmas kopējā funkcionalitātē un izpētē konstatētām ieinteresēto pušu atsauksmēm. IMK pamata iespēju ziņā STARS platforma nodrošina visas funkcionalitātes, kurām ieteiktā prioritāte ir “MUST”.

Tabula 17. IMK platformas pamata funkcionalitāte un STARS

Funkcionalitāte	Lietotājstāsta apraksts	Ieteiktā prioritāte	STARS
IMK iespēju pārlūkošana			
Meklēšana un filtrēšana	Ļauj lietotājiem atrast izglītības programmas pēc specifiskiem kritērijiem	MUST	leviests
Izglītības programmu katalogs	Sniedz detalizētu informāciju par izglītības programmām	MUST	leviests
Izglītības programmu salīdzināšana	Ļauj lietotājiem salīdzināt līdzīgas izglītības programmas blakus	SHOULD	Nav aktualizēts ⁵⁹
IPS katalogs	Prasībām atbilstošo IPS saraksts ar pamatinformāciju	SHOULD	leviests testa vidē
Kvalitāti raksturojoša informācija	Parāda pakalpojumu sniedzēja akreditācijas statusu vai (saites uz) informāciju par kvalitātes nodrošināšanas mehānismiem	SHOULD	Daļēji
IPS pārvaldība			
IPS kontu pārvaldība (IPS darba vieta)	Pārvalda IPS profilus un informāciju	MUST	leviests
Izglītības programmu pārvaldība	Ļauj IPS pievienot un pārvaldīt izglītības programmas	MUST	leviests
IPS reģistrācija	Ļauj pakalpojumu sniedzējiem reģistrēties sistēmā	MUST	leviests
IPS atbilstība kritērijiem	Automātiska pārbaude IPS atbilstības kritērijiem	MUST	Daļēji
IPS atbalsts	Atbalsta IPS lietotājus platformas lietošanā	SHOULD	leviests
IMK pārvaldība un pamatpakalpojums			

⁵⁷ RALExILA System Model: Building an Interoperable Ecosystem for Adult Learning Registries and Individual Learning Accounts in Europe

⁵⁸ Prioritāšu līmeņu skaidrojums: MUST – obligāta vai kritiski nepieciešama funkcionalitāte, SHOULD – vēlams (svarīga prasība, bet nav kritiska tūlītējai platformas darbībai), COULD – iespējams (vēlama funkcionalitāte, ko varētu ieviest, ja ir pietiekami resursi).

⁵⁹ “Nav aktualizēts” nozīmē, ka Latvijas IMK pieejas kontekstā attiecīgā funkcionalitāte nav aktuāla, piemēram, nav paredzēts, ka STARS platformā notiks maksājumu transakcijas

Funkcionalitāte	Lietotārstāsta apraksts	Ieteiktā prioritāte	STARS
IMK lietotāja konta pārvaldība	Ļauj lietotājiem izveidot kontu un pārvaldīt profilu	MUST	leviests
Piešķirtā finansējuma bilances izsekošana	Parāda pieejamo IMK finansējuma statusu un atlikumu, kā arī finansējuma izmantošanas vēsturi	MUST	leviests
Pieteikšanās izglītības programmām	Ļauj reģistrēties mācībām un sekot pieteikuma statusam	MUST	leviests
Maksājumu apstrāde	Apstrādā maksājumu transakcijas gadījumos, ja IMK tiek papildināts ar papildu līdzekļiem	COULD	Nav aktualizēts
IMK lietotāja iepazīstināšana ar platformu	Nodrošina jauno lietotāju vadītu iepazīšanos ar platformu, uzlabojot lietotāja pieredzi un izpratni par pieejamajām funkcijām	COULD	Daļēji

Lielākoties IMK platformas funkcionalitātes sistēmas efektivitātei un datus balstītai lēmumu pieņemšanai (skat. Tabula 18.) ir atzīmētas ar vēlamo vai iespējamo prioritāti, tās funkcionalitātes, kas tiek ieteiktas kā obligātas, STARS platformā ir ieviestas. STARS platformas nākotnes attīstībai apsverama daļa no funkcionalitātēm ar ieteikto prioritāti "SHOULD" – automātiskie paziņojumi un brīdinājumi, iekšējā analītika un paziņojumu sistēma IMK un citu PI atbalsta projektu pārvaldībai, t.sk. finansējuma izlietojuma sekošanai, apsvērt iespēju, ka daļa apliecinājumu tiek digitāli veidoti un uzglabāti platformā.

Tabula 18. IMK platformas funkcionalitāte efektivitātei un datus balstītiem lēmumiem

Funkcionalitāte	Lietotārstāsta apraksts	Ieteiktā prioritāte	STARS
Lietotāju iesaiste un saziņa			
Lietotāju atsauksmes un atbalsts	Apkopo lietotāju atsauksmes un nodrošina palīdzības iespējas	MUST	leviests
Paziņojumi un brīdinājumi	Nosūta automātiskus paziņojumus par IMK un ar mācībām saistītiem atjauninājumiem	SHOULD	leviests
Personalizēti mācību ceļi	Iesaka pielāgotus ieteikumus, pamatojoties uz lietotāju mērķiem (profilu)	COULD	leviests
Kvalitātes nodrošināšana			
Izglītības programmu vērtējumi un atsauksmes	Ļauj IMK lietotājiem novērtēt pabeigtās izglītības programmas	SHOULD	leviests
Atbilstības pārbaudes	Nodrošina, ka IPS atbilst kvalitātes nodrošināšanas un atbilstības prasībām	COULD	leviests
Veiktspējas rādītāji (KPI)	Seko IPS sniegumam, izmantojot galvenos rādītājus	COULD	leviests
IMK analītika pārvaldībai			
Sekošana IMK lietojumam un brīdināšana	Sniedz ieskatu par IMK lietojumu projekta administratoriem	SHOULD	leviests
IMK finansējuma lietojuma izsekošana	Sniedz ieskatu par IMK finansējuma izlietojumu administratoriem	SHOULD	leviests
Prasmju un apliecinājumu pārvaldība			
Digitālo apliecinājumu izsniegšana un pārvaldība	Izsniedz un glabā digitālos apliecinājumus	SHOULD	leviests
Prasmju un kompetenču pārvaldība	Izseko un kategorizē lietotāju iegūtās prasmes un kompetences	COULD	leviests
Prasmju pašnovērtējums	Ļauj lietotājiem novērtēt savas prasmes un kompetences, izmantojot interaktīvus digitālos rīkus	COULD	leviests

Funkcionalitāte	Lietotājstāsta apraksts	Ieteiktā prioritāte	STARS
Prasmju un kompetenču izsekošana	Nodrošina informācijas paneļus, lai uzraudzītu prasmju un kompetenču attīstības progresu	COULD	Nav aktualizēts
Iepriekšējās mācīšanās atzišana	Atbalsta apliecinājumu un darba pieredzes iesniegšanu validācijai	COULD	Nav aktualizēts
Platformas pārvaldība			
Lomu bāzēta piekļuve	Ierobežo piekļuvi sistēmai, pamatojoties uz lietotāja lomām	MUST	leviests

Paplašinātas un personalizētās iespējas dažādu lietotāju grupu pieredzes un sistēmas efektivitātes uzlabošanai, izmantojot paplašinātas funkcijas un personalizētu atbalstu, apkopotas Tabula 19. STARS platformas nākotnes attīstībai apsverama daļa no funkcionalitātēm ar ieteikto prioritāti "SHOULD" – platformas iebūvētā analītika par IMK lietotāju uzvedību, pilnveidot personalizētos digitālos karjeras atbalsta pakalpojumus, t.sk. ieteikumus mācību ceļam.

Tabula 19. IMK platformas paplašinātās un personalizētās iespējas

Funkcionalitāte	Lietotājstāsta apraksts	Ieteiktā prioritāte	STARS
Platformas iebūvētā analītika			
IMK lietotāju analītika	Izseko un analizē lietotāju mijiedarbību sistēmā	SHOULD	Daļēji
Mācību rezultātu salīdzināšana	Salīdzina mācību rezultātus dažādās IMK lietotāju grupās un izglītības programmu veidos	COULD	Daļēji
Analītika normatīvo aktu atbilstības monitoringam	Uzrauga platformas darbības atbilstību normatīvajiem aktiem	COULD	Daļēji
Analītika politikas veidošanas atbalstam	Sniedz uz datiem balstītus ieskatus politikas veidošanas atbalstam	COULD	Daļēji
Karjeras atbalsts			
Personalizēta karjeras vadība	Piedāvā pielāgotus karjeras padomus un mācību ceļus	SHOULD	Daļēji
Prasmju trūkuma analīze	Identificē prasmju trūkumus, pamatojoties uz personas mērķiem	COULD	Nav aktualizēts
Personalizēta karjeras konsultēšana	Piedāvā pielāgotu karjeras konsultēšanu, kas saistīta arī ar personalizētiem mācību ceļa ieteikumiem	SHOULD	Nav aktualizēts
Nodarbinātības atbalsts	Piedāvā ieteikumus karjeras ceļiem un darba meklēšanas resursiem	COULD	Nav aktualizēts
Darba iespēju piedāvāšana (<i>Job matching</i>)	Savieno lietotājus ar darba iespējām, pamatojoties uz viņu prasmēm	COULD	Nav aktualizēts
Viedie (ar MI darbināmie) pakalpojumi			
MI ieteikumi izglītības programmu izvēlei	Iesaka atbilstošas izglītības programmas, izmantojot mašīnmācīšanos	COULD	Procesā
Iepriekšējās mācīšanās atzišana	Atbalsta apliecinājumu un darba pieredzes iesniegšanu validācijai ar MI	COULD	Nav aktualizēts
Lomu bāzēta piekļuve	Ierobežo piekļuvi sistēmai, pamatojoties uz lietotāja lomām, izmantojot MI	COULD	Nav aktualizēts
Automatizēta datu validācija	Izmanto MI, lai nodrošinātu datu precizitāti, pārbaudītu iesniegto izglītības programmu atbilstību u.tml.	COULD	Nav aktualizēts
Prognozējošā analītika (<i>Predictive Analytics</i>)	Izmanto datus, lai prognozētu mācību rezultātus un uzvedības modeļus	COULD	Nav aktualizēts

4.3. Biznesa procesu un darba plūsmu shēmas

Identificētie biznesa procesu uzlabojumi (Corporate Consulting, 2025). STARS platformas stratēģiskā attīstība jābalsta uz holistisku pieeju, kas prioritizē lietojamības uzlabošanu, datu apmaiņas automatizāciju ar valsts reģistriem (PMLP, VIIS, VID) un vienotu funkcionalitātes paplašināšanas loģiku. Lai paaugstinātu darba efektivitāti un informācijas precizitāti, būtiski ir izvairīties no fragmentētiem risinājumiem, tā vietā integrējot jaunus finanšu avotus un rīkus jau esošajos moduļos, nevis veidojot izolētus elementus. Šāda sistēmiska pilnveide nodrošinās kvalitatīvu datu validāciju, samazinās manuālā darba apjomu un radīs stabilu, ilgtspējīgu pamatu turpmākajai platformas izaugsmei un lietotāju apmierinātībai.

STARS platformā ir šādas biznesa arhitektūras komponentes:

- ▶ aktieri (privātpersona, VĪA darbinieks, IPS darbinieks, finanšu institūcijas darbinieks, pašvaldības darbinieks, CFLA darbinieks, karjeras konsultants), kas ieņem noteiktu lomu;
- ▶ aktieriem piešķirtās lomas (publiskais lietotājs, IMK lietotājs, IPS administrators, IPS lietotājs, platformas administrators, platformas satura redaktors, projektu vadītājs, finansists, finansējuma avota pārvaldnieks, karjeras konsultants, komunikācijas speciālists, datu analītiķis) (par būtiskākajiem lomu profiliem skat. Tabula 20.);

Tabula 20. STARS platformas lomu profili

STARS platformas profils	Mijiedarbības
STARS darbinieka profils	Mērķa grupas atbilstības pārbaude Dažādu finansējuma avotu administrēšana Kvalitātes monitorings IMK lietotāju un pakalpojumu sniedzēju līmenī Datu uzkrāšana un analīze
Pašvaldības koordinators profils	Klientu reģistrēšana platformā un IMK izveidošana Pieteikumi un atskaites par sniegtajām konsultācijām
Karjeras konsultanta profils	Pieteikumi karjeras konsultācijām, klienta kartīte Atskaites par sniegtajām konsultācijām
Personas profils	IMK izveide Prasmju un kompetenču novērtēšanas testu izpilde Pieteikšanās prasmju novērtēšanai izglītības iestādē Iespēja redzēt izglītības programmu reitingu Pieteikšanās izglītības programmas apguvei Izglītības dokumenti, to pievienošana un kopīgošana Pieteikšanās karjeras un atbalsta konsultācijām Iespēja saņemt izdevumu kompensāciju par ārpus formālās izglītības kompetences novērtēšanu un starptautiski atzītu sertifikātu iegūšanu
Izglītības iestādes profils	Izglītības programmu iesniegšana Mācību grupu komplektēšana Izglītojamo uzņemšana, atskaitīšana, mācību grafiki, apmeklējumu uzskaitē Atgriezeniskās saites saņemšana (aptaujas, reitingi) Izsniegto izglītības dokumentu pievienošana

- ▶ mijiedarbības (darbības reģistrācija, dokumentu kontrole, programmu satura pārvaldība, grupu veidošana, programmu sagatavošana, apmeklējuma kontrole, IMK finansējuma lietojums, IPS publiskā saraksta pārvaldība, IPS reģistrācija, IPS datu pārvaldība, prasmju novērtēšana, mācību ceļa izveide, programmu reģistrācija, programmu publiskā saraksta pārvaldība, platformas publiskā satura pārvaldība, platformas jaunumu pārvaldība, aptauju izpildes pārvaldība);
- ▶ sadarbības (finansējuma kontrole, finansējuma avota izveide, lietotāju administrēšana, IMK atbilstības kontrole, tiešsaistes kursu vadība, programmu kvalitātes vadība, mācību ceļa pārvaldība, programmu prasmju sasaistes pārvaldība, prasmju novērtēšanas rīku pārvaldība, platformas jaunumu izplatīšanas pārvaldība);
- ▶ saskarnes (publiskā platforma, IMK profils, darbinieka darba vide, partnera darba vide);
- ▶ biznesa procesi (pārskats sniegts Tabula 21.);

- ▶ kā arī citi elementi (servisi, informācijas objekti).

Tabula 21. STARS platformas biznesa procesi

Datu avots: Corporate Consulting

Process	Būtība	Komentāri
Programmu sagatavošanas mācībām process	Izglītības programmu administrēšana un konfigurēšana, lai tās atvērtu pieteikšanās procesam	
Dokumentu pieteikšanas	IMK pieteikumu mācībām iesniegšanas un kontroles process	
Mācību grupu izveide	Akceptēto IMK lietotāju mācību grupu izveides un pārvaldības process	
Mācību process	Izglītības programmu īstenošanas gaitas atspoguļošana platformā	
IPS kataloga uzturēšana	IPS pieteikšanas un reģistrēšanas platformā administrēšana	
IPS datu uzturēšana	IPS datu un informācijas uzturēšana un pārvaldība, tai skaitā mācību norises vietu administrēšana	
Finansējuma avotu un to pārvaldnieku izveides process	Finansējuma avotu un finansējuma avota pārvaldnieku administrēšana un konfigurēšana	
IMK finansējuma pārvaldības process	IMK piešķirtā finansējuma administrēšana	
Finansējuma norēķina process	IPS pienākošos finansējuma aprēķināšanas un kontroles process	
Programmu kataloga uzturēšana	Izglītības programmu kataloga administrēšana	
Tiešsaistes kursu aprakstu uzturēšana	Tiešsaistes platformu kursu piesaistes un to parakstu administrēšanas process	
Programmu kvalitātes kontroles process	Izglītības programmu kvalitātes novērtēšana un atbilstošu lēmumu pieņemšana	
Prasmju novērtēšanas rīku pārvaldības process	Procesa ietvaros tiek realizēta dažādu prasmju novērtēšanas rīku administrēšana un konfigurēšana	
Prasmju un programmu sasaistes process	Procesa ietvaros tiek sasaistītas novērtēšanas rīku testu rezultātu prasmes ar atbilstošām programmu prasmēm, IMK piemērotāko mācību programmu identificēšanai	Nav realizēts platformā
Prasmju novērtēšanas process	IMK prasmju novērtēšanas tiešsaistē īstenošanas process.	Nav realizēts platformā
Mācību ceļu izveide un pārvaldība	Personalizētu mācību plānu veidošanas process	
Platformas satura veidošana	Procesa ietvaros platformā tiek veidoti un publicēti apraksti un jaunumi	
Platformas jaunumu izplatīšana	Procesa ietvaros notiek e-pastu izsūtīšana par platformā publicētajiem jaunumiem	
Aptauju izveide	Procesa ietvaros tiek veidotas aptaujas un respondentiem nosūtītas piekļuves tām	
Aptaujas rezultātu izgūšana	Procesa ietvaros tiek veidoti aptaujas anketu aizpildes rezultātu izdrukas un kopsavilkumi	
Aptaujas norise un rezultātu uzkrāšana	Procesa ietvaros tiek aizpildītas anketas un saglabātas respondenta iesniegtās atbildes	

Process	Būtība	Komentāri
Biznesa datu izguves	Procesa ietvaros tiek noteikti parametri un sagatavotas noteiktas atskaites vai pārskati	

Vispārējam pārskatam par STARS platformas pamatprocesiem [14. pielikumā](#) sniegta darbplūsmas shēma, kas ietver pamatlīnijas no sistēmas konfigurēšanas un izglītības programmu publicēšanas līdz personas dalībai mācībās un gala atskaišu sagatavošanai. Darbplūsma atspoguļo pilnu mācību cikla pārvaldību. Process sākas ar STARS platformas konfigurāciju un izglītības iestāžu programmu publicēšanu katalogā. Tam seko klienta pieteikšanās un automātiska atbilstības pārbaude. Process noslēdzas ar klienta uzņemšanu mācību grupā, izglītības programmu īstenošanas procesa uzskaiti un automātisku atskaišu ģenerēšanu.

4.4. IMK kā valsts informācijas sistēmas daļa

Būtisks solis STARS platformas institucionālajā nostiprināšanā ir sperts 2026. gada martā, kad tā noteikta par VIIS daļu. Izglītības likumā platforma apzīmēta kā "Individuālo mācību kontu sistēma" ar skaidri definētu mērķi: pārvaldīt PI piedāvājumu un ar to saistītos atbalsta pasākumus, nodrošināt pieeju informācijai par pieaugušo izglītību, kā arī uzglabāt personas mācību rezultātus un ar atbalsta pasākumu izmantošanu saistītos datus. Tomēr likuma līmeņa regulējums pats par sevi nenosaka STARS platformas praktiskās darbības principus, pārvaldības modeli un izmantošanas kārtību. Tāpēc izšķiroša nozīme ir savlaicīgai MKN izstrādei un pieņemšanai, kas saskaņā ar Ex post ziņojumā pausto definētu:

- ▶ platformas darbības mērķus un funkcijas valsts izglītības sistēmā;
- ▶ institucionālās atbildības un lomu sadalījumu platformas uzturēšanā, attīstībā un datu pārvaldībā;
- ▶ platformas kā vienotā kontaktpunkta principus pieaugušo izglītības pakalpojumu pieejamībai;
- ▶ datu uzkrāšanas, apstrādes un integrācijas kārtību ar citām valsts informācijas sistēmām;
- ▶ nosacījumus jaunu pakalpojumu un instrumentu integrācijai platformā;
- ▶ platformas uzturēšanas un attīstības nepārtrauktības nodrošināšanu pēc projektu finansējuma noslēguma.

EX post ziņojumā pausts ieteikums PI atbalsta projektu fragmentācijas novēršanai, paralēli MKN izstrādājot arī speciālu MK instrukciju, kas noteiktu vienotus horizontālos principus visiem valsts atbalstītajiem PI projektiem neatkarīgi no to finansējuma avota. Šāda instrukcija stiprinātu STARS platformas ilgtspēju un atvieglotu iedzīvotāju izpratni (t.sk. lietotāju pieredzi) par pieejamajām atbalsta iespējām. Instrukcija aptvertu vienotus principus mērķa grupu noteikšanai, sasaisti ar darba tirgus vajadzībām, institucionālās sadarbības pieeju, datu izmantošanas un rezultātu uzraudzības kārtību, kā arī pakalpojumu kvalitātes nodrošināšanas pamatprincipus. Bez šāda divlīmeņu regulējuma – (1) MKN STARS platformas darbībai un (2) MK instrukcijas horizontālo principu nodrošināšanai pastāv risks, ka STARS platforma pēc AF noslēguma saglabāsies kā fragmentāru iniciatīvu kopums, nevis attīstīsies par integrētu PI politikas instrumentu un pilnvērtīgu VIIS daļu ilgtermiņā (detalizētāka informācija sniegta [8. nodaļā](#)).

Būtiski atzīmēt, ka atšķirībā no citām VIIS daļām, STARS platforma ir mērķtiecīgi veidota, izmantojot servisa dizaina principus, kā īpaši draudzīga darba vide dažādām lietotāju grupām (iedzīvotāji, IPS pārstāvji, PI atbalsta projektu administratori u.tml.) un ieteicams saglabāt šādu attīstības virzienu arī turpmākajā STARS platformas pilnveidē.

4.5. Funkcionālās un nefunkcionālās prasības

Galvenie tehniskie principi, kas tiek nodrošināti STARS platformā.

- ▶ Modulāra uzbūve. Platforma ir veidota no atsevišķiem moduļiem, kas ļauj to pielāgot dažādiem PI atbalsta projektiem, nodrošinot ilgtspēju un integrāciju ar mainīgām digitālajām mācību ekosistēmām.
- ▶ Mērogojamība un drošība. Platformas arhitektūra nodrošina, ka sistēma var augt līdz ar lietotāju skaitu, vienlaikus saglabājot augstus drošības un veiktspējas standartus.
- ▶ Daļēji - vienota sadarbība (*interoperability*). Platforma ir izstrādāta tā, lai tā nākotnē saderētu / varētu saderēt ar esošajām nacionālajām un Eiropas līmeņa pamatstrukturām.

Ieteicams turpmākajā STARS platformas izstrādes tehniskos apsvērumus balstīt šādās pieejās:

- ▶ par kritiskām prasībām platformai izvirzīt elastību, piekļūstamību un sadarbību ar citām valsts informācijas sistēmām,
- ▶ ievērot nozaru standartus un labās prakses, kā arī *EdTech* (izglītības tehnoloģiju) nozares labākās prakses un atvērto standartus⁶⁰,
- ▶ līdztekus funkcionālajiem aspektiem, svarīgas ir t.s. nefunkcionālās prasības (informācijas sistēmas kvalitātes prasības), kas nodrošina platformas lietojamību, drošību un piekļūstamību. Tās ir būtiskas lietotāju uzticības un normatīvo prasību atbilstības nodrošināšanai.

IMK platformas atbilstība lietojamībai, drošībai un ES regulām (skat. Tabula 22.). Būtiskākās prasības ir ieviestas un tiek nodrošinātas STARS platformā, kā arī līdz 2026. gada 30. novembrim turpinās kiberdrošības (STARS migrācija uz VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs" datu centru, STARS drošības stiprināšana un rezerves kopijas darbības atjaunošanas iespēju uzlabošana) un lietojamības uzlabošanas darbi.

Tabula 22. IMK platformas atbilstība lietojamības, drošības un ES regulu atbilstības rekomendācijām

Prasība	Apraksts	Ieteiktā prioritāte	STARS
Lietotāja pieredze un piekļūstamība			
Mobilais draudzīgums	Sistēma ir optimizēta viedtālruniem un planšetdatoriem	MUST	Procesā
Tīmekļa vietnes un platformas piekļūstamība	Atbilst ES direktīvai	MUST	Ieviests
Vienots izkārtojums (<i>Consistent Layout</i>)	Nodrošina vienotu saskarni visos sistēmas moduļos	SHOULD	Daļēji
Alternatīvas piekļuves iespējas bezsaistē	Nodrošina piekļuvi bezsaistē lietotājiem ar ierobežotu interneta pieejamību	SHOULD	Nav aktualizēts
Vienotā pieteikšanās	Vienota pieteikšanās ar vienu piekļuves punktu un integrēta ar valsts digitālās identifikācijas sistēmām	SHOULD	Ieviests
Daudzvalodu atbalsts	Piedāvā saskarni dažādās valodās.	COULD	Daļēji
Platformas integritāte un drošība			
Datu drošība un VDR	Nodrošina datu aizsardzību saskaņā ar normatīvajiem aktiem	MUST	Ieviests
Piekļuves kontrole un lietotāju autentifikācija	Pārbauda lietotāja identitāti un ierobežo piekļuvi sistēmai	MUST	Ieviests
Datu integritāte un sadarbība	Nodrošina datu precizitāti, piemēram, veicot validāciju, un saderību ar citām valsts informācijas sistēmām	SHOULD	Daļēji
Audita žurnāli (<i>Audit Logs</i>)	Saglabā piekļuves un datu izmaiņu vēsturi	MUST	Ieviests

No drošības audita rezultātiem (Datacom, 2025). Drošības auditā identificēto risku novēršanai ir izstrādāts (jāizstrādā) rīcības plāns, kura mērķis ir stiprināt platformas STARS operacionālo noturību un datu aizsardzību. Galvenie darba virzieni ietver:

- ▶ sistēmu pieejamības un stabilitātes uzlabošanai ir apsverama kritisko servisu migrācija uz augstas pieejamības vidi un regulāra rezerves kopēšanas procesu testēšana, lai garantētu biznesa nepārtrauktību incidentu gadījumā;
- ▶ proaktīva risku pārvaldībai jāievieš automatizēts ievainojamību skenēšanas process un pilnvērtīgas drošības žurnālēšana (*logging*), kas ļauj savlaicīgi identificēt un novērst kiberdraudus;

⁶⁰ izglītības piedāvājuma apkopošanai: OCCAPI (Open Course Catalogue API) un QualityLink izstrādātā ontoloģiju kartēšana <https://quality-link.eu/project-outputs/>; mikrokvalifikāciju un digitālo apliecinājumu izsniegšanai: IMS Open Badges <https://www.imsglobal.org/spec/ob/v3p0>

- ▶ standartizācija un drošas izstrādes un testēšanas cikla ieviešana, kā arī izstrādes un produkcijas vides segmentācija, lai minimizētu cilvēcisko kļūdu ietekmi un nodrošinātu augstākos drošības standartus programmatūras izstrādes procesos.

Ieteikumi kopumā vērsti uz to, lai samazinātu dīkstāves riskus (nodrošinātu nepārtrauktu pakalpojumu pieejamību), aizsargātu reputāciju (samazināti datu noplūdes un ārējo uzbrukumu iespējamības riski) un nodrošinātu procesu caurskatāmību (skaidri definētas atbildības un dokumentētas procedūras atbilstoši nozares labajai praksei un standartiem).

4.6. Datu integrācija un savietojamība

Sadarbspējas līmeņi un būtība (no ieteikumiem⁶¹) balstoties uz Eiropas Sadarbspējas ietvaru:

- ▶ sadarbspēja neaprobežojas tikai ar tehnisko savienojamību starp sistēmām, bet ietver arī dažādu iesaistīto organizāciju, procesu un digitālo risinājumu spēju efektīvi sadarboties, izmantojot kopīgus principus, standartus (piemēram, Eiropas prasmju un kvalifikāciju ietvari) un semantiku,
- ▶ vienotas izpratnes, kas ietver kopīgu izpratni par jēdzieniem, terminoloģiju un datu kopām, veidošanu starp iesaistītajām pusēm – atbalsta projektu īstenotājiem, izglītības pakalpojumu sniedzējiem u.c. pusēm.

Sadarbspējīgai informācijas sistēmai nepieciešama kopīga datu struktūra, atsauces modeļi un vārdnīcu izmantošana, kas nodrošina informācijas apmaiņu un interpretāciju gan nacionālā, gan Eiropas kontekstā. Nepieciešams veidot kopīgu izpratni par jēdzieniem, terminoloģiju un datu nozīmi starp visām ieinteresētajām pusēm – ekosistēmas dalībniekiem: valsts iestādēm, IPS un VIS pārziņiem un izstrādātājiem. Svarīgi ir šādi sadarbspējas mehānismi - API balstīta datu apmaiņa, kopīgas vārdnīcas, atsauces identifikatori un kartējumi datu slāņiem, nodrošinot strukturētu sasaisti ar ārējiem ietvariem, dažādiem reģistriem un atsauces sistēmām, piemēram, Eiropas un nacionālie kvalifikāciju ietvari, Eiropas prasmju un kompetenču ietvari (t.sk. DigComp, EntreComp, LifeComp), regulētie reģistri (piemēram, Fizisko personu reģistrs, Uzņēmumu reģistrs, Adrešu reģistrs, Bezdarbnieku uzskaites un reģistrēto vakanču informācijas sistēma u.tml.).

Savietojamība pēc būtības atbalsta platformas ilgtermiņa ilgtspēju. Paļaujoties uz atvērtiem standartiem, skaidri definētām saskarnēm un atkārtoti izmantojamiem atsauces ietvariem, savietojama sistēma spēj labāk pielāgoties politikas izmaiņām, integrēt jaunus pakalpojumus vai citas platformas.

STARS platforma iegūst datus no dažādiem ārējiem avotiem, izmantojot integrācijas ar tīmekļa servisu izsaukumiem, kā arī pastāv arī iespēja veikt datu masveida importu no publiski pieejamiem datu avotiem.

Tabula 23. STARS platformas sadarbspējas aspekti

Sadarbspējas aspekti	Apraksts	STARS
Tehniskā sadarbspēja caur API integrāciju	Droša, strukturēta un mērogojama datu apmaiņa ar šādiem komponentiem: droša piekļuves kontrole, autentifikācija, žurnalizācija un auditējamība. Tehniskās sadarbspējas pamatā ir mašīnlasāmi datu formāti	STARS platformā ir ieviestas šādas API integrācijas: Latvija.lv (Valsts informācijas sistēmu savietotāju jeb VISS) platformas lietotāju autentifikācijai, VIIS (informācija par personas izglītību un izglītības programmu dati), Pašvaldību sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu administrēšanas sistēma (pārbauda personas statusu - maznodrošinātas vai trūcīgas personas statuss) caur DAGR, Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas (VDEĀVK) Invaliditātes informatīvā sistēma caur DAGR, Valsts ieņēmumu dienesta informācijas sistēma (nodarbinātības pārbaude),

⁶¹ European Commission - European Interoperability Framework (EIF) – Implementation Strategy. Available at: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/european-interoperability-framework>

Sadarbspējas aspekti	Apraksts	STARS
		Datu imports no Uzņēmumu reģistra, Datu imports no atvērto datu portāla data.gov.lv (adrešu dati). Plānotās integrācijas: PMLP, Valsts pārbaudījumu informācijas sistēma (VPS), datu apmaiņa ar Sabiedrības integrācijas fondu un datu apmaiņa ar NVA caur DAGR.
Semantiskā sadarbspēja caur vārdnīcām un tēzauriem	Piemēram, mācību nozare un virzieni, izglītības programmu veidi, atrašanās vietas, akreditācijas veidi, prasmes un kompetences u.tml. Kur vien iespējams, datu elementi jāatsaucas uz identifikatoriem no kontrolētajām vārdnīcām. Semantiskajai sadarbībai jāņem vērā versiju pārvaldība un izcelsme. Gadījumos, kad paralēli tiek izmantotas vairākas vārdnīcas vai ietvari (piemēram, nacionālie prasmju ietvari līdzās ESCO), var izmantot ekvivalences vai kartējuma attiecības.	STARS platformā nav aktualizēti / ieviesti semantiskās sadarbīgas elementi

4.7. Sasaiste ar valsts un ES digitālajām ekosistēmām⁶²

Integrācija ar valsts informācijas sistēmām (VIS)

STARS platformas ilgtspēja ir atkarīga no tās spējas droši un automātiski apmainīties ar datiem ar citām VIS, jo tādējādi tiek samazināts administratīvais slogs IMK lietotājiem, IPS, PI projektu administratoriem un citām iesaistītajām pusēm, izvairoties no manuālām darbībām un atkārtotas dokumentu apstrādes, kā arī uzlabojot datu kvalitāti. Vienlaikus tādējādi tiek nodrošināta datu konsekvenca un uzticamība visā IMK biznesa procesu ķēdē - no IMK lietotāja reģistrācijas līdz IPS pakalpojumu apmaksai. Integrācija ar VIS ir arī priekšnosacījums tam, lai STARS platforma varētu funkcionēt kā pilnvērtīga VIIS daļa, nevis izolēts risinājums.

Tabula 24. STARS platformas integrācija ar VIS

VIS nosaukums	Integrācijas apraksts	Integrācijas statuss	Apmaiņas virziens (saņem, nosūta, abpusēji)	Apmaiņa (reāllaiks, pēc pieprasījuma)
Personai, piesakoties izglītības programmai, STARS platforma izgūst šādus personas datus				
Fizisko personu reģistrs	dzimums, valstiskās piederības datus bēgļa vai alternatīvā personas statusa atbilstības pārbaudei (ja attiecināms), ziņas par personas nepilngadīgajiem bērniem līdz septiņu gadu vecumam	Procesā ⁶³ Plānots līdz 2026. gada beigām	STARS saņem	Pēc pieprasījuma

⁶²Valsts digitālā ekosistēma kā organizatoriska un tehnoloģiska vide.

⁶³ Informācija no izstrādes komandas: joprojām plānojam izveidot automātisku saslēgumu ar PMLP uzturēto Fizisko personu reģistru, un darbi šī risinājuma izveides jau ir uzsākti - notiek procesu soļu apraksta saskaņošana. Integrācijas procesa virzību būtiski ietekmē PMLP pieejamā kapacitāte, kas šobrīd rada papildu izaicinājumus plānoto darbu izpildē. Saskaņā ar pašreizējo plānu datu integrācijas ar PMLP izveidi paredzēts pabeigt līdz 2026. gada beigām (pie nosacījuma, ka otrai pusei būs nepieciešamā kapacitāte).

VIS nosaukums	Integrācijas apraksts	Integrācijas statuss	Apmaiņas virziens (saņem, nosūta, abpusēji)	Apmaiņa (reāllaiks, pēc pieprasījuma)
Pašvaldību sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu administrēšanas IS	vai persona pārstāv mājsaimniecību, kurai piešķirts maznodrošinātas vai trūcīgas mājsaimniecības statuss (ja attiecināms)	ieviests	STARS saņem	Pēc pieprasījuma
Personai reģistrējoties platformā un izveidojot individuālo mācību kontu, platforma iegūst šādus personas datus				
Fizisko personu reģistrs	vārds (vārdi), uzvārds, personas kods, dzimšanas datums, valstiskā piederība un tās veids, personas statuss Fizisko personu reģistrā (aktīvs, pasīvs), miršanas datums, dzīvesvietas deklarētā adrese un Valsts adrešu reģistra adresācijas objekta kods	Plānots līdz 30.11.2026.	STARS saņem	Pēc pieprasījuma
Valsts ieņēmumu dienesta datu krātuve	dati par saimnieciskās darbības veicēju, dati par fiziskas personas darbavietām	ieviests	STARS saņem	Pēc pieprasījuma
Valsts izglītības informācijas sistēma (VIIS)	Saskaņā ar MKN Nr. 506 noteikumiem Informācija par iegūto izglītību Informācija par uzsākto izglītību Informāciju par uzsākto vai iegūto izglītību, kas iegūta atbalsta programmas ietvaros un finansēta no valsts budžeta vai ES fondiem	Daļēji Plānots līdz 30.11.2026. (STARS kā VIIS daļa)	STARS saņem	Pēc pieprasījuma
VPS	Informāciju par valsts valodas prasmes pārbaudi un profesionālo kvalifikāciju: valsts valodas prasmes līmenis un pakāpe, kurā kārtota valsts valodas prasmes pārbaude, valsts valodas prasmes pārbaudes nokārtošanas vai nenokārtošanas fakts, valsts valodas prasmes pārbaudes lēmuma numurs un datums, profesionālās kvalifikācijas apliecības numurs un datums, piešķirtā profesionālā kvalifikācija un līmenis	Daļēji Plānots līdz 30.11.2026. (STARS kā VIIS daļa)	STARS saņem	Pēc pieprasījuma
Bezdarbnieku uzskaites un reģistrēto vakanču informācijas sistēma (BURVIS)	Informācija par uzsākto vai iegūto izglītību NVA administrētajās atbalsta programmās Bezdarbnieka statuss	Plānots izmantot DAGR risinājumu	STARS saņem	Pēc pieprasījuma
Nākotnē nepieciešamās integrācijas (ieteikumi)				
Profesionālās kvalifikācijas sistēma (ePKS)	Līdz 30.11.2026. plānots ieviest datu apmaiņu ar Profesionālās kvalifikācijas sistēmu (ePKS)	Plānots		
Datu elektroniskās vākšanas un	Datu apmaiņa mācību ietekmes aprēķiniem	Perspektīvā	Abpusēji	Pēc pieprasījuma

VIS nosaukums	Integrācijas apraksts	Integrācijas statuss	Apmaiņas virziens (saņem, nosūta, abpusēji)	Apmaiņa (reāllaiks, pēc pieprasījuma)
transformācijas sistēma (CSP)				
Valsts kase	Maksājumu apstrādei nepieciešamā informācija	Perspektīvā	STARS nosūta	

Integrācija ar Eiropas ekosistēmu

Eiropas līmeņa integrācija ir stratēģiski svarīga, lai nodrošinātu STARS platformas darbību plašākā Eiropas izglītības un darba tirgus kontekstā. Saskaņojot STARS platformu ar Eiropas ietvariem un sistēmām, Latvija nodrošina, ka STARS platforma kļūst ilgtspējīgāka un tās dati ir salīdzināmi un izmantojamas citās ES dalībvalstīs. Vienlaikus šādas integrācijas veicina labās prakses pārņemšanu.

Tabula 25. STARS platformas integrācija ar Eiropas ekosistēmu

Ietvars	Pielietojuma apraksts	Gatavības pakāpe (īstenota, plānota, perspektīvā)	Saikne ar nacionālajiem ietvariem
<i>Europass</i> (lietotājam redzamais portāls), bet ELM ir tehniskais standarts, kas nodrošina datu saderību aizkulisēs	IMK ietvaros iegūtās prasmes (arī kvalifikācijas) var attēlot un kopīgot Eiropas līmenī	Nav aktualizēts	
ELM (<i>European Learning Model</i>), kas ir <i>Europass</i> platformas tehniskais pamats un nodrošina datu saderību	tehnisks datu modelis, kas nosaka, kā strukturēt un apmainīties ar datiem par mācību iespējām, mācību sasniegumiem, kvalifikācijām un izglītības pakalpojumu sniedzējiem	Nav aktualizēts	
ESCO ⁶⁴ (Eiropas prasmju/kompetenču, kvalifikāciju un profesiju klasifikācija)	IMK lietotājiem prasmju apzināšana u karjeras plānošana, izglītības programmu kataloga strukturēšana un salīdzināšana, saderība ar citiem resursiem, kas jau izmanto ESCO – <i>Europass</i> , EURES ⁶⁵ portāls, <i>job-matching</i> algoritmi, darba tirgus monitoringo u.tml.	Nav aktualizēts, jo IMK aprobācijā fokuss uz digitālajām prasmēm	LM plāno izmaiņas Profesiju klasifikatorā, lai to saskaņotu ar ESCO klasifikatoru
EQF (<i>European Qualifications Framework</i>) astoņu līmeņu references sistēma, kas ļauj salīdzināt dažādu valstu kvalifikācijas	IMK lietotājiem prasmju apzināšana u karjeras plānošana, izglītības programmu kataloga strukturēšana un salīdzināšana, saderība ar citiem resursiem	Pielietojams kontekstā ar VIIS integrācijām	Līdz 30.11.2026. plānots ieviest datu apmaiņu ar Profesionālās kvalifikācijas sistēmu (ePKS)

⁶⁴ ESCO (European Skills, Competences, Qualifications and Occupations) ir Eiropas daudzvalodu klasifikācija, kas sistematizē prasmes, kompetences un profesijas.

⁶⁵ European Employment Services jeb Eiropas nodarbinātības dienestu tīkls

ietvars	Pielietojuma apraksts	Gatavības pakāpe (īstenota, plānota, perspektīvā)	Saikne ar nacionālajiem ietvariem
EQAVET ⁶⁶ (<i>European Quality Assurance in Vocational Education and Training</i>)	IPS un izglītības programmu kvalitātes novērtējumam, uzraudzībai un KPI definēšanai profesionālās tālākizglītības un profesionālās pilnveides jomā	Pielietojams kontekstā ar VIIS integrācijām	
EUDI Wallet ⁶⁷ (<i>European Digital Identity Wallet</i>)		Pielietojams kontekstā ar VIIS integrācijām	Latvija piedalās DC4EU (<i>Digital Credentials for Europe</i>) projektā, kas testē izglītības un sociālās apdrošināšanas datu integrāciju digitālajā makā
Mikroapliecinājumi		Pielietojams kontekstā ar VIIS integrācijām	Europass platforma atbalsta Latvijā notiek pilotprojekti
CEDEFOP "Skills Intelligence" ⁶⁸ platforma (izmanto ESCO klasifikāciju)	Dati ir pielietojami darba tirgus aktualitāšu monitoringam, IMK lietotāja prasmju analīzei.	Tieša tehniska integrācija nav iespējama, bet var izmantot analīzei	
ES izstrādātie kompetenču ietvari, kas var tikt aktualizēti atkarībā no izvēlēta mācību piedāvājuma, sabiedrības un darba tirgus vajadzībām	Daļai ietvaru ir izstrādāti vai arī top standartizēti rīki - pašnovērtējuma testi, ko varētu izmantot, kā mācību ceļa plānošanas vai karjeras atbalsta sākumpunktu DigComp ⁶⁹ - Eiropas digitālās kompetences ietvars, EntreComp - Eiropas uzņēmējdarbības kompetences ietvars, LifeComp - Eiropas personīgās, sociālās un mācīšanās kompetences ietvars, GreenComp - Eiropas ilgtspējas kompetences ietvars, DigCompEdu - Eiropas izglītotāju digitālās kompetences ietvars, Finanšu kompetences ietvars (Finanšu pratības uzlabošanai), STEM kompetenču ietvars (izstrādes procesā), Curriculum globALE (pieaugušo izglītotājiem)	DigComp tiek īstenots, jaunās versijas 3.0 integrācija plānota	

Pārdomām prasmju novērtēšanas rīki - PIAAC⁷⁰ / OECD Education & Skills Online, komerciālie rīki - SHL psihometriskie rīki (maksas), Thomas International (maksas), AssessFirst (maksas) u.tml.

⁶⁶ Eiropas kvalitātes nodrošināšanas ietvarstruktūra profesionālajā izglītībā un apmācībā. Tā ir ES līmeņa references sistēma, kas palīdz dalībvalstīm novērtēt un uzlabot profesionālās izglītības kvalitāti, izmantojot kopīgus kvalitātes indikatorus un kvalitātes cikla principus

⁶⁷ Eiropas digitālās identitātes maks, kas izriet no pārskatītās eIDAS 2.0 regulas. Tā ir lietotne, kurā iedzīvotāji var glabāt, pārvaldīt un kopīgot savas digitālās identitātes un dokumentus: personu apliecinošus dokumentus, kvalifikācijas, licences, receptes u.c., droša un privātumu sargājoša veidā

⁶⁸ CEDEFOP Skills Intelligence platforma apvieno vairākus datu avotus — Skills Forecast, European Skills and Jobs Survey un Skills OVATE — papildināts ar Eurostat statistiku. Tā sniedz indikatorus par nākotnes nodarbinātības izaugsmi, bezdarba līmeni, digitālajām prasmēm, sadalījumā pēc profesijas, valsts, vecuma, dzimuma un nozares.

⁶⁹ DigComp 3.0 (publicēta 2025. gada novembrī), kas atjaunina 2022. gada 2.2. versiju, iekļaujot jaunākās tehnoloģijas, piemēram, mākslīgo intelektu (MI)

⁷⁰ POSTPIAAC un nacionālie PIAAC turpinājuma pētījumi, vairākas ES valstis (Polija, Vācija, Nīderlande) ir izstrādājušas PIAAC bāzētus nacionālus instrumentus nacionālajai lietošanai.

4.8. NODAĻAS KOPSAVILKUMS

STARS platformas ieviešana, neskatoties uz sākotnējiem laika ierobežojumiem un vienlaicīgu izstrādi un aprobāciju, noslēdzas veiksmīgi - nodrošinot atbilstību piekļūstamības standartiem un lietojamības labajai praksei, mobilā skata optimizāciju un procesu automatizāciju. Vēl līdz 2026. gada novembra beigām ir plānoti intensīvi izstrādes darbi STARS funkcionalitātei un drošībai.

Agile izstrādes metodoloģija ļāva ātri un iteratīvi ieviest nepieciešamos risinājumus, un galarezultātā STARS platforma lielākoties atbilst Platformas konceptā plānotajiem uzstādījumiem⁷¹. STARS platformas mērķi - uzlabot informācijas pieejamību, nodrošināt efektīvu finansējuma administrēšanu, veidot vienas pieturas risinājumu un uzkrāt datus balstītu lēmumu pieņemšanai nepieciešamo informāciju - saskan ar ES labās prakses ieteikumiem IMK platformu ieviešanai un savieno personu, izglītības pakalpojumu sniedzēju un politikas veidotāju vajadzības.

Iesaistīto pušu vērtējumā STARS platformas ilgtermiņa tiek uzskatīta par krietni pamatotāku nekā IMK pieejas ilgtermiņa kopumā, identificējot risku, ka IMK pieeja bez ilgtermiņa finansēšanas mehānisma var palikt tikai pilotprojekts. STARS platformas turpmāko attīstību plānots finansēt arī no citiem pieaugušo izglītības atbalsta projektiem līdz pat 2029. gada beigām un jau līdz 2026. gada novembrim paredzēts ieviest vairākus jaunus pieaugušo izglītības (atbalsta projektus) moduļus, tostarp latviešu valodas, pedagogu profesionālās kompetences pilnveides, jaunatnes darbinieku un sabiedrības integrācijas mācību programmu moduļus, tādējādi paplašinot platformas tvērumu un nostiprinot tās lomu kā centrālo pieaugušo izglītības ekosistēmas elementu.

Ieteikumi

Ieteicamās stratēģiskās attīstības prioritātes STARS platformas ilgtermiņai ietver iebūvētu datu analītikas rīku paplašināšanu un ar MI darbināmo pakalpojumu slāņa ieviešanu, mobilās piekļūstamības uzlabošanu un operacionālās noturības stiprināšanu atbilstoši 2025. gada drošības audita ieteikumiem.

Stratēģiskā līmenī STARS platformas attīstība jāfokusē uz datu integritāti un caurskatāmību, paplašinot analītikas un atskaišu funkcionalitāti tieši sistēmas vidē, bez nepieciešamības pēc ārējiem rīkiem. Pilnveidota programmu un pieteikumu pārvaldība ar detalizētu versiju vēsturi, funkcionāliem filtriem un strukturētu dokumentu reģistru nodrošinātu efektīvu uzraudzību un lēmumu pieņemšanu.

Ņemot vērā, ka arvien biežāk lietotāji STARS platformu pārlūko no mobilajām ierīcēm, nepieciešami platformas mobilo skatu uzlabojumi un nākotnē izvērtējama arī mobilās lietotnes izveide. Minēto uzlabojumu kopums veidotu modernāku, iekļaujošāku un produktīvāku darba vidi, kas atbilstu mūsdienu digitālās pārvaldības prasībām un mērķauditorijas vajadzībām.

2026. gada martā Eiropas Pieaugušo izglītības asociācija ir publiskojusi dokumentu, kas sniedz tehnisku un konceptuālu ietvaru IMK platformu ieviešanai. Dokumentā sniegtas rekomendācijas informācijas sistēmas arhitektūrai, funkcionālām un nefunkcionālām prasībām, drošības principiem un informācijas modeļiem, kas nepieciešami mērogojamas, sadarbspējīgas un normatīvajām prasībām atbilstoši ieviešanai. Esošās STARS platformas funkcionalitātes atbilst IMK pamata funkcionalitātes rekomendācijām, tomēr vēlams pievērsties arī tādām efektivitāti un datus balstītu lēmumu pieņemšanas atbalsta funkcionalitātēm, kā automātiskie paziņojumi un brīdinājumi, iekšējā analītika un paziņojumu sistēma atbalsta projektu pārvaldībai, t.sk. finansējuma izlietojuma sekošanai, kas šobrīd ir īstenotas daļēji vai nav aktualizētas.

Ieteikumi

Vēl viena joma, kas šobrīd nav realizēta ir saistīta ar paplašinātām un personalizētām iespējām dažādu lietotāju grupām, piemēram, platformā iebūvētā analītika par IMK lietotāju uzvedību (modeļiem) un personalizēti digitālos karjeras atbalsta pakalpojumi, t.sk. ieteikumi mācību ceļam un viedo (ar MI darbināmi personalizētie ieteikumu dzinēji, mašīnmācīšanās iespējas darba tirgū aktuālu prasmju analīzei) pakalpojumu slānis.

⁷¹ Izņēmums ir integrācijas ar Fizisko personu reģistru kavēšanās un starptautisko un ārvalstu mācību platformu un Latvijā veidotu mācību platformu mācību kursu un mācību materiālu lokalizācija, adaptācija un integrācija platformā

Ex post ziņojumā ieteikts vidējā termiņā attīstīt STARS platformu kā vienotu PI kontaktpunktu, kur koncentrējas dažādu projektu, valsts budžeta instrumentu un maksas piedāvājums pieaugušo izglītībā, kas ļauj turpināt STARS platformas pilnveidi un aprobāciju, pilotēt dažādu mērķa grupu iesaisti un tehnisko risinājumus, kā arī nodrošināt IMK pilotprojekta rezultātu (izveidoto platformu STARS) uzturēšanu.

Attīstīt STARS platformu no pieteikšanās platformas uz prasmju pārvaldības un atbalsta virzīšanas instrumentu, tostarp pilnveidojot datu apmaiņu ar citiem reģistriem un informācijas sistēmām. Turpināt attīstīt lietotāju profilēšanas un mērķētas virzīšanas funkcionalitāti, tādējādi uzlabojot indivīda mācību izvēļu atbilstību tā vajadzībām.

STARS biznesa arhitektūra ietver aktierus (privātpersona, VAA, IPS, finanšu iestādes, pašvaldība, CFLA, karjeras konsultants) un to lomas (publiskais/IMK/IPS lietotājs, administratori, satura redaktors, projektu vadītājs, finansists, komunikācijas speciālists, datu analītiķis u.c.). Tā iekļauj mijiedarbības un sadarbības funkcijas (darbību un dokumentu reģistrācija, programmu un satura pārvaldība, prasmju novērtēšana, finansējuma un lietotāju administrēšana, kursu un mācību ceļu vadība u.c.), saskarnes (publiskā platforma, IMK profils, darbinieka/partnera darba vides), biznesa procesus (vismaz 22 procesus) un citus elementus (servisi, informācijas objekti).

Būtisks solis STARS platformas institucionālajā nostiprināšanā ir sperts 2026. gada martā, kad tā noteikta par VIIS daļu. Izglītības likumā platforma apzīmēta kā "Individuālo mācību kontu sistēma" ar skaidri definētu mērķi: pārvaldīt PI piedāvājumu un ar to saistītos atbalsta pasākumus, nodrošināt pieeju informācijai par pieaugušo izglītību, kā arī uzglabāt personas mācību rezultātus un ar atbalsta pasākumu izmantošanu saistītos datus. Tomēr likuma līmeņa regulējums pats par sevi nenosaka STARS platformas praktiskās darbības principus, pārvaldības modeli un izmantošanas kārtību. Tāpēc izšķiroša nozīme ir savlaicīgai MKN izstrādei un pieņemšanai.

Ieteikumi

Ex post ziņojumā pausts ieteikums PI atbalsta projektu fragmentācijas novēršanai, paralēli MKN izstrādājot arī speciālu MK instrukciju, kas noteiktu vienotus horizontālos principus visiem valsts atbalstītajiem PI projektiem neatkarīgi no to finansējuma avota. Šāda instrukcija stiprinātu STARS platformas ilgtspēju un atvieglotu iedzīvotāju izpratni (t.sk. lietotāju pieredzi) par pieejamajām atbalsta iespējām. Instrukcija aptvertu vienotus principus mērķa grupu noteikšanai, sasaisti ar darba tirgus vajadzībām, institucionālās sadarbības pieeju, datu izmantošanas un rezultātu uzraudzības kārtību, kā arī pakalpojumu kvalitātes nodrošināšanas pamatprincipus.

Nozīmīgi, ka izstrādātā STARS platforma ir ar modulāru uzbūvi – tā ir veidota no atsevišķiem moduļiem, ko var pielāgot dažādiem atbalsta projektam un integrēt citās mācību ekosistēmās. Platforma ir mērogojama un droša – tā var augt kopā ar lietotāju skaitu un atbalsta projektu skaitu, saglabājot veiktspēju un aizsardzību. STARS platforma iegūst datus no dažādiem ārējiem avotiem, izmantojot integrācijas ar tīmekļa servisu izsaukumiem, kā arī pastāv arī iespēja veikt datu masveida importu no publiski pieejamiem datu avotiem.

Eiropas līmeņa integrācija ir stratēģiski svarīga, lai nodrošinātu STARS platformas darbību plašākā Eiropas izglītības un darba tirgus kontekstā. Saskaņojot STARS platformu ar Eiropas ietvariem un sistēmām, Latvija nodrošina, ka STARS platforma kļūst ilgtspējīgāka un tās dati ir salīdzināmi un izmantojamas citās ES dalībvalstīs. Vienlaikus šādas integrācijas veicina labās prakses pārņemšanu.

Ieteikumi

Nepieciešami uzlabojumi situācijā ar sadarbību tā, lai tā varētu savienoties ar nacionālajiem un Eiropas izglītības ekosistēmā izmantotajiem ietvariem.

Ieteikumi turpmākai izstrādei: par kritiskām prasībām izvirzīt elastību, piekļūstamību un savietojamību ar VIS, ievērot izglītības nozaru standartus, kā arī *EdTech* sektora labāko praksi. Pievērst uzmanību nefunkcionālajām prasībām (lietojamība, drošība, piekļūstamība), jo tās nodrošina platformas uzticamību un atbilstību normatīvajiem aktiem.

5. Lietotāju pieredzes izpētes atziņas

5.1. Lietotāju vajadzību izpētes (UX) galvenās atziņas

STARS platformas izstrādātājiem ir izdevies izveidot risinājumu, kas lietotāju apmierinātības aptaujās un intervijās uzrāda augstu apmierinātības līmeni gan fizisko personu, gan IPS vidū (Ernst & Young Baltic, 2026).

Pieklūstamības izvērtējums

Tīmekļvietnes stars.gov.lv pieklūstamības⁷² izvērtējums veikts atbilstoši WCAG 2.1 AA līmenim, LVS EN 301549:2022 standartam un VARAM tīmekļvietņu pieklūstamības prasībām, aptverot sākulapu un izglītības programmu katalogu. Izvērtējuma rezultātā sniegti ieteikumi navigācijas uzlabošanai, tastatūras piekļuvei, krāsu kontrastu, alternatīvo tekstu un virsrakstu hierarhijas nodrošināšanai, kā arī saskarnes pielāgošanai dažādu ierīču ekrāniem (Corporate Consulting, 2026). Lielākā daļa ieteikto uzlabojumu ir ieviesti, bet darbs pie mobilajiem skatiem turpinās.

Lietojamības izvērtējums

Lietojamības⁷³ izvērtējums veikts, apvienojot kvantitatīvo datu analīzi, informācijas arhitektūras testu un moderētus lietojamības testus ar intervijām⁷⁴, kas īstenotas no 2025. gada oktobra līdz novembrim. Intervijās piedalījās dažādu lietotāju grupu pārstāvji - IMK reģistrējušie klienti, izglītības pakalpojumu sniedzēji, VIAA darbinieki, pieaugušo izglītības koordinatori pašvaldībās, karjeras konsultanti un neautenticētie publiskās daļas lietotāji (Corporate Consulting, 2026). Jāņem vērā, ka Ex post izvērtējuma laikā STARS platforma vēl tika pilnveidota, tāpēc konstatētās problēmas var daļēji neatspoguļot aktuālo platformas stāvokli.

5.2. Mācību dalībnieku pieredze IMK pilotprojektā

STARS platformas pieklūstamība

STARS platformas pieklūstamības uzlabošanai prioritāri nodrošināma atbilstība WCAG 2.1 AA līmeņa vadlīnijām, ieviešot responsīvu dizainu dažādām ierīcēm un sakārtojot satura hierarhiju ar precīziem virsrakstiem. Būtiski ir pilnveidot navigāciju un tastatūras piekļuvi, nodrošinot ērtu nolaižamo sarakstu lietošanu un skaidri saskatāmu vizuālo fokusu aktīvajiem elementiem. Informācijas uztveramību bija nepieciešams uzlabot, palielinot krāsu kontrastus un pievienojot visiem vizuālajiem elementiem paskaidrojošus alternatīvos tekstus. Šie pasākumi kopumā radītu strukturētu un iekļaujošu vidi lietotājiem ar dažādām vajadzībām un tehniskajām iespējām.

STARS platformas lietojamība

Intervijas ar IMK klientiem kopumā atklāj pozitīvu vērtējumu - lielākā daļa STARS platformu raksturoja kā loģisku un lietojamu, un spēja bez būtiskiem šķēršļiem atrast izglītības programmu un pieteikties. Savukārt neautenticētiem lietotājiem pirmais iespaids bijis pārsvarā negatīvs - komentāri gandrīz vienmēr sākās ar kritiku par vizuālo noformējumu un neskaidro saturu. Lietojamības testi apstiprināja, ka jauna lietotāja navigācija prasa nesamērīgi lielu laiku un kognitīvo piepūli.

Vienlaikus abas lietotāju grupas atzīst, ka STARS platformas ideja ir vērtīga un vajadzīga. Kopumā konstatētās nepilnības var apkopot deviņos galvenajos šķēršļos:

- ▶ terminoloģijas neskaidrība - lietotāji nesaprot STARS platformā lietotos terminus un saīsinājumus ("DigComp", "MN", "IMK"), kā arī finansējuma aprēķinu loģiku;

⁷² Tīmekļvietnes atbilstība vērtēta, izmantojot automatizētus risinājumus Headingsmap, Accessibility Insights for Web, Image Alt Text Viewer un Colour Contrast Checker. Novērtējumu veic lietojamības speciālists 11 pieklūstamības kritērijos, apvienojot manuālo testēšanu ar lietotāju scenāriju pārbaudi un automatizēto testēšanu

⁷³ Jāatzīmē, ka gan interviju, gan lietojamības testu laikā novērotās problēmas var neatbilst šī brīža dizainam un pieejamajām funkcionalitātēm, jo izpētes laikā vēl tika veikti uzlabojumi, kā arī uzlabojumi tiks veikti līdz projekta īstenošanas beigām

⁷⁴ Interviju īstenošanas laiks bija no 2025. gada 6. oktobra līdz 2025. gada 7. novembrim

- ▶ informācijas arhitektūras trūkumi - sākumlapa nesniedz ātru priekšstatu par STARS platformas mērķi un pieteikšanās soļiem, izvērļu nosaukumi nav intuitīvi, bet saturs šķiet izvietots haotiski;
- ▶ nepietiekama praktiskā informācija - izglītības programmu apraksti ir pārāk gari un vispārīgi - tajos trūkst precīzu norises datumu, laiku un informācijas par pasniedzējiem;
- ▶ navigācijas un meklēšanas problēmas, jo izglītības programmu kataloga filtri ir sarežģīti un mēdz aizsegt meklēšanas rezultātus, bet meklētājs neatpazīst vārdu locījumus;
- ▶ zema rīku pamanāmība, piemēram, jaunie lietotāji nepamana vai neizmanto meklēšanas lauku, daļu filtru un informāciju par pieteikšanās kārtību, bet darbības pogas nav intuitīvas;
- ▶ sarežģīti lietotāju ceļi, jo jaunie lietotāji izvairās no apjomīgiem teksta blokiem un bieži atgriežas sākumlapā, nespējot mērķtiecīgi orientēties piedāvājumā;
- ▶ funkcionālā plaisa rodas, jo STARS platforma tiek uztverta galvenokārt kā izglītības programmu katalogs un pieteikšanās rīks - liela daļa funkcionalitātes paliek neievērota un neizmantota;
- ▶ karjeras atbalsta rīku zemā vērtība, jo karjeras konsultāciju, pašizpētes testu un prasmju novērtēšanas sadaļas lietotājiem šobrīd nav saprotamas vai nešķiet vērtīgas;
- ▶ pieteikšanās process ir bijis salīdzinoši sarežģīts – lai gan motivēti un pieredzējuši lietotāji to spēja pabeigt, tas prasīja vairāk laika un pacietības, nekā sākotnēji cerēts. sarežģīts pieteikšanās process, kas izdodas pieredzējušiem un motivētiem lietotājiem pieteikšanās izdodas, taču prasa lielāku pacietību, nekā sākotnēji cerēts.

Ieteikumi

Lai uzlabotu STARS platformu, nepieciešams vienkāršot valodu, optimizēt meklētāja un filtru darbību un padarīt uzskatāmāku praktisko informāciju par mācību norisi un piedāvātajiem karjeras atbalsta rīkiem - tādējādi mazinot plaisu starp STARS tehniskajām iespējām un lietotāju vajadzībām.

Lai novērstu terminoloģijas neskaidrību un informācijas arhitektūras trūkumus, nepieciešams sākumlapā vai galvenē ievietot īsu, lietotājam saprotamu skaidrojumu par platformas darbības principiem un galvenajiem jēdzieniem, izvairoties no birokrātiskas valodas. Tematiski līdzīgas sadaļas jāapvieno un saturs jāstrukturē ar vizuāliem elementiem (virsraksti, akordeona saraksti un sānu izvērnes), lai lietotājs varētu efektīvi pārskatīt informāciju.

Ieteicams regulāri veikt piekļūstamības un lietojamības izvērtējumus, kā arī jau STARS platformas izstrādes procesos iesaistīt piekļūstamības un lietojamības ekspertus.

5.3. Izglītības pakalpojumu sniedzēju un partneru skatījums

Izglītības pakalpojumu sniedzēji (IPS)

Ex post intervijās IPS pārstāvji uzsver STARS platformas atšķirību no līdzšinējām valsts sistēmām tieši tās pieejas dizainā, proti, uz lietotājiem, tostarp izglītības iestādēm vērstajā pieejā, pretstatā administrēšanai un "ieredņu" vajadzībām veidotiem risinājumiem. Vienlaikus ļoti pozitīvi tiek vērtēta atgriezeniskā saite un rīcības pēc ieteikumu un rekomendācijām platformas uzlabojumiem (Ernst & Young Baltic, 2026).

Lietojamības izvērtējums

STARS platformas lietojamība IPS skatījumā (Corporate Consulting, 2025). IPS darba efektivitātes paaugstināšanai nepieciešams būtiski vienkāršot datu ievades procesu, ieviešot mācību grafiku kopēšanas funkcijas, automātisko saglabāšanu, apmeklējuma uzskaiti pa blokiem un iespēju augšupielādēt vairākas datnes vienlaikus. STARS platformā bija jāuzlabo datu pārvaldība, nodrošinot personalizētu filtru un iestatījumu saglabāšanu, paplašinātas eksportēšanas un arhivēšanas iespējas, kā arī reāllaika sinhronizāciju starp vairākiem lietotājiem, lai novērstu izmaiņu konfliktus. Lietojamības veicināšanai jāsakārto vizuālā saskarne, paredzot skaidrākus ievades lauku skaidrojumus, ērtāku tabulu izkārtojumu un loģisku pogu izvietojumu, kas kopumā mazinātu manuālo darbu un kļūdu risku apjomīgu informācijas bloku apstrādē.

Izglītības iestāžu aptaujas⁷⁵ rezultāti (VIAA, 2025) liecina par augstu apmierinātību gan ar STARS platformu, gan ar sadarbību ar VIAA. Tomēr detalizētāks skatījums atklāj vairākas jomas, kurās nepieciešami uzlabojumi. STARS platforma tiek augsti novērtēta visos trijos galvenajos aspektos - darbības ātrumā, satura kvalitātē un lietošanas ērtumā (ar pozitīviem vērtējumiem 93–96% robežās). Vairāk nekā puse respondentu novērojuši uzlabojumus pēdējo trīs mēnešu laikā, īpaši satura kvalitātē un lietošanas ērtumā. STARS platformas darba vietas funkcijās visaugstāk novērtētas pamata darbības - izglītības programmu ievade un pieteikumu sagatavošana, ko par ērtām uzskata 84-88% lietotāju. Sadarbība ar VIAA kopumā saņem ļoti augstu novērtējumu, īpaši atzinīgi tiek vērtēts līgumu slēgšanas process (89%), informatīvais atbalsts (92%) un atlases nosacījumu skaidrība (88%). Iestādes atzinīgi novērtē VIAA operatīvo atbalstu un semināru organizēšanu.

Tomēr STARS platformas darbībai ir arī vājās vietas un nepieciešami uzlabojumi. STARS platformas darba vietā vājākais posms ir mācību grafika izveide - 26% to vērtēja kā neērtu, kas ir augstākais negatīvais rādītājs visā aptaujā. Mācību procesa dokumentēšanas funkcijas apmeklējuma uzskaitē, informācijas ievade pēc pārtraukšanas vai pabeigšanas uzrāda zemāku apmierinātību, un liela daļa respondentu (31–45%) tās vēl nav izmantojusi, kas apgrūtina pilnvērtīgu vērtējumu. Finansējuma saņemšanas process saņem zemāko pozitīvo vērtējumu sadarbības ar VIAA jomā (61%), kaut arī daļēji to izskaidro tas, ka 37% iestāžu šo posmu vēl nav piedzīvojušas. Iestādes norāda, ka informatīvie semināri dažkārt tiek rīkoti pārāk tuvu pieteikumu iesniegšanas termiņiem, kā arī pauž vēlmi pēc monitoringa sistēmas, kas nodrošinātu rezultātu monitoringu un ilgtermiņa ietekmes novērtēšanu. Aptaujā paustie ieteikumi tika īstenoti.

IPS pārstāvju intervijās dominē viedoklis, ka STARS platforma tiek saredzēta kā vienota pieteikšanas platforma vai vienots mācību piedāvājuma katalogs pieaugušo izglītībā, turklāt IPS apliecina gatavību STARS platformā izvietot arī savu "ikdienas" maksas piedāvājumu pieaugušo izglītībā, t.sk. profesionālajā tālākizglītībā (turpat).

Arī pēc 20. maijā notikušās konferences "Individuālie mācību konti Latvijā: pieredze, rezultāti un nākotnes attīstība", IPS ir vērsušies ar interesi iekļaut STARS katalogā savus pastāvīgos mācību piedāvājumus, neatkarīgi no atbalsta projektu finansējuma pieejamības.

Ieteikumi

Regulāri iesaistīt IPS un citus esošos un potenciālo sadarbības partneru pārstāvjus STARS platformas izstrādes procesos, lai nodrošinātu attiecīgo vajadzību realizāciju.

Jānodrošina virzība atbilstoši "vienas pieturas aģentūrai" pieaugušo izglītībā, kas īsteno dažādu pušu vajadzības (dažādas iesaistītās puses jau šobrīd saskata STARS platformas būtisku potenciālu kļūt par "vienas pieturas aģentūru" pieaugušo izglītībā).

Projektu darbinieki (administratori) / Lietojamības izvērtējums

STARS platformas lietojamība projektu darbinieku (administratoru) skatījumā (Corporate Consulting, 2025). Projekta darbinieku darba efektivitātes paaugstināšanai galvenā uzmanība jāpievērš procesu automatizācijai un dokumentu pārvaldības centralizēšanai sistēmā, ieviešot e-paraksta funkcionalitāti, automātiskus paziņojumus par izmaiņām un masveida datu lejupielādes iespējas. Lai mazinātu manuālo darbu, nepieciešams izveidot strukturētu dokumentu reģistru ar stingriem formātu ierobežojumiem un noteiktiem labošanas termiņiem, kā arī būtiski paplašināt atskaišu un statistikas sadaļu, nodrošinot vizuālu datu salīdzināšanu bez eksporta uz Excel. Tāpat kritiski svarīgi ir pilnveidot programmu pieteikumu pārvaldību ar kombinējamiem filtriem un detalizētu versiju vēsturi, kas ļautu izsekot visām veiktajām izmaiņām un lēmumu pieņemšanas gaitu dažādos finansējuma avotos.

5.4. NODAĻAS KOPSAVILKUMS

STARS platformas izstrādātāji ir nodrošinājuši augstu lietotāju apmierinātību, kā arī platformas atbilstību piekļūstamības prasībām. Lai arī 2025. gada nogalē tika veikta apjomīga piekļūstamības un lietojamības izpēte, kas apvienoja kvantitatīvo datu

⁷⁵ Izglītības iestāžu aptaujā piedalījās 51 respondents

analīzi ar informācijas arhitektūras un lietojamības testiem dažādās lietotāju grupās, un konstatētas virkne nepilnību, lielākā daļa ir novērstas līdz 2026. gada 30. aprīlim.

Mācību dalībnieki atzīst STARS platformas vērtību, taču sākotnēji lietojamībā un pieklūstamībā tika konstatētas dažādas nepilnības, kas laika gaitā tika novērstas. Jāatzīmē, ka STARS platforma tika izstrādāta un uzlabota nepārtraukti. Lai arī ir jau veikti būtiski uzlabojumi, tomēr vēl jāvirzās valodas un atbalsta projektu struktūras vienkāršošanas virzienā, kas nav tikai STARS platformas izstrādes uzdevums, bet kopīgs uzdevums pieaugušo izglītības atbalsta projektu īstenotājiem un mācību piedāvājuma veidotājiem, kā arī IPS, kas veido izglītības programmu aprakstus. Svarīgi turpināt iesaistīt IMK lietotājus STARS platformas pilnveidē, gan caur lietojamības izpēti īstenošanu, gan 2.2. un 2.3. nodaļās minētajiem jauniem sadarbības mehānismiem.

IPS pārstāvji vērtē STARS platformu ļoti pozitīvi, jo platforma atšķiras ar uz lietotāju orientētu dizainu un ātru izstrādes komandas rīcību pēc uzlabojumu ieteikumiem (Ernst & Young Baltic, 2026). Tomēr IPS norāda uz nepieciešamību vienkāršot un automatizēt ikdienas darba procesus (mācību grafiku kopēšana, automatiskā saglabāšana, blokveida apmeklējuma uzskaitē, vairāku datņu augšupielāde), uzlabot datu pārvaldību (personalizēti filtri, iestatījumu saglabāšana, paplašināta eksportēšana, reāllaika sinhronizācija) un sakārtot vizuālo saskarni, lai samazinātu manuālo darbu un kļūdas. IPS sagaida, ka STARS platforma pielāgosies IPS biznesa procesiem, nevis pašiem IPS būs jāpārveido savi procesi.

IPS pārstāvju aptaujas rezultāti apliecina augstu apmierinātību ar ātrumu, satura kvalitāti un lietošanas ērtumu (93–96%), labu sadarbību ar VAA un pozitīvu vērtējumu konkrētām funkcijām, taču vājās vietas ir mācību grafika veidošana, mācību procesa dokumentācija un finansējuma saņemšana (daļēji skaidrojama ar to, ka daļa iestāžu vēl nav šo posmu izmantojušas). IPS redz STARS platformu kā vienotu pieteikšanās platformu un katalogu pieaugušo izglītībai un izrāda gatavību tajā publicēt arī savus ikdienas maksas piedāvājumus. Ieteicams regulāri iesaistīt IPS un citus partnerus izstrādes procesos, turpinot virzību uz “vienas pieturas” risinājumu pieaugušo izglītībā.

Ieteikumi projektu darbiniekiem ietver procesu automatizēšanu (mācību grafiku kopēšana, automatiskā saglabāšana, apmeklējums), centrālai dokumentu pārvaldībai pievienot e-parakstu, versijas un validāciju, ieviest konfigurējamus darba plūsmas un notifikācijas, nodrošināt reāllaika sinhronizāciju ar konflikta vadību, personalizējamus filtrus un saglabājamus skatus, interaktīvas atskaites bez MS Excel eksporta, API integrācijas ar VIS (arī kalendāriem un maksājumu sistēmām), stiprināt drošību (lomu pārvaldība, autentifikācija, žurnāli).

6. Pakalpojuma kvalitāte un lietotāju priekšstati, gaidu izvērtējums: IMK lietotāju pieredzes un IPS iesaki

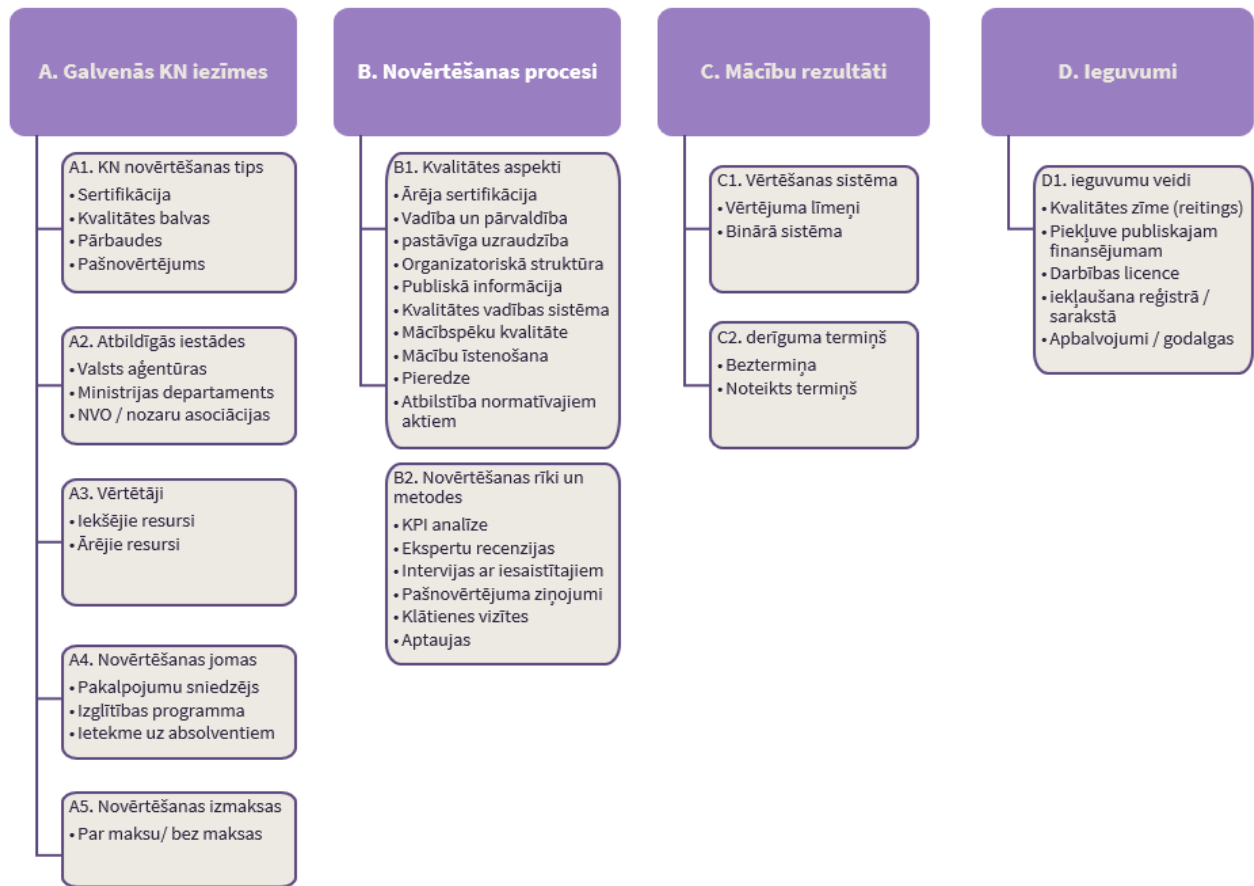
Kvalitātes pārvaldības gatavības novērtēšanai izmantots kartēšanas rīks, ko iesaka EK eksperti un, kas izklāstīts 2026. gadā publicētajā IMK ieviešanas ceļvedī (DG EMPL, 2026) “*A guide to Implementation: insights and good practices from the EU ILA Mutual Learning Programme (2023-2025)*”. Kartēšanas rīka izveidei izmantots apjomīgs 38 OECD valstu pētījums par kvalitātes nodrošināšanu (turpmāk – KN) pieaugušo izglītībā. Kartēšanas elementu apraksts sniegts [10. pielikumā](#).

6.1. Pakalpojuma kvalitātes nodrošināšanas ietvars

Pieaugušo izglītības KN letvarē ir klasificēti 4 visaptveroši mehānismi – galvenās KN iezīmes, novērtēšanas procesi, mācību rezultāti un ieguvumi (DG EMPL, 2026). Shematisks mehānismu attēlojums adaptēts 10. Ilustrācijā.

Galveno KN sistēmas iezīmju kartējums iekļauts Tabula 26. Latvijas situācijā, lai pakalpojumu sniedzējs tiktu iekļauts kā IPS STARS platformā, ir jāatbilst MKN Nr. 506 noteikumos 49. pantā izvirzītajām prasībām un izglītības programmu atlases noteikumiem, kas tiek publicēti tīmekļa vietnē stars.gov.lv. IMK pieejas aprobācijas ietvaros VAA pārliecinās par izglītības pakalpojumu sniedzēju atbilstību attiecīgajām prasībām. Prasības tiek izvirzītas gan pakalpojumu sniedzēju, gan pieteikto izglītības programmu līmeņos. IMK aprobācijas procesā tiek izzināta arī mācību ietekme uz absolventiem, nosūtot speciālu anketu, kurā noskaidro izmaiņas ar nodarbinātību saistītos aspektus un ieguvumus profesionālajā jomā sešus mēnešus pēc

mācību pabeigšanas. Būtiskākie KN sistēmas elementi ir izmantoti un darbojas līdz 2026. gada 30. jūnijam, nepieciešams papildināt normatīvo regulējumu turpmākai STARS platformas darbībai (kā VIIS daļai).

Ilustrācija 9. Pakalpojumu kvalitātes nodrošināšanas ietvars (ieteikums)

Mērogošanas kontekstā jāapsver formālās izglītības jomā izveidotā “birokrātiskā filtra” stingrība, kas var radīt inerci darba tirgum aktuālam un specifiskam mācību piedāvājumam. Tehnoloģijas strauji attīstās – atsevišķās nozarēs tas notiek pat ar soli 3-6 mēneši, kamēr formālās izglītības programmu izveide iepaliek, darba tirgus pieprasījuma un mācību piedāvājuma sinhronizācijai nepieciešami elastīgāki risinājumi. Formālās izglītības sistēmas darbojas ilgtermiņa ciklos (3–5 gadi), savukārt tehnoloģiskais progress pieprasa prasmju atjaunināšanu ik pēc 6-12 mēnešiem. Šī nesakritība rada nepieciešamību pēc elastīgiem KN risinājumiem, kas nodrošina tūlītēju reakciju uz darba tirgus pieprasījumu. Piemēram, Īrijā darba tirgū aktuālām, jaunām programmām tiek piešķirts pagaidu statuss, ko var balstīt uz nozares vai ekspertu atzinumu. Dinamiskām nozarēm būtu jāmeklē citi principi piedāvājuma veidošanā. Iespējams, iekļaujot noteiktā apjomā (piemēram, 10 % no piedāvājuma) arī eksperimentālas programmas gan satura, gan mācību procesa ziņā (piemēram, *boot-camp* programmas, *nanodegree* programmas, adaptīvās mācības u.tml. saistībā ar straujo *EduTech*⁷⁶ sektora pieaugušo izglītībā attīstību), ko rekomendē nozares (eksperti, darba devēji). Ja tomēr ir nepieciešamība pēc stingra “birokrātiskā filtra”, tad mācību piedāvājums jāparedz stingrāk reglamentētām nozarēm un pamatprasmju apgūšanai.

⁷⁶ saīsinājums no Education Technology jeb izglītības tehnoloģijas - sektors, kas apvieno aparatūru, programmatūru un izglītības teoriju, lai veicinātu un uzlabotu mācīšanos.

Tabula 26. Galveno KN sistēmas iezīmju atbilstība IMK pieejai / STARS platformai

KN sistēmas elementi	Atbilstība STARS	Komentāri / Skaidrojumi
A1. Novērtēšanas mehānismu veidi		
Sertifikācija (atbilstības apliecinājums)□□□	✓	Izglītības iestādes statuss un akreditācija, neformālajai izglītībai atbilstoši publiskā iepirkuma nolikumam
Kvalitātes balvas / atzinības	×	Nav noteikts specifiski IMK, tomēr ir iespējas veidot uz publiskā reitinga bāzes
Kvalitātes pārbaudes	×	Nav noteikts specifiski IMK
Pašnovērtējuma ziņojumi	×	Nav noteikts specifiski IMK
A2. Atbildīgās iestādes, kas vērtē		
Valsts aģentūra (piem., VIAA, IKVD)□□	✓	Uzraudzības pasākumus veic VIAA atbilstoši MKN Nr. 506
Ministrijas departaments (piem., IZM)□□	×	Nav noteikts specifiski IMK
NVO / Nozaru asociācijas□	×	Nav noteikts specifiski IMK
A3. Pakalpojumu sniedzēju vērtē		
Iekšējie resursi (valsts iestādes)	✓	Atlases principi noteikti MKN Nr. 506
Ārpakalpojuma sniedzēji (neatkarīgi eksperti)	×	Nav noteikts specifiski IMK
A4. Novērtēšanas joma		
Pakalpojumu sniedzējs (iestādes līmenis)□□□	✓	Pārbauda izglītības iestādes statusu un atbilstību
Programma (konkrētu izglītības programmu□□□ līmenis)	✓	Pārbauda izglītības programmas statusu un atbilstību
[jauns] Ietekme uz absolventiem	✓	Ir iestrādes aptauju veidā
A5. Novērtēšanas izmaksas		
Par maksu / Bez maksas	×	Nodrošina iekšējie cilvēkresursi (VIAA PID)
Apzīmējumi: □ izmanto 20-25% valstu, □□ izmanto 25-50 % valstu, □□□ izmanto 50-75 % valstu, □□□□ izmanto 75-100 % valstu		
[jauns] oriģinālajā OECD pētījumā nebija iekļauts, bet tiek rekomendēts IMK ieviesējiem		

Galveno KN novērtēšanas procesu kartējums ir iekļauts Tabula 27. Ir ieteicams papildināt mācību īstenošanas kvalitātes aspektus, lielāku vērību, pievēršot dažādiem mācību īstenošanas aspektiem (šobrīd aktuāls ir tikai materiāltehniskais nodrošinājums un programmatūras licences). Tiek ieteikti šādi aspekti – mācību satura atbilstība aprakstam, izmantoto mācību materiālu un metožu kvalitāte un atbilstība efektīvām pieaugušo izglītības praksēm, mācību vērtība (vai bija vērts maksāt, ieguldīt laiku). Iespējams, pakalpojumu sniedzēji var sniegt informāciju par to, kā tiek pastāvīgi uzraudzīta mācību kvalitāte. Domājot par novērtēšanas rīku un metožu klāstu, ieteicams apsvērt darbības rādītāju (KPI) paplašināšanu – gan tādus, kas iegūti, anketējot absolventus (piemēram, apmierinātība ar konkrēto izglītības programmu, izglītības programmas ieteikšana (NPS), programmas satura atbilstība aprakstam, u.tml.), gan tādus, kas iegūstami no platformas datiem (piemēram, mācību pabeigšanas līmenis, sūdzību skaits uz 100 izglītības programmas dalībniekiem, nākotnē – mācību ietekme uz absolventa karjeru profesionālajām programmām). Ieteicams padziļināt uzraudzības pasākumus, sasaistot tos arī ar mācību dalībnieku aptauju datiem.

Tabula 27. Galveno KN novērtēšanas procesu atbilstība STARS

KN sistēmas elementi	Atbilstība STARS	Komentāri / Skaidrojumi
B1. Kvalitātes aspekti (ko vērtē)		
Ārēja kvalitātes sertifikācija □	×	Nav noteikts specifiski IMK
Vadība un pārvaldība	×	Nav noteikts specifiski IMK
Pastāvīga uzraudzība (monitorings)	×	Nav noteikts specifiski IMK
Organizatoriskā struktūra □□□	×	Nav noteikts specifiski IMK
Publiskā informācija □	×	Nav noteikts specifiski IMK
Kvalitātes vadības sistēma	×	Nav noteikts specifiski IMK
Mācībspēku kvalitāte □□□	✓ apliecina, ka izglītības pakalpojumu īstenošanā tiks iesaistīti pedagogi ar noteiktu pieredzi	Noteikts MKN Nr. 506
Mācību īstenošana □□□□	✓ apliecina un pamato materiāltehnisko nodrošinājumu un programmatūras licences ✓ apmeklējuma prasība (80%)	Noteikts MKN Nr. 506
Pieredze konkrētu izglītības pakalpojumu sniegšanā [Latvijā]	✓ pieredze vismaz divu attiecīgo izglītības programmu īstenošanā ar vismaz 10 absolventiem vienai grupai	Noteikts MKN Nr. 506
Atbilstība normatīvajiem aktiem	✓ atlases ietvaros vērtē atbilstību MKN Nr.506, t.sk. izslēgšanas kritērijiem	Noteikts MKN Nr. 506
B2. Novērtēšanas rīki un metodes		
Darbības rādītāju (KPI) analīze	✓ ja publiskais reitings zemāks par 3 punktiem, IPS tiek izslēgts no kataloga	Noteikts MKN Nr. 506
Ekspertu recenzijas (<i>Peer review</i>)	×	Nav noteikts specifiski IMK
Intervijas ar iesaistītajiem	×	Nav noteikts specifiski IMK
Pašnovērtējuma ziņojumi	×	Nav noteikts specifiski IMK
Klātienē vizītes (<i>Site visits</i>)□□□	✓ 10% nejauši izvēlētu programmu notiek uzraudzības pasākumi (klātienē vai tiešsaistē), IMK aprobācijas ietvaros veikta 51 novērtēšanas vizīte	Noteikts MKN Nr. 506
Aptaujas (<i>Surveys</i>)	✓ ieviestas aptaujas un publiskais reitings	Publiskais reitings un anketēšana noteikta MKN Nr. 506
Apzīmējumi: □ izmanto 20-25% valstu, □□ izmanto 25-50 % valstu, □□□ izmanto 50-75 % valstu, □□□□ izmanto 75-100 % valstu		

Galveno mācību rezultātu un pakalpojumu sniedzēju ieguvumu elementu kartējums apkopots Tabula 28. Profesionālās tālākizglītības un profesionālās pilnveides izglītības programmām, kā arī studiju kursiem un studiju moduļiem mācību rezultātu noteikšana ir iekļauta likumdošanā, IMK pieejas gadījumā nav noteiktas specifiskas prasības. Kā būtiski aspekti – ieguvumi pakalpojumu sniedzējiem ir gan kvalitātes zīme jeb publiskais reitings un piekļuve publiskajam finansējumam). Ieteicams padziļināt pakalpojumu sniedzēju ieguvums, piemēram, nodrošinot ne tikai publisko reitingu, bet novērtējot izcilus pakalpojumu sniedzējus ar īpašu apbalvojumu – goda zīmi izglītības programmu katalogā.

Tabula 28. Galvenie KN mācību rezultātu un ieguvumu elementu atbilstība STARS

Aspekts	KN sistēmas elements	Atbilstība STARS	Komentāri / Skaidrojums
C. Mācību rezultāti	C1. Vērtēšanas sistēma	×	Profesionālajām programmām, studiju kursiem un moduļiem atbilstoši regulējumam
	Vērtējuma līmeņi (<i>Grades</i>)		Nav noteikts specifiski
	Binārā sistēma (ieskaitīts / neieskaitīts) □□□		Nav noteikts specifiski
	C2. Derīguma termiņš	×	
	Beztermiņa (<i>Permanent</i>)		Nav noteikts specifiski
	Noteikta termiņa (piem., uz 2 vai 6 gadiem) □□□		Nav noteikts specifiski
D. Ieguvumi pakalpojumu sniedzējiem	D1. Ieguvumu veidi		
	Kvalitātes zīme / reitings □□	✓ Publiskais reitings	Noteikts MKN Nr. 506
	Pieklūve publiskajam finansējumam □□	✓ Kvalificējas atlasei	Sadarbības līgums ar termiņu līdz 2026. gada 31. maijam, piešķirot IPS statusu STARS
	Darbības licence	×	Nav saistīta ar STARS
	Iekļaušana reģistrā / sarakstā	✓ Iekļauts STARS katalogā	Sadarbības līgums ar termiņu līdz 2026. gada 31. maijam, piešķirot IPS statusu STARS
	Apbalvojumi / Godalgas	×	Nav noteikts specifiski

Apzīmējumi: □ izmanto 20-25% valstu, □□ izmanto 25-50% valstu, □□□ izmanto 50-75% valstu, □□□□ izmanto 75-100% valstu

Ieteikumi

Ex post ziņojumā ir ieteikts Izvērtēt iespēju STARS platformā ieviestu izglītības programmu reitingu sistēmu papildināt arī ar izglītības pakalpojuma sniedzēja reitingu (daļēji atbilst D1 elementam kvalitātes zīme/reitings).

Publisko reitingu vēsturei ir jābūt pieejamiem arī pēc atbalsta projekta noslēguma (ne tikai aktuālajam piedāvājumam).

Ex post ziņojumā ieteikts izvērtēt iespēju izveidot kvalitātes uzraudzības pieeju, kas vērtē ne tikai mācību īstenošanu, bet arī rezultātu izmantojamību darba tirgū, definējot ekonomiskā ieguvuma iznākumu un rezultātu rādītājus, kā arī to sistemātisku izvērtēšanas kārtību (daļēji atbilst A4 elementam ietekme uz absolventiem).

6.2. Lietotāju priekšstati par kvalitatīvu mācību pieredzi

Lietotāju priekšstatu par kvalitatīvu mācību pieredzi aprakstam izmantoti galvenie rezultāti no VIAA īstenojamajam 2.3.1.4.i. investīcijas “IMK pieejas attīstība” digitālo prasmju lietpratējiem mācību dalībnieku⁷⁷ mācību novērtējuma un ietekmes aptaujām⁷⁸, kurās ir iekļauti jautājumi saistībā ar mācīšanās procesu un mācību ietekmi (VIAA, 2026; VIAA, 2025). Kopumā

⁷⁷ Interpretējot aptaujas datus, jāņem vērā, ka aptaujāti ir dalībnieki, kas pabeiguši mācības un tiek atspoguļots lojālo klientu viedoklis. Papildus būtu nepieciešams izziņāt arī to dalībnieku viedokli, kas mācības pārtrauca.

⁷⁸ Mācību procesa novērtēšanai Atveseļošanas fonda projekta Nr. 2.3.1.4.i.0/1/23/l/CFLA/001 «Individuālo mācību kontu pieejas attīstība» mācību novērtējuma aptaujas rezultāti, dati uz 13.02.2026., atbildes sniegušas 3941 persona jeb 67% no visiem projektā mācības pabeigušajiem. Aptauja izsūtīta uzreiz pēc mācību pabeigšanas. Mācību ietekmes novērtēšanai Atveseļošanas fonda projekta Nr. 2.3.1.4.i.0/1/23/l/CFLA/001 «Individuālo mācību kontu pieejas attīstība» mācību ietekmes novērtējuma aptaujas rezultāti, dati uz 13.02.2026., atbildes sniegušas 694 personas jeb 46% no visiem projektā mācības pabeigušajiem, kuriem ir pagājuši 6 mēneši kopš mācību pabeigšanas. Aptauja izsūtīta tiem, kuriem ir pagājuši 6 mēneši kopš mācību pabeigšanas.

aprobācijā iegūtie rezultāti liecina par ļoti augstu apmierinātību – vidējais izglītības programmu reitings ir 4,6 no maksimāli iespējamā – 5 (skat. 11. Ilustrāciju). Apmierinātība ar izglītības programmu ir augsta visos četros vērtētajos aspektos:

- ▶ pedagoga darbs un kompetence (4,7) ir visaugstāk novērtētais aspekts - 77% respondentu ir pilnībā apmierināti ar pedagoga sniegumu;
- ▶ satura kvalitāte (4,6) - 67% pilnībā apmierināti ar satura kvalitāti;
- ▶ iegūtās zināšanas un prasmes (4,5) - 62% pilnībā apmierināti ar iegūtajām zināšanām un prasmēm;
- ▶ mācību procesa nodrošināšana (4,5) - 64% pilnībā apmierināti ar mācību procesa nodrošināšanu.

Šīs aptaujas datus var transformēt par agro brīdinājumu sistēmu kvalitātes uzraudzības pasākumiem - piemēram, ja vidējais vērtējums samazinās vai pieaug neapmierināto dalībnieku proporcija, tiek ierosināti atbilstoši uzraudzības pasākumi. Aptaujas rezultātus var izmantot, lai piešķirtu kvalitātes zīmi tām iestādēm, kuru vērtējumu statistiski nozīmīgi pārsniedz vidējos vērtējumus, vai atbilst 10% augstāko vērtējumu. Piemēram, “augstāk novērtētie pedagogi”, “augstāk novērtētā satura kvalitāte” u.tml.

Lai īstenotu aptaujas datu transformāciju, nepieciešams veicināt pēc iespējas augstāku dalībnieku atsaucību, šobrīd novērtējuma aptaujas atsaucība ir 67% un ietekmes aptaujai 46%. Kā izcils rezultāts izglītības nozarē tiek uzskatīta 60% atsaucība tā saucamajām transakciju aptaujām (aptaujām uzreiz pēc notikuma, piemēram, mācību pabeigšanas), literatūrā sastopami ieteikumi sasaistīt aptaujas aizpildi ar mācību apliecinājuma lejupeļādi, piemēram, integrējot aptauju kā pēdējo soli pirms digitālā apliecinājuma lejupeļādes, atsaucības līmenis pieaug, jo tā tiek uztverta kā procesa sastāvdaļa⁷⁹. Svarīgi ir noteikt minimālo respondentu skaitu aspekta vērtējumam, lai tas būtu iekļaujams kvalitātes uzraudzības sistēmā, tomēr, ja kāds no dalībniekiem ir sniedzis ļoti zemu vērtējumu (apmierinātība 1-2) būtu jāsaazinās ar respondentiem vai izglītības iestādi un jānoskaidro zemā vērtējuma iemesli.

Lai nodrošinātu šādas kvalitātes uzraudzības sistēmu, tam jāparedz atbilstoši resursi, piemēram, ja pievērsamies mācību novērtējuma aptaujā sniegtajām atbildēm, tad ar 1 balli pedagoga darbu un kompetenci ir novērtējuši 0,4 % dalībnieki, kas absolūtā izteiksmē ir 14 dalībnieki, ar ko būtu jāsaazinās un jānoskaidro situācija. Attiecīgi 2 balles snieguši 2% dalībnieku, kas absolūtā izteiksmē ir jau 79 dalībnieki saziņai un situācijas noskaidrošanai. Tādējādi var aprēķināt nepieciešamo darba apjomu un darbinieku skaitu, kas šādus uzraudzības pasākumus var nodrošināt. Protams, pastāv iespējas šādu darbu veikt pusautomātiski, izmantojot MI rīkus, taču sākotnējā posmā, tomēr ieteicams šādas darbības īstenot “manuāli”.

Ieteikumi

Ietekmes un novērtējumu aptauju datus izmantot kā agrīnas brīdināšanas sistēmu kvalitātes uzraudzībai - ja vidējie rādītāji (atlasītie KPI) krītas vai neapmierināto īpatsvars pieaug, jāaktivizē konkrēti uzraudzības pasākumi.

Aptauju rezultātus var arī izmantot kvalitātes zīmju piešķiršanai labākajiem sniedzējiem (piem., top 10% vai statistiski nozīmīgi augstākie vērtējumi).

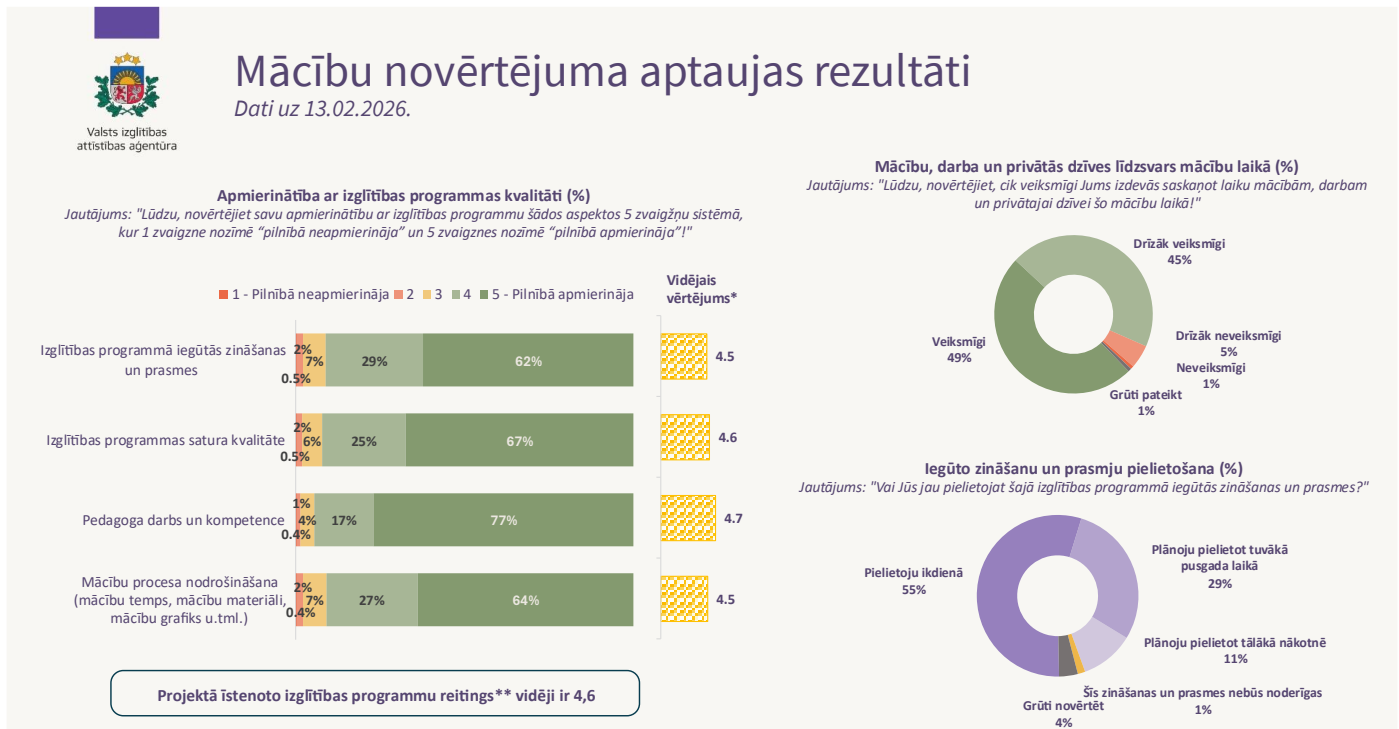
Lai aptaujas spēcīgāk integrētu kvalitātes nodrošināšanas sistēmā, jāveicina mācību dalībnieku atsaucība (mērķis transakciju aptaujām ieteicams virs 60-70%). Kā atsaucības veicināšanas soli ieteicams pievienot aptauju kā pēdējo soli pirms digitālā apliecinājuma lejupeļādes.

Vēlams noteikt minimālo respondentu skaitu, lai vērtējums būtu uzticams, un jāreaģē uz ļoti zemiem vērtējumiem (1-2) - personiski sazinoties ar respondentiem vai IPS, noskaidrojot iemeslus. Nepieciešamo resursu plānošanai jābalstās uz gadījumu skaitu (piemēram, cik cilvēku jāsakontaktē), iesākumā tas būtu veicams, kā manuāls darbs, iespējams, ieviešot pakāpenisku automatizāciju.

Saistībā ar mācību ietekmi 6 mēnešus pēc mācību pabeigšanas, kopējā aina ir ļoti pozitīva - 87% respondentu ziņo par pozitīvām izmaiņām aspektos, kas saistīti ar nodarbinātību. Šis rādītājs tieši sasaucas ar iepriekš apskatīto KN ietvaru, mērot nevis tikai mācību procesu, bet gan tā ietekmi. Galvenie ieguvumi pēc mācībām (skat. 12. un 13. Ilustrācijas):

⁷⁹ Industry benchmarks for post-event transactional surveys (e.g., SurveyMonkey Higher Education Benchmarks), which indicate that response rates exceeding 60% are typically achievable in environments where the survey is embedded within the value-exchange process (e.g., certificate issuance).

- ▶ lielākā daļa (79%) respondentu norāda, ka spēj savu darbu veikt efektīvāk. Tas liecina par tiešu prasmju pieaugumu esošajā amatā;
- ▶ vairāk nekā trešdaļai (36%) respondentiem tiek uzticēti sarežģītāki uzdevumi un atbildība – tas ir uzticēti pienākumi, kam nepieciešama augstāka kvalifikācija;
- ▶ gandrīz trešdaļai (30%) ir uzticēts lielāks darba apjoms;
- ▶ katram ceturtajam (24%) ir palielinājušies ienākumi, kas ir viens no būtiskākajiem pieaugušo izglītības kvalitātes indikatoriem.

Ilustrācija 10. Mācību novērtējuma aptaujas rezultāti

Avots: VAA PID

Novērotas arī pozitīvas karjeras izmaiņas un tās mobilitāte:

- ▶ jaunas darba iespējas - 13% ir mainījuši darbavietu, 9% veikuši pilnu pārkvalifikāciju, mainot profesiju, un 8% tikuši paaugstināti amatā.
- ▶ uzņēmējdarbība un papildu darbs - 15% uzsākuši papildu darbu, bet 4% kļuvuši par pašnodarbinātajiem vai uzņēmējiem.
- ▶ stabilitāte - 6% pārgājuši no nestabilas nodarbinātības (nepilna slodze, gadījuma darbi) uz pilnas slodzes darbu.

Ietekmes aptaujas dati var kalpot kā atskaites punkts, ko salīdzināt ar administratīvo datu analīzes rezultātiem. Veicinot atsaucību aizpildīt šo aptauju, iespējams tās rezultātus saistīt ar KN sistēmu. Šobrīd ietekmes aptaujai ir 649 dalībnieki, kas vēl nav pietiekams, lai analizētu ietekmi griezumos – piemēram, saistībā ar pakalpojumu sniedzēju, izglītības programmas veidu u.c. parametriem. Nepieciešams turpināt uzkrāt datus un analizēt tos kontekstā ar administratīvajiem datiem.

Izmaiņas ar nodarbinātību saistītos aspektos

Dati uz 13.02.2026.

Izmaiņas ar nodarbinātību saistītos aspektos sešus mēnešus pēc mācību pabeigšanas (%)

Jautājums: "Vai, salīdzinot ar laiku, kad uzsākt mācības, šobrīd (t.i. vismaz sešus mēnešus pēc mācību pabeigšanas) ir mainījusies situācija šādos Jūsu nodarbinātības aspektos?"

Ilustrācija 11. Mācību ietekmes aptaujas rezultāti izmaiņām ar nodarbinātību saistītos aspektos

Avots: VIAA PID

Ietekmes aptaujā ir noskaidroti arī ieguvumi no mācībām profesionālajā jomā. Pirmie rezultāti ir izcili - 96% respondentu atzīst, ka mācībām ir bijuši vērtīgi ieguvumi. Tikai 3% norāda, ka nozīmīgu ieguvumu nav bijis. Būtiskākie profesionālie ieguvumi:

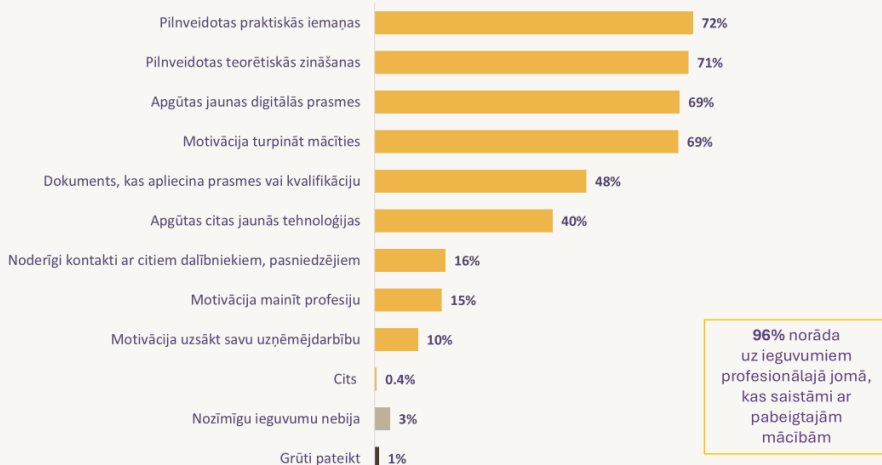
- ▶ visaugstākie rādītāji ir praktisko iemaņu pilnveidei (72%) un teorētisko zināšanu papildināšanai (71%). Tas liecina, ka izglītības programmas veiksmīgi sabalansē teoriju ar praksi;
- ▶ 69% respondentu ir apguvuši jaunas digitālās prasmes, kas ir kritisks rādītājs mūsdienu darba tirgū un atbilst valsts prioritātēm;
- ▶ tikpat liela daļa (69%) jūtas motivēti turpināt mācības, kas norāda uz "mūžizglītības kultūras" nostiprināšanos;
- ▶ gandrīz puse (48%) uzsver dokumentu, kas apliecina prasmes vai kvalifikāciju;
- ▶ 40% apguvuši citas jaunas tehnoloģijas, kas liecina par tehnoloģisko adaptāciju un konkurētspējas nostiprināšanu;
- ▶ mācībām ir arī sociālie un stratēģiskie ieguvumi, jo 16% ieguvuši noderīgus kontaktus, kas ir svarīgs aspekts pieaugušo izglītībā un būtu veicināms;
- ▶ karjeras maiņa un uzņēmējdarbība, jo 15% ir guvuši motivāciju mainīt profesiju, bet 10% – uzsākt savu uzņēmējdarbību.

Ieguvumi no mācībām profesionālajā jomā

Dati uz 13.02.2026.

Ieguvumi no mācībām profesionālajā jomā sešus mēnešus pēc mācību pabeigšanas (%)

Jautājums: "Kādi ir Jūsu ieguvumi profesionālajā jomā, kas saistāmi ar šīm mācībām?"

Ilustrācija 12. Mācību ietekmes aptaujas rezultāti ieguvumiem no mācībām

Avots: VIAA PID

Ieteikumi

Ietekmes aptaujas dati var kalpot kā atskaites punkts, ko iekļaut mācību rezultātu novērtēšanai, kā arī kopējam atbalsta projekta kvalitātes vērtējumam, piemēram, ka atbalsta projekts ir jāturpina, jo sniedz daudzveidīgu ietekmi.

IMK pieejas attīstības kontekstā būtisks rādītājs ir "motivācija turpināt mācības". Ieteicams šāda veida rādītāju iekļaut arī mācību novērtējuma aptaujā, kā vienu no vērtējamajiem aspektiem, piemēram, noskaidrojot vai gūtā mācību pieredze rosina turpināt mācīties.

6.3. Pakalpojuma kvalitātes indikatori un uzraudzības mehānismi

Ieteiktie kvalitātes nodrošināšanas sistēmas papildinājumi balstās uz regulāru datu analīzi un agrīnas brīdināšanas principu, lai savlaicīgi identificētu kvalitātes riskus STARS platformā. Piedāvājumā apvienoti gan kvantitatīvi, gan kvalitatīvi rādītāji, kas raksturo izglītības pakalpojumu sniedzēju, izglītības programmu un mācību dalībnieku pieredzi, kā arī STARS platformas procesu kvalitāti. Šāda pieeja ļauj ne tikai novērtēt rezultātus, bet arī operatīvi rīkoties, lai uzlabotu pakalpojumu kvalitāti un sistēmas uzticamību.

Tabula 29. apkopoti galvenie kvalitātes nodrošināšanas rādītāji STARS platformas un tajā pieejamo izglītības pakalpojumu uzraudzībai. Tie ietver gan atlases un reputācijas kritērijus, gan lietotāju atgriezenisko saiti, apmierinātību, pabeigšanas rādītājus, sūdzības, datu kvalitāti un ietekmes rādītājus. Rādītāji papildināti ar ieteicamām rīcībām, kas ļauj savlaicīgi pamanīt riskus un nepieciešamības gadījumā uzsākt papildu pārbaudi vai korektīvus pasākumus.

Tabula 29. Pakalpojumu kvalitātes indikatori un uzraudzības mehānismi

Rādītājs	Iespējamais sliekšnis / kritērijs	Rīcība
IPS atlase		
IPS publiskais reitings	Noteiktā periodā virs noteikta sliekšņa	Iekļauj atlases procesā un ļauj piedāvāt izglītības programmas katalogā

Rādītājs	Iespējamais sliekšnis / kritērijs	Rīcība
Publiskā reitinga kritums laikā	Noteiktā periodā straujš kritums vai ilgstoši zems vērtējums, kas neuzlabojas arī pēc uzraudzības pasākumiem	Veic situācijas izpēti, lai pieņemtu lēmumu par iekļaušanu atlases procesā
Izglītības programmu atlase		
Izglītības programmas publiskais reitings	Noteiktā periodā virs noteikta sliekšņa	Iekļauj vai pārskata atlasī iekļaušanai atbalsta projektā
Izglītības programmas publiskais reitings	Noteiktā periodā virs noteikta sliekšņa	Iekļauj izglītības programmu katalogā, neskatoties uz atbalsta finansējuma pieejamību
“Sarkanie karogi” aprakstā	Konstatētas neatbilstības vai neskaidrības	Veic satura auditu
Ekspertu un/vai darba devēju ieteikums	Izglītības programmas aktualitāte	Apsver iespēju iekļaut izglītības programmu katalogā, ja tā neizpilda kādu no formālajiem kritērijiem
Atgriezeniskā saite no mācību dalībniekiem		
Negatīvie komentāri aptaujās	Pieaugums vai atkārtoti negatīvi vērtējumi Kritisko vērtējumu skaits uz 100 mācību dalībniekiem	Uzsāk situācijas izpēti un rosina uzraudzības pasākumu Uzraudzības pasākumi “Slepenā pircēja” formātā, ko veic reāli mācību dalībnieki
Nav atgriezeniskās saites uzlabojumu pēc uzraudzības pasākuma īstenošanas		Uzraudzības pasākumi “Slepenā pircēja” formātā, ko veic reāli mācību dalībnieki
Sūdzību skaits	Sūdzību skaits uz 100 dalībniekiem Atkārtotu sūdzību īpatsvars	Aktivizē uzraudzības pasākumu Uzraudzības pasākumi “Slepenā pircēja” formātā, ko veic reāli mācību dalībnieki
Mācību dalībnieku apmierinātība		
Dalībnieku vērtējums	Zem noteikta līmeņa	Uzsāk situācijas izpēti un rosina uzraudzības pasākumu
Aptauju atsaucība	Vismaz 60% transakciju aptaujām	Lieto kā kvalitātes indikatora pamatu un veic situācijas izpēti, ja atsaucība ir netipiski zema
Izglītības programmu pabeigšana		
Programmu pabeigšanas īpatsvars	Zems īpatsvars	Analizē cēloņus un rosina uzraudzības pasākumus
Ietekme uz nodarbinātību		
Nodarbinātības/karjeras ieguvumi	Nav pozitīvas ietekmes 1-2 gadu laikā	Svīturo no atbalsta finansējuma
Procesi		
Sūdzību izskatīšanas laiks	Ilgāks par noteikto termiņu	Veic procesu uzlabojumus
Reakcijas ātrums uz problēmām	Kavējas	Pastiprina uzraudzību
Pieteikumu apstrādes ilgums	Pārsniedz normu	Pārskata darba plūsmu

6.4. NODAĻAS KOPSAVILKUMS

Vadoties pēc labās prakses ieteikuma KN sistēmai (DG EMPL, 2026), IMK aprobācijā pārbaudītā kvalitātes nodrošināšanas pieeja satur gandrīz visus nepieciešamos elementus, tomēr nākotnē ir nepieciešami nelieli uzlabojumi, kas skar:

- ▶ publisko reitingu un tā vēstures pieejamību (arī par izglītības programmām vai IPS, kas nav iekļauti aktuālajā izglītības programmu katalogā);

- ▶ papildināt mācību īstenošanas kvalitātes aspektus⁸⁰ (šobrīd aktuāls ir tikai materiāltehniskais nodrošinājums un programmatūras licences);
- ▶ ieviest elastīgus KN risinājumus noteiktam skaitam izglītības programmu, kas nodrošinātu tūlītēju reakciju uz darba tirgus pieprasījumu, piemēram, piešķirot pagaidu statusu vai ekspertu atzinumu;
- ▶ ieviest rādītājus, kas raksturo mācību ietekmi uz absolventiem (par šo detalizētāk [9. nodaļā](#));
- ▶ ieteiktie KN sistēmas papildinājumi balstās uz regulāru datu analīzi un agrīnas brīdināšanas principu, lai savlaicīgi identificētu kvalitātes riskus STARS platformā (skat. Tabulā 29.). Šāda pieeja ļauj ne tikai novērtēt rezultātus, bet arī operatīvi rīkoties, lai uzlabotu pakalpojumu kvalitāti un sistēmas uzticamību.

Kopumā mācību dalībnieku aptauju rezultāti rāda ļoti augstu apmierinātību ar mācību pieredzi, jo vidējais programmu vērtējums ir 4,6 no 5, un visaugstāk tiek novērtēts pedagoga darbs, kam seko satura kvalitāte, iegūtās zināšanas un mācību procesa nodrošināšana (VIAA, 2026). Aptaujās iegūtos datus var izmantot kā kvalitātes uzraudzības pamatu, ieviešot agrīnas brīdināšanas mehānismu, kvalitātes zīmes labākajām iestādēm un mērķtiecīgu uzraudzības rīcību gadījumos, kad parādās zemi vērtējumi. Vienlaikus sistēmas darbībai nepieciešama augstāka aptauju atsaucība, skaidri noteikts minimālais respondentu skaits un resursi zemāko vērtējumu (manuālai) izvērtēšanai. Praktiski tas nozīmē, ka kvalitātes uzraudzībai jābūt gan datu analītiskai, gan operatīvai - ar iespēju savlaicīgi sazināties ar respondentiem vai iestādēm un identificēt problēmu cēloņus.

Saistībā ar mācību ietekmi 6 mēnešus pēc mācību pabeigšanas, kopējā aina ir ļoti pozitīva - 87% respondentu ziņo par pozitīvām izmaiņām aspektos, kas saistīti ar nodarbinātību. Šis rādītājs tieši sasauca ar iepriekš apskatīto KN ietvaru, mērot nevis tikai mācību procesu, bet gan tā ietekmi. Galvenie ieguvumi pēc mācībām (VIAA, 2026):

- ▶ lielākā daļa (79%) respondentu norāda, ka spēj savu darbu veikt efektīvāk. Tas liecina par tiešu prasmju pieaugumu esošajā amatā;
- ▶ vairāk nekā trešdaļai (36%) respondentiem tiek uzticēti sarežģītāki uzdevumi un atbildība – tas ir uzticēti pienākumi, kam nepieciešama augstāka kvalifikācija;
- ▶ gandrīz trešdaļai (30%) ir uzticēts lielāks darba apjoms;
- ▶ katram ceturtajam (24%) ir palielinājušies ienākumi, kas ir viens no būtiskākajiem pieaugušo izglītības kvalitātes indikatoriem.

Aptaujas rezultātos novērotas arī pozitīvas karjeras izmaiņas un tās mobilitāte:

- ▶ jaunas darba iespējas - 13% ir mainījuši darbavietu, 9% veikuši pilnu pārkvalifikāciju, mainot profesiju, un 8% tikuši paaugstināti amatā.
- ▶ uzņēmējdarbība un papildu darbs - 15% uzsākuši papildu darbu, bet 4% kļuvuši par pašnodarbinātajiem vai uzņēmējiem.
- ▶ stabilitāte - 6% pārgājuši no nestabilas nodarbinātības (nepilna slodze, gadījuma darbi) uz pilnas slodzes darbu.

Ietekmes aptaujas rezultāti rāda ļoti augstus profesionālos ieguvumus, jo 96% respondentu norāda, ka mācībām bijusi vērtīga ietekme, īpaši praktisko iemaņu pilnveidē, teorētisko zināšanu papildināšanā un digitālo prasmju apguvē. Būtiski ir arī tas, ka mācības stiprina motivāciju turpināt izglīties, veicina tehnoloģisko pielāgošanos un konkurētspēju, kā arī atsevišķos gadījumos sniedz kontaktus, atbalsta karjeras maiņu un uzņēmējdarbības uzsākšanu.

Kopumā IMK aprobācijas rezultāti apliecina, ka kvalitātes nodrošināšanas pieeja ir bijusi sekmīga un ir izmantojama arī turpmāk, jo tā sniedz gan priekšstatu par mācību procesu, gan par mācību ietekmi uz dalībniekiem. Vienlaikus, lai kvalitātes nodrošināšanas sistēma kļūtu pilnvērtīgāka un elastīgāka, nākotnē ieteicams paplašināt publiskā reitinga tvērumu, ieviest operatīvākus risinājumus darba tirgus vajadzībām, stiprināt administratīvajos datos balstītu ietekmes rādītāju izmantošanu, kā arī ieviest agrīnas brīdināšanas pieeju.

Kvalitātes uzraudzība STARS platformā var kļūt par efektīvu rīku, kas paplašināms uz PI kopumā.

⁸⁰ Piemēram, šādi aspekti - mācību satura atbilstība aprakstam, izmantoto mācību materiālu un metožu kvalitāte un atbilstība efektīvām pieaugušo izglītības praksēm, mācību vērtība.

7. IMK pieejas komunikācija, zīmola STARS loma un izvērtējums

7.1. Komunikācija kā IMK ieviešanas instruments: izvērtējums

Viens no IMK pieejas attīstības būtiskiem uzdevumiem ir sabiedrības uzvedības maiņa - panākt, ka pieaugušie aktīvāk iesaistās mūžizglītībā. Izstrādājot IMK pieejas aprobācijas konceptu, tika secināts, ka to var veicināt, veidojot mūžizglītību par sociālu normu un kopienas vērtību. Taču praksē PI komunikācija bija sadrumstalota, kampaņveidīga un bez vienota vēstījuma - dažādi resori paralēli komunicēja, savstarpēji konkurējot par auditoriju uzmanību ar dažādiem vēstījumiem. Vienota zīmola un zīmola komunikācijas sistēmas nepieciešamību pamatoja četri apsvērumi (1) novērst sadrumstalotu komunikāciju, (2) nodot vienotu vēstījumu, (3) ieviest jaudīgu pārvaldības resursu un instrumentu, (4) ieviest vienkāršu, vienojošu un motivējošu valodu auditorijas iesaistei (VIAA, 2024).

Vienota zīmola un komunikācijas sistēmas izveides gaita apkopota Tabulā 30. Katram gadam – 2024., 2025. un 2026. tika izstrādāts un Uzraudzības padomē saskaņots taktiskais gada komunikācijas plāns, kas ietvēra stratēģiskajā plānā norādītās aktivitātes – partneru pasākumus, integrētās informatīvās kampaņas, satura veidošanu IMK pieejas komunikācijai, zīmola komunikācijas materiālu un tā repozitorija veidošanu.

Tabula 30. Zīmola STARS ieviešanas gaita

Laika posms	2024.	2025.	2026.
1.ceturksnis	Komunikācijas stratēģiskā plāna izstrāde	STARS tiek iekļauts 4.2.4.2. pasākums “Mācības nodarbinātajiem” IZM pārstāvji Eiropas kolēģus iepazīstina ar STARS 2025. gada komunikācijas plāna apstiprināšana UP	2026. gada komunikācijas plāna apstiprināšana UP 2.integrētā komunikācijas kampaņa “Atjaunini prasmes un zināšanas!” 02.02.-15.03.
2.ceturksnis	Metu konkursa norise 2024. gada komunikācijas plāna apstiprināšana UP		3. integrētā komunikācijas kampaņa “Atjaunini prasmes un zināšanas!” 20.04.-25.05. Noslēguma konference 20.05.
3.ceturksnis	Metu konkursa ietvaros izvēlēts zīmols STARS un apstiprināta zīmola STARS stratēģija Uzsākta STARS platformas aprobācija		
4.ceturksnis	Decembrī STARS publiski pieejama IMK izveidei un iedzīvotāji uzsāk pieteikšanos mācībām STARS tiek iekļauts 2.3.2.1.i. investīcijas “Digitālās pamatprasmes iedzīvotājiem” piedāvājums IZM konference "Pieaugušo prasmes: cilvēkkapitāla attīstības priekšnoteikums", kuras ietvaros iepazīstina ar STARS	1.integrētā komunikācijas kampaņa “Atjaunini prasmes un zināšanas!” 09.10.-17.11. STARS tiek iekļauts NVA piedāvājums “Mācības Coursera platformā” STARS tiek iekļauts 2.3.1.3.i. investīcijas “Pašvadītas IKT speciālistu mācību pieejas attīstība” piedāvājums	

Saskaņā ar IMK konceptā iekļauto komunikācijas plānu, IMK pieejas komunikācijai tika izvirzīti divi stratēģiski mērķi:

- komunicēt IMK pieejas ieguvumus un iespējas kopumā un digitālo prasmju lietpratējiem apguvē konkrēti;

- komunicēt pārmaiņas pieaugušo izglītības īstenošanā un pārvaldībā kopumā, īstenojot IMK pieeju.

Komunikācijas novērtējuma kritēriji ir saistīti ar kopējiem projekta KPI, un tie ir izvirzīti divās grupās - (1) attieksmes maiņa, (2) rīcības maiņa. Komunikācijas kritēriji un galveno rezultātu kopsavilkums sniegts Tabula 31.

Tabula 31. Komunikācijas novērtējuma kritēriji un rezultātu kopsavilkums

Kritēriji	Kritēriju apraksts	Rezultātu kopsavilkums
Attieksmes maiņa	Informētība par IMK pieeju (STARS platformu) PI projekta sākumā un noslēgumā (reprezentatīva iedzīvotāju aptauja);	Sabiedrībā kopumā ir pieaugusi ⁸¹ interese (atbilžu variantu “ļoti interesē” un “drīzāk interesē” summa) par iespējām mācīties no 56% 2023. gada septembrī līdz 79% 2026. gada maijā (SKDS, 2026), kā arī 55% iedzīvotāji jūtas informēti par iespējām mācīties. 22% ir informēti par STARS platformu (turpat), savukārt 2023. gada septembrī pēc septiņu gadu darbības - 33% atpazīna macibaspieaugusajiem.lv (SKDS, 2023). Tādējādi secināms, ka STARS platforma ļoti īsā laikā (pusotrā gadā) ir guvusi vērā ņemamu atpazīstamību (22%).
	Tēmas aktualizācija medijos (mediju monitorings, publikāciju skaits, aptvertā auditorija)	Kampaņām izvirzītie publicitātes un auditorijas mērķi tika sasniegti vai pārsniegti. Trīs kampaņas rezultējās 278 publikācijās (Repute, 2025, 2026) un pirmo divu kampaņu laikā būtiski pieauga STARS apmeklējums un IMK reģistrācijas. 12% iedzīvotāju 2026. gada maijā atcerējās, ka ir redzējuši integrētās kampaņas "Atjaunini prasmes un zināšanas!" materiālus. Materiālus biežāk atcerējās gados jaunāki iedzīvotāji, kā arī 24% no iedzīvotājiem, aplūkojot materiālus, pauda, ka tie rosina uzzināt vairāk par STARS platformas iespējām (SKDS, 2026).
	Mērķgrupu rezultatīvā iesaiste kampaņās (CRT, pieteikumi vai citi izmērāmie uzdevumi attiecībā pret aptverto auditoriju kampaņā)	Pirmo divu kampaņu laikā STARS sasniedz vidēji 5304 aktīvos lietotājus un 1306 reģistrācijas nedēļā, kas ir būtiski vairāk nekā ārpus kampaņām (3237 lietotāji un 658 reģistrācijas). Vislabākie rezultāti bija 2. integrētajā kampaņā - 6875 aktīvie lietotāji un 1374 reģistrācijas nedēļā. Izņēmums ir 3. kampaņa, kas risinājās, kad ar IMK atbalstu pieejamās mācības jau tuvojās noslēgumam un jauni pieteikumu netika pieņemti, tomēr arī šajā periodā tika saņemtas vidēji 353 reģistrācijas nedēļā. Kopumā aktīvo lietotāju skaits visos periodos pārsniedz reģistrāciju skaitu, bet katrā nākamajā kampaņā rādītāji pieaug, liecinot par augošu platformas atpazīstamību un interesi.
Rīcības maiņa	Sasniegt IMK pilotprojektā noteiktās mērķgrupas un kvantitatīvos rādītājus	Lai arī 55% iedzīvotāju jūtas informēti par mācību iespējām, ir vairākas sociāli demogrāfiskās grupas, kas būtiski atpaliek no šī rādītāja: iedzīvotāji vecumā 50+ (44%), iedzīvotāji ar zemu ienākumu līmeni (44%), iedzīvotāji, kas pēdējā gada laikā nav mācījušies (31%).
	Popularizēt stars.gov.lv (apmeklējuma skaita pieaugums un dinamika projekta aktivitāšu sākumā un noslēgumā)	Pirmo divu integrēto komunikācijas kampaņu laikā, salīdzinot ar periodiem ārpus kampaņas, būtiski pieaug tīmekļa vietnes stars.gov.lv apmeklējumi un IMK reģistrācijas, attiecīgi par 86% un 75%. 2026. gadā audzis apmeklējuma sesiju īpatsvars, kuru avots ir meklēšanas rezultāti, kas var liecināt, ka cilvēki aktīvāk paši meklē mācību iespējas. 22% ir informēti par STARS platformu (SKDS, 2026).

⁸¹ SKDS īstenoto aptauju rezultāti jāinterpretē piesardzīgi, jo 2023. gadā tika veiktas tiešās intervijas respondent dzīvesvietās, bet 2026.gadā – interneta aptauja. Tas var radīt nobīdes par labu aktīvāko iedzīvotāju viedoklim un pieredzei.

Kritēriji	Kritēriju apraksts	Rezultātu kopsavilkums
	Veicināt vienotas zīmola identitātes un vēstījumu izmantošanu PI komunikācijā. Indikatori: zīmola izveide, materiālu reorganizācija un vadlīnijas, komunikācijas koordinācijas komiteja	2024. gada 3.ceturksnī tika izveidots zīmols STARS un tā iepazīstināšana ar auditoriju notika 2024. gada decembrī. Pirmā integrētā kampaņa notika 2025. gada 4. ceturksnī. Partneri tika informēti par zīmola izveidi un iespēju robežās komunikācijā tika izmantoti STARS zīmola elementi. Komunikācijas koordinācijas komitejas ⁸² izveide netika aktualizēta.
	Informēt par PI iespējām un kvalitāti	STARS platformā tika iekļauta informācija par sešiem pieaugušo izglītības atbalsta projektiem (skat. 1. pielikumu). Laika gaitā, pēc projektu noslēguma, Ziņojuma sagatavošanas noslēgumā informācija par projektiem nav vairs publiski pieejama.

Kvantitatīvie rezultāti

Reprezentatīvajā iedzīvotāju aptaujā (SKDS, 2026) tika noskaidroti galvenie veidi, kā pieaugušie iegūstat informāciju par iespējām mācīties, apgūt kaut ko jaunu. Aptaujas rezultāti atklāj, ka sociālie mediji ir dominējošais informācijas avots par mācību iespējām (tos izvēlas 47% respondentu), ievērojami apsteidzot pārējos kanālus. Otrajā un trešajā vietā ierindojas interneta meklētāji (38%) un darbavieta - kolēģi, vadītājs vai personāla speciālists (38%). Tuvinieki un draugi (27%), izglītības iestāžu reklāmas un informācija (27%) un dažādas interneta vietnes (26%) veido otro nozīmīgo kanālu grupu ar līdzīgiem rādītājiem. Ievērojams ir MI rīku (*ChatGPT, Gemini, Claude* u.c.) rādītājs - 17%, kas liecina, ka šis salīdzinoši jaunais kanāls jau ieņem būtisku lomu informācijas ieguvē par iespējām mācīties. Tradicionālie mediji (15%) un vides reklāmas (6%) uzrāda zemākus rādītājus, bet vismazāk iecienītie kanāli ir karjeras konsultants vai pieaugušo izglītības koordinators (4%). Pēdējais rādītājs ir īpaši nozīmīgs IMK kontekstā, jo liecina, ka karjeras atbalsts kā informācijas kanāls joprojām ir nepietiekami izmantots, neskatoties uz tā potenciālo vērtību kvalitatīvas mācību izvēles veicināšanā. Lai arī nav iespējams izdarīt precīzus secinājumus par kanālu prioritātēm kopš 2023. gada, vispārējais secinājums ir, ka būtiski augusi digitālo kanālu loma, bet personisko kanālu loma saglabājusies tikpat aktuāla.

Sabiedrībā kopumā ir vērojamas vērā ņemamas atšķirības dažās sociāli demogrāfiskajās grupās, piemēram:

publiskajā sektorā nodarbinātajiem biežākais kanāls ir darbavieta (kolēģi, vadītājs vai personāla speciālists) (60%), turpretim privātajā sektorā nodarbinātajiem tikai 36%, kas vēlreiz apliecina, ka darba devēja ietekme varētu būt nozīmīgāka; iedzīvotājiem ar augstu ienākumu līmeni biežākais kanāls arī ir darbavieta (51%), turpretim iedzīvotājiem ar zemu ienākumu līmeni tikai (24%);

sociālie mediji kā kanāls ir izteikti populārāki gados jaunākiem cilvēkiem un līdz ar vecumu tā popularitāte krītas, lai gan relatīvi saglabājas kā populārākā kanāla nozīme arī 50+ auditorijā.

Ieteikumi

Balstoties uz reprezentatīvās aptaujas rezultātiem iespējams padziļināti izpētīt dažādu sociāli demogrāfisko grupu populārākos informācijas kanālus un atkarībā no turpmāko kampaņu mērķiem tos pielietot komunikācijas plānošanā, kā arī līdzīgu mērījumu atkārtot vismaz reizi divos gados.

STARS platformas reģistrēšanās anketu⁸³ datus apkopots, ka galvenie informācijas avoti ir digitālā vide un personīgās rekomendācijas. Ietekmīgākie kanāli ir sociālie mediji (31%), izglītības iestādes (21%), kolēģi vai vadītāji (20%), tuvinieki, draugi un paziņas (18%). Komunikācija profesionālajā vidē, ko veic izglītības pakalpojumu sniedzēji un kolēģi vai vadītāji (kopā 41%)

⁸² IMK komunikācijas plānā sākotnēji tika iekļauts, ka ir jāizveido komunikācijas koordinācijas formāts (piemēram - darba grupa, padome vai komiteja) starp galvenajiem resorciem un partneriem, lai nodrošinātu sadarbību un informācijas apmaiņu, darbību saskaņošanu un papildināšanu starp galvenajām iesaistītajām pusēm pieaugušo izglītības pasākumu īstenošanā un IMK pieejas pilotprojektā.

⁸³ Atveseļošanas fonda projekta Nr. 2.3.1.4.i.0/1/23/1/CFLA/001 «Individuālo mācību kontu pieejas attīstība» dalībnieku reģistrēšanās anketu un pieteikumu mācībām dati uz 2026. gada 13. februāri.

liecina par šī kanāla būtisko nozīmi. Nozīmīgi ir arī personiskie kontakti, kas liecina par augstu uzticēšanos personīgi pazīstamu cilvēku ieteikumiem ("mutvārdu reklāmai"). Zema iesaiste ir tādiem kanāliem, kā plašsaziņas līdzekļiem (4%), valsts iestāžu tīmekļa vietnēm (4%), karjeras konsultantiem (3%).

2025. gada Google Analytics datu analīze (Corporate Consulting, 2025) liecina, ka 68% tīmekļa vietnē stars.gov.lv ir ienākuši izmantojot interneta pārlūkā ievadītu saiti - t.i. vai nu cilvēki ir zinājuši platformas adresi, vai izmantojuši dažādos avotos ievietotas saites (e-pasti, dokumenti, citas tīmekļa vietnes). 16% ienākuši caur kādu no sociālo tīklu platformām, 12 % caur interneta meklētājiem.

IMK reģistrācijas anketās⁸⁴ visbiežāk minētais informācijas avots ir darba kolēģi vai vadītājs (26%), kam seko sociālie mediji (21%) un tuvinieki, draugi vai paziņas (18%). Tas liecina, ka mutvārdu ieteikumi un personiskais tīkls kopumā ir ļoti nozīmīgs kanāls IMK popularizēšanā. Izglītības iestādes (13%), interneta meklētāji un karjeras konsultanti (abi 9 %) ieņem vidējas pozīcijas, savukārt tradicionālie mediji (7%), pašvaldību vietnes (5%) un valsts pārvaldes iestāžu vietnes (3%) ir retāk minētie informācijas avoti.

Pirmās integrētās kampaņas periods uzrāda izteiktāku sociālo mediju ietekmes pieaugumu, to kā informācijas avotu minēja 27% respondentu, kas ievērojami pārsniedz pirms kampaņas perioda rādītāju (18%). Vienlaikus šajā periodā relatīvi samazinājās izglītības iestāžu kā informācijas avota nozīme no 17% līdz 9%, kas liecina, ka kampaņa pārvirzījusi uzmanību uz sociālajiem medijiem. Otrās integrētās kampaņas periodā sociālie mediji saglabāja augstu rādītāju (25%), taču vērojams pašvaldību kanāla kāpums no 4% līdz 8%, kas liecina par mērķtiecīgāku reģionālo komunikāciju. Tradicionālie mediji (televīzija, radio, laikraksti) uzrādīja visaugstāko rādītāju 1. kampaņas laikā un pirms kampaņām (7%), bet pakāpeniski samazinājās, sasniedzot 5% un 6% apmērā kampaņu periodos, norādot uz to, ka tradicionālo mediju ietekme ir mazāka, salīdzinot ar personisko tīklu. Būtiska loma bija arī IPS mārketinga aktivitātēm, kas veicināja gan tīmekļa vietnes apmeklējumu, gan IMK reģistrācijas. Trešās kampaņas laikā, kad pieteikšanās mācībām bija faktiski beigusies, dominēja personiskie kanāli – darba kolēģi vai vadītājs (26%) un tuvinieki, draugi, paziņas (22%), kā arī pieauga interneta meklētāja nozīme (13%).

Tabula 32. Informācijas avoti no IMK reģistrācijas anketām
Datu avots: VIAA PID

Atzīmētie informācijas avoti no IMK reģistrācijas anketām (n=15843)	No darba kolēģiem vai vadītāja	Sociālajos medijos	No tuviniekiem, draugiem, paziņām	No izglītības iestādes	No karjeras konsultanta vai PI koordinators	Interneta meklētājos (kā Google)	Medijos (televīzija, laikraksti, ziņu portāli, radio)	Pašvaldību tīmekļvietnēs	Valsts pārvaldes iestāžu tīmekļvietnēs
Dec 1, 2024 - Oct 8, 2025	25%	18%	17%	17%	9%	9%	7%	5%	4%
(1.kampaņa) Oct 9 - Dec 1, 2025	26%	27%	18%	9%	10%	9%	9%	3%	2%
Dec 2, 2025 - Feb 1, 2026	29%	23%	20%	9%	10%	10%	5%	4%	3%
(2.kampaņa) Feb 2 - Mar 29, 2026	27%	25%	20%	9%	7%	8%	6%	8%	2%
Mar 30 - Apr 19, 2026	33%	13%	20%	9%	10%	8%	6%	7%	4%
(3.kampaņa) Apr 20 - Jun 8, 2026	26%	19%	22%	10%	9%	13%	5%	3%	5%
Visos periodos kopā	26%	21%	18%	13%	9%	9%	7%	5%	3%

Ieteikumi

Stiprināt "mutvārdu" un profesionālo tīklu kanālus. Personiskās rekomendācijas - kolēģi, vadītāji, tuvinieki, ir visnoturīgākais un ietekmīgākais informācijas avots, kas minēts reģistrācijas anketās. Tas nozīmē, ka nepieciešams komunicēt ar darba devējiem, personāla speciālistiem un vadītājiem. Ieteicams izstrādāt gatavus komunikācijas materiālus, ko darba devēji var nodot saviem darbiniekiem - e-pasta šablonus, infografikas, prezentācijas sanāksmēm.

Sociālie mediji ir prioritārs digitālais kanāls, jo uzrāda augstus rādītājus. Regulāra un mērķēta klātbūtne sociālajos medijos ir obligāta. Influenceru sadarbība un kopienu aktivizēšana var palielināt sasniedzamību starp specifiskās mērķgrupās.

Vairums apmeklētāju ienāk STARS caur tiešo saiti, t.i. pēc kāda konkrēta ieteikuma vai atsauces. Svarīgi nodrošināt, ka STARS saite ir iekļauta visos partneru komunikācijas materiālos, e-pastos, dokumentos un tīmekļa vietnēs, jo īpaši izglītības iestāžu, pašvaldību un darba devēju organizāciju kanālos.

⁸⁴ Datu avots: personas, kuras izveidoja IMK un ir aizpildījušas reģistrēšanās anketu, dati uz 31.03.2026., n=56133

Paplašināt reģionālo komunikāciju caur pašvaldībām, jo tas vēl arvien ir kā neizmantotais potenciāls. Strukturēta sadarbība ar pašvaldībām, kas nodrošinātu regulāra informācijas iekļaušana pašvaldību izdevumos, tīmekļa vietnēs un sociālajos kontos varētu uzlabot mērķa grupu sasniedzamību reģionos un iesaistot mazāk digitāli aktīvās mērķgrupas.

Aktivizēt karjeras konsultantus kā komunikācijas kanālu, jo tas vēl arvien ir kā neizmantotais potenciāls, jo var nodrošināt kvalitatīvāko un mērķtiecīgāko mācību ieteikumu. Ieteicams investēt konsultantu kapacitātē un motivācijā aktīvi iepazīstināt klientus ar STARS platformu, kā arī padarīt konsultantu tīklu redzamāku STARS platformā un komunikācijā.

Integrēto komunikācijas kampaņu rezultāti

Ilustrācija 13. Integrēto kampaņu vizuālo materiālu piemēri

Kopumā tika īstenotas 3 integrētās informatīvās kampaņas (skat. vizuālo materiālu radošā risinājuma paraugus 14. Ilustrācijā), kuru sniegums un rezultāti aprakstīti zemāk.

- ▶ Pirmā integrētā komunikācijas kampaņa "Atjaunini prasmes un zināšanas!" norisinājās no 2025. gada 9. oktobra līdz 17. novembrim. Kampaņas mērķis bija informēt sabiedrību par pieaugušo izglītību kopumā, kā arī par STARS platformu un IMK, kā arī veidot izpratni par mūžizglītību kā pastāvīgu dzīves ceļu, nevis vienreizēju aktivitāti. Kampaņas radošais risinājums un centrālais sauklis izmantoja līdzību ar tehnoloģiju atjauninājumiem - tāpat kā ierīcēm nepieciešami regulāri "update", arī cilvēkiem jāatjaunina savas prasmes, lai saglabātu konkurētspēju darba tirgū. Aicinājums uz rīcību veda uz STARS platformu, aicinot izveidot IMK (Repute, 2025). Kā kampaņas atklāšanas pasākums bija tiešsaistes diskusija par pieaugušo izglītību un ilgtspējīgu karjeru, kas sasniedza 4551 skatītāju. Kopumā tika izplatītas 10 preses relīzes, iniciētas 3 intervijas (127 publikācijas) un sagatavota rakstu sērija portālā Delfi.lv (12 461 skatījums). Reklāma tika izvietota sociālajos medijos, Google platformā, radio, sabiedriskajā transportā, veselības centros un mazumtirdzniecībā, kā arī Latvijas Televīzijā un Latvijas Radio tika izvietoti sociālie paziņojumi. Visi kampaņas izstrādātie materiāli, t.i., infografikas, video, bukleti un prezentācijas ir atkārtoti izmantojami turpmākajās kampaņās. Kampaņa pārsniedza plānoto mērķauditoriju un izpildīja izvirzītos mērķus (Repute, 2025).
- ▶ Otrā integrētā komunikācijas kampaņa "Atjaunini prasmes un zināšanas!" norisinājās no 2026. gada 2. februāra līdz 15. martam. Kampaņas mērķis bija veicināt STARS platformas atpazīstamību un IMK izveidi, kā arī informēt par pašvadīto mācību un neformālo izglītības programmu piedāvājumu un iespējai pieteikties kompensācijas saņemšanai par starptautiski atzītu sertifikātu iegūšanu un/vai ārpusformālās izglītības apgūtas profesionālās kompetences novērtēšanai. Kampaņas primārā mērķauditorija ir personas no 18 gadu vecuma (Repute, 2026). Kampaņas turpinājumā tika izmantots jau izstrādātais radošais risinājums un sauklis, nodrošinot kampaņas un vizuālās identitātes pēctecību. Kampaņas taktika aptvēra visu galveno komunikācijas kanālu izmantošanu, kas ietvēra reklāmu digitālajā vidē, sabiedriskajā transportā un radio, mediju attiecības ar preses relīzēm un VIAA īstenotajām aptaujām, komunikāciju sociālajos medijos visās galvenajās platformās, sadarbību ar influenceri, kā arī informatīvus materiālus un īpašas sociālo mediju aktivitātes - pieredzes stāstu video un Facebook konkursu. Visi kanāli darbojās vienotā

radošajā konceptā, skaidrojot pašvadītu mācību iespējas un aicinot veidot IMK. Kampaņas komunikācijas mērķi tika sasniegti un atsevišķos segmentos - pārsniegti, kampaņa izpildīja savu primāro uzdevumu - vairoja platformas STARS atpazīstamību, aicināja izveidot IMK, kā arī skaidroja pašvadīto mācību pieeju, kā arī neformālās izglītības programmu klāstu, vienlaikus informēja par iespēju saņemt kompensācijas. Kampaņa nodrošināja spēcīgu publicitāti visā Latvijā, sasniedzot 89 publikācijas nacionālajos un reģionālajos medijos un pārsniedzot uzstādīto mērķi (70 publikācijas) par aptuveni 20% un iniciējot divas intervijas (Repute, 2026).

- ▶ Trešā integrētā komunikācijas kampaņa “Atjaunini prasmes un zināšanas!” norisinājās no 2026. gada 20. aprīļa līdz 25. maijam. Kampaņas mērķis bija STARS platformas sniegto iespēju skaidrošana, kā arī popularizēt iespēju pieteikties kompensācijas saņemšanai par starptautiski atzītu sertifikātu iegūšanu. Kampaņas primārā mērķauditorija ir pieaugušie no 18 gadu vecuma, kuri vēlas pilnveidot savas prasmes, īpaši digitālās, pārkvalificēties vai iegūt jaunas kompetences, atbilstoši darba tirgus mainīgajām prasībām. Kampaņas turpinājumā tika izmantots jau izstrādātais radošais risinājums un sauklis, nodrošinot kampaņas un vizuālās identitātes pēctecību. Kampaņas taktika aptvēra visu galveno komunikācijas kanālu izmantošanu – reklāma sociālajos medijos un Google platformās, komunikācija sociālajos medijos. Mediju attiecības (aptauja, preses relīzes, publicitāte), pieredzes stāsta video un sadarbība ar influenceri. Kampaņas komunikācijas mērķi tika sasniegti un atsevišķos segmentos – nedaudz pārsniegti. Kampaņas laikā kopā sasniegtas 62 publikācijas, par 55 % pārsniedzot kampaņas mērķi (40 publikācijas) un iniciētas divas intervijas (Repute, 2026).
- ▶ Noslēguma konference “Individuālie mācību konti Latvijā: pieredze, rezultāti un nākotnes attīstība” 20. maijā klātienē apmeklēja 53 lūgtie viesi un 9 lektori (mērķis bija sasniegt 50 viesus), bet kopējais konferences skatījumu skaits visās platformās sasniedza 14 456 skatījumus. Konferences tiešraide bija skatāma: VIAA, platformas STARS, EPAL un Izglītības un zinātnes ministrijas Facebook kontā, kā arī ziņu portālā Delfi.lv. Konferences mērķi bija: (1) atskatīties uz līdz šim paveikto IMK un STARS platformas attīstībā, akcentējot to nozīmi mūžizglītības, digitālo prasmju un cilvēkkapitāla attīstības kontekstā; (2) prezentēt STARS platformas ieviešanas rezultātus, tās ietekmi un sniegtās iespējas PI attīstībā, kā arī iezīmēt tās turpmākās attīstības perspektīvas un nākotnes virzienu; (3) veicināt jēgpilnu diskusiju starp PI iesaistītajām pusēm – valsts institūcijām, izglītības nozares pārstāvjiem, uzņēmējiem un nevalstiskajām organizācijām (Repute, 2026). Konferences laikā iegūtais interaktīvais STARS platformas priekšrocību vērtējuma mākonis attēlots 15. Ilustrācijā. Konferences dalībnieki kā galvenās priekšrocības vienotai platformai visbiežāk ir izcēlušī jēdzienus "vienota vietne", "iespējas", "moderna vietne", kā arī "pieejamība" un "portfolio" un "viss vienā vietā", kas apliecina auditorijas augsto vērtējumu centralizētam, mūsdienīgam un viegli pieejamam risinājumam, kas apvieno visu nepieciešamo informāciju vienuviet un sniedz jaunas attīstības iespējas.
- ▶ Kopumā visu trīs kampaņu laikā tika izveidots un publicēts daudzveidīgs sociālo mediju saturs, kas fokusējās uz STARS platformas praktiskajām iespējām, mērķtiecīgu profesionālo attīstību un digitālo prasmju pilnveidi. Komunikācijā tika izmantoti dažādi satura formāti, tostarp informatīvi ieraksti, pieredzes stāsta video un influenceres veidots saturs. Reklāmas kampaņas rezultāti kopumā pārsniedza sākotnēji plānotos KPI. Īpaši augstu efektivitāti demonstrēja *YouTube*, *Google Display Network*, *Demand Gen* un *META* platformu video formāti, sasniedzot augstākus impresiju, skatījumu un klikšķu rezultātus nekā sākotnēji prognozēts. Komunikācijā īpaši tika akcentēta iespēja izmantot STARS platformā pieejamos digitālo prasmju novērtēšanas un pašizpētes testus un pieteikties karjeras konsultācijām. Digitālā reklāma bija viens no efektīvākajiem instrumentiem auditorijas novirzīšanai uz STARS platformu un konkrētu darbību veikšanai, piemēram, IMK izveidei (Repute, 2026).

Kādas ir galvenās priekšrocības vienotai platformai pieaugušo izglītībā?

Ilustrācija 14. Noslēguma konference: interaktīvā STARS platformas vērtējuma skats

Ieteikumi

Komunikācijas rezultāti liecina, ka auditorijai ir būtiski skaidri saprast STARS platformas praktisko pielietojumu. Tādēļ nākamajās kampaņās ieteicams turpināt attīstīt īsus videoformāta skaidrojumus par konkrētām darbībām platformā, piemēram, individuālā mācību konta izveidi, pieteikšanos karjeras konsultācijai, prasmju testu atrašanu, izglītības dokumentu digitalizāciju. Šāds saturs var palīdzēt mazināt iespējamās šķēršļus platformas lietošanai un veicināt auditorijas pāreju no intereses uz konkrētu rīcību (Repute, 2026).

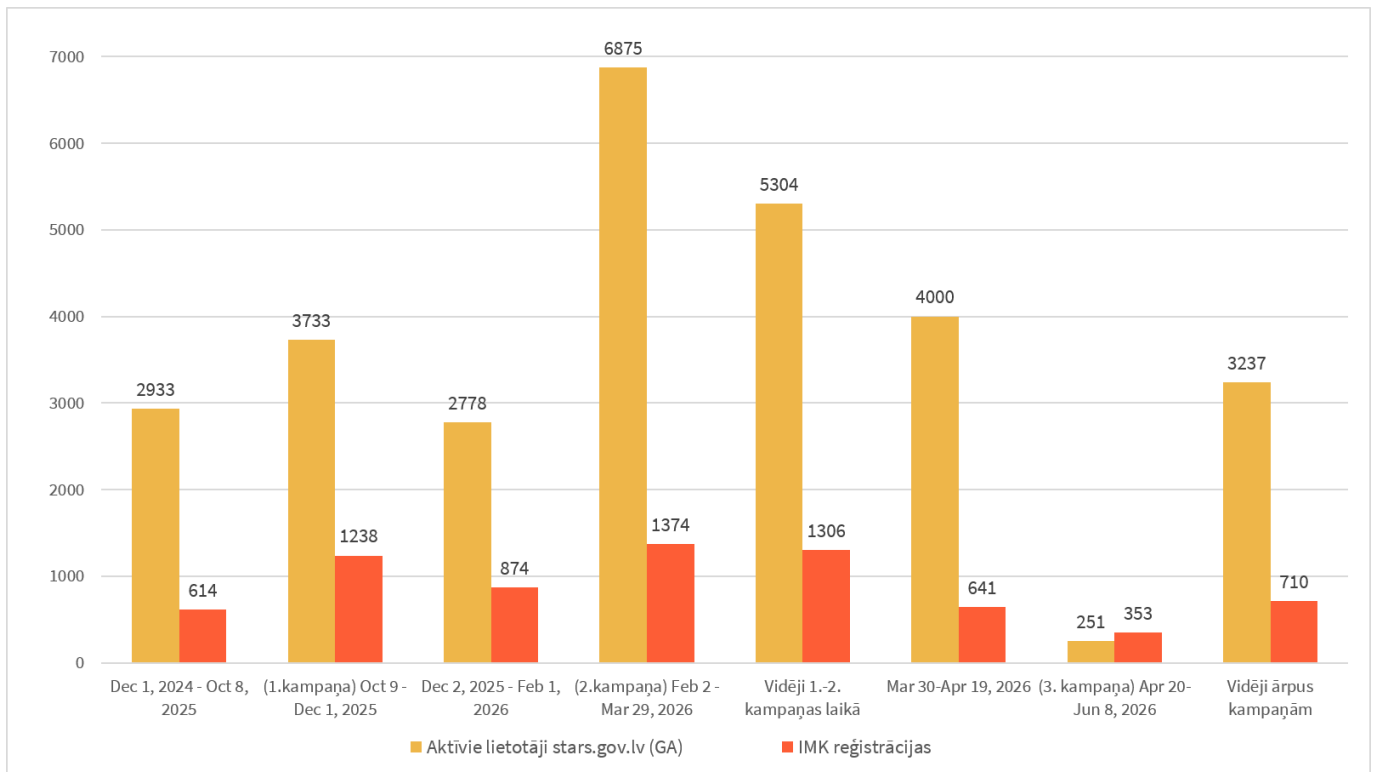
Turpmāk ieteicams saglabāt digitālo reklāmu kā vienu no galvenajiem komunikācijas kanāliem, īpaši izmantojot *META*, *YouTube* un *Google* platformas. Nākotnē noteikti jāizsver arī *Tik Tok* kā reklāmas platforma auditorijas sasniegšanai (Repute, 2026).

Vienlaikus nākamajās kampaņās ieteicams stiprināt sadarbību ar darba devēju organizācijām, piemēram, LDDK un LTRK, arī dažādu nozaru uzņēmumiem, lai efektīvāk uzrunātu nodarbinātos pieaugušos arī caur profesionālajiem komunikācijas kanāliem un darba vidi. Atkarībā no nākamās kampaņas mērķiem un budžeta iespējām, ieteicams meklēt arī jaunus auditorijas sasniegšanas formātus, piemēram, organizēt izbraukuma aktivitātes uzņēmumos vai integrēt platformu STARS dažādos publiskos pasākumos un festivālos, līdzīgi kā tas jau veiksmīgi notiek sarunu festivālā LAMPA (Repute, 2026).

Diagrammā (skat. Ilustrācijā 16.) ir apkopoti stars.gov.lv vidējie nedēļas rādītāji, salīdzinot divus galvenos rādītājus - aktīvos lietotājus (*Google Analytics*) un IMK reģistrācijas. Dati aptver periodu no 2024. gada 5. decembra līdz 2026. gada 29. martam, nodalot kampaņu⁸⁵ un starpkampaņu periodus.

Pirmo divu kampaņu laikā vidējie rādītāji ir ievērojami augstāki. Vidēji šo kampaņu laikā bija 5 304 aktīvie lietotāji un 1 306 reģistrācijas nedēļā, salīdzinot ar 3 237 lietotājiem un 710 reģistrācijām ārpus kampaņām. Visaugstākie rādītāji sasniegti 2. integrētajā kampaņā, kad nedēļā vidēji bija 6 875 aktīvie lietotāji un 1 374 reģistrācijas. Aktīvo lietotāju skaits visos periodos ir būtiski lielāks par reģistrāciju skaitu, kas liecina par plašu auditorijas interesi, no kuras tikai daļa nonāk līdz reģistrācijai. Novērojams rādītāju pieaugums katrā nākamajā kampaņā, norādot uz pieaugošu STARS platformas atpazīstamību un auditoriju interesi. 3. kampaņas rezultāti ir skatīti atsevišķi, jo kampaņas periodā jau bija noslēgusies pieteikšanās mācībām ar IMK resursiem. Šajā periodā tika saņemtas vidēji 353 IMK reģistrācijas nedēļā.

⁸⁵ Kampaņas periodā ieskaitīts arī divu nedēļu pēckampaņas periods

Ilustrācija 15. Vidējie nedēļas rādītāji kampaņu un starp kampaņu periodos.

Datu avots: autora aprēķini, izmantojot GA un VIAA PID sniegtos datus par IMK reģistrācijām

Integrēto komunikācijas kampaņu rezultāti tika mērīti arī iedzīvotāju reprezentatīvajā aptaujā (skat. [13. pielikumu](#)). Reprezentatīvajā iedzīvotāju aptaujā (SKDS, 2026) tika iekļauti vairāki jautājumi par integrēto kampaņu vizuālo materiālu un STARS platformu. Tika iegūti šādi STARS platformas vērtējuma rezultāti:

66% respondentu STARS platformu un tās piedāvātās iespējas vērtē pozitīvi (22% ļoti pozitīvi, 44% drīzāk pozitīvi), savukārt negatīvi to vērtē tikai 4% (4% drīzāk negatīvi, 0,5% ļoti negatīvi). Ievērojama daļa - 30% izvēlējās atbildi "grūti pateikt" visdrīzāk dēļ zemas informētības par STARS platformu kā tādu. Pozitīvāka attieksme vērojama šādās sociāli demogrāfiskās grupās – Rīgas iedzīvotāji, Latgales reģiona iedzīvotāji, iedzīvotāji ar augstu izglītības līmeni, iedzīvotāji ar zemu ienākumu līmeni. Savukārt nav viedokļa (atbilde "grūti pateikt") biežāk izvēlēta šādās grupās – 40-49 gadus veci iedzīvotāji, iedzīvotāji ar zemu izglītības līmeni, lauku iedzīvotāji, Vidzemes reģiona iedzīvotāji.

Pēc STARS vizuālā materiāla (skat. Ilustrācijā 17.) aplūkošanas, 12% respondentu piekrita tam, ka iepriekš ir redzējuši šos vizuālos materiālus. Vizuālos materiālus biežāk atpazīst 18-39 gadus vecie iedzīvotāji, bet visretāk iedzīvotāji vecuma grupā 50+. 24% respondentu rādītais vizuālais materiāls rosina uzzināt vairāk par STARS platformu un tās iespējām, tomēr 22% nav viedokļa un vēl 54% noliedz, ka materiāls rosina uzzināt vairāk. Pozitīvāks viedoklis ir gados jaunākiem iedzīvotājiem (18-39 gadi), sievietēm, iedzīvotājiem, kas interesējas par iespējām mācīties un tiem, kas pēdējā gadā mācījušies. Nav viedokļa biežāk iedzīvotājiem 50+, iedzīvotājiem ar zemu izglītības līmeni, iedzīvotājiem ar zemiem ienākumiem, publiskajā sektorā nodarbinātajiem. Noliecēju atbildi biežāk sniedz vīrieši, kā arī iedzīvotāji, kas neinteresējas par mācību iespējām un tie, kas

nav mācījušies pēdējā gada laikā. Tas liecina, ka pašreizējais radošais risinājums strādā labi tiem, kas jau ir motivēti mācīties, bet nespēj tikpat lielā mērā sasniegt par mācībām skeptiskākus vai mazāk informētus cilvēkus.

Ilustrācija 16. Aptaujas respondentiem rādītāis vizuālais materiāls

Ieteikumi

Nepieciešams diferencēt komunikāciju pēc auditorijām, nevis veidot vienotu vēstījumu visiem. Jaunieši un augsti izglītoti pilsētnieki bija sasniedzami ar pašreizējo komunikācijas pieeju. Tomēr, tādām auditorijām, kā lauku iedzīvotāji, 40–49 gadus veciem un cilvēkiem ar zemāku izglītību nepieciešami citi kanāli, piemēram, pašvaldību komunikācija, NVA, sociālie dienesti un darba devēji, kā arī, iespējams, citāds vēstījums, kas runā par konkrētiem dzīves situācijas uzlabojumiem.

Vīriešu un 50+ grupas zemākā atsaucība uz vizuālo materiālu liecina, ka radošajam risinājumam jāpārskata mērķauditorija. Materiāli, kas rezonē ar sievietēm un jauniešiem, var neuzrunāt vidēja vecuma vīriešus, kuriem, iespējams, nepieciešams

praktiskāks, uz rezultātu orientēts vēstījums "ko es no tā iegūšu konkrēti".

Augstais "grūti pateikt" rādītājs starp zemāku ienākumu iedzīvotājiem, publiskā sektora darbiniekiem un 50+ grupu norāda, ka šo grupu uzrunāšanai nepieciešama mērķtiecīgāku kanālu izvēle un, iespējams, vienkāršāka valoda ar konkrētiem un aktuāliem atbalsta piemēriem.

Aptaujas dalībniekiem tika uzdots arī atvērts jautājums par sniegto pozitīvo vērtējumu STARS platformai. Iegūti dati, ka galvenā STARS platformas vērtība ir tas, ka STARS platforma sniedz iespējas mācīties un pilnveidoties, tostarp izmantojot valsts atbalstu. Šādus vērtējumus spontāni izteica 43% no tiem, kas vērtēja STARS platformu pozitīvi. Gandrīz katrs piektais respondents (19%) novērtēja mācību piedāvājuma plašumu un kvalitāti. 14% sniedza vispārīgu atzinīgu vērtējumu, bet 10% izcēla platformas STARS īpašības - vienkāršību, ērtumu, pārskatāmību un saprotamību, kā arī 9% novērtēja iespēju atrast informāciju vienuviet un vēl 9% - universālo platformas pieejamību.

7.2. Zīmola STARS loma un ieviešanas izvērtējums

Zīmols STARS ir veidots kā daļa no PI sistēmas attīstības. Tas ir gan platformas nosaukums, gan komunikācijas zīmols PI iespēju (tostarp IMK) popularizēšanai. Konceptuāli STARS ir kopīgs punkts, kur satiekas dažādu resoru piedāvājums un pieaugušo vēlme mācīties. Šajā komunikācijas sistēmā IMK kalpo kā ceļa karte jaunu zināšanu un prasmju apguvei. Svarīgi, ka STARS nekonkurē ar mācību platformām - tas darbojas kā ceļvedis, kas savieno cilvēku vajadzības ar piemērotāko atbalstu un mācību piedāvājumu ilgtermiņā. Zīmola pamatelementu izklāsts sniegts Tabula 33.

Tabula 33. Zīmola STARS elementu apraksts

Zīmola elements	Elementa apraksts	Pamatelementa loģika un ieviešanas izvērtējuma konteksts
Solījums	"Virzām uz jauniem sasniegumiem"	Virzīt = "ne vien parādīt ceļu, bet arī motivēt šo ceļu uzsākt un turpināt atbalstīt" Izaugsme = "nepārtraukta attīstība (gan indivīda, gan sabiedrības)" Sasniegumi = "vēlamais rezultāts, ko saņemam izaugsmes procesā. Tas katram ir individuāls" Izvērtējuma konteksts: Vai STARS motivē (ne tikai informē)? Vai lietotāji jūt "atbalstu virzībā"? Vai ir pierādījumi sasniegumiem? Rezultāts: izteikums "Platforma STARS rosina domāt par mācībām". 47% iedzīvotāju piekrīt izteikumam, 32% nav viedokļa (atbilde "grūti pateikt" un 21% nepiekrīt (SKDS, 2026). Biežāk piekrīt jaunāki respondenti (18-39 gadus vecie), biežāk nav viedokļa – iedzīvotāji vecuma grupā 50+, ar zemu ienākumu līmeni, nav mācījušies pēdējā gada laikā, nav interese par mācībām (turpat).

Zīmola elements	Elementa apraksts	Pamatelementa loģika un ieviešanas izvērtējuma konteksts
Vīzija	"Atbalstīt ikvienu virzībā uz profesionālo izaugsmi"	<p>Uzsvars uz universālu pieejamību ("ikviens") un profesionālo dimensiju (nevis personīgo attīstību). Izvērtējuma konteksts: Vai ikviens tiek sasniegts? Vai ikvienam pieejams nepieciešamais atbalsts?</p> <p>Rezultāts: izteikums "Platforma STARS sniedz atbalstu profesionālajai izaugsmei". 44% iedzīvotāju piekrīt (atbilžu summa "pilnībā piekrītu" un "drīzāk piekrītu") izteikumam, 40% nav viedokļa (atbilde "grūti pateikt"), 16% nepiekrīt (SKDS, 2026). Biežāk piekrīt gados jaunie respondenti (18-39 gadus vecie), ar augstu ienākumu līmeni, ir mācījušies pēdējā gada laikā. Biežāk nav viedokļa (mazāk sasniegtā auditorija) – iedzīvotāji vecuma grupā 50+, ar zemu ienākumu līmeni, nav mācījušies pēdējā gada laikā, nav interese par mācībām (turpat).</p>
Misija	"Savienot vajadzību profesionāli attīstīties ar iespēju mācīties, apkopojot pilnveidošanās iespējas vienuviet"	<p>Operacionālā funkcija. STARS kā agregators – "iespēju mācīties netrūkst", bet STARS apvieno tos vienuviet. Izvērtējuma konteksts: Vai STARS darbojas kā agregators?</p> <p>Rezultāts: STARS platformā bija pieejami 6 pieaugušo izglītības atbalsta projekti, kas uzskatāms par agregatora pieejas izmēģināšanu ar pozitīviem ieguvumiem (iespējas vienuviet) un trūkumiem (katrā projektā savi atbalsta mehānismi un terminoloģija, kā arī projekti "nesadarbojas, nepapildina" viens otru (Ex post izvērtējuma intervijas).</p>
Vērtības	Virzība Zinātkāre Pieejamība	<p>Virzība: "Sniedzam atbalstu mērķtiecīgai virzībai uz priekšu. Apvienojam nepieciešamos resursus, lai nodrošinātu profesionālo izaugsmi." Izvērtējuma konteksts: Vai notiek resursu apvienošana? (piemēram, dažādi finansējuma avoti STARS)? Vai virzība ir mērķtiecīga?</p> <p>Zinātkāre: "Motivējam iegūt jaunas zināšanas un sniedzam iespēju to darīt. Uzrunājam caur zinātkāri, ieinteresējot un iedvesmojot." Izvērtējuma konteksts: Vai komunikācija motivē? Vai "zinātkāre" tiek stimulēta?</p> <p>Pieejamība: "Nodrošinām iespējas izglītoties un attīstīties katram, kas to vēlas. Palīdzam atrast un realizēt piemērotāko ceļu uz profesionālo izaugsmi." Izvērtējuma konteksts: vai tiek sasniegts "katrs"? Vai STARS pieejamība ir universāla?</p> <p>Rezultāts: izteikums "Platforma STARS ir pieejama ikvienam". 41% iedzīvotāju piekrīt (atbilžu summa "pilnībā piekrītu" un "drīzāk piekrītu"), 43% nav viedokļa (atbilde "grūti pateikt"), 16% nepiekrīt (SKDS, 2026). Biežāk piekrīt gados jaunie respondenti (18-39 gadus vecie), ar augstu ienākumu līmeni, ir mācījušies pēdējā gada laikā. Biežāk nav viedokļa (mazāk sasniegtā auditorija) – iedzīvotāji vecuma grupā 50+, ar zemu vai vidēju ienākumu līmeni, nav mācījušies pēdējā gada laikā, nav interese par mācībām (turpat).</p>
Personība	"Novērtējam izaugsmi un virzību uz priekšu" "Motivējam un iedvesmojam" "Uzturam balansu starp racionālo un sapni" "Esam uzticami un pieejami"	<p>"Ikviens solis, kas sniedz jaunas prasmes un zināšanas, ir vērtīgs un nozīmīgs"</p> <p>"Bez motivācijas nav darbības. [...] atbalstām un iedvesmojam ikvienu, kas vēlas izglītoties, atbilstoši viņa vajadzībām"</p> <p>"Dzīvot labāk – sapnis vai sasniegams rezultāts? Sniedzam reālus ieteikumus un rīkus, kā pārvērst vēlmes konkrētās darbībās"</p> <p>"Piedāvājam tikai pārbaudītas un uzticamas izglītošanās iespējas. Solām tikai to, ko varam nodrošināt". Izvērtējuma konteksts: Vai komunikācijas valoda praksē vienkārša (vai terminoloģiska)? Vai tonis komunikācijas konsekvents (vai atšķiras starp kanāliem)? Vai "atbalstošs" = konkrēti rīki?</p> <p>Rezultāts: vairākās izpētes epizodēs (Lietojamības izpēte, Ex post izvērtējums) konstatēts, ka STARS platformā lietotā valoda ir pārāk sarežģīta, piesātināta specifiskiem terminiem un dažādiem saīsinājumiem. Arī atbalsta projekti ir ar dažādu loģiku un grūti izprotami. Dažkārt piedāvātie izglītības programmu apraksti ir grūti saprotami un nav skaidras praktiskas norises. Pozitīvi tiek vērtēti izglītības programmu publiskais reitings (pārbaudītas un uzticamas iespējas), īpaši atzinīgus vērtējumus ir nopelnījuši augstskolu piedāvātie studiju kursi un</p>

Zīmola elements	Elementa apraksts	Pamatelementa loģika un ieviešanas izvērtējuma konteksts
		moduļi. Savukārt karjeras atbalsta digitālās iespējas STARS platformā tiek maz izmantotas, jo nav skaidra to vērtība.
STARS semantika	Daudzslāņaina nozīme, kas ietver Virzība uz priekšu	"Līdz šim izmantotie nosaukumi – mūžizglītība, mācības pieaugušajiem, pieaugušo izglītība – ir izteikti funkcionāli. Tiem ir sarežģīti veidot zīmola emocionālo pamatu, kas ir būtisks faktors zīmola veiksmīgai ieviešanai un ilgtspējai." NO: "Atsevišķu un fragmentētu mācīšanās epizožu atbalstīšana" / UZ: "Mērķtiecīgu un pašvadītu karjeras, dzīves kvalitātes ceļa attīstību mūža garumā" Izvērtējuma konteksts: Vai zīmols STARS ir atpazīstams? Vai STARS jau ir sinonīms mērķtiecīgai pieaugušo izglītībai? Rezultāts: 22% iedzīvotāju atpazīst STARS platformu un 7% pēdējo divu gadu laikā ir mācījušies, izmantojot STARS platformas iespējas (SKDS, 2026), kas ir vērtējams, kā ļoti augsts sasniegums, ņemot vērā, ka šis rezultāts ir sasniegts aptuveni pusotra gada laikā. Augstākā STARS atpazīstamība ir gados jauno respondentu vidū (18-39 gadus vecie), iedzīvotājiem ar augstu ienākumu līmeni, ir mācījušies pēdējā gada laikā. Zemākā atpazīstamība – iedzīvotāji vecuma grupā 50+, ar zemu vai vidēju ienākumu līmeni, nav mācījušies pēdējā gada laikā, nav interese par mācībām (turpat).

Zīmola STARS ieviešana uzsākta 2024. gada 4. ceturksnī, līdz ar to šī Ziņojuma sagatavošanas laikā zīmola STARS ieviešanu nevar uzskatīt par pabeigtu. Saskaņā ar zīmola kapitālu teoriju⁸⁶, aptuveni pusotru gadu pēc ieviešanas zīmols nav vairs jaunums, bet tas vēl nav uzskatāms par pašsaprotamu (skat.

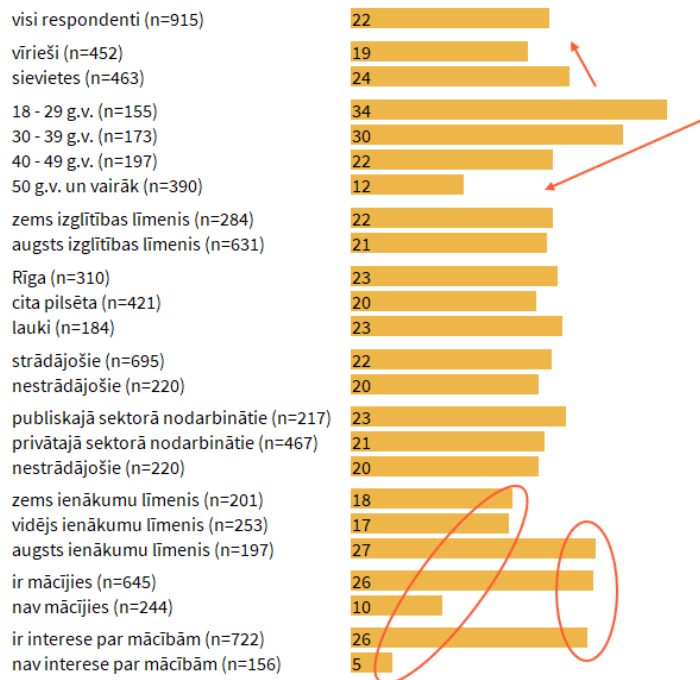
Tabula 34.). Zīmols STARS atrodas izaugsmes fāzē jeb pārejā no atpazīstamības uz jēgas izpratni, praktiski tas nozīmē, ka sabiedrības aktīvākā daļa zīmolu atpazīst un lieto, ir izveidojies sākotnējais priekšstats par tā nozīmi, tomēr nepieciešams zīmolu nostiprināt radot dziļāku izpratni par zīmola pievienoto vērtību dažādām auditorijām (ne tikai sabiedrības aktīvākajai daļai).

Kopumā zīmola ieviešanas gaita ir uzskatāma par veiksmīgu, tomēr praktiskā STARS platformas lietotāju pieredze liecina par nepieciešamību turpināt vienkāršot komunikācijas valodu, padarīt saturu vienkāršāk saprotamu un mazāk izmantot "birokrātisku" valodu, kā arī zīmola solījuma izpildei nepieciešams pilnveidot STARS mobilo versiju (Corporate Consulting, 2025). Ex post izvērtējuma ietvaros īstenotajās intervijās ar iesaistītajām pusēm gūta pārlicība, ka nav izdevies izveidot zīmola "lietussarga" modeli, kas iekļauj PI iesaistītos resorus un nostiprinātu zīmola lietojumu ārpus šobrīd STARS platformā izmitinātajiem PI atbalsta projektiem.

Zīmola STARS spontānā un virzītā atpazīstamība (SKDS, 2026)

Aptaujas respondentiem tika uzdots atvērts jautājums, lūdzot nosaukt interneta resursus, kas nāk prātā, domājot par valsts sniegtajām atbalsta iespējām pieaugušo mācībām. Visbiežāk respondenti nosauca nva.gov.lv (21%), bet nākamie biežāk minētie bija resursi bija stars.gov.lv (10%) un buts.lv (7%). Jāatzīmē, ka liela daļa (41%) respondentu nevarēja spontāni nosaukt nevienu šādu interneta resursu. Interesanti, ka 2% respondentu vēl spontāni nosauca "mācības pieaugušajiem" un 1% viaa.gov.lv. un vēl 1% izm.gov.lv. Raksturojot virzīto atpazīstamību, t.i., iedzīvotāju zināšanas par valsts sniegtajām atbalsta iespējām pieaugušo mācībām un piedalīšanos tajās, jāatzīmē, ka 67% zināja par bezdarbnieku, darba meklētāju, bezdarba riskam pakļauto personu mācībām, ko īsteno NVA (tīmekļa vietne nva.gov.lv). Prasmju pārvaldības platformu STARS, ko uztur un pārvalda VIAA (tīmekļa vietne stars.gov.lv) zināja 22%, bet atvērtos tiešsaistes kursus mācību platformās *Coursera*, *EdX*, *Futurelearn*, *MiradaX*, *GetSmarter*, ko īsteno NVA (tīmekļa nva.gov.lv) zināja 17%. Zīmola STARS atpazīstamība sociāldemogrāfisko grupu griezumā parādīta Ilustrācijā 18.

⁸⁶ Kevina Leina Kellera (Kevin Lane Keller) izstrādātais Zīmola kapitāla modelis (Customer-Based Brand Equity vai CBBE modelis)

Ilustrācija 17. ZINA - Prasmju pārvaldības platformu STARS, ko uztur un pārvalda VIAA (mājaslapa stars.gov.lv), atbilžu sadalījums %. Datu avots: SKDS, 2026, bāze - visi respondenti vecumā no 18 līdz 64 gadiem, kā arī strādājošie, kuriem ir 65 vai vairāk gadi

Lai arī STARS platformas virzītās atpazīstamības rādītājs ir 22%, pastāv atšķirības sociāldemogrāfiskajās grupās, kur sievietes (24%) uzrāda nedaudz augstāku rezultātu nekā vīrieši (19%). Tomēr visbūtiskākās atšķirības ir vērojamas atkarībā no respondentu vecuma grupas – visaugstākais rādītājs vērojams jauniešu vidū vecumā no 18 līdz 29 gadiem (34%), turpretim viszemākie rādītāji ir iedzīvotājiem vecumā virs 50 gadiem (12%), kā arī iedzīvotājiem ar zemu un vidēju ienākuma līmeni, kā arī tiem, kuriem nav pieredzes vai intereses par mācībām (tikai 5–10%). Izglītības līmenis, nodarbinātības sektors un dzīvesvieta būtisku ietekmi uz zīmola STARS atpazīstamības rezultātu neatstāj.

Tabula 34. Zīmola STARS attīstības posmi

Zīmola attīstības posmi	Aptuvenās laika indikācijas un statuss
Zīmola identitātes izveide	Līdz 6 mēnešiem. Pabeigts.
Zīmola nozīmes veidošana jeb zīmola apzināšanās (atpazīstamības) izveide	6-18 mēneši aktīvas komunikācijas un lietošanas uzsākšana. STARS atrodas šajā fāzē. Sasniegta zīmola virzītā atpazīstamība – 22% un spontānā atpazīstamība 10%. Atbilstoši zīmola teorijām, šajā posmā ir sasniegta aktīvākā sabiedrības daļa un ir nepieciešams sasniegto nostiprināt – gan padziļinot izpratni par zīmola jēgu, gan iesaistot līdz šim mazāk sasniegtās auditorijas.
Reakcija jeb zīmola uztvere atbilstoši vērtībām	18-36 mēneši komunikācija un zīmola lietošana un reālas pieredzes gūšana. Veidojas emocionālā saikne, uzticēšanās, atsauksmes. Aptuveni līdz 2027. gada beigām.
Rezonanse jeb zīmola ietekme	3+ gadi. Zīmols kļūst par ieradumu un tiek panākta uzvedības maiņa. Lai notiktu zīmola pilnīga integrācija, var būt nepieciešami vismaz pieci gadi. Aptuveni no 2028. gada.

Ieteikumi

Aktualizēt zīmola STARS ilgtermiņa stratēģiju un turpināt zīmola ieviešanu resoros un ieviest zīmola snieguma monitoringu, piemēram, izmantojot reprezentatīvas sabiedrības aptaujas. Ātrām zīmola komunikācijas rezultātu novērtējumam pieļaujams izmantot aptaujas arī reprezentatīvos tiešsaistes paneļos.

Stiprināt zīmola lietojumu citu resoru PI atbalsta projektos un pašvaldībās, izglītības pakalpojumu sniedzēju vidū.

Pāriet no kampaņveidīgas komunikācijas uz pastāvīgas klātbūtnes efektu un atvēlēt tam nepieciešamo budžetu gan konkrētu PI atbalsta projektu ietvaros, gan kopumā PI.

Papildināt komunikācijas kanālus un vēstījumus atbilstoši mazāk sasniegto auditoriju vajadzībām.

7.3. NODAĻAS KOPSAVILKUMS

Komunikācija kopumā ir sasniegusi tai izvirzītos mērķus un vairākos rādītājos tos pārsniegusi. Lai gan tas nav uzskatāms par IMK pieejas efektu tiešā veidā, tomēr kopumā sabiedrībā būtiski pieaugusi interese par mācīšanos - no 56% 2023. gadā līdz 79%

2026. gadā un 22% iedzīvotāju ir informēti par STARS platformu, kas ir vērā ņemas sasniegums pēc pusotra gada darbības. Salīdzinājumam 2023. gadā iepriekšējo pieaugušo izglītības atbalsta projektu macibaspieaugusajiem.lv atpazīna 33% iedzīvotāju, taču aptaujas veikšanas brīdī tas bija darbojies ievērojami ilgāk – 7 gadus. Publicitātes mērķi tika sasniegti vai pārsniegti - trīs kampaņās kopā sasniegtas 278 publikācijas, un 2026. gada maijā 12% iedzīvotāju atcerējās kampaņas "Atjaunini prasmes un zināšanas!" materiālus.

Komunikācijas kampaņu ietekme uz STARS platformas lietojumu ir skaidri izmērāma. Abu pirmo kampaņu periodos STARS sasniedzis vidēji 5 304 aktīvos lietotājus un 1 306 reģistrācijas nedēļā, kas ir būtiski vairāk nekā ārpus kampaņām (attiecīgi 2 856 un 658). Integrētās kampaņas laikā tīmekļa vietnes apmeklējumi un IMK reģistrācijas, salīdzinot ar periodiem ārpus kampaņa, pieauga par 86% un 75%, un katrā nākamajā kampaņā rādītāji ir augstāki nekā iepriekšējā, liecinot par augošu STARS platformas un zīmola atpazīstamību.

Tomēr vairākas mērķgrupas joprojām nav pietiekami sasniegtas. Iedzīvotāji vecumā 50+, cilvēki ar zemiem ienākumiem un tie, kas pēdējā gadā nav mācījušies, informētības ziņā būtiski atpaliek no vidējā sabiedrības rādītāja - tikai 31–44% no šīm grupām jūtas informēti par mācību iespējām, salīdzinot ar 55% vidēji. Tāpat kampaņas materiāli biežāk atpazīti un rosina uz rīcību galvenokārt jauniešus, savukārt gados vecāki un mazāk digitāli aktīvie iedzīvotāji tika sasniegti mazāk.

Zīmola STARS izveide un ieviešana notikusi veiksmīgi, taču komunikācijas koordinācijas komitejas izveide netika īstenota, kas ierobežoja vienota zīmola STARS ieviešanu partneru un citu resoru komunikācijā. Tāpat STARS platformā iekļautā informācija par pieaugušo izglītības atbalsta projektiem pēc to noslēguma vairs nav publiski pieejama, kas samazina platformas vērtību kā visaptverošam informācijas avotam.

Analizējot komunikācijas kanālus un informācijas avotus, noskaidrots, ka kopumā sabiedrībā sociālie mediji ir dominējošais informācijas avots par mācību iespējām (47%), kam seko interneta meklētāji un darbavieta (abi 38%). Mākslīgā intelekta rīki jau ieņem nozīmīgu lomu (17%), savukārt tradicionālie mediji (15%), vides reklāmas (6%) un karjeras konsultanti (4%) uzrāda zemākus rādītājus. IMK reģistrācijas anketu dati papildina šo ainu - faktisko IMK reģistrāciju kontekstā personiskais tīkls izvirzās priekšplānā: kolēģi un vadītāji (26%), sociālie mediji (21%) un tuvinieki (18%) ir galvenie kanāli, bet izglītības iestādes kā informācijas avots sasniedz 13%. *Google Analytics* dati vēl skaidrāk parāda tiešo saišu dominanci - 68% apmeklētāju ienāk STARS platformā ar tieši ievadītu adresi vai saiti, kas liecina par personisko ieteikumu un tiešas nosūtīšanas nozīmīgo lomu.

Vērojamas būtiskas atšķirības sociāli demogrāfiskajās grupās. Publiskajā sektorā nodarbinātajiem darbavieta ir galvenais informācijas kanāls (60%), privātajā - tikai 36%. Sociālie mediji ir izteikti populārāki jauniešu vidū un līdz ar vecumu zaudē nozīmi, lai gan saglabā populārākā kanāla statusu. Kampaņu periodu analīze atklāj, ka integrētās kampaņas sekmīgi paaugstina sociālo mediju kā informācijas avota rādītāju (līdz 27%), taču tradicionālo mediju ietekme ir ierobežota. Otrās kampaņas laikā vērojams pašvaldību kanāla kāpums (no 4% līdz 8%), kas liecina par reģionālās komunikācijas potenciālu.

Kopumā dati norāda, ka efektīvākā IMK komunikācijas stratēģija balstās uz digitālo kanālu un personisko tīklu kombināciju. Ieteicams turpmāk padziļināti analizēt dažādu sociāli demogrāfisko grupu kanālu preferences un atkārtot līdzīgus mērījumus (reprezentatīvas sabiedrības aptaujas ietvaros) vismaz reizi divos gados, lai sekotu kanālu nozīmīguma izmaiņām - īpaši ņemot vērā straujo MI rīku lomas pieaugumu informācijas ieguvē.

Ieteikumos komunikācijas kanālu turpmākai attīstībai iekļauti šādi apsvērumi: profesionālais tīkls un "mutvārdu" kanāls izmantojams, lai mērķtiecīgi uzrunātu darba devējus, vadītājus un personāla speciālistus, nodrošinot viņus arī gataviem materiāliem (šabloniem) - e-pastiem, infografikām un prezentācijām. Sociālajos medijos jānodrošina regulāra un mērķēta klātbūtne, t.sk. turpināt influenceru sadarbības un aktivizējot tematiskās kopienas specifisko mērķgrupu sasniegšanai. Tiešās saites uz STARS platformu iekļaujamas visos partneru komunikācijas materiālos, e-pastos un tīmekļa vietnēs, īpaši izglītības iestāžu, pašvaldību un darba devēju organizāciju kanālos. Nepieciešami uzlabojumi reģionālajā komunikācijā – veidojot strukturētu sadarbību ar pašvaldībām un iekļaujot STARS informāciju pašvaldību izdevumos, vietnēs un sociālajos kontos, lai sasniegtu mazāk digitāli aktīvās mērķgrupas. Kā neizmantots potenciāls vēl arvien ir karjeras konsultanti, lai aktivizētu šo kanālu nepieciešams investēt konsultantu kapacitātē un motivācijā aktīvi iepazīstināt klientus ar STARS, kā arī padarīt konsultantu tīklu redzamāku STARS platformā.

Zīmola STARS ieviešana uzsākta 2024. gada 4. ceturksnī, līdz ar to šī Ziņojuma sagatavošanas laikā zīmola STARS ieviešanu nevar uzskatīt par pabeigtu. Saskaņā ar zīmola kapitālu teoriju, aptuveni pusotru gadu pēc ieviešanas zīmols nav vairs jaunums, bet tas vēl nav uzskatāms par pašsaprotamu. Teorētiski zīmols STARS atrodas izaugsmes fāzē jeb pārejā no atpazīstamības uz jēgas izpratni, praktiski tas nozīmē, ka sabiedrības aktīvākā daļa zīmolu atpazīst un lieto, ir izveidojies sākotnējais priekšstats par tā nozīmi, tomēr nepieciešams zīmolu nostiprināt radot dziļāku izpratni par zīmola pievienoto vērtību dažādām auditorijām (ne tikai sabiedrības aktīvākajai daļai).

Kopumā zīmola ieviešanas gaita ir uzskatāma par veiksmīgu, tomēr praktiskā STARS platformas lietotāju pieredze liecina par nepieciešamību turpināt vienkāršot komunikācijas valodu, padarīt saturu vienkāršāk saprotamu un mazāk izmantot birokrātisku un sarežģītu valodu, kā arī zīmola solījuma izpildei nepieciešams pilnveidot STARS mobilo versiju (Corporate Consulting, 2025). Ex post izvērtējuma ietvaros īstenotajās intervijās ar iesaistītajām pusēm gūta pārlicība, ka nav izdevies izveidot zīmola lietussarga modeli, kas iekļauj PI iesaistītos resorus un nostiprinātu zīmola lietojumu ārpus šobrīd STARS platformā izmitinātajiem PI atbalsta projektiem. Plānojot turpmāko komunikāciju, jāņem vērā, ka zīmols STARS vēl atrodas izaugsmes fāzē un ir jānostiprina sasniegtais (2026. gada maijā virzītā zīmola atpazīstamība ir 22%).

Ieteikumi zīmola STARS attīstībai ietver:

- ▶ aktualizēt zīmola STARS ilgtermiņa stratēģiju un turpināt zīmola ieviešanu resoros un ieviest zīmola snieguma monitoringu, piemēram, izmantojot reprezentatīvas sabiedrības aptaujas vismaz reizi divos gados. Ātram zīmola komunikācijas rezultātu novērtējumam pieļaujams izmantot aptaujas arī reprezentatīvos tiešsaistes paneļos;
- ▶ stiprināt zīmola lietojumu citu resoru PI atbalsta projektos un pašvaldībās, izglītības pakalpojumu sniedzēju vidū un citu partneru auditorijās;
- ▶ pāriet no kampaņveidīgas komunikācijas uz pastāvīgas klātbūtnes efektu un atvēlēt tam nepieciešamo budžetu gan konkrētu PI atbalsta projektu ietvaros, gan kopumā PI kā tādai;
- ▶ papildināt komunikācijas kanālus un vēstījumus atbilstoši mazāk sasniegto auditoriju vajadzībām.

8. Normatīvais regulējums IMK pieejas mērogošanai

8.1. Pilotprojektā identificētie normatīvā regulējuma ierobežojumi

IMK aprobācijas gaitā Ex post izvērtējumā konstatēts, ka PI īstenošana Latvijā lielā mērā balstās uz ES fondu regulējumu, kurā katram atbalsta instrumentam tiek definēti specifiski īstenošanas principi. Šī pieeja rada vairākus strukturālus ierobežojumus, jo, pirmkārt, tā veicina fragmentāciju starp dažādiem atbalsta instrumentiem, apgrūtinot vienotas loģikas piemērošanu. Iedzīvotāji saskaras ar grūtībām izprast dažādo PI atbalsta projektu loģiku, jēdzienus un nosacījumus un šī neizpratne nav atrisināma tikai ar tehniskiem STARS platformas uzlabojumiem vien. Otrkārt, projektu finansējumā balstīts regulējums ierobežo STARS platformas attīstību kā pastāvīgam PI pārvaldības instrumentam. STARS platformas pārvaldības modelis, institucionālā atbildība un datu izmantošanas principi šobrīd ir noteikti projektu dokumentācijā, nevis normatīvā ietvarā, kas rada būtisku juridisko nenoteiktību attiecībā uz platformas darbību pēc AF un ESF+ PI atbalsta projektu noslēguma. Treškārt, normatīvā regulējuma trūkums apgrūtina vienotas lietotāju pieredzes nodrošināšanu - katrs jauns atbalsta projekts, kas tiek integrēts STARS platformā, var ieviest tajā atšķirīgu loģiku, terminoloģiju un nosacījumus, tādējādi apgrūtinot iedzīvotāju iespējas izprast dažādās mācību iespējas un to nosacījumus.

8.2. Nepieciešamās izmaiņas IMK turpmākai attīstībai

Lai IMK pieeja no pilotprojekta līmeņa risinājuma attīstītos par pastāvīgu valsts politikas instrumentu, nepieciešamas izmaiņas divos savstarpēji papildinošos regulējuma līmeņos. Pirmais līmenis ir MKN, kas nostiprinātu STARS platformas darbības juridisko pamatu. MKN ietvarā jādefinē STARS platformas mērķi un funkcijas valsts izglītības sistēmā, institucionālās atbildības un lomu sadalījums uzturēšanā un datu pārvaldībā, kārtība datu integrācijai ar citām valsts informācijas sistēmām, nosacījumi

jaunu pakalpojumu integrācijai, kā arī platformas finansēšanas un uzturēšanas nepārtrauktības nodrošināšana pēc projektu finansējuma noslēguma. Savlaicīga MKN izstrāde ir priekšnosacījums STARS platformas ilgtermiņa attīstībai.

Otrais līmenis ir MK instrukcija, kas noteiktu vienotus horizontālos principus visiem valsts atbalstītajiem pieaugušo izglītības pasākumiem neatkarīgi no to finansējuma avota. Tā aptvertu vienotus principus mērķa grupu noteikšanai un to prioritātēm, sasaisti ar darba tirgus vajadzībām, institucionālās sadarbības pieeju, datu izmantošanas un rezultātu uzraudzības kārtību, kā arī pakalpojumu kvalitātes nodrošināšanas pamatprincipus. Šāda instrukcija nodrošinātu vienotu politikas ietvaru, vienlaikus saglabājot elastību konkrētu atbalsta programmu īstenošanā (Ernst & Young Baltic, 2026). Abiem regulējuma līmeņiem jābūt pietiekami elastīgiem, lai ļautu attīstīt jaunus instrumentus un integrēt jaunus pakalpojumus, vienlaikus saglabājot vienotu sistēmisko pieeju.

8.3. IMK normatīvā ietvara attīstības virziens pēc 2026. gada

Pirmais nozīmīgais solis IMK normatīvā ietvara veidošanā jau ir sperts - 2026. gada martā STARS platforma noteikta par VIIS daļu un Izglītības likumā nostiprināta kā "Individuālo mācību kontu sistēma" ar skaidri definētu institucionālo lomu. Tomēr likuma līmeņa regulējums ir tikai pamats, uz kura jāveido pilnvērtīgs normatīvais ietvars. Tuvākajā perspektīvā izšķirošais uzdevums ir MKN izstrāde, kas pārvērstu likumā noteikto institucionālo lomu konkrētos darbības principos, nosakot pārvaldības modeli, datu aprites kārtību, finansēšanas mehānismus un platformas attīstības nepārtrauktības garantijas, u.tml. Paralēli tam iepriekš minētā MK instrukcija nodrošinātu, ka STARS platforma nekļūst par vēl vienu izolētu instrumentu, bet gan kļūst par vienotu infrastruktūru visiem valsts atbalstītajiem PI projektiem.

Ilgtermiņā IMK normatīvajam ietvaram jāattīstās divās dimensijās. Pirmā ir vertikālā, t.i., pāreja no atsevišķu PI atbalsta projektu dokumentācijas līdz likuma un MKN līmenim, nostiprinot STARS platformas juridisko statusu un pārvaldības modeli. Otrā ir horizontālā, t.i. no atsevišķa ES fondu projekta instrumenta līdz integrētam PI politikas elementam, kas darbojas saskaņoti ar citiem valsts atbalsta mehānismiem, darba tirgus politiku un digitālās transformācijas mērķiem. Šāda divdimensionāla normatīvā attīstība nodrošinātu, ka IMK pieeja un STARS platforma kļūst par ilgtspējīgu un Latvijas izglītības sistēmā integrētu instrumentu arī pēc AF un ESF+ noslēguma.

8.4. NODAĻAS KOPSAVILKUMS

IMK aprobācija atklāja, ka PI atbalsta projektu balstīšanās tikai uz ES fondu projektu regulējumu rada būtisku fragmentāciju - katrs atbalsta projekts darbojas pēc saviem principiem, kas apgrūtina vienotas politikas loģikas piemērošanu un rada lietotājos neizpratni, ko nav iespējams novērst ar tehniskiem STARS platformas uzlabojumiem vien.

Ilgtermiņā nodrošināšanai nepieciešams divlīmeņu regulējums:

MKN, kas nostiprinātu STARS platformas pārvaldības modeli, institucionālo atbildību, datu aprites kārtību un finansēšanas nepārtrauktību.

MK instrukcija, kas noteiktu vienotus horizontālos principus visiem valsts atbalstītajiem PI atbalsta projektiem neatkarīgi no finansējuma avota.

Pirmais solis šajā virzienā jau sperts, jo Izglītības likumā 2026. gada martā STARS platforma nostiprināta kā VIIS daļa, tomēr savlaicīga MKN izstrāde un MK instrukcijas pieņemšana paliek izšķirošs priekšnosacījums tam, lai IMK pieeja un STARS platforma pēc AF un ESF+ noslēguma attīstītos par integrētu un ilgtspējīgu PI politikas instrumentu, nevis saglabātos kā fragmentāru iniciatīvu kopums.

9. Rezultāti un sistēmiskā ietekme

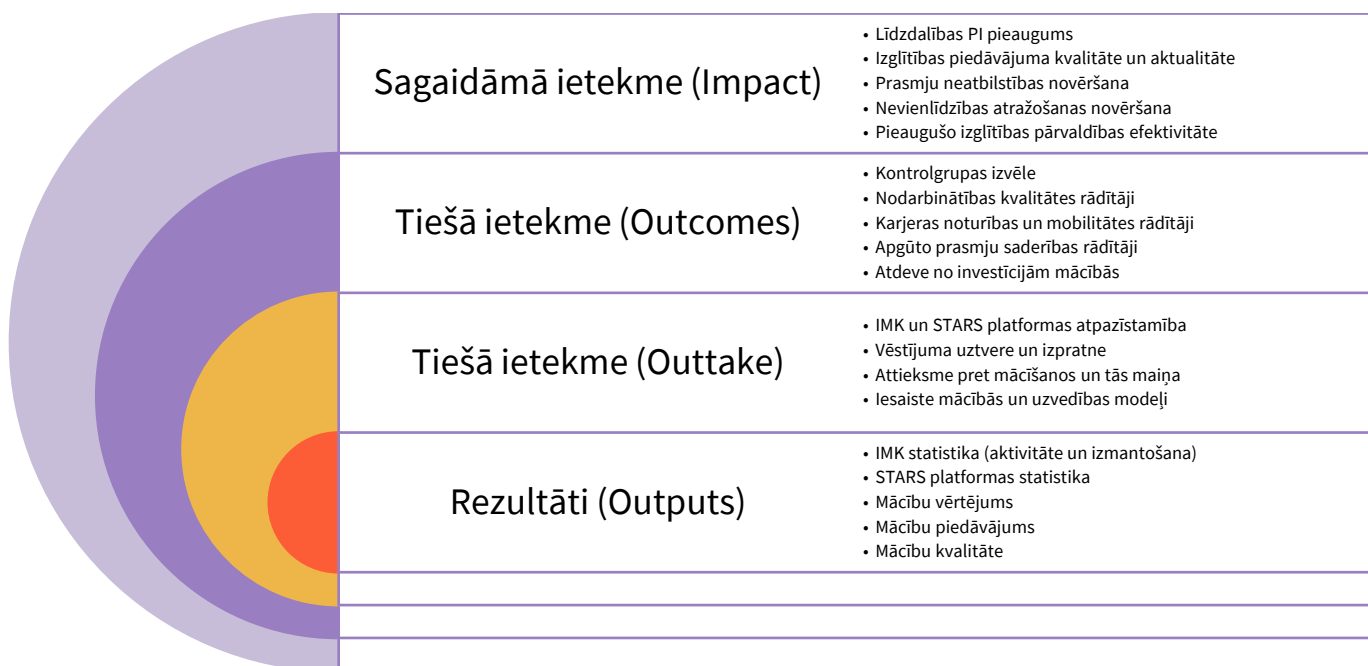
Saskaņā ar rekomendācijām IMK pieejas rezultātu un ietekmes novērtēšanai var izšķirt vairākus līmeņus (OECD, 2025):

- ▶ **rezultātu rādītāji (Outputs)**, kas lielākoties tiek iegūti IMK platformu ietvaros un tiek izmantoti administrēšanai un rutīnas atskaitēm, piemēram, IMK ietvaros apmācīto darbinieku skaits un sociāli demogrāfiskais profils, mācību

pabeigšanas rādītāji, finansējuma piešķiruma un izmantošanas rādītāji, kā arī izglītības programmu novērtējuma dati un publiskais reitings. Rādītāji ir svarīgi IMK darbības monitoringam un raksturo pieejas darbību, kā arī ir pamats uzlabojumiem. Visbiežāk šie rādītāji parāda aktivitāti un izmantošanu, nevis vērtību un ietekmi. Šajā rādītāju grupā tiek ietverti arī aptaujās gūtie rezultāti, kas raksturo mācību noderīgumu, attieksmes maiņu pret mācīšanos, pašnovērtējuma pieaugumu u.tml. OECD šo atšķirību skaidri iezīmē, nošķirot ikdienas uzraudzību no ietekmes novērtēšanas un uzsverot, ka šie dati vien neļauj novērtēt IMK pieejas efektivitāti;

- ▶ **tiešās ietekmes rādītāji (Outtake)**⁸⁷, lielākoties ietver komunikācijas efektivitātes rādītājus, kas raksturo auditoriju ieinteresētību, izpratni un iesaisti. Nereti šo rādītāju grupa netiek izdalīta atsevišķi, bet ietilpst citās rādītāju grupās. Ņemot vērā, ka IMK pieejā būtiska loma ir STARS zīmolam un komunikācijai, šajā ziņojumā šī rādītāju grupa ir izcelta atsevišķi. Rādītāji lielākoties tiek iegūti reprezentatīvās sabiedrības aptaujas, intervijās un fokusgrupās;
- ▶ **tiešās ietekmes rādītāji (Outcomes)**, kas ietver mācību ietekmi uz karjeru, personisko darba sniegumu un atalgojumu, iespēju būt nodarbinātam, ietekmi uz apmierinātību ar dzīvi kopumā. Rādītāji tiek iegūti, izmantojot datus no aptaujām noteiktā periodā pēc mācību pabeigšanas, administratīvos datus, reprezentatīvas sabiedrības aptaujas, intervijas un fokusgrupas, kā arī citus avotus;
- ▶ **sagaidāmās ietekmes rādītāji (Impact)**, kas ietver plašāka mēroga sociālos, ekonomiskos vai vides rādītājus jau valsts vai reģionu līmenī, piemēram, nodarbinātības līmenis, atalgojuma izmaiņas, plaisas mazināšanās starp iedzīvotāju grupām u.tml. Rādītāji tiek iegūti lielākoties no administratīvajiem datiem, apsekojumiem, oficiālās statistikas.

Rādītāju hierarhija un piedāvātie rādītāji shematiski apkopoti 19. Ilustrācijā. Izvērsts apraksts sniegts turpmākajās nodaļās.

Ilustrācija 18. IMK pieejas rezultātu un ietekmes novērtēšanas modelis

9.1. Rezultāti (Output)

Saskaņā ar EX post ziņojumu, IMK pieejas aprobācijā primāri tika sasniegti pašmotivēti pieaugušie ar augstāku izglītības un digitālo prasmju līmeni, kā arī ekonomiski aktīvākajā vecuma grupā 30–49 gadu vecumā. Mācību dalībnieku vidū novērojama

⁸⁷ Šis rādītāju līmenis iekļauts specifiski Latvijas IMK pieejai, jo jau sākotnējos konceptos būtiska loma tika atvēlēta vienotam pieaugušo izglītības zīmolam un komunikācijai ar sabiedrību.

izteiktāka sieviešu pārstāvniecība nekā kopējās pieaugušo izglītības tendencēs Latvijā un ES⁸⁸. Izglītības programmu izvēles koncentrācija dažās aprobācijas periodā īpaši aktuālās jomās un vadošajās augstskolās apliecina, ka dalībnieku motivāciju, līdztekus finansējumam, būtiski nosaka piedāvājuma aktualitāte, izglītības iestāžu reputācija un komunikācijas aktivitātes. Pieprasījums koncentrējas nelielā skaitā izglītības programmu, īpaši tādās jomās kā mākslīgais intelekts, informācijas sistēmas un programmēšana. Tas liecina, ka digitālo prasmju ietvaros piedāvājums sakrīt ar pieprasījumu konkrētās, šaurākās kompetenču jomās.

Līdz 2026. gada 1. jūnijam digitālo prasmju apguvē, izmantojot IMK pieejas aprobācijas resursus, iesaistījušās 14 110 unikālas personas. Kopumā tika saņemts 20 251 pieteikums mācībām (no kuriem 20 235 apstiprināti un 16 noraidīti), 16 377 pieteikumos mācības tika uzsāktas (t.i. 81%), 924 pieteikumos – pārtrauktas (5%) un 15 453 pieteikumos mācības tika pabeigtas (94%). Detalizētāka analīze pieejama šī Ziņojuma 1. un 2. nodaļā un Ex post ziņojumā.

No EK ieteikumiem (DG EMPL, 2026) IMK ieviešanā būtiski, lai valstis IMK ieviešanā izmantotu eksperimentālu pieeju, kas ietver nepārtrauktu ietekmes novērtēšanu un nepārtrauktu pielāgošanu, pamatojoties uz iegūtajiem rezultātiem. Valstīm, kas darbina IMK pieeju, ir jāgūst pārliecība par to, kā ieguldījumi noved līdz rezultātiem, piemēram, dalības mācībās, kas savukārt rada vēlamu ietekmi, piemēram, cilvēki apgūst jaunas prasmes, kas palīdz viņiem kļūt produktīvākiem darbā un nopelnīt augstākas algas. IMK darbības mērīšana ir svarīga visos posmos, ne tikai ieguldījumu un tiešo rezultātu līmenī, kā tas dažkārt notiek. Lai to panāktu, tiek ieteikts valstīm izmantot IMK platformu datus, izglītības pakalpojumu sniedzēju sniegto informāciju, kā arī saistītos administratīvos datus no citiem valsts avotiem. Tos var papildināt ar izglītojamo aptaujām. Lai novērtētu, vai pieeja sasniedz savus mērķus, standarta uzraudzības ziņojumus jāpapildina ar kontrfaktuālo ietekmes novērtēšanu.

Ieteikumi

STARS platformā ieviest datu analītikas un datu monitoringa moduli, kā arī veidot publiski pieejamas atvērto datu kopas, lai veicinātu pārredzamību (caurspīdīgumu) un dažādu auditoriju iesaisti.

Turpināt IMK attīstīšanā izmantot eksperimentālu pieeju – nepārtraukti pilnveidojot to, pamatojoties uz sasniegtajiem rezultātiem.

Papildināt ikdienā izmantojamās datu kopas un avotus precīzākas ainas iegūšanai.

Veidot pieejamas datu kopas un analīzi, kas parāda IMK pieejas ieguvumus un ietekmi uz dažādām auditorijām - iedzīvotājiem, darba devējiem, izglītības pakalpojumu sniedzējiem, pašvaldībām u.tml.

9.2. Tiešā ietekme (*Outtake*)

STARS platformas atpazīstamība (SKDS, 2026)

22% iedzīvotāju⁸⁹ atpazīst STARS platformu un 7% pēdējo divu gadu laikā ir mēcējušies, izmantojot STARS platformas iespējas (SKDS, 2026). Detalizētus rezultātus informētībai par STARS platformas mācību iespējām var aplūkot [13. pielikumā](#). Kopumā dati apstiprina, ka STARS platforma pusotrā gada laikā ir sasniegusi būtisku atpazīstamību, taču vērojamas samērā būtiskas atšķirības starp sociāli demogrāfiskajām grupām, kas norāda uz nepieciešamību turpmākajā komunikācijā mērķtiecīgāk uzrunāt iedzīvotāju auditoriju 50+, iedzīvotājus ar zemāku ienākumu līmeni un kopumā mazāk sociāli un digitāli aktīvos iedzīvotājus.

IMK pieejas un STARS platformas komunikācijas vēstījuma uztvere un izpratne (SKDS, 2026)

Kopumā sabiedrības viedoklis ir pozitīvs, taču vērojama ļoti liela daļa respondentu, kam ir grūtības noformulēt konkrētu viedokli par STARS platformas komunikācijas materiālu. Vislielāko atsaucību STARS vizuālais materiāls guvis saistībā ar izteikumu “Platforma STARS rosina domāt par mācībām” - 47% respondentu tam piekrīt (12% pilnībā piekrīt, 35% drīzāk piekrīt) izteikumiem. Negatīvu vērtējumu sniedz 21% respondentu, bet 32% nav viedokļa. Izteikumam “Platforma STARS sniedz atbalstu profesionālajai izaugsmei” piekrīt 44% aptaujāto (11% pilnībā, 33% drīzāk). Noraidošu attieksmi paūž 16%

⁸⁸ Ex post izvērtējuma secinājumi

⁸⁹ SKDS aptaujā, kā bāzes mērķa grupa ir definēti respondenti vecumā no 18 līdz 64 gadiem, kā arī strādājošie, kuriem ir 65 vai vairāk gadi.

respondentu, bet 40% nav viedokļa. Apgalvojumam "Platforma STARS ir pieejama ikvienam" piekrīt 41% respondentu (14% pilnībā, 27% drīzāk). Noraidošo vērtējumu īpatsvars – 16% un augstākais "grūti pateikt" atbilžu īpatsvars – 43%. Visos trīs izteikumos fiksēts ļoti augsts neizlēmušo respondentu īpatsvars (no 32% līdz pat 43%), kas apliecina nepieciešamību pēc plašākas skaidrojošas komunikācijas (vairāk ieteikumu sniegts [7. nodaļā](#) un detalizēti aptaujas rezultāti aplūkojami [13. pielikumā](#)).

Attieksme pret mācīšanos un tās maiņa (SKDS, 2026)

Aptaujas dati liecina par būtisku iedzīvotāju intereses pieaugumu par mācību iespējām, izglītošanos un jaunu zināšanu apguvi, salīdzinot 2023. gada septembra un 2026. gada maija rezultātus. Pozitīvo atbilžu īpatsvars ir ievērojami palielinājies – 2026. gadā kopumā 79% respondentu norādīja, ka viņus interesē mācību iespējas (32% – "ļoti interesē", 47% – "drīzāk interesē"), kamēr 2023. gadā šis rādītājs bija 56% (16% – "ļoti interesē", 40% – "drīzāk interesē"). Vienlaikus ir sarucis to noraidošo atbilžu īpatsvars, kuriem šīs iespējas neinteresē (no kopā 34% 2023. gadā līdz 17% 2026. gadā), kā arī samazinājies neizlēmušo respondentu skaits ("grūti pateikt" sarucis no 12% uz 4%). Tomēr analizējot šīs izmaiņas, jāņem vērā datu vākšanas metodoloģijas atšķirības abos periodos, uz ko norāda arī pētījuma veicēji. 2023. gadā dati tika iegūti tiešajās intervijās, savukārt 2026. gadā – interneta aptaujā, kas rada rezultātu nobīdi par labu digitāli aktīvākai sabiedrības daļai. Tā kā aptaujas formāts ir mainījies, secinājumi par tiešu datu salīdzinājumu jāizdara piesardzīgi, tomēr kopējā tendence skaidri iezīmē izteiktāku sabiedrības orientāciju uz mūžizglītības nepieciešamību.

2026. gada maija dati sociāli demogrāfisko grupu griezumā parāda, ka interese par iespējām mācīties ir augsta gandrīz visās sociāldemogrāfiskajās grupās, tomēr izteiktākās atšķirības vērojamas vecuma, ienākumu līmeņa un iepriekšējās mācību pieredzes griezumos. Visaugstākā motivācija un ieinteresētība (atbilžu variants "ļoti interesē") ir jauniešiem vecumā no 18 līdz 29 gadiem (53%), respondentiem ar augstu ienākumu līmeni (40%) un tiem, kuri pēdējā gada laikā ir mācījušies (42%). Pretēja tendence vērojama vecuma grupā virs 50 gadiem, kur atbilžu variantu "ļoti interesē" norādījuši vien 20% aptaujāto, kā arī grupā ar zemu ienākumu līmeni (24%). Vismazākā interese par iespējām mācīties ir respondentiem, kuri norādījuši, ka pēdējā gada laikā nav mācījušies – šajā grupā kopumā 38% atbilžu ir noraidošas ("drīzāk neinteresē" vai "nemaz neinteresē").

Turpretim citos demogrāfiskajos rādītājos - tādos kā dzimums, dzīvesvieta (Rīga, citas pilsētas vai lauki), nodarbinātības statuss un sektors (sabiedriskais vai privātais), kā arī iegūtais izglītības līmenis - atbilžu sadalījums ir līdzīgs un svārstās vien dažu procentpunktu robežās pret kopējo vidējo rādītāju. Tas norāda, ka interese par iespējām mācīties ir ciešāk saistīta ar indivīda vecuma posmu, ienākumu līmeni un līdzšinējiem mācīšanās ieradumiem.

Ieteikumi

Sniegt mērķtiecīgāku atbalstu līdz šim pasīvākajām grupām, aktivizējot tos, kam nav intereses par mācību iespējām un, kas nav mācījušies, piemēram, pēdējā gada laikā. Lai aktivizētu šo auditoriju, nepieciešams piedāvājums ar viegli apgūstamām izglītības programmām, lai pārvarētu inerci un palīdzētu sākt mācīties arī tiem, kam nav nenasas mācību pieredzes.

Iedzīvotāji ar zemiem ienākumiem izrāda būtiski zemāku interesi par mācību iespējām, līdz ar to lielāks līdzfinansējums vai pilnīga mācību izdevumu segšana un konkrētu mācību ieguvumu demonstrēšana šai grupai ir kritiska.

Respondenti vecumā virs 50 gadiem uzrāda zemāku ieinteresētību (20% "ļoti interesē"). Nepieciešams pielāgot piedāvājumu tieši šai auditorijai, fokusējoties uz konkrētām darba tirgū pieprasītām prasmēm, ko iespējams apgūt samērīgā laikā un balstoties uz priekšzināšanām, kas jau ir, kā arī konkrētiem mācību ieguvumiem.

Veikt regulāras reprezentatīvas sabiedrības aptaujas, lai monitorētu īstenoto pasākumu atdevi. Būtisku informāciju var sniegt arī IMK lietotāju uzvedības analīze.

Iesaiste pieaugušo izglītībā (SKDS, 2026)

Aptaujas dati atspoguļo respondentu izmantotās mācību iespējas pēdējā gada laikā, salīdzinot 2023. gada septembra un 2026. gada maija aptauju rezultātus. Svarīgākais secinājums ir krasais to iedzīvotāju īpatsvara samazinājums, kuri pēdējā gada laikā nav mācījušies vispār - šis rādītājs ir sarucis no 48% 2023. gadā līdz 27% 2026. gadā, kas var liecināt par iedzīvotāju uzvedības maiņu. Tajā pašā laikā visos piedāvātajos mācību veidos ir vērojams aktivitātes pieaugums, kas, iespējams skaidrojams ar aptaujas metodoloģijas maiņu (aktīvākas auditorijas iesaisti interneta aptaujā). Kā populārākā mācīšanās forma 2026. gadā

izceļas pašmācība (35%), kam seko dalība darba devēja organizētās mācībās (28%). Tāpat 2026. gadā fiksēts būtisks kāpums dažādu e-mācību un digitālo platformu izmantošanā. Darbavietā apgūtu e-mācību kursu īpatsvars pieaudzis no 12% līdz 21%, savukārt patstāvīga e-kursu apguve tādās platformās kā *Coursera* vai *Udemy* pieaugusi no 5% līdz 13%. Pieaugumu uzrāda arī formālās izglītības ieguve augstskolās/koledžās (no 5% uz 13%) un profesionālās izglītības iestādēs (no 2% uz 5%). Interpretējot šos rezultātus, ir jāņem vērā metodoloģijas maiņa (pāreja no tiešajām intervijām uz interneta aptauju), kas varēja ietekmēt digitāli aktīvāku un uz pašizglītību orientētāku respondentu īpatsvaru 2026. gada izlasē.

Izmaiņas modeļos, kā iedzīvotāji iesaistās pieaugušo izglītībā, ir būtiskas, veidojot elastīgu IMK pieeju.

2026. gada maija dati atspoguļo iedzīvotāju dalību mācībās pēdējā gada laikā sociāldemogrāfisko grupu griezumos. Kopumā 71% respondentu norādījuši, ka gada laikā ir mācījušies, taču aktivitātes līmenis krasi atšķiras atkarībā no vecuma, ienākumu līmeņa, nodarbinātības sektora un pašu intereses. Visaktīvāk mācību procesā ir iesaistījušies jaunieši vecumā no 18 līdz 29 gadiem (90%), respondenti ar augstu ienākumu līmeni (83%) un tie, kuri pauduši interesi par mācībām (79%). Pretēja tendence vērojama vecuma grupā virs 50 gadiem, kur 40% respondentu pēdējā gada laikā nav mācījušies vispār, kā arī grupā ar zemu ienākumu līmeni (38% nav mācījušies) un starp tiem, kuriem trūkst intereses par mācīšanos (58% nav mācījušies). Interesantas likumsakarības parādās arī nodarbinātības jomā, jo publiskajā sektorā strādājošie ir bijuši aktīvāki (76% ir mācījušies) nekā privātajā sektorā nodarbinātie (70%) vai nestrādājošie (68%). Tāpat sievietes uzrāda nedaudz augstāku aktivitāti (74%) nekā vīrieši (67%). Turpretim dzīvesvietas tips (Rīga, citas pilsētas, lauki) un izglītības līmenis (zems vai augsts) šoreiz neuzrāda būtisku ietekmi. Reģionālajā griezumā visaktīvākie bijuši Rīgas un Latgales plānošanas reģionu iedzīvotāji (abos 73%), kamēr Kurzemē un Vidzemē fiksēts nedaudz zemāks rādītājs (attiecīgi 65% un 69%).

Balstoties uz SKDS 2023. gada un 2026. gada aptauju datiem var izvirzīt vairākas hipotēzes turpmākajai pārbaudei:

- ▶ iespējams, piedzīvots samērā straujš līdzdalības kāpums un pasivitātes kritums. To iedzīvotāju īpatsvars, kuri gada laikā nav mācījušies vispār, ir būtiski samazinājies - no teju puses sabiedrības (48%) 2023. gadā līdz 27% 2026. gadā. Iespējams, ka mācīšanās pakāpeniski kļūst par normu darbaspējīgajiem iedzīvotājiem.
- ▶ iespējams, pašmācības un digitālo rīku sniegtās iespējas kalpo kā būtiski dzinējspēki uzvedības maiņai. Izskatās, ka pieaugums iesaistē nenotiek uz tradicionālo mācību rēķina, bet gan pateicoties digitālajām mācību formām.
- ▶ iespējams, pastiprinās demogrāfiskā polarizācija (plaisa starp aktīvajiem un pasīvajiem) trīs virzienos – jaunieši un 50+ iedzīvotāji, iedzīvotāji ar augstu un zemu ienākumu līmeni, publiskajā sektorā strādājošie un privātā sektorā strādājošie vai nestrādājošie.

Ieteikumi

Ņemot vērā pašmācības un digitālo rīku popularitātes pieaugumu, nepieciešams apsvērt risinājumus gan šādā veidā iegūto prasmju atzišanai, gan digitālo rīku pieejamības veicināšanai, t.sk. veicinot satura tulkošanu/subtitrēšanu latviešu valodā.

Privātā sektora darba devēju iesaistes veicināšana.

Veidot abējādu mācību piedāvājumu – gan sabiedrības grupām, kas jāieinteresē un jāiesaista mācībās, gan tiem, kas jau aktīvi mācās un aktīvi pilnveido savas prasmes.

Dažādas sabiedrības grupas dod priekšroku atšķirīgiem mācīšanās veidiem un ir saskatāmas nozīmīgas likumsakarības vecuma, nodarbinātības sektora un ienākumu līmeņa griezumos. Spilgtākās atšķirības un tendences ir šādas:

- ▶ jauniešu (18–29 gadi) grupa dominē gandrīz visos mācību veidos, taču visizteiktāk, protams, augstākās izglītības ieguvē (koledžās vai augstskolās studē 52%, kamēr grupā virs 50 gadiem, tas ir tikai 1%). Tāpat jaunieši ir visaktīvākie pašmācībā (52%), darba devēju rīkotajās mācībās (38%) un citosursos pasniedzēja vadībā (28%);
- ▶ publiskajā sektorā strādājošie ievērojami biežāk piedalās darbavietas organizētajās mācībās (46%), salīdzinot ar privātajā sektorā nodarbinātajiem (26%). Publiskais sektors ir aktīvāks arī darbavietas e-mācību kursu apgūvē (30% pret privātā sektora 22%);
- ▶ mācīšanās izvēles ir atkarīgas no ienākumiem, jo iedzīvotāji ar augstu ienākumu līmeni uzrāda ļoti augstu līdzdalību darba devēja rīkotajās mācībās (40%) un darbavietas e-mācībās (33%). Tāpat viņi visbiežāk izmanto tiešsaistes platformas, piemēram, *Coursera* vai *Udemy* (21%, kamēr zemu ienākumu grupā tie ir 10%);

- ▶ mācīšanās pašmācības ceļā ir populārākā metode lauku iedzīvotāju vidū (40%), pārsniedzot rādītājus Rīgā (37%) un citās pilsētās (31%). Tas, iespējams, apliecina, ka reģionos iedzīvotāji kompensē klātienes infrastruktūras trūkumu ar patstāvīgu darbību;
- ▶ respondenti ar zemu izglītības līmeni salīdzinoši biežāk paļaujas uz pašmācību (42% pret augsta izglītības līmeņa 32%) un retāk iesaistās organizētās mācībās vai uzņēmumu nodrošinātajosursos.

Sociāldemogrāfisko datu griezumā liecina, ka privātajā sektorā nodarbinātie un iedzīvotāji ar zemu ienākumu līmeni salīdzinoši mazāk saņem mācību atbalstu darba vidē, kamēr jaunieši un publiskā sektora darbinieki šobrīd maksimāli izmanto visus pieejamos mācīšanās veidus.

Balstoties uz SKDS aptaujas datiem var izdarīt dažus nozīmīgus secinājumus gan pieaugušo izglītības politikas veidošanai kopumā, gan IMK mērogošanas iespējām. Ieteicams pievērst uzmanību šādām norisēm un uzvedības modeļiem:

- ▶ publiskā un privātā sektora plaista, jo publiskais sektors darbojas kā paraugs (46% nodarbināto piedalās darba devēja rīkotās mācībās), kamēr privātajā sektorā darbinieku izglītošana ir gandrīz uz pusi pasīvāka (26%). Tas nozīmē, ka valsts atbalsts vai iekšējās procedūras publiskajā sektorā strādā efektīvāk nekā privātajā sektorā;
- ▶ pašmācība laukos kā nepieciešamība, jo lauku iedzīvotāju augstā pašmācības aktivitāte (40%) kombinācijā ar salīdzinoši zemu dalību organizētās mācībās (25%) var norādīt uz infrastruktūras vai reģionālā piedāvājuma trūkumu;
- ▶ studiju vecuma barjeras, jo jauniešu dominānce augstākajā izglītībā (52%) un straujais kritums jau vecuma grupā 40–49 gadi (6%) un 50+ (1%) apliecina, ka Latvijā augstākā izglītība (koledžas, universitātes) joprojām ir "jauniešu lieta", nevis mūžizglītības instruments karjeras maiņai pusmūžā;
- ▶ lai gan kopējā sabiedrības aktivitāte mācībās ir augsta, profesionālā izglītība 2026. gadā ir visretāk izmantotā mācību iespēja. Iespējams, dati liecina, ka profesionālā izglītības piedāvājums pašreizējā formātā nespēj piesaistīt vai motivēt tos iedzīvotājus, kuri ir skeptiski noskaņoti pret mācīšanos (lai gan tieši šai grupai profesionālās izglītības apguve varētu būt iespēja uzlabot savu situāciju darba tirgū). Profesionālā izglītība pieaugušajiem šobrīd ir nepietiekami izmantots resurss.

Dati par galvenajiem iemesliem un motivāciju, kāpēc iedzīvotāji izvēlas piedalīties mācībās vai vēlētos mācīties. Kopumā sabiedrībā dominē iekšējā motivācija un praktisks labums ikdienā, jo kā divi galvenie iemesli visā izlasē izceļas vēlme iegūt zināšanas un prasmes paša interesēm, pašattīstībai un priekam (48%) un vēlme iegūt ikdienā noderīgas praktiskas zināšanas un prasmes (45%). Profesionālie stimuli ieņem nākamo pozīciju bloku - vēlme apgūt jaunu profesiju vai pārkvalificēties (32%), vēlme labāk paveikt pašreizējo darbu (32%) un vēlme palielināt iespējas mainīt darbavietu (31%). Spilgtākās atšķirības sociāldemogrāfiskajās grupās ir saistāmas ar vecuma un karjeras posma ietekmi, nodarbinātības sektoru, ienākumu līmeni un iepriekšēju mācīšanās pieredzi. Ieskaits atšķirības ir šāds:

- ▶ jaunieši (18–29 gadi) ir izteikti orientēti gan uz personīgo izaugsmi (61%), gan uz karjeras izmaiņām, kur viņiem ir visaugstākā motivācija mainīt darbavietu (34%) vai iegūt apliecību/sertifikātu (50%). Turpretim vecuma grupā virs 50 gadiem motivācija uzlabot karjeras iespējas (14%) vai palielināt iespējas mainīt darbu (20%) ir viszemākā, taču interese mācīties zināšanu un prasmju ieguvei paša interesēm (40%) un ikdienā noderīgām praktiskām zināšanām un prasmēm (40%) joprojām saglabājas relatīvi augsta;
- ▶ publiskajā sektorā strādājošajiem kritiski svarīgs iemesls ir darba devēja ieteikums vai pieprasījums - to kā galveno iemeslu atzīmējuši pat 44% respondentu (salīdzinājumam privātajā sektorā -21%, bet nestrādājošo vidū - tikai 10%). Privātā sektora darbinieki ir nedaudz vairāk motivēti mācīties, lai palielinātu iespējas mainīt darbavietu (37% pret publiskā sektora 26%);
- ▶ respondenti ar augstiem ienākumiem un tie, kuri jau ir mācījušies pēdējā gada laikā, uzrāda ievērojami augstāku motivāciju visos rādītājos - viņiem ir svarīga gan pašattīstība (attiecīgi 59% un 56%), gan profesionālā izaugsme. Tikmēr grupā, kurā nav intereses par mācībām, visi motivācijas rādītāji ir kritiski zemi, un vienīgais salīdzinoši augstākais virzītājs ir darba devēja pieprasījums (21%);
- ▶ svarīgi, ka lauku iedzīvotājiem un Latgales plānošanas reģiona iedzīvotājiem ir visaugstākā motivācija mācīties, lai apgūtu jaunu profesiju vai pārkvalificētos (Latgalē 49%, laukos 47%, kamēr Rīgā 39%).

Pieaugušo izglītības jomā jāņem vērā, ka izglītības programmu piedāvājuma veidošanai un popularizēšanai ieteicams izmantot vairākas pieejas: jauniešiem un karjeras sākumposmā esošajiem, mācību iespējas jāpozicionē caur karjeras mobilitātes un noturības uzlabojumiem un prasmes apliecinājumu iegūšanu, savukārt auditorijai 50+ un daļēji arī iedzīvotājiem ar zemu ienākumu līmeni pozicionējums jāsaista ar dzīves kvalitātes uzlabojumiem, prasmju praktisko pielietojumu darba ikdienā.

Ieteikumi

Ieteicams valsts atbalsta programmām fokusā iekļaut mērķtiecīgu un segmentētu sabiedrības grupu aktivizāciju, sekojot attiecīgo sociāldemogrāfisko grupu uzvedības modeļiem:

praktiski nelieli mācību kursi par darbā aktuālām tēmām (piemēram, digitālie rīki, datu drošība, prasmes mācīties, finanšu pratība u.tml.) dzīves kvalitātes un nodarbinātības pieredzes uzlabošanai;

zemo ienākumu grupai jāatceļ jebkāds finansiāls līdzmaksājums mācībām, kā arī jānodrošina tehniskais atbalsts (datori, reģionālie centri klātienē mācībām, latviešu valodā subtitrētas mācības), lai sekmētu viņu iekļaušanos strauji augošajā mācību digitālajā vidē;

privātā sektora darba devēju aktivizēšana gan ar komunikācijas palīdzību, gan, iespējams, caur nodokļu stimuliem investēt darbinieku izglītošanā, mēģinot izlīdzināt plaisu ar publisko sektoru;

pašmācībā un globālajās mācību platformās iegūto zināšanu un prasmju transformēšana valstiski atzītā sertifikātā vai kvalifikācijā (kvalifikācijas daļā);

jāveicina lielāka augstākās un profesionālās izglītības iestāžu iesaiste pieaugušo izglītībā, kas nozīmē arī izglītības piedāvājuma pielāgošanu, atsaucoties gan nodarbināto personu dzīves ritmam un vajadzībām, gan piedāvājot īsas un elastīgas izglītības programmas, kuru saturs un ieguvumi ir saprotami.

Ieviest regulāru reprezentatīvu sabiedriskās domas monitoringu, lai sekotu līdzi mērķauditoriju attieksmes un uzvedības maiņai IMK un zīmola STARS kontekstā. Pilnveidot pašu veikto aptauju sistēmu un iegūto rezultātu pielietojumu komunikācijas un zīmola STARS attīstības kontekstā.

Reprezentatīvu monitoringu īstenot vismaz vienu reizi divos gados un aktuālajiem jautājumiem ieviest reprezentatīvas tiešsaistes aptaujas (piemēram, jautājumu blokus reprezentatīvos interneta paneļos) 1-2 reizes gadā vai pēc vajadzības.

Kā alternatīva – komunikācijas pakalpojumu sniedzēju darba uzdevumos iekļaut reprezentatīvas tiešsaistes aptaujas īstenošanas prasību.

9.3. Tiešā ietekme (*Outcomes*)

Ex post izvērtējumā secināts, ka izveidotā IMK pieeja radījusi priekšnoteikumus pieaugušo motivācijas veicināšanai, jo integrēti elementi, kas iepriekšējos pētījumos pieaugušo izglītības jomā un IMK konceptā identificēti kā būtiski motivāciju veicinoši elementi. Vienlaikus praktiskā ietekme tieši no aprobācijas rezultātiem ir minimāla, jo aprobācijas tvēruma mērķa grupa jau sākotnēji ir pietiekami motivēta un projektā plānotais iesaistīto personu skaits ir salīdzinoši neliels, tāpēc reālo ietekmi varēs vērtēt tikai tad, kad IMK pieeja tiks ieviesta kā pastāvīgs risinājums.

2.3.1.4.i. investīcijas “IMK pieejas attīstība” ietvaros netika izvirzīti specifiski rādītāji, kas raksturotu tiešo vai sagaidāmo projekta ietekmi. Tomēr turpmākajos pieaugušo izglītības projektos, piemēram, 4.2.4.2. pasākums “Mācības nodarbinātajiem” jau ir ieviests ietekmes rādītājs “EECR06. Dalībnieki, kuri sešus mēnešus pēc aiziešanas atrodas labākā darba tirgus situācijā” un šī rādītāja izpilde tiek aprēķināta, izmantojot CSP resursus. Ziņojuma sagatavošanas brīdī nav zināms, vai būs nodrošinātas iespējas rādītāja padziļinātai analīzei dažādos griezumos un/vai kontekstos.

Latvijas valsts pārvaldē dati ir sadrumstaloti un grūti pieejami iestādēm⁹⁰. Lai to mainītu, CSP kļūst par "vienas pieturas aģentūru" administratīvo datu apstrādei valsts iestāžu vajadzībām. Tiek plānots likumdošanā ieviest jaunu datu apstrādes nolūku administratīvo datu izmantošanai politikas plānošanā, pētniecībā, inovācijās un pakalpojumu efektivitātes uzlabošanā. CSP administratīvo datu apstrādei veido drošu, vienotu un auditējamu vidi, kas ļaus iestādēm operatīvi saņemt salāgotus datus

⁹⁰ Informatīvais ziņojums “Par Centrālās statistikas pārvaldes īstenotajām pārmaiņām un turpmāko attīstību”, apstiprināts MK 2026. gada 10. martā.

no dažādām valsts informācijas sistēmām. Plānots arī, ka tieši CSP kļūst par nacionāla mēroga tehnisko un metodoloģisko centru, nodrošinot datu savietojamību, drošu apstrādi un metodoloģisko atbalstu.

Šajā nodaļā izstrādāti ieteikumi padziļinātā IMK pieejas ietekmes analīzei, kuras galvenais uzdevums ir atbildēt uz jautājumu - "Kas būtu noticis ar dalībnieku, ja viņš nebūtu mācījies? Priekšlikumi izstrādāti balstoties uz OECD⁹¹ un CEDEFOP⁹² ieteikumiem un ietver šādus apsvērumus (OECD, 2025) (CEDEFOP, 2022):

- ▶ kombinēt administratīvos datus ar mācību dalībnieku aptauju datiem;
- ▶ garāku un specializētu mācību ietekme ir būtiskāka nekā vispārēja satura vai īsām mācībām;
- ▶ izvirzīt adekvātus termiņus ietekmes brīdim, jo būtiskām karjeras pārmaiņām nepieciešams ilgāks laiks nekā 6 mēneši⁹³, nereti tika novērots, ka pēc mācībām rādītāji krītas, jo cilvēki vairāk laika velta papildus mācībām nevis darbam, kā arī, pārejot uz citu nozari, karjera jāsāk ar zemāku amatu;
- ▶ analizē iekļaut datus par dalībniekiem jau 2-5 gadus pirms atbalsta pasākuma;
- ▶ rūpīgi apsvērt atalgojuma dinamikas atskaites punktu (piemēram, pret nozares vidējo, kas varētu liecināt par produktivitātes kāpumu vai ekonomiskām norisēm nozarē);
- ▶ rūpīgi apsvērt metodoloģiju, lai nošķirtu mācību efektu no citiem faktoriem (piemēram, ekonomikas izaugsmes, kas rada atalgojuma pieaugumu vai ekonomikas kritumu, kas rada atalgojuma samazinājumu vai darba vietu zaudēšanu);
- ▶ rādītājus rēķināt dažādos griezumos, piemēram, mērķauditorija (ar zemu, augstu izglītību), profesijas grupas, reģionos vai pēc urbanizācijas, pēc apgūtās izglītības programmas veida, publiskā un privātā sektora u.tml.;
- ▶ ietekmi vērtēt ar indeksu, kas sastāv no vairākiem rādītājiem, piemēram, atalgojuma izmaiņas, vertikālā un/vai horizontālā karjeras mobilitāte;
- ▶ veicot kontrfaktuālo analīzi, pietiekamu laiku un diskusijas veltīt kontrolgrupas definēšanai, jo cilvēki, kas paši izvēlas mācīties, ir fundamentāli atšķirīgi no tiem, kas to nedara;
- ▶ vēlams izveidot pseidonimizētas vienotas datu kopas, kurās ir apvienoti IMK dati ar administratīvajiem datiem caur unikāliem identifikatoriem, nodrošinot VDAR atbilstību;
- ▶ analītisko darbu veikt drošā vidē vai, izmantojot, anonimizētus datus, uz kuriem vairs neattiecas VDAR prasības.

Ieteikumi

ietver tiešās ietekmes rādītājus, kontrolgrupas atlases principus un analīzei nepieciešamo administratīvo un projektu datus (aptauju rezultāti, STARS platformas statistika, atbalsta projektu statistika u.tml.) un ir apkopti 35. un 36. Tabulā.

Tabula 35. ieteikumi ietekmes izvērtēšanas rādītājiem

Rādītāju varianti	Apraksts	Komponenti un ieteikumi
EECR06. Dalībnieki, kuri sešus mēnešus pēc aiziešanas atrodas labākā darba tirgus situācijā	<p>Rādītājs ir uzskatāms par sasniegtu, kad nodarbinātā persona ir saņēmusi atbalstu mācību apguvei un sešu mēnešu laikā pēc mācību pabeigšanas tiek gūta pārlicība/konstatēts, ka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ personai ir uzlabojusies/paaugstinājies ieņemamais amats, darba pienākumi ▶ un/vai ir palielinājies darba samaksa salīdzinājumā ar identificēto personas amatu, darba pienākumu vai darba samaksu uz iesaistes laiku atbalsta pasākumā. 	<p>Pozitīvas amata izmaiņas Pozitīvas produktivitātes izmaiņas Pozitīvas darba samaksas izmaiņas</p> <p>! Pozitīvas izmaiņas var būt arī amata saglabāšana, vai pat darba samaksas samazinājums, ja attiecīgajā nozarē (vai kontrolgrupā) piedzīvots lielāks vidējā rādītāja samazinājums</p> <p>6 mēneši pēc mācību pabeigšanas var būt pārāk īss, lai novērtētu ilglaicīgākas pārmaiņas, piemēram, karjeras maiņu, pārejot uz citu nozari (no OECD secinājumiem)</p>

⁹¹ OECD, Counterfactual impact evaluations of active labour market policies: Lessons from using linked administrative data, 2025 un OECD, Impact Evaluation of Vocational Training and Employment Subsidies for the Unemployed in Lithuania

⁹² CEDEFOP, Cities in transition: how vocational education and training can help cities become smarter and greener. Luxembourg: Publications Office. Policy brief. <http://data.europa.eu/doi/10.2801/009067>

⁹³ Lietuvas piemēra par IMK pieejas ieviešanu, eksperti min, ka ietekme novērojama 24 mēnešus pēc mācību pabeigšanas (ILA MLP 2026 prezentācijas, ekspertu atbildes uz jautājumiem).

		Mērījumi jāveic pret kontrolgrupu rādītāju izmaiņu mērījumiem, atalgojumam vēlams izmantot dienas vai stundas atalgojumu (no OECD secinājumiem), <i>Difference-in-Differences</i>
Papildus nopelnīto eiro summu uz katru mācībās investēto eiro (ROI)	$\text{Atdeve uz 1 EUR} = \frac{\text{Papildus nopelnītā summa (EUR gadā)}}{\text{Mācībās ieguldītās izmaksas EUR}}$	Atdeve personām, kuras izmantoja atbalstu lenākumu/nodarbinātības izmaiņas kontrolgrupai
Varbūtība nonākt bezdarbnieka statusā nākamajos periodos	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Binārs rādītājs (strādā / nestrādā) 6, 12 un 24 mēnešus pēc mācībām ▶ Nodarbinātības dienu skaits izvēlētajā periodā ▶ Nodarbinātības mēnešu skaits, kas pavadīti nodarbinātībā izvēlētajā periodā ▶ Slimības dienu skaits ▶ Bezdarbnieka pabalsta saņemšanas dienu skaits ▶ Subjektīvais savas nodarbinātības situācijas vērtējums (no aptaujām) 	Rādītājs personām, kuras izmantoja atbalstu Rādītājs kontrolgrupai
Nodarbinātības kvalitātes rādītāji (no Eiropas nodarbinātības dienestu pieejas)	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Vai pēc mācībām persona paliek jaunajā darba vietā vismaz 6 vai 12 mēnešus? ▶ Vai mācības ir devušas reālu ienākumu pieaugumu attiecībā pret iepriekšējo periodu? ▶ Vai mācības ir palīdzējušas mainīt nozari uz "labāku"? ▶ Cik lielā mērā mācības ir saīsinājušas laiku līdz nākamajam darba piedāvājumam vai karjeras kāpumam? 	Cik lielā mērā mācības ir saīsinājušas laiku līdz nākamajam darba piedāvājumam vai karjeras kāpumam?
Karjeras noturība (<i>career resilience</i>)	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Nodarbinātības dienu īpatsvars 24 mēnešu periodā pēc mācībām ▶ Subjektīvais savas nodarbinātības/karjeras situācijas vērtējums (no aptaujām) 	Rādītājs personām, kas izmantoja atbalstu Rādītājs kontrolgrupai
Karjeras mobilitāte (<i>career transitions</i>)	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Vertikālā karjeras mobilitāte: pāreja uz augstāku profesijas kodu (ISCO) izvēlētajā periodā ▶ Horizontālā karjeras mobilitāte: pāreja uz nozari ar augstāku produktivitāti (NACE) izvēlētajā periodā 	Nepieciešama matrica profesiju (ISCO) hierarhijai un NACE nozaru hierarhijai vai definīcijām, kādas izmaiņas tiek uzskatītas par pozitīvām. Piemēram, no mazumtirdzniecības nozares uz IKT.
Apgūto prasmju saderība (<i>skills matching</i>) ar darba tirgu	Šo rādītāju mēra, analizējot konkrētu personu un tās darba vietu: <ul style="list-style-type: none"> ▶ Vertikālā nesaderība (<i>Over-education</i>). Vai cilvēka izglītības līmenis (apgūtās prasmes) ir augstāks par to, ko prasa viņa pašreizējais amats? ▶ Horizontālā nesaderība (<i>Field-of-study mismatch</i>). Vai cilvēks strādā jomā, kurā ir ieguvis izglītību (apguvis prasmes)? ▶ Darba sludinājumu analīze 	Nepieciešama izglītības programmu sasaiste ar ESCO prasmju klasifikatoru, kurā katrai profesijai ir definēts prasmju komplekts Salīdzina apgūtās izglītības programmas saturu ar ESCO prasmēm Darba sludinājumu analīzē, izmantojot lielo valodu modeļus (LLM), no darba sludinājumiem automātiski tiek izgūtas pieprasītās prasmes un tās var salīdzināt ar izglītības programmās apgūtajām prasmēm
Longitudināls monitorings. Individīda "mācību ceļa" izsekošana vairāku gadu griezumā	ROI aprēķins. Salīdzina personas ienākumu līkni pret kontroles grupu, lai noteiktu ienākumu pieauguma neto efektu	Ienākumu līkne personām, kas izmantoja atbalstu Ienākumu līkne kontrolgrupai

Kontrfaktuālās analīzes nozīmīgākas aspekts ir izvērtējuma jautājumam atbilstošas kontrolgrupas noteikšana. Dažādu organizāciju (OECD, CEDEFOP) eksperti norāda, ka pieaugušie, kas mācās, būtiski atšķiras no tiem, kas nemācās, līdz ar to kontrolgrupas dalībnieka izveles kritērijs nevar būt vienkārši nemācīšanās. Tāpat arī cilvēki mēdz mācīties dažādos veidos, dažādās vietās un administratīvajos datos var nebūt pieejama informācija par mācīšanos kā tādu. Apkopojot ekspertu ieteikumus kontrolgrupas izvelei, ieteicams ņemt vērā šādus apsvērumus.

- ▶ “Statistisko dvīņu” pieeja ļauj izmantot apjomīgu datu apjomu un rezultātam nodrošina statistisku reprezentativitāti. Statistisko dvīņu atrašanai izmanto vismaz šādus parametrus – ienākumu dinamika pēdējos 12 mēnešos, nodarbinātības situācija (Cik dienas pēdējos 2-3 gados persona ir bijusi nodarbināta), izglītība (iepriekš iegūtais izglītības līmenis un joma), demogrāfija (vecums, dzimums, reģions (lai kontrolētu reģionālās darba tirgus atšķirības), urbanizācijas līmenis, apgādājamo vai bērnu skaits).
 - ▶ "Gandrīz dalībnieku" pieeja ļauj atlasīt personas ar līdzīgu motivāciju. Tās var būt personas, kas noteiktā periodā izveidojušas IMK vai saņēmušas finansējuma piešķirumu, bet nav uzsākušas mācības.
 - ▶ “Nozares vai uzņēmumi” pieeja. Vienkāršāks variants ir nozares pieeja, kurā dalībnieku rādītāju dinamika tiek skatīta attiecībā pret nozares vidējo rādītāju dinamiku. Kā variants ir aplūkot arī to pašu uzņēmumu darbinieku, kas nav pabeiguši mācības, dinamiku. Izslēdz konkrētas nozares krīžu vai uzplaukuma ietekmi uz novērtējuma rezultātiem.
- Ietekmes analīzei nepieciešams apjomīgs datu klāsts – gan IMK dati, gan dažādu iestāžu rīcībā esoši administratīvie dati. Analīzei nepieciešamu datu veidi apkopoti Tabulā 36.

Tabula 36. Ietekmes analīzei nepieciešamie datu veidi un piemēri

Datu veidi	Konkrētu datu piemēri
Personas demogrāfiskie un sociālie dati (svarīgi arī “statistisko dvīņu” meklēšanā)	Vecums un dzimums: precīzs vecums gados dalības brīdī Dzīvesvieta: reģions un pašvaldība (lai kontrolētu vietējā darba tirgus atšķirības) Izglītības līmenis: pēdējā iegūtā formālā izglītība (ISCED līmeņi) Ģimenes stāvoklis: apgādājamo skaits vai informācija par bērniem (ietekmē motivāciju un mobilitāti)
Nodarbinātības dati (piemēram, Lietuvas analīzē tika iekļauti dati par katru mēnesi, sākot no 2 gadiem pirms dalības pasākumā)	Nodarbinātības statuss: mēnešu skaits, kas pavadīti nodarbinātībā pēdējo 24 mēnešu laikā Ienākumi (alga): vidējā bruto mēnešalga pēdējos 24 mēnešos (trajektorijas analīze) Bezdarba vēsture: reģistrētā bezdarba periodu skaits un ilgums Pabalsti: saņemto sociālo pabalstu apjoms un veids Nozares kods (NACE): pēdējā vai pašreizējā darba devēja nozare Uzņēmuma lielums Profesijas kods (ISCO): personas amats (lai redzētu, vai notiek kvalifikācijas kāpums). Profesijas kods pirms un pēc mācībām (Kvalifikācijas pakāpes maiņas raksturošanai). Amata maiņas biežums un dinamika (ja analīzē ilgākā laika periodā) Interpretācijai un nozaru un profesijas kodu ranžēšanai: NACE nozares vidējā alga, profesijas koda vidējā alga Nodarbinātības vēsture: nodarbinātības dienu skaits izvēlētajā periodā
Mācību dati	Izglītības programmas veids: vai tā bija profesionālā tālākizglītība, neformālā izglītība u.tml. Ilgums: precīzs stundu skaits un dienu skaits Joma: Mācību satura klasifikācija (piemēram, digitālās pamatprasmes u.tml.) Pabeigšanas statuss: vai kurss pabeigts sekmīgi, vai pārtraukts (<i>drop-out</i>) Izmaksas: fondu/valsts investīcija konkrētā dalībnieka mācībās (nepieciešams atdeves aprēķinam) Izvērtējuma periodā iegūtie akadēmiskie grādi, profesionālās kvalifikācijas, sertifikāti, mikro kvalifikācijas u.tml.
Ietekmes mērīšanas rādītāji	Nodarbinātības varbūtība: Binārs rādītājs (strādā / nestrādā) 6, 12 un 24 mēnešus pēc mācībām (vai atbilstoši izvēlētajiem periodiem) Mēneša ienākumi: Faktiskās bruto algas salīdzinājums

	Nodarbinātības kvalitāte: NACE nozare pirms/pēc. Vai persona pārgājusi uz nozari ar augstāku vidējo algu? Atkarība no pabalstiem: bezdarbnieka pabalsta saņemšanas dienu skaita samazinājums Dati no aptaujām: par motivāciju mācīties un subjektīvo nodarbinātības situācijas vērtējumu, apmierinātību ar savu nodarbinātības situāciju u.tml.
Papildu pieņēmumi	ISCO profesijas – kā tiek definēts virziens profesionālajai vertikālajai mobilitātei NACE nozares – kā tiek definēts virziens profesionālajai horizontālai mobilitātei
Aptauju dati	Par personas mācību ceļu (iespējams, mācās ārpus atbalsta projektiem) un motivāciju Par subjektīvo savas nodarbinātības/karjeras situācijas vērtējumu Par subjektīvo mācību ietekmes redzējumu / vērtējumu Svarīgi, ja jāskaidro netipiskas (negaidītas) izmaiņas administratīvajos datos

9.4. Sagaidāmā ietekme (Outcome)

IMK pieejas aprobācijas kontekstā ir būtiski novērtēt, kā IMK pilotprojekta ietvaros veiktā intervence ir bijusi vērsta uz iepriekš identificētajām strukturālajām problēmām pieaugušo izglītības jomā, kas identificēti kā četri savstarpēji saistīti izaicinājumi – pieaugušo izglītības fragmentācija, ierobežota pieejamība mācībām, zema pieaugušo motivāciju iesaistīties mācībās, kā arī nepietiekama darba devēju iesaiste pieaugušo prasmju attīstībā.

Ietekme uz pieaugušo izglītības fragmentāciju

Ex post ziņojumā konstatēts, ka IMK pieejas ietekme uz fragmentācijas mazināšanu aprobācijā bija ierobežota šaurās mērķa grupas dēļ, tādēļ pilnvērtīgāks vērtējums būs iespējams tikai pēc tālākas mērogošanas un integrācijas ar citiem atbalsta instrumentiem. Tomēr tieši platforma STARS ir vērtējama kā ļoti būtisks AF projekta rezultāts un nozīmīgs solis fragmentācijas mazināšanai. Tā ir aprobēts, dažādām vajadzībām piemērots digitālais risinājums, kas jau praksē izmantots vairāku projektu mācību izvietojšanai, sasaistei ar rezultātiem un informācijas uzkrāšanai personas IMK. Kā vienots piekļuves punkts pieaugušo izglītībai, STARS platforma apvieno dažādu īstenotāju programmas centralizētā katalogā ar publisku reitingu, uzlabojot pārskatāmību un lietotāju spēju orientēties piedāvājumā. Vienlaikus platforma vienotā vidē integrē arī citus pakalpojumus un atbalsta mehānismus, tostarp IMK pārvaldību, pieteikšanos mācībām un piekļuvi papildu atbalsta instrumentiem.

Ietekme uz pieejamību mācībām

Ex post ziņojumā secināts, ka IMK pieeja praksē sekmīgi mazina PI pieejamības ierobežojumus. Tā funkcionē kā saistītu risinājumu kopums, kas strukturāli uzlabo piekļuvi mācībām, vienlaikus risinot informācijas, finanšu un atbalsta pieejamības jautājumus. Vienotas platformas un zīmola STARS izveide efektīvi novērš informācijas sadrumstalotību, centralizēti apkopojot ziņas par mācību iespējām, finansējumu un atbalstu. Šis vienotais kanāls sniedz lietotājam skaidrību un stiprina uzticamību, atvieglojot lēmumu pieņemšanu par mācību uzsākšanu. Tāpat aprobācija būtiski uzlabojusi mācību finansiālo pieejamību, sniedzot iesaistes iespējas personām, kuras iepriekš to nevarēja atļauties. Elastīgā pieeja ļauj segt izmaksas, apvienojot publisko, personīgo un darba devēja finansējumu, kas praksē novērš situācijas, kad motivēti cilvēki neiesaistās mācībās naudas dēļ.

Zema pieaugušo motivācija iesaistīties mācībās

Ex post ziņojumā secināts, ka IMK pakalpojuma dizains ir izveidots un funkcionē kā integrēta sistēma. IMK pieejas ietvaros motivācijas uzlabošana tiek nodrošināta nevis ar vienu atsevišķu instrumentu, bet ar vairāku savstarpēji saistītu elementu kopumu, kas atbalsta gan lēmumu uzsākt mācības, gan iesaistes noturību mācību procesā. Kā centrālais pakalpojuma dizaina elements darbojas STARS platforma, kas kalpo kā informācijas kanāls, pieteikšanās punkts un IMK pārvaldības vide. Platforma nodrošina pārskatāmu piekļuvi mācību piedāvājumam, informācijai par pieejamo finansējumu un iespēju plānot individuālo mācību ceļu, tādējādi būtiski mazinot informācijas sadrumstalotību un neskaidrību, kas konceptā tika identificēta kā motivāciju kavējošs faktors.

Motivācijas dizaina būtiska sastāvdaļa ir arī prasmju apzināšanās rīku pieejamība. Aprobācijas laikā pieaugušajiem ir nodrošināti prasmju novērtēšanas un pašvērtējuma testi, kas palīdz apzināt esošo prasmju līmeni, īpaši digitālo kompetenču jomā, un sasaistīt to ar piemērotu mācību piedāvājumu. Šie rīki darbojas kā motivējošs mehānisms, veicinot izpratni par mācību nepieciešamību un iespējamiem ieguvumiem. Papildus tam IMK pieejas aprobācijas ietvaros tiek nodrošināta karjeras konsultāciju pieejamība, kas atbalsta individualizētu mācību ceļa veidošanu un palīdz strukturēt mācību mērķus, sasaistot tos ar darba tirgus iespējām. Arī izglītības programmu veidi, kas iekļauti STARS platformā, ir tādi, kas paredz dažādus mācību norises modeļus, attiecīgi arī tādus, kas ļauj nodrošināt optimālu darba, mācību un privātā dzīves līdzsvaru no patērētā laika viedokļa. Vienlaikus būtisks aizvien ir finansiālās motivācijas aspekts gan izglītības programmu apguves finansēšanā vai līdzfinansēšanā, gan papildu atbalsta pieejamībā (stipendijas, transporta un dzīvošanas kompensācijas).

Vienlaikus konsultatīvo partneru vidū dominē viedoklis, ka projektam definētā mērķa grupa kopumā jau sākotnēji ir radījusi priekšnoteikumus tam, ka ietekmes līmenis uz pieaugušo motivācijas veicināšanu ir minimāls, jo galvenokārt mācībās iesaistījās personas, ka regulāri izmanto dažādus valsts un ES fondu finansētos atbalsta risinājumu mācībām. Attiecīgi arī tiešā veidā IMK projekta mērķa grupas tvērums nerisina motivācijas izaicinājumus, kas tika identificēti arī sākotnējā konceptā un pamatā attiecināmi uz mērķa grupu ar zemām prasmēm. Šajā aspektā gan novērots netiešais efekts, jo STARS platformā jau sākotnēji tika iekļauti arī citi projekti, kas sniedz atbalstu pieaugušo izglītībā un šo projektu mācību piedāvājums, kas ļauj arī integrēt mācību piedāvājumu mērķa grupām, kuru motivācijas veicināšanai ir nepieciešama aktīva rīcība, t.sk. arī karjeras konsultantu un pašvaldību speciālistu proaktīva iesaiste. Tomēr šie aspekti ir ārpus IMK pieejas aprobācijas tvēruma.

Ietekme uz darba devēju iesaisti

Ex post ietvaros notikušajās intervijās pausts, ka institucionālā un sociālo partneru sadarbība IMK ieviešanā tiek vērtēta kā nevienmērīga, identificējot gan veiksmīgus precedentus, gan komunikācijas plaisas. IZM atzīst, ka darba devēju tiešā iesaiste platformā un interese iesaistīties piedāvājuma definēšanā, bija mazāka nekā sākotnēji cerēts.

Vienlaikus intervijās tiek iezīmēts potenciāls ciešākai nozaru integrācijai. EM aktīvi strādā pie prasmju fondu projektiem, aicinot nozares (piemēram, metālapstrādi, būvniecību) līdzfinansēt mācības, lai nodrošinātu specifisku speciālistu sagatavošanu. LM izceļ IKT nozari (LIKTA) kā pozitīvu piemēru, kur darba devēji spēj precīzi definēt vajadzīgās prasmes un aktīvi iesaistīties piedāvājuma veidošanā. Visas puses vienoti vērs uzmanību nepieciešamībai pēc ciešākas integrācijas starp IZM, EM un LM, lai novērstu paralēlu sistēmu uzturēšanu un nodrošinātu efektīvu resursu izmantošanu pēc "vienas pieturas aģentūras" principa.

9.5. Ieguldījums pieaugušo izglītības sistēmas pārvaldībā

Pieaugušo izglītības politikas īstenošana Latvijā ietver vairākas institūcijas (IZM, VIAA, EM, LM/NVA u.c.), kuru funkcijas aptver gan izglītības piedāvājuma veidošanu, gan darba tirgus vajadzību analīzi, gan sociālā atbalsta instrumentus. Izvērtējums apliecina, ka līdzšinējā sadarbība lielā mērā balstās projektu ietvaros definētos mehānismos, nevis pastāvīgos, strukturētos procesos. Ilgtspējīga modeļa izveidei būtiski ir pāriet no *ad hoc* sadarbības uz skaidri definētu procesu pieeju, kas ietver:

- ▶ regulārus sadarbības ciklus, kuros tiek analizētas darba tirgus vajadzības, izvērtēti rezultāti un pieņemti lēmumi par atbalsta virzieniem;
- ▶ skaidru lēmumu pieņemšanas loģiku un termiņus, kas nodrošina savlaicīgu reakciju uz ekonomikas un prasmju pieprasījuma izmaiņām;
- ▶ konkrētu atbildību sadalījumu procesos, nevis tikai institucionālo kompetenču līmeni;
- ▶ efektīvu darba devēju iesaisti, pārejot no konsultatīvas uz funkcionālu līdzdalību prasmju pieprasījuma definēšanā un piedāvājuma validācijā.

Izvērtējums arī uzsver, ka institucionālās sadarbības stiprināšana nenozīmē obligāti jaunu struktūru veidošanu, bet gan esošo institūciju sadarbības procesu precizēšanu un praktisku ievērošanu. Nepieciešamības gadījumā var tikt nodrošināta arī koordinācijas kapacitāte, kas atbild par šo procesu nepārtrauktību.

Ieteikumi

Ilgtpējīga modeļa izveidei būtiski ir pāriet no *ad hoc* sadarbības uz skaidri definētu procesu pieeju, kas ietver regulārus sadarbības ciklus, skaidru lēmumu pieņemšanas loģiku un termiņus, konkrētu atbildību sadalījumu, efektīvu darba devēju iesaisti. Ex post izvērtējumā uzsvērts, ka institucionālās sadarbības stiprināšana nenozīmē obligāti jaunu struktūru veidošanu, bet gan esošo institūciju sadarbības procesu precizēšanu un praktisku ievērošanu.

9.6. NODAĻAS KOPSAVILKUMS

Rezultāti (*Outputs*)

IMK aprobācijā galvenokārt iesaistījās pašmotivēti pieaugušie ar augstāku izglītības un digitālo prasmju līmeni, ekonomiski aktīvajā vecuma grupā 30–49 gadi, ar izteiktāku sieviešu pārstāvniecību. Pieprasījums koncentrējās nelielā skaitā programmu - galvenokārt mākslīgā intelekta, informācijas sistēmu un programmēšanas jomās. Lielākoties tika izvēlētas mācības vadošajās augstskolās, apliecinot, ka dalībnieku izvēli nosaka ne tikai finansējuma pieejamība, bet arī mācību piedāvājuma aktualitāte, izglītības iestāžu reputācija un komunikācijas aktivitātes.

Kvantitatīvie rezultāti ir stabili, jo līdz 2026. gada 1. jūnijam IMK aprobācijā iesaistījās 14 110 unikālas personas. Tika saņemts 20 251 pieteikums mācībām, mācības uzsāktas 81% gadījumu un pabeigtas 94% no uzsāktajām - tas ir augsts pabeigšanas rādītājs, kas liecina par augstu dalībnieku motivāciju un izglītības iestāžu darba kvalitāti.

Turpmākajai attīstībai būtiski ir nostiprināt datu vākšanas un ietekmes novērtēšanas sistēmu. EK ieteikumi uzsvēr nepieciešamību mērīt IMK darbību visos posmos - ne tikai ieguldījumu un tiešo rezultātu līmeni, bet arī ilgtermiņa ietekmi uz produktivitāti un ienākumiem. Prioritārie ieteikumi ietver datu analītikas moduļa ieviešanu STARS platformā, publiski pieejamu atvērto datu kopu veidošanu un kontradiktīvās ietekmes novērtēšanas ieviešanu regulārajā uzraudzībā.

Tiešā ietekme (*Outtake*)

STARS platforma pusotrā gada laikā sasniegusi 22% atpazīstamību iedzīvotāju vidū, un 7% jau izmantojuši tās mācību iespējas. STARS komunikācija kopumā tiek uztverta pozitīvi, jo 41–47% respondentu piekrīt, ka STARS rosina domāt par mācībām, sniedz atbalstu profesionālajai izaugsmei un platforma ir pieejama ikvienam. Tomēr ļoti augsts respondentu īpatsvars bez konkrēta viedokļa visos trīs izteikumos (32-43%) liecina par nepietiekamu izpratni par STARS platformas būtību un aktualizē nepieciešamību pēc plašākas skaidrojošās komunikācijas. Atšķirības starp sociāli demogrāfiskajām grupām norāda, ka turpmākajā komunikācijā mērķtiecīgāk jāuzrunā iedzīvotāji 50+, iedzīvotāji ar zemu ienākumu līmeni un mazāk digitāli aktīvie iedzīvotāji.

Vienlaikus vērojama būtiska pozitīva tendence sabiedrības attieksmē pret mācīšanos - interese par mācību iespējām pieaugusi no 56% 2023. gadā līdz 79% 2026. gadā, bet neinteresēto īpatsvars sarucis no 34% līdz 17%. Jāatzīmē, ka datu ieguves metodoloģija abos periodos atšķiras, tādēļ tiešs salīdzinājums jāvērtē piesardzīgi, tomēr kopējā tendence norāda uz augošu mūžizglītības nozīmes apzināšanos. Izteiktākās atšķirības vērojamas vecuma, ienākumu un mācīšanās pieredzes griezumos - jaunieši (18-29 gadi), augsta ienākumu līmeņa grupa un tie, kas mācījušies pēdējā gadā, uzrāda visaugstāko interesi, savukārt iedzīvotāji 50+, iedzīvotāji ar zemu ienākumu līmeni un tie, kas nav mācījušies pēdējā gada laikā, ir pasīvāki.

Galvenie ieteikumi ietver nodrošināt viegli apgūstamu programmu piedāvājumu pasīvākajām grupām, lai pārvarētu mācīšanās inerci; iedzīvotājiem ar zemu ienākumu līmeni piedāvāt lielāku līdzfinansējumu vai pilnu izmaksu segšanu; 50+ auditorijai pielāgot piedāvājumu ar konkrētiem, darba tirgum relevantiem mācību moduļiem; kā arī veikt regulāras reprezentatīvas aptaujas komunikācijas pasākumu efektivitātes monitoringam un korekcijām.

Aptaujas dati liecina par būtisku uzvedības maiņu - to iedzīvotāju īpatsvars, kuri pēdējā gadā nav mācījušies vispār, sarucis no 48% 2023. gadā līdz 27% 2026. gadā, norādot, ka mācīšanās pakāpeniski kļūst par normu darbaspējīgo iedzīvotāju vidū. Populārākās mācību formas 2026. gadā ir pašmācība (35%) un darba devēja organizētas mācības (28%), bet izteikts kāpums vērojams digitālajās mācību formās, jo darbavietā apgūto e-kursu popularitāte pieaugusi no 12% līdz 21%, bet patstāvīga mācību e-platformu izmantošana no 5% līdz 13%. Jāņem vērā, ka metodoloģijas maiņa (pāreja uz interneta aptauju) varēja palielināt digitāli aktīvāku respondentu īpatsvaru. Paraleli kopējam aktivitātes pieaugumam pastiprinās demogrāfiskā polarizācija. Visaktīvāk mācībās iesaistījušies jaunieši 18–29 gadu vecumā (90% mācījušies), iedzīvotāji ar augstu ienākumu

līmeni (83%) un publiskajā sektorā nodarbinātie (76%). Savukārt iedzīvotāji 50+ - 40% pēdējā gadā nav mācījušies vispār, zemāku ienākumu grupā tādi ir 38%, bet tie, kam trūkst intereses par mācīšanos - 58%. Šī polarizācija izpaužas trīs galvenajos virzienos: vecums, ienākumu līmenis un nodarbinātības sektors. Galvenie ieteikumi ietver apsvērt pašmācības un digitālo rīku ceļā iegūto prasmju atzišanas mehānismus un veicināt satura pieejamību latviešu valodā; stiprināt privātā sektora darba devēju iesaisti; veidot diferencētu mācību piedāvājumu - gan tiem, kas jāieinteresē un jāiesaista, gan tiem, kas jau aktīvi mācās prioritārajās jomās.

Sabiedrībā dominē iekšējā motivācija mācīties, jo galvenie iemesli ir pašattīstība (48%) un praktisko zināšanu ieguve ikdienai (45%), profesionālie stimuli - pārkvalifikācija, darba kvalitātes uzlabošana un darbavietas maiņa ieņem nākamo pozīciju (31-32%). Tomēr motivācija būtiski atšķiras starp grupām, jo jaunieši ir orientēti uz karjeras mobilitāti un sertifikātiem, 50+ grupa savukārt uz praktiskām un ikdienas prasmēm, publiskā sektora darbinieki mācās galvenokārt darba devēja ieteikuma dēļ (44%), bet lauku un Latgales iedzīvotāji uzrāda visaugstāko motivāciju pārkvalifikācijai (47-49%). Dati norāda uz četriem strukturāliem izaicinājumiem:

- ▶ publiskā un privātā sektora plaisu darbinieku izglītošanā (46% pret 26%),
- ▶ lauku iedzīvotāju pašmācības nepieciešamību infrastruktūras trūkuma dēļ,
- ▶ augstākās izglītības uztvere kā "jauniešu lietu" (52% jauniešu pret 1% grupā 50+),
- ▶ profesionālās izglītības nepietiekamu izmantošanu, īpaši to iedzīvotāju vidū, kuriem tā varētu sniegt būtiskus uzlabojumus karjeras attīstībā un noturībā.

Galvenie ieteikumi ietver privātā sektora darba devējus aktivizēšanu ar komunikācijas un nodokļu stimulu palīdzību; ieviest mehānismus pašmācības un globālo platformu ceļā iegūto prasmju valstiskai atzišanai; pielāgot augstākās un profesionālās izglītības piedāvājumu nodarbināto dzīves ritmam ar īsām un elastīgām programmām. Komunikācijas stratēģijā jauniešiem mācības jāpozicionē caur karjeras mobilitāti, bet 50+ auditorijai - caur dzīves kvalitātes uzlabojumiem un praktisko pielietojumu. Ieteicams ieviest regulāru reprezentatīvu sabiedriskās domas monitoringu vismaz reizi divos gados.

Tiešā ietekme (*Outcomes*)

2.3.1.4.i. investīcijas "IMK pieejas attīstība" ietvaros netika izvirzīti specifiski rādītāji, kas raksturotu tiešo vai sagaidāmo projekta ietekmi. Tomēr turpmākajos pieaugušo izglītības projektos, piemēram, 4.2.4.2. pasākums "Mācības nodarbinātajiem" jau ir ieviests ietekmes rādītājs "EECR06". Dalībnieki, kuri sešus mēnešus pēc aiziešanas atrodas labākā darba tirgus situācijā" un šī rādītāja izpilde tiek aprēķināta, izmantojot CSP resursus. Ziņojuma sagatavošanas brīdī nav zināms, vai būs nodrošinātas iespējas rādītāja padziļinātai analīzei dažādos griezumos un/vai kontekstos. Priekšlikumi tiešās ietekmes vērtēšanai un kontradiktīvās metodes ieviešanai:

- ▶ kombinēt administratīvos datus ar mācību dalībnieku aptauju datiem;
- ▶ garāku un specializētu mācību ietekme ir būtiskāka nekā vispārēja satura vai īsām mācībām;
- ▶ izvirzīt adekvātus termiņus ietekmes brīdim, jo būtiskām karjeras pārmaiņām nepieciešams ilgāks laiks nekā 6 mēneši, nereti tika novērots, ka pēc mācībām rādītāji krītas, jo cilvēki vairāk laika velta papildus mācībām nevis darbam, kā arī, pārejot uz citu nozari, karjera jāsāk ar zemāku amatu;
- ▶ analizē iekļaut datus par dalībniekiem jau 2-5 gadus pirms atbalsta pasākuma;
- ▶ rūpīgi apsvērt atalgojuma dinamikas atskaites punktu (piemēram, pret nozares vidējo, kas varētu liecināt par produktivitātes kāpumu vai ekonomiskām norisēm nozarē);
- ▶ rūpīgi apsvērt metodoloģiju, lai nošķirtu mācību efektu no citiem faktoriem (piemēram, ekonomikas izaugsmes, kas rada atalgojuma pieaugumu vai ekonomikas kritumu, kas rada atalgojuma samazinājumu vai darba vietu zaudēšanu);
- ▶ rādītājus rēķināt dažādos griezumos, piemēram, mērķauditorija (ar zemu, augstu izglītību), profesijas grupas, reģionos vai pēc urbanizācijas, pēc apgūtās izglītības programmas veida, publiskā un privātā sektora u.tml.;
- ▶ ietekmi vērtēt ar indeksu, kas sastāv no vairākiem rādītājiem, piemēram, atalgojuma izmaiņas, vertikālā un/vai horizontālā karjeras mobilitāte;
- ▶ veicot kontradiktīvo analīzi, pietiekamu laiku un diskusijas veltīt kontrolgrupas definēšanai, jo cilvēki, kas paši izvēlas mācīties, ir fundamentāli atšķirīgi no tiem, kas to nedara;

- ▶ vēlams izveidot pseidonimizētas vienotas datu kopas, kurās ir apvienoti IMK dati ar administratīvajiem datiem caur unikāliem identifikatoriem, nodrošinot VDAR atbilstību;
- ▶ analītisko darbu veikt drošā vidē vai, izmantojot, anonimizētus datus, uz kuriem vairs neattiecas VDAR prasības.

Sagaidāmā ietekme (*Outcome*)

IMK aprobācija ir devusi vērtīgus rezultātus četros galvenajos virzienos (fragmentācijas mazināšana, pieejamība mācībām, motivācijas veicināšana, darba devēju iesaiste, tomēr katrā no tiem iezīmējas arī robežas un neizlietots potenciāls.

- ▶ Fragmentācijas mazināšana. Tieša ietekme uz pieaugušo izglītības sadrumstalotību aprobācijas ietvaros bijusi ierobežota šaurās mērķgrupas dēļ. Taču STARS platforma kā vienots piekļuves punkts ir būtisks solis šajā virzienā, jo tā centralizē dažādu īstenotāju pieaugušo izglītības atbalsta programmas, nodrošina izglītības programmu publisko reitingu un integrē IMK pārvaldību, pieteikšanos mācībām un papildu karjeras atbalsta mehānismus vienotā vidē. Pilnvērtīgāks ietekmes vērtējums būs iespējams pēc tālākas mērogošanas.
- ▶ Pieejamība mācībām. Šajā jomā aprobācija uzrāda skaidrākus pozitīvus rezultātus. STARS platforma novērš informācijas sadrumstalotību, uzlabo finansiālo pieejamību, sniedzot iesaistes iespējas personām, kuras iepriekš mācības nevarēja atļauties. Elastīgais finansēšanas modelis, apvienojot publisko, personīgo un darba devēja finansējumu - praksē novērš situācijas, kad motivēti cilvēki neiesaistās mācībās finansiālu apsvērumu dēļ.
- ▶ Motivācijas veicināšana. IMK pakalpojuma dizains darbojas kā integrēta sistēma - STARS platforma, prasmju novērtēšanas rīki, karjeras konsultācijas un elastīgi mācību formāti un kopā veido motivāciju atbalstošu vidi. Tomēr konsultatīvo partneru vērtējumā ietekme uz motivāciju bijusi minimāla, jo mācībās galvenokārt iesaistījās jau sākotnēji motivēti cilvēki ar pieredzi valsts atbalsta izmantošanā mācībām. Iedzīvotāji ar zemām prasmēm aprobācijas ietvaros netika mērķtiecīgi sasniegti. Šo grupu aktivizēšana prasa proaktīvu karjeras konsultantu un pašvaldību iesaisti, kas pārsniedza aprobācijā iekļauto IMK tvērumu.
- ▶ Darba devēju iesaiste. Šī joma uzrāda visierobežotākos rezultātus, jo darba devēju tiešā iesaiste platformā un interese piedāvājuma veidošanā bijusi mazāka nekā cerēts.

Ieguldījums pieaugušo izglītības pārvaldības sistēmā

Pieaugušo izglītības politikas īstenošana Latvijā ietver vairākas institūcijas (IZM, VIAA, EM, LM/NVA u.c.), kuru funkcijas aptver gan izglītības piedāvājuma veidošanu, gan darba tirgus vajadzību analīzi, gan sociālā atbalsta instrumentus. Izvērtējums apliecina, ka līdzšinējā sadarbība lielā mērā balstās projektu ietvaros definētos mehānismos, nevis pastāvīgos, strukturētos procesos. Ilgtspējīga modeļa izveidei būtiski ir pāriet no *ad hoc* sadarbības uz skaidri definētu procesu pieeju, kas ietver regulārus sadarbības ciklus, skaidru lēmumu pieņemšanas loģiku un termiņus, konkrētu atbildību sadalījumu, efektīvu darba devēju iesaisti. Ex post izvērtējumā uzsvērts, ka institucionālās sadarbības stiprināšana nenozīmē obligāti jaunu struktūru veidošanu, bet gan esošo institūciju sadarbības procesu precizēšanu un praktisku ievērošanu.

10. Secinājumi un rekomendācijas

Galvenie secinājumi

- ▶ IMK aprobācija Latvijā ir pierādījusi inovatīva PI instrumenta efektivitāti. Aprobācijas ietvaros tika izveidots IMK pakalpojums un STARS platforma, pārbaudīts finansēšanas modelis un atbalsta shēmas, izmēģināts kvalitātes nodrošināšanas ietvars. Aprobācijas gaitā tika atlasīts mērķtiecīgs mācību piedāvājums digitālo prasmju jomā, izveidojot izglītības programmu katalogu un testējot brīvas mācību izvēles pieeju šī kataloga ietvaros.
- ▶ STARS platformas izveide un aprobācija ir centrālais IMK pieejas ilgtspējas priekšnoteikums, kura galvenie ieguvumi ir šādi:
 - izveidots vienots piekļuves punkts pieaugušo izglītības atbalsta projektu piedāvājumam un pārvaldībai;

- izstrādāta lietotājiem draudzīga un pieklūstama darba vide dažādām iesaistītajām pusēm – personām, izglītības pakalpojumu sniedzējiem, atbalsta projektu darbiniekiem, pašvaldības koordinatoriem, karjeras konsultantiem;
 - STARS platforma izveidota kā pieklūstama un labas lietojamības praksei atbilstoša droša vide;
 - STARS platformā ieviests plašs klāsts ar biznesa procesiem, kas ietver mācību piedāvājuma atlasu un izveidi, mācību procesa atbalstu, finansējuma avotu pārvaldību, kvalitātes nodrošināšanu, prasmju novērtēšanas atbalstu, datu uzkrāšanu un analītiku, kā arī aptauju iespējas;
 - IMK sistēma (STARS platforma) nostiprināta Izglītības likumā kā VIIS daļa;
 - STARS platforma atbilst EK rekomendācijām ilgtspējīgas un sadarbspējīgas IMK platformas izveidei.
- ▶ IMK pieejas koncepta un tā aprobācijas galvenie ieguvumi ir šādi:
 - IMK pakalpojumu klāsta izveide un validācija;
 - vairāku finansiālā atbalsta shēmu un atbalsta kritēriju validācija;
 - pakalpojumu kvalitātes nodrošināšanas ietvara izveide un validācija;
 - iegūti dati datos balstītu scenāriju izstrādei un IMK pakalpojumu klāsta pilnveidei.
 - ▶ Kopumā IMK aprobācijas rezultāti apliecina, ka finansiālā atbalsta shēmas un kritēriji pēc administratīvas vienkāršošanas ir izmantojami ilgtermiņā.
 - ▶ Kvalitātes nodrošināšanas pieeja ir bijusi sekmīga un ar nelieliem pilnveidojumiem ir izmantojama turpmāk, jo tā sniedz gan priekšstatu par mācību procesu, gan par mācību ietekmi uz dalībniekiem. Ņemot vērā augsto apmierinātību un pozitīvos profesionālos ieguvumus, ar ko dalās mācību dalībnieki ietekmes aptaujās, kas tiek īstenotas, kad pagājuši 6 mēneši pēc mācībām - kvalitātes uzraudzība STARS platformā var kļūt par efektīvu rīku, kas paplašināms uz pieaugušo izglītību kopumā.
 - ▶ Komunikācijas kampaņu ietekme uz STARS platformas lietojumu ir skaidri izmērāma. Pirmo divu integrēto kampaņu periodos STARS sasniedzis vidēji 5 304 aktīvos lietotājus un 1 306 reģistrācijas nedēļā, kas ir būtiski vairāk nekā ārpus kampaņām (attiecīgi 2 856 un 744). Būtiska ietekme ir bijusi arī izglītības pakalpojumu sniedzēju marketingam. Minēto kampaņu laikā tīmekļa vietnes apmeklējumi un IMK reģistrācijas pieauga par 86% un 75%, un nākamajā kampaņā rādītāji ir augstāki nekā iepriekšējā, liecinot par STARS platformas un zīmola atpazīstamību
 - ▶ Zīmola STARS ieviešanu nevar uzskatīt par pabeigtu, jo saskaņā ar zīmola kapitālu teoriju, aptuveni pusotru gadu pēc ieviešanas zīmols nav vairs jaunums, bet tas vēl nav uzskatāms par pašsaprotamu. Zīmols STARS atrodas izaugsmes fāzē jeb pārejā no atpazīstamības uz jēgas izpratni, praktiski tas nozīmē, ka sabiedrības aktīvākā daļa zīmolu jau atpazīst un lieto, kā arī ir izveidojies sākotnējais priekšstats par tā nozīmi, tomēr nepieciešams zīmolu nostiprināt, radot dziļāku izpratni par zīmola pievienoto vērtību dažādām auditorijām.
 - ▶ Būtiskākie trūkumi ir vērojami tādās jomās, kā IMK pārvaldība starpinstitūciju sadarbības un ekosistēmas partneru iesaistes ziņā. Šī joma arī rada lielākos riskus turpmākajai IMK pieejas attīstībai un ilgtspējai.
 - ▶ Riskus rada ilgtermiņa finansēšanas pieeja – šobrīd ir skaidra finansējuma plūsma līdz 2029. gada beigām, ņemot vērā ES fondu PI atbalsta projektus un izglītības resora iekšējos projektus. Paralēli notiek pārrunas ar citām iestādēm arī ārpus izglītības resora (piemēram, VARAM, SIF).
 - ▶ Lai arī STARS platformas ieviešana kopumā ir veiksmīga, tomēr pilnībā nav izdevies īstenot mērķi, ka platforma kļūst par prasmju pārvaldības un karjeras atbalsta resursu – Ziņojuma pabeigšanas brīdī tā nodrošina IMK pamatpakalpojumu un darbojas, kā mācību piedāvājuma agregators un mācību procesa atbalsta rīks.
 - ▶ Kā būtisks trūkums, kas novērots projekta noslēgumā – stars.gov.lv nav pieejami vēsturiskie dati par pabeigtajiem PI projektiem, publiskajiem reitingiem un cita svarīga informācija.

Galvenās rekomendācijas (ieteikumi)

Pilns visu iepriekšējās nodaļās sniegto ieteikumu kopsavilkums (visi ieteikumi kā citāti vienuviet) ir iekļauti [15. pielikumā](#). Šeit ir īss pārskats par būtiskākajiem secinājumiem ieteikumiem IMK pieejas un STARS platformas nākotnes attīstībai, pakalpojuma

mērogošanai un ilgtspējas stiprināšanai. Ieteikumu kopsavilkums veidots tā, lai tie atspoguļotu katrā jomā īstenojamās prioritātes pilnvērtīgai IMK sistēmas darbināšanai (*production-ready*). Shematiski būtiskākie ieteikumi parādīti Ilustrācijā 20.

Ilustrācija 19. Būtiskāko ieteikumu IMK pieejas un STARS platformas ilgtspējas stiprināšanai kopsavilkums

Pārvaldības un institucionālās sadarbības būtiskākie secinājumi ieteikumi ietver šādus pilnveidojumus:

- ▶ pastāvīgi un skaidri definēt procesus un atbildības starp resoriem;
- ▶ turpināt konsultatīvo partneru sadarbību, uzlabojot formātu un pārstāvniecību;
- ▶ darba devēju iesaistes kāpināšanu (no konsultatīvas uz funkcionālu);
- ▶ pašvaldību iesaistes stiprināšana;
- ▶ ekosistēmas paplašināšana, veidojot sadarbības mehānismus plašākam iesaistīto pušu lokam

IMK pakalpojumu piedāvājuma un lietotāju pieredzes būtiskākie ieteikumi ietver šādus pilnveidojumus:

- ▶ izglītības programmu kataloga pilnveide;
- ▶ mācību piedāvājuma attīstība;
- ▶ atbalsta projektu mehānismu un valodas vienkāršošana;
- ▶ mācību ceļa transformācija praktiskā rīkā;
- ▶ digitālo karjeras atbalsta pakalpojumu pilnveide;
- ▶ automatizēti un personalizēti atbalsta pakalpojumi.

Finansēšanas modelis un tā administratīvā vienkāršība ietver šādus pilnveidojumus:

- ▶ trīspusējs finansēšanas modelis: valsts, darba devējs, persona;

- ▶ dinamisks piedāvājuma puses finansēšanas modelis, balstīts valsts prioritātēs un darba tirgus datos;
- ▶ ilgtspējīgs nacionālais finansēšanas mehānisms ārpus ES fondu atbalsta;
- ▶ atbalsta shēmu vienkāršošana un segmentācija;
- ▶ uz rezultātu vērstu prasmju atzīšanas izmaksu kompensēšana;
- ▶ administratīvā vienkāršība.

STARS platformas attīstības ieteikumi ietver šādus pilnveidojumus:

- ▶ tehniskā pilnveide (datu apmaiņa, sadarbība u.tml.);
- ▶ personalizēti un automatizēti atbalsta pakalpojumi (viedais slānis);
- ▶ piekļūstamības un lietojamības pilnveide;
- ▶ ekosistēmas dalībnieku iesaiste STARS pilnveidē;
- ▶ virzība uz vienotu PI kontaktpunktu (vienas pieturas aģentūru).

Kvalitātes nodrošināšanas ietvara ieteikumi ietver šādus pilnveidojumus:

- ▶ IPS reitings un tā vēsture, kvalitātes zīme labākajiem;
- ▶ procesu automatizācija;
- ▶ agrīnās brīdināšanas sistēmas izveide;
- ▶ aptauju datu iekļaušana agrīnās brīdināšanas sistēmā;
- ▶ mācību ietekmes mērījumi.

Komunikācijas un zīmola vadības ieteikumi ietver šādus pilnveidojumus:

- ▶ pāreja no kampaņām uz pastāvīgu klātbūtni;
- ▶ “mutvārdu” un profesionālo kanālu stiprināšana;
- ▶ pašvaldību un karjeras konsultantu kanālu stiprināšana;
- ▶ komunikācijas segmentācija (diferenciācija) auditorijām;
- ▶ turpināt ieguldījumus zīmola attīstībā;
- ▶ stiprināt zīmola lietojumu pieaugušo izglītībā kopumā;
- ▶ turpināt valodas vienkāršošanu;
- ▶ ieviest komunikācijas monitoringu (reprezentatīva aptauja).

Normatīvā regulējuma ieteikumi ietver šādus pilnveidojumus:

- ▶ divu līmeņu regulējums – MKN un instrukcija
- ▶ maksas pakalpojumu iekļaušana

Rezultātu un ietekmes mērīšanas ieteikumi ietver šādus pilnveidojumus:

- ▶ STARS platformā iebūvēta analītika;
- ▶ regulārs monitorings;
- ▶ kontradiktīvo metožu ieviešana;
- ▶ ietekmes uz karjeru un darba tirgu mērīšana;
- ▶ pieaugušo un IMK lietotāju uzvedības modeļu analīze.

Labās prakses un inovāciju ieteikumi ietver šādus aspektus:

- ▶ diferencēts atbalsts (pēc kvalifikācijas, izglītības līmeņa, situācijas darba tirgū);
- ▶ lielāks atbalsts prioritāro izglītības programmu apguvei;
- ▶ verificēta prasmju pase un/vai prasmju atzīšana;
- ▶ mikro kvalifikāciju pieeja;
- ▶ valsts fonds IMK finansēšanai.

10.1. Apsvērumi nākotnes IMK pieejai (aktualitātes)

CEDEFOP 2025. gada ziņojumā “*Spotlight on jobs and skills – Latvia*” un LaSER⁹⁴ pētījums iezīmē vairākus strukturālus izaicinājumus, kas tiešā veidā ietekmēs Latvijas IMK pieejas turpmāko attīstību. Latvija saskaras ar pieaugošu prasmju neatbilstību darba tirgū, īpaši digitālo un zaļo prasmju jomā, kamēr darbaspējas vecuma iedzīvotāju skaits turpina samazināties sabiedrības novecošanās un reģionu iztukšošanās dēļ.

Vismazāk mācībās iesaistās tieši tās grupas, kurām tas visvairāk nepieciešams - mazkvalificētās personas, MVU darbinieki un pašnodarbinātie - savukārt reģionu iedzīvotājiem trūkst gan kvalitatīvas izglītības piekļuves, gan pietiekama atbalsta klātienēs kvalifikācijas apguvei. Kopumā situācija veidojas par labu lielākai plaisai starp kvalificētāko un mazāk kvalificēto iedzīvotāju grupām.

Balstoties uz IAP vidusposma izvērtējumā secināto, IMK pieeja un STARS platforma ir augsta potenciāla inovācija, taču tās ilgtspēja pakļauta vairākiem sistēmiskiem riskiem. Visbūtiskākais ir finansiālā atkarība - PI līdz 2029. gadam ir gandrīz pilnībā atkarīga no ES fondu finansējuma, bet pāreja uz ilgtspējīgu nacionālo finansēšanas modeli vēl nav definēta. Paralēli tam sabiedrības novecošanās un darbaspējas vecuma iedzīvotāju skaita samazināšanās rada pieaugošu spiedienu uz esošā darbaspēka produktivitātes kāpināšanu, aktualizējot nepieciešamību pēc pieaugušo izglītības sistēmas, kas ir draudzīgāka 50+ grupām, kā arī potenciāli spēj iesaistīt no ārvalstīm piesaistītos augsti kvalificētos speciālistus, tostarp nodrošinot ārzemēs iegūto prasmju validēšanu un valsts valodas apguvi.

Vienlaikus pastāv risks reproducēt nevienlīdzību - instruments pašreizējā formā galvenokārt sasniedz jau aktīvos un augstāk kvalificētos iedzīvotājus, kamēr praksē starp IZM, EM un LM trūkst vienota redzējuma un skaidra atbildības sadalījuma, neraugoties uz formāli noteikto koordinācijas kārtību atbalsta projektos.

Lai IMK mērogošana dotu sistēmisku ietekmi, prioritāri jāstiprina proaktīvi instrumenti mazāk kvalificēto personu, MVU darbinieku un pašnodarbināto piesaistei, jākonsolidē pieaugušo izglītības pārvaldība starp ministrijām, kā arī jānodrošina platformas uzturēšanas finansējums pēc AF un ESF+ noslēguma - pretējā gadījumā IMK riskē palikt par inovāciju ar apdraudētu ilgtspēju.

Lai veiktu konkrētus aprēķinus finansēšanas scenāriju vajadzībām, nepieciešams izvērtēt, kuri no aprobētās IMK pieejas elementiem ir izmantojami definētajos scenārijos. Izmantojot 5. Ilustrācijā iekļauto IMK finansēšanas modeļa matricu, iespējams veikt scenāriju modelējumus. Tabulā 37. savienota IMK aprobācijas pieredzi ar iespējamajiem trim scenārijiem vienā skatā un krāsu kodu, kas ļauj izsekot IMK elementu virzību starp scenārijiem. Visu aplūkoto scenāriju pamatā ir piedāvājuma konceptuālais modelis, kas nosaka, ka IMK vajadzībām tiek veidota izglītības programmu atlase, t.i., faktiski tiek izveidots ierobežots mācību iespēju klāsts, mainās tikai tā izveidošanas principi.

Tabula 37. iespējamie finansēšanas scenāriji

	IMK aprobācija	1.scenārijs “minimums”	2.scenārijs “konsolidētājs”	3.scenārijs “ekosistēma”
Piedāvājuma konceptuālais modelis	Ierobežots izglītības programmu katalogs	Mērķēts⁹⁵ izglītības programmu katalogs	Prioritārs⁹⁶ izglītības programmu katalogs	Ierobežots izglītības programmu katalogs
Modeļa elementi				
Izmaksu tvērums	Prof. tālākizglītībai un pilnveidei 100% plus papildu atbalsts. Pārējām izglītības	Prof. tālākizglītībai 100%. Pārējām izglītības programmām 500 eiro	Atkarībā no ES fondu	Prof. tālākizglītībai 100%. Pārējām izglītības programmām 500 eiro

⁹⁴ <https://domnicalaser.lv/latvija-2040-demografiska-realitate-un-nakotnes-scenariji/>

⁹⁵ Specifiski pielāgots ievainojamāko grupu vajadzībā, iespējām uzlabot savu situāciju

⁹⁶ Atkarībā no ES fondu prioritātēm, piemēram, digitālās, zaļās vai kādas citas prasmes

	programmām 500 eiro pusgadā			
Izglītības programmu veidi	Visi izglītības programmu veidi	Visi izglītības programmu veidi	Visi izglītības programmu veidi	Visi izglītības programmu veidi
Mērķa grupas	Iedzīvotāji 18+	Ievainojamākās grupas, t.sk. nozares	ES fondu mērķa grupas	Iedzīvotāji 18+
Atbalsta lielums	500 eiro vai 100% noteiktām izmaksām	500 eiro vai 100% noteiktām izmaksām	500 eiro vai 100% noteiktām izmaksām	500 eiro vai 100% noteiktām izmaksām
Kombinēšana ar citu atbalstu	Netika kombinēts ar citiem atbalsta projektiem	Ieteicams (ja šīs grupas nav atbrīvotas no līdzmaksājuma citos projektos)	Ieteicams (ja šīs grupas nav atbrīvotas no līdzmaksājuma citos projektos)	Ieteicams
Uzkrāšana un termiņš	Seši mēneši plus viena uzkrāšanas iespēja, atlikums dzēšanas pilotprojekta beigās	1 gads plus viena uzkrāšanas iespēja Piešķir reizi gadā vai divos	Atkarībā no ES fondu termiņiem	1 gads plus viena uzkrāšanas iespēja Piešķir reizi gadā vai divos
Atbalsta diferenciacija	Universāls atbalsts visiem	Diferencēts pēc ievainojamības pakāpes	Var būt diferencēts pēc prioritātēm	Vairāk atbalsta pašnodarbinātos, mikrouzņēmumus, platformu darbiniekus
Atbalstītie pakalpojumi	Mācību izmaksas un sertifikātu/kvalifikācijas ieguve	Mācību izmaksas un sertifikātu/kvalifikācijas ieguve	Mācību izmaksas un sertifikātu/kvalifikācijas ieguve, karjeras atbalsta, mentoringa pakalpojumi	Mācību izmaksas un sertifikātu/kvalifikācijas ieguve, karjeras atbalsta, mentoringa pakalpojumi
Finansējuma avots	AF	Valsts budžeta bāzes programma (VBP)	ESF+ un citi fondi	Valsts + fondi + Darba devēji + Privātie līdzekļi
Apzīmējumi: tabulas šūnu tonējums aprobācijas vai scenāriju krāsā, piemēram, aprobācijā pārbaudītie elementi turpmākajos scenārijos saglabā aprobācijas krāsu				

10.2. Ilgtspējīgas finansēšanas scenāriji pēc 2026./2029. gada

Eiropas Savienības IMK attīstības ceļvedī iekļauts plašs saraksts ar IMK finansējuma avotiem (DG EMPL, 2026). Apkopojumā iekļauti šādi avoti:

- ▶ tiešais finansējums no valsts budžeta un/vai subsīdija⁹⁷,
- ▶ mācību nodeva (*training levī*) (darba devēju maksāta nodeva, no kuras finansē profesionālo izglītību, pieaugušo izglītību un/vai IMK),
- ▶ privātais līdzfinansējums no personām un darba devējiem,
- ▶ nodokļu atvieglojumi (ienākuma nodokļa atskaitījumi līdz noteiktam limitam) mācību izmaksām,
- ▶ valsts ieguldījumu fonds (zināms tikai ārpus ES, Singapūrā, taču IMK attīstības ceļvedī tiek ieteikts kā ilgtspējīgs un ES valstīm apsverams risinājums).

Orģinālajā sarakstā gan nav minēts daudzās valstīs izplatītākais avots – ES fondi. Ceļvedī tiek uzsvērtas valsts ieguldījumu fonda ilgtspēja un argumentēts, ka IMK sistēmai nepieciešamais finansējums jānošķir no valsts izdevumiem un jāskata, kā valsts

⁹⁷ IMK attīstības ceļveža terminoloģijā tiek saprasts, ka tiešs finansējums no valsts budžeta sedz mācību izmaksas 100% apmērā, bet valsts subsīdiju gadījumā – tikai daļu no izmaksām, piemēram, procentos vai fiksēta summa.

ieguldījums (DG EMPL, 2026). Ieguldījuma arguments rada atšķirīgu dinamiku ilgtermiņa finansēšanas argumentācijā un katrs valsts var rast savu argumentāciju, kā IMK finansējumu interpretēt kā ieguldījumu. Balstoties uz šī Ziņojuma izstrādes gaitā analizēto informāciju, Latvijas situācijā varētu tikt izvirzīti šādi argumenti:

- ▶ demogrāfiskais arguments (darbaspēka produktivitātes celšana kā izdzīvošanas jautājums). Latvija zaudē darbaspēka vecuma iedzīvotājus gan emigrācijas, gan novecošanās dēļ. Šajā kontekstā IMK var kļūt par ieguldījumu darbaspēka produktivitātes kāpināšanā, kas ir reālistisks veids, kā kompensēt darbaspēka skaita samazināšanos: katrs IMK eiro ir ieguldījums IKP uz vienu strādājošo, kā arī ir iespējams veikt aplēses prasmju trūkuma izmaksām Latvijas ekonomikā;
- ▶ nodokļu ieņēmumu arguments (augstākas prasmes rada augstāku algu un augstākus nodokļu ieņēmumus). Ja IMK palīdz personai pāriet no zemāk atalgota uz augstāk atalgotu darbu, valsts atgūst daļu no ieguldījuma nodokļu veidā. Argumentācijai nepieciešami konkrēti mācību tiešās ietekmes aprēķini no administratīvajiem datiem;
- ▶ sociālo izdevumu samazināšanas arguments (personas ar zemākām prasmēm ir statistiski biežāki sociālo pakalpojumu lietotāji). IMK ieguldījums prasmju celšanā (plaisas mazināšanā) samazina ilgtermiņa sociālās aizsardzības izmaksas, piemēram, bezdarbnieku pabalstus, sociālo palīdzību, veselības aprūpes izmaksas;
- ▶ sociālais tainīgums izglītības jomā (Latvijā pastāv strukturāla nevienlīdzība pieaugušo izglītībā, jo mācās tie, kam jau ir resursi, laiks un motivācija). Augstāk izglītotie, augstāk atalgotie un pilsētnieki izmanto mācību iespējas neproporcionāli vairāk, taču IMK varētu būt instruments cilvēku ar zemu kvalifikāciju iesaistei.
- ▶ IMK gadījumā iespējams apvienot ekonomiskos un sociālos argumentus, jo IMK var kļūt par ieguldījumu, kas vienlaikus stiprina ekonomiku un mazina nevienlīdzību.

Kopējā nepieciešamā finansējuma aprēķiniem ieteicams izmantot [16. pielikumā](#) iekļauto tabulu.

10.3. Mērogošanas scenāriju priekšlikums

Ieteicamās mērogošanas stratēģijas⁹⁸ (praksē iespējama jaukta pieeja):

- ▶ horizontālā mērogošana (*scaling out*) nozīmē fokusa maiņu no aktīvajām uz pasīvajām (grūti sasniedzamām) mērķa grupām. Piemēram, integrēt IMK kā atbalstu pašnodarbinātajiem (un platformu “darbiniekiem”), kam pašlaik nav darba devēja atbalsta mācībām;
- ▶ vertikālās mērogošanas (*scaling up*) fokusā ir institucionalizācija. Piemēram, iestrādāt IMK tiesības Darba likumā un nodokļu mehānismos;
- ▶ funkcionālā mērogošanas fokusā ir pakalpojumu grozs. Piemēram, pievienot STARS platformā jaunus digitālos karjeras atbalsta un prasmju diagnostikas rīkus, integrēt piekļuvi starptautisko mācību platformu saturam to subtitrējot latviešu valodā, pievienot specifiskus pakalpojumus grūti sasniedzamu mērķa grupu iesaistei u.tml.

Mērogošanas scenāriju izstrādes vajadzībām ir izveidota mērogošanas ceļa karte, kas attēlo trīs iepriekš minētās mērogošanas stratēģijas, sasaistot tās ar finansēšanas scenārijiem. Jārēķinās, ka praksē katram mērogošanas veidam ir sava prioritāte. Piemēram, funkcionālā mērogošana ir pirmā prioritāte, jo tā ir priekšnosacījums pārējām divām, - bez kvalitatīva un vajadzībām atbilstoša pakalpojumu groza paplašināt auditoriju ir riskanti un nelietderīgi. Vertikālā mērogošana ir kritiskākais posms, jo tieši tur atrodas augstākā politiskā riska elementi un kavēšanās šajā posmā var bloķēt pāreju uz pilnvērtīgu IMK. Horizontālā mērogošana vienmēr ir aktīva, taču tās intensitāte pieaug pakāpeniski līdz ar to, kā sistēma kļūst tehniski un institucionāli gatava pieņemt jaunas grupas.

Trīs piedāvātie scenāriji (skat. Tabulā 38.) iezīmē atšķirīgus attīstības ceļus IMK pieejai pēc AF projekta noslēguma, katrs ar savu auditoriju, institucionālo loģiku, pakalpojumu grozu un riska profilu.

1. scenārijs "Minimums" ir konservatīvākais un, iespējams, ātrāk realizējams ceļš. Tas paredz IMK saglabāšanu kā mērķētu instrumentu ievainojamākajām iedzīvotāju grupām. Normatīvā bāze balstās uz specifiskiem MKN un instrukciju, neprasot

⁹⁸ Mērogošanas scenāriji: Horizontālā mērogošana (Scaling out): piedāvāt pakalpojumu jaunām auditorijām. Vertikālā mērogošana (Scaling up): ietekmēt politiku un likumdošanu, lai pilotprojekta principi kļūtu par valsts līmeņa standartu. Funkcionālā mērogošana: paplašināt pakalpojuma grozu, pievienojot jaunus elementus jau esošajam modelim.

būtiskas sistēmiskas izmaiņas. Pakalpojumu grozs ir mērķēts - fokusēts izglītības programmu katalogs, digitālie karjeras atbalsta pakalpojumi un mentora atbalsts. Finansējums nāktu no valsts budžeta bāzes programmas, piešķirot to reizi gadā vai divos gados. Scenārija realizācija iespējama provizoriski no 2030. gada (vai ātrāk, ja tiek iegūts valsts budžeta finansējums), un tam ir zemāks ieviešanas risks, jo STARS platforma jau ir aprobēta.

Tabula 38. IMK pieejas mērogošanas scenāriju priekšlikums

Scenārijs / Stratēģija	1. "Minimums" (Nišas modelis)	2. "Konsolidētājs" (ES fondu kanāls)	3. "Ekosistēma" (centrālais PI instruments)
<i>Horizontālā mērogošana (Auditorija)</i>	Tikai ievainojamākās grupas ⁹⁹ , t.sk. nozares	ES fondu mērķa grupas	Iedzīvotāji 18+, diferencēts atbalsts dažādām iedzīvotāju grupām (pašnodarbinātie, platformu darbinieki, riska nozarēs nodarbinātie)
<i>Vertikālā mērogošana (Politika/Likumi)</i>	Ierobežotas izmaiņas normatīvajos aktos, kas balstīts uz specifiskiem MKN un instrukciju Nepieciešama vienošanās par atbildībām un sadarbības mehānismiem starp IZM, EM un LM	IMK sistēmu regulējošie MKN un instrukcija PI atbalsta projektiem LM, EM resori izmanto STARS platformu un zīmolu atbalsta projektu administrēšanai (nepieciešamas starpresoru vienošanās)	IMK sistēmu regulējošie MKN un instrukcija, IMK tiek noteikts par PI sistēmas centrālo instrumentu Visi resori izmanto STARS platformu un zīmolu atbalsta projektu administrēšanai (nepieciešamas starpresoru vienošanās)
<i>Funkcionālā mērogošana (Pakalpojumi)</i>	Mērķēts izglītības programmu katalogs Digitālie karjeras atbalsta pakalpojumu pilnveide un to vērtības audzēšana Mentora atbalsts	Prioritārs izglītības programmu katalogs (aktuālas nozares, prasmes) Plašs digitālo pakalpojumu grozs - no prasmju novērtēšanas, karjeras atbalsta līdz mācību ceļam Mentora atbalsts (pēc nepieciešamības) ESCO ietvara integrācija, <i>job-matching</i> funkcionalitāte, mikroapliecinājumi	Prioritārs izglītības programmu katalogs (aktuālas nozares, prasmes) Plašs digitālo pakalpojumu grozs - no prasmju novērtēšanas, karjeras atbalsta līdz mācību ceļam Citi pakalpojumi pēc vajadzības ESCO ietvara integrācija, <i>job-matching</i> funkcionalitāte, mikroapliecinājumi, reglamentēto profesiju pilnveide
<i>Nozaru fokuss</i>	Var tikt noteiktas (riskantās) nozares	Atkarīgs no aktuālajām ES un/vai valsts prioritātēm (piemēram, digitālā vai zaļā pāreja)	Dinamisks: nozares pašas var definēt vajadzības paralēli valsts prioritātēm
<i>Tehniskā sasaiste ar citām VIS</i>	Minimāla (lielākoties identifikācija un atbilstības pārbaude, tiešās ietekmes analīze)	Integrācijas ar VIS un ES ekosistēmām, STARS platformas sadarbības pilnveide	Maksimāla sasaiste ar VIS un ES ekosistēmām, STARS platformas pilnveide atbilstoši dažādo resoru vajadzībām

⁹⁹ Piemēram, Tikai kritiskās grupas (piem., bezdarba riskam pakļautie iedzīvotāji 55+ vai 60+, pašnodarbinātie, nozares ar zemu pievienoto vērtību un/vai augstu risku). Tikai noteiktas nozares, piemēram, ar lielākajiem automatizācijas riskiem.

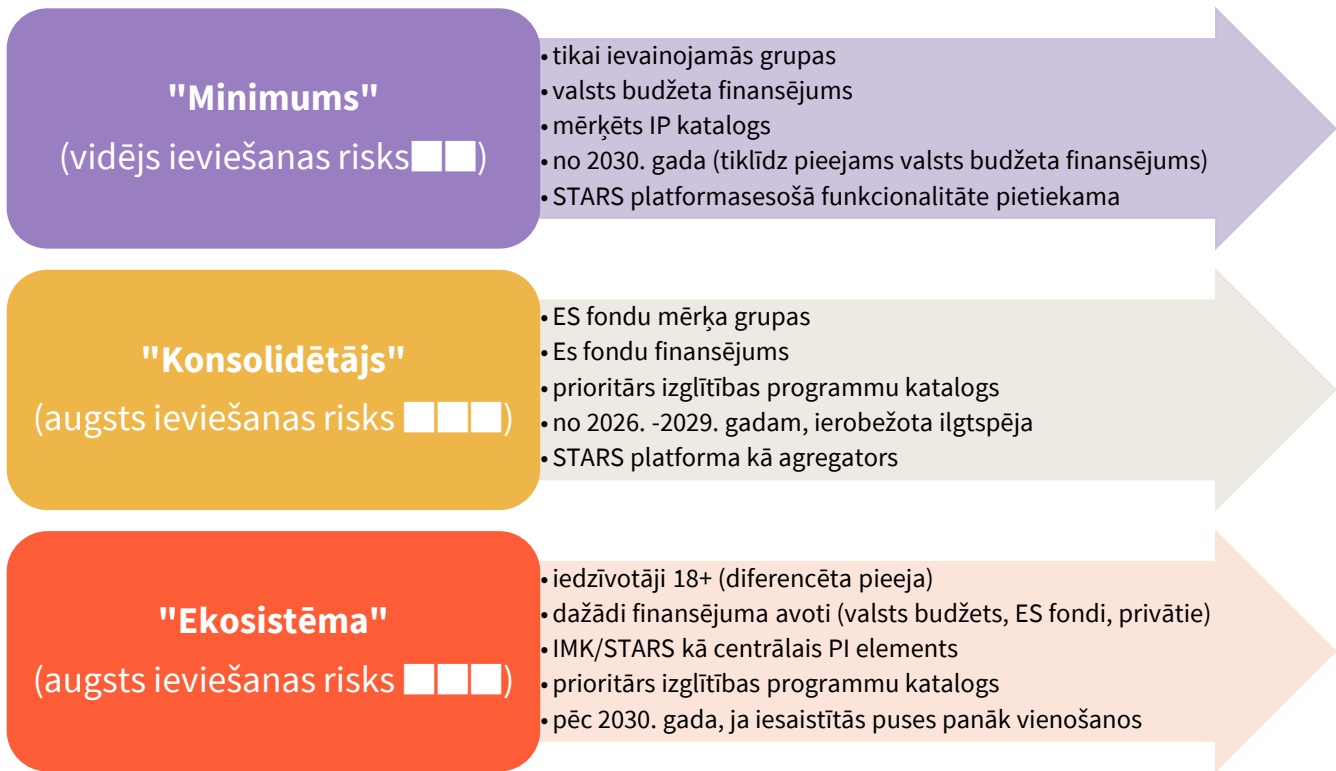
Scenārijs / Stratēģija	1. "Minimums" (Nišas modelis)	2. "Konsolidētājs" (ES fondu kanāls)	3. "Ekosistēma" (centrālais PI instruments)
<i>Finansējuma avots</i>	Valsts budžeta bāzes programma (VBP), finansējums tiek piešķirts reizi gadā vai divos gados	ESF+ un citi fondi	Dažādi avoti: valsts budžeta bāzes programma, ES fondi, privātie līdzekļi. Iespējams tiek veidots speciāls valsts ieguldījumu fonds
<i>Svarīgi apsvērumi realizācijai</i>	Proaktīva komunikācija ar auditorijām, nepieciešami partneri auditorijas iesaistei	Nepieciešama vienošanās starp resoriem par vienotiem mērķiem un STARS lomas paplašināšana	Nepieciešama politiska vienošanās, piedaloties lielākam iesaistīto pušu skaitam. Nepieciešamā finansējuma apjoms ievērojami augstāks kā citos scenārijos
<i>Politiskais risks</i>	Vidējs: pastāv sadarbības iestādes	Augsts: atšķiras resoru mērķi un var būt grūtības vienoties	Augsts: iesaistīto pušu skaits palielinās un palielinās grūtības vienoties
<i>Finansiālais risks</i>	Vidējs: jāpieprasa budžeta pozīcija, iespējams, pieejamais finansējums būs pārāk ierobežots	Augsts: pēc esošo ES fondu apguves var nebūt pieejamas jaunas iespējas	Vidējs: dažādi finansējuma avoti, var neizdoties darba devēju iesaiste
<i>Ieiešanas risks</i>	Zems: STARS platforma ir aprobēta	Vidējs: jāturpina integrēt STARS atbalsta projekti ar dažādu loģiku	Augsts: nepieciešami apjomīgāki STARS platformas pilnveidojumi
<i>Laika ietvars</i>	Budžeta finansējuma iegūšanai nepieciešams laiks, iespējams 3-5 gadi līdz scenāriju var sākt darbināt Provizoriski no 2030. gada	Līdz 2029. gada beigām saplānots, turpmākās norises nav skaidras	Provizoriski iespējams pēc 2030. gada

2. scenārijs "Konsolidētājs" (ES fondu kanāls) paredz IMK attīstību kā ES fondu atbalsta projektu vienotu platformu, saglabājot STARS kā centrālo administrēšanas infrastruktūru arī LM un EM resoru atbalsta projektiem. Auditorija ir ES fondu mērķa grupas, nozaru fokuss atkarīgs no aktuālajām ES un valsts prioritātēm. Pakalpojumu grozs ir plašāks nekā 1. scenārijā – ietver prasmju novērtēšanu, karjeras atbalstu, ESCO ietvara integrāciju, *job-matching* funkcionalitāti un mikroapliecinājumus. Tehniskā sasaiste ar valsts informācijas sistēmām un ES ekosistēmām būtiski jāpilnveido. Galvenais risks ir augsts politiskais risks - resoru mērķi atšķiras un vienošanās var būt sarežģīta, kā arī augsts finansiālais risks pēc 2029. gada, ja jaunas ES fondu iespējas nebūs pieejamas. Līdz 2029. gadam STARS platformā jau iekļauta IZM resora atbalsta projektu īstenošana.

3. scenārijs "Ekosistēma" (centrālais PI instruments) ir visambiciozākais. Tas paredz IMK nostiprināšanu kā PI sistēmas centrālo instrumentu, aptverot visus iedzīvotājus no 18 gadiem ar diferencētu atbalstu atsevišķām grupām. Visi resori izmanto STARS platformu un zīmolu, nozares pašas var dinamiski definēt savas mācību vajadzības paralēli valsts prioritātēm. Pakalpojumu grozs ir visplašākais - papildus 2. scenārija elementiem ietver reglamentēto profesiju pilnveidi un citus pakalpojumus pēc vajadzības. Finansējums ir no vairākiem avotiem - valsts budžets, ES fondi, privātie līdzekļi un iespējams speciāls valsts ieguldījumu fonds. Scenārijs realizējams provizoriski pēc 2030. gada, taču tam ir augsts politiskais un ieviešanas risks, jo nepieciešama plaša politiskā vienošanās ar lielu iesaistīto pušu skaitu un apjomīgi STARS platformas pilnveidojumi.

Salīdzinot scenārijus, izceļas vairākas atšķirīgas dimensijas. Pēc auditorijas tvēruma tie veido pakāpenisku paplašināšanos - no ievainojamākajām grupām līdz universālam pieejamības principam. Pēc institucionālās sarežģītības tie atbilst ceļa kartes loģikai - 1. scenārijs ir iespējams ar esošajām iestādēm, 2. scenārijs prasa pamatīgāku starpresoru koordināciju, 3. scenārijs prasa sistēmisku politisko pārveidi. Pēc finansiālās ilgtspējas izteiktākais risks ir 2. scenārijam, kurš pilnībā balstās uz ES

fondiem bez skaidra nākamā soļa pēc 2029. gada. Savukārt 3. scenārija dažādotais finansējuma modelis potenciāli ir ilgtspējīgāks, taču arī grūtāk sasniedzamais. Kopumā scenāriji nav veidoti kā stingras alternatīvas, bet gan pakāpeniski attīstības posmi - ar 1. scenāriju kā iespējamu sākumpunktu, 2. scenāriju kā pārejas posmu un 3. scenāriju kā ilgtermiņa mērķi.

Ilustrācija 20. Scenāriju ceļa karte

10.4. IMK pilotprojekts kā mērogojams pieejas turpināšanas modelis

22. Ilustrācijā sniegta gatavības novērtējuma shēma, kas parāda IMK pieeja virzību no esošā aprobētā prototipa uz pilnvērtīgu un ilgtspējīgu risinājumu. Tajā apkopotas astoņas galvenās dimensijas - pārvaldība, IMK pakalpojumi, finansēšanas modelis, STARS platforma, kvalitātes nodrošināšanas ietvars, STARS komunikācija un zīmols, normatīvais regulējums, kā arī rezultāti un ietekme. Katrai dimensijai norādīts pašreizējais gatavības līmenis, izmantojot krāsainus simbolus, kā arī sniegti nākamie soļi (priekšnosacījumi), kas nepieciešami pārejai augstākā gatavības pakāpē. Gatavākās dimensijas ir IMK pamatpakalpojums un STARS platforma, salīdzinoši nelielas izmaiņas ir nepieciešamas finansēšanas modelim saistībā ar tā administratīvo vienkāršošanu, kvalitātes nodrošināšanas ietvaram saistībā ar agrinās brīdinājumu sistēmas ieviešanu, IPS publisko reitingu un publiskā reitinga vēstures pieejamību STARS, kā arī rezultātu un ietekmes novērtēšanai nepieciešami salīdzinoši nelieli papildinājumi.

Būtiskāki pilnveidojumi ir nepieciešami IMK pārvaldības jomā, jo esošā starpresoru sadarbība un ekosistēmas dalībnieku iesaiste nav bijusi pietiekama, komunikācija un zīmols atrodas zīmola nozīmes veidošanas jeb zīmola apzināšanās (atpazīstamības) izveides fāzē un tajā ir nepieciešami nozīmīgi ieguldījumi, savukārt normatīvā regulējuma jomā ir sperts tikai pirmais solis – IMK sistēma ir nostiprināta izglītības likumā, bet trūkst operacionālā regulējuma.

Viskritiskākā situācija ir vērojama starpinstitutionālās sadarbības jomā, IMK digitālo atbalsta rīku piedāvājuma jomā, kā arī IMK un STARS platformas finansējuma avotu jomā – pagaidām finansējuma avoti rasti ES fondu ietvaros.

Pārvaldība ■■ un starpinstitucionālā sadarbība ■
Priekšnosacījumi augstākai gatavības pakāpei: starpersoru sadarbība un partneru ekosistēmas stiprināšana
IMK pamatpakalpojums ■■■■ Digitālais karjeras atbalsts ■
Priekšnosacījumi: digitālo karjeras atbalsta rīku un prasmju novērtēšanas rīku attīstība
Finansēšanas modelis ■■■ Finansējuma avoti ārpus ES fondiem ■
Priekšnosacījumi: ilgtspējīga nacionālā finansējuma piesaiste un finansējuma avota diversifikācija
STARS platforma ■■■ / 2026. gada nogalē ■■■■
Priekšnosacījumi: līdz 2026. gada beigām ieplānoto uzdevumu izstrāde
Kvalitātes nodrošināšanas ietvars ■■■■
Priekšnosacījumi: agrīnās brīdināšanas sistēma un IPS publiskais reitings, vēsturisko datu pieejamība
Komunikācija un zīmols ■■
Priekšnosacījumi: pastāvīga un diferencēta komunikācija, zīmola attīstības turpināšana
Normatīvais regulējums ■■
Priekšnosacījumi: normatīvā regulējuma izstrāde un saskaņošana ar iesaistītajām pusēm
Rezultāti un ietekme ■■■
Priekšnosacījumi: STARS iebūvēta analītika, kontraduālo metožu ieviešana, ietekmes pierādījumu gūšana

Ilustrācija 21. IMK pilotprojekta rezultāta gatavība pilnvērtīgai darbināšanai (production-ready)
Apzīmējumi: ■ – nav gatavs, ■■ – daļēji gatavs, ■■■ – gandrīz gatavs, ■■■■ – gatavs

10.5. Galvenie priekšnosacījumi veiksmīgai IMK ieviešanai

Būtiskākie IMK ieviešanas un efektīvas STARS platformas izmantošanas priekšnoteikumi (šobrīd trūkst):

- ▶ starpersoru sadarbība un partneru ekosistēmas stiprināšana, veidojot efektīvu pārvaldību un starpinstitucionālo sadarbību (detalizēti ieteikumi sniegti 2.1.-2.3. nodaļā);
- ▶ ilgtspējīga nacionālā līmeņa finansējuma piesaiste un finansējuma avotu diversifikācija (valsts budžets, ES fondi, privātais finansējums) (detalizēti ieteikumi sniegti 10.2. nodaļā);
- ▶ digitālo karjeras atbalsta rīku un prasmju novērtēšanas rīku attīstība pilnvērtīgākai STARS platformas lomai (detalizēti ieteikumi sniegti 4.8. nodaļā);
- ▶ normatīvā regulējuma izstrāde un saskaņošana ar iesaistītajām pusēm (detalizēti ieteikumi sniegti 8. nodaļā);
- ▶ pastāvīga komunikācijas klātbūtne un mērķtiecīga zīmola STARS attīstība atbilstoši sasniegtajai fāzei, t.sk. ieguldījumi zīmola attīstībā un vadībā (detalizēti ieteikumi 7. nodaļā);
- ▶ mācību ietekmes kontraduālās izvērtēšanas pieejas ieviešana konkrētu pierādījumu gūšanai un STARS platformā iebūvēta analītika (detalizēti ieteikumi sniegti 9. nodaļā).

10.6. Atziņas, secinājumi, kas noderīgi citām ES dalībvalstīm IMK ieviešanā

- ▶ Pēc iespējas agrīni apzināt partneru ekosistēmu un iesaistītās puses, veltīt pietiekamu laiku dažādu iesaistīto pušu redzējuma izziņošanai un diskusijām, veidot formālus un neformālus sadarbības mehānismus. Veltīt (ieplānot) pietiekamu laiku šīm norisēm. IMK pieejas attīstību var būtiski apgrūtināt skaidras un precīzas politiskās vienošanās trūkums pieaugušo izglītības īstenošanas jomā – vairākas iesaistītās institūcijas ar atšķirīgiem redzējumiem par sadarbību.
- ▶ Ir vērts ieguldīt servisa dizaina pieejā, taču jāparedz pietiekams laiks, lai kvalitatīvi īstenotu visus servisa dizaina posmus.
- ▶ Plānojot IMK platformu, jau no sākuma plānot tās mobilo pieredzi, veidojot responsīvu dizainu, mobilos skatus, iespējams, jau uzreiz arī mobilo lietotni.
- ▶ Veidot IMK pieeju atvērtu un elastīgu, jo iedzīvotāju mācīšanās paradumi (modeļi) var strauji mainīties, piemēram, līdz ar MI popularitātes pieaugumu, ir augusi arī tā loma kā karjeras padomdevējam un konsultantam, iesakot piemērotākās mācības.

10.7. NODAĻAS KOPSAVILKUMS

CEDEFOP 2025. gada ziņojums par Latviju un LaSER pētījums norāda uz būtiskiem strukturāliem izaicinājumiem, kas ietekmēs IMK pieejas attīstību nākotnē. Šie izaicinājumi ir pieaugoša prasmju neatbilstība darba tirgus vajadzībām, darbspējas vecuma iedzīvotāju skaita samazināšanās Latvijā un nevienlīdzīga piekļuve mācībām dažādām iedzīvotāju grupām. Īpaši satraucoši ir tas, ka izglītībā vismazāk iesaistās tās grupas, kurām atbalsts nepieciešams visvairāk, piemēram, iedzīvotāji ar zemu kvalifikāciju, MVU darbinieki, pašnodarbinātie un lauku iedzīvotāji.

IMK pieeja un STARS platforma ir perspektīvs risinājums, taču tās mērogošanu un ilgtspēju apdraud vairāki sistēmiski riski. Galvenie no tiem ir finansēšanas scenārija ilgtspēja pēc ES fondu perioda beigām, kā arī nepietiekami skaidrs pārvaldības un atbildības sadalījums starp institūcijām un iesaistītajiem ekosistēmas partneriem. Lai IMK kļūtu par sistēmiski iedarbīgu instrumentu, prioritāri jāstiprina proaktīva mērķgrupu piesaiste, jānostiprina starpresoru sadarbība un jānodrošina ilgtermiņa finansējums platformas uzturēšanai un attīstībai. Ziņojumā ir IMK mērogošanas ceļa karte pēc AF projekta noslēguma, kas balstās uz trīs mērogošanas stratēģiju iekļaušanu:

- ▶ funkcionālo (pakalpojumu kvalitātes un groza paplašināšana);
- ▶ vertikālo (politiskā un normatīvā bāze);
- ▶ horizontālo (pakāpeniska auditorijas paplašināšana).

Attīstībai tiek piedāvāti trīs ilgtspējīgas finansēšanas scenāriji, kas nav savstarpēji izslēdzoši, bet var kalpot kā pakāpeniski IMK pieejas attīstības posmi:

- ▶ 1. scenārijs "Minimums" (sākumpunkts / no 2030. gada vai ātrāk). Tas ir konservatīvs, zemāka riska modelis ar valsts budžeta finansējumu, kas vērsts tikai uz ievainojamākajām iedzīvotāju grupām. Tas saglabā STARS platformas esošās iestrādes un neprasa būtiskas sistēmiskas izmaiņas likumdošanā;
- ▶ 2. scenārijs "Konsolidētājs" (pārejas posms / līdz 2029. gadam). Tas paredz STARS platformu kā vienotu ES fondu pieaugušo izglītības atbalsta projektu administrēšanas rīku pēc iespējas plašākam resoru lokam. Scenārijs piedāvā plašāku pakalpojumu grozu (prasmju novērtēšana, *job-matching*, mikroapliecinājumi), taču ir saistīts ar augstu politisko risku starpresoru interešu dēļ un augstu finansiālo risku pēc 2029. gada (atkarība no ES fondiem);
- ▶ 3. scenārijs "Ekosistēma" (ilgtermiņa mērķis / pēc 2030. gada). Šis ir ambiciozākais scenārijs, kas nostiprina IMK kā universālu PI instrumentu visiem iedzīvotājiem no 18 gadu vecuma. Tam ir visplašākais pakalpojumu klāsts un dažādots, ilgtspējīgs finansējuma modelis (valsts budžets, ES fondi, privātie līdzekļi), taču tā ieviešanai nepieciešama sarežģīta politiskā vienošanās un apjomīgi STARS platformas tehniskie pilnveidojumi.

Kā optimāls attīstības ceļš ir secīga pāreja caur visiem trim scenārijiem vai pat to vienlaicīga darbināšana, piemēram, paralēli 2. scenārijam “Konsolidētājs” tiek ieviests 1. scenārijs “Minimums”, paralēli gatavojot bāzi ilgtspējīgākajam 3. scenārijam “Ekosistēma”.

Ziņojumā sniegtais gatavības novērtējums astoņās jomās parāda IMK virzību no prototipa uz ilgtspējīgu risinājumu. Kamēr STARS platforma un IMK pamatpakalpojumi ir jau praktiski gatavi, finansēšanas modelim, kvalitātes nodrošināšanas ietvaram un rezultātu un ietekmes mērīšanas dimensijās nepieciešami salīdzinoši nelieli pilnveidojumi. Būtiskāki pilnveidojumi ir nepieciešami IMK pārvaldībā, komunikācijā un zīmola STARS atpazīstamībā, kā arī normatīvajā regulējumā (MKN un instrukcija). Viskritiskākā situācija ir starpinstitucionālajā sadarbībā, digitālā atbalsta rīku trūkumā un IMK finansējuma scenārijā, kas pašlaik pilnībā ir atkarīgs no ES fondiem.

Atziņas, kas būtu noderīgas citām valstīm, kas ievieš IMK pieeju un izstrādā platformu ietver:

- ▶ savlaicīgu partneru ekosistēmas dalībnieku iesaisti, veidojot formālus un neformālus sadarbības mehānismus un paredzot pietiekamu laiku diskusijām. Vienošanās trūkums un atšķirīgi redzējumi var būtiski apgrūtināt IMK pieejas attīstību;
- ▶ ir vērts ieguldīt servisa dizaina pieejā, taču procesam jāieplāno pietiekams laiks, lai kvalitatīvi un pilnvērtīgi īstenotu visus tā posmus;
- ▶ plānojot IMK platformu, jau no paša sākuma jānodrošina tās mobilā pieredze, prioritāri veidojot responsīvu dizainu, pielāgotus mobilos skatus vai mobilo lietotni;
- ▶ IMK pieeja jāveido atvērta un elastīga, kas ņem vērā iedzīvotāju mācīšanās un karjeras vadības paradumu maiņu un specifiku dažādās auditorijās, piemēram, integrējot MI risinājumus personalizētu pakalpojumu nodrošināšanā.

11. Pielikumi: izmantotie avoti, atsauces un dokumenti

Izmantotie avoti

Starptautisko organizāciju ziņojumi un pētījumi

CEDEFOP (2022). Cities in transition: how vocational education and training can help cities become smarter and greener. Luxembourg: Publications Office. Policy brief. <http://data.europa.eu/doi/10.2801/009067>

European Commission, Directorate-General for Employment, Social Affairs and Inclusion. (2026). Individual learning accounts: A guide to implementation: Insights and good practices from the EU ILA Mutual Learning Programme (2023-2025). Publications Office of the European Union. <https://data.europa.eu/doi/10.2767/4996616>

Gołębiowska, A., Jahnke, S., Pinzi, V., Aristidou, X., Mršić, L., Pavić, E., Giannakopoulou, A., Poličník, J., & Šilhár, K. (2026). RALEXILA - The Essential Guide to ALE National Registries. European Association for the Education of Adults.

OECD (2022), Impact Evaluation of Vocational Training and Employment Subsidies for the Unemployed in Lithuania, Connecting People with Jobs, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/c22d68b3-en>.

OECD. (2025a). Advancing adult skills through individual learning accounts: A step-by-step guide for policymakers. OECD Publishing.

Pinzi, V. (2026, April 29). Demo on RALEXILA project results: Building the foundations for ALE registries and ILAs [Demonstration]. ILA Mutual Learning Programme 2026 Workshop, Brussels, Belgium.

Sung, J. (2026, April 29). Employer Engagement in Relation to ILA [Presentation]. ILA Mutual Learning Programme 2026 Workshop, Brussels, Belgium.

Nacionālie normatīvie akti, ziņojumi un pētījumi

Baltic Audit (2026). Gala ziņojums “Zvērināta revidenta finanšu audita un projekta rezultātu atbilstības audita pakalpojuma nodrošināšana, IMK projekta rezultātu atbilstības izvērtējums”. Valsts izglītības attīstības aģentūra.

Corporate Consulting (2025). Platformas un tīmekļa vietnes stars.gov.lv piekļūstamības un lietojamības novērtējums un Platformas dizaina uzlabojumu izstrādes vadlīnijas (dizaina ieviešanas rekomendācijas). Valsts izglītības attīstības aģentūra.

Corporate Systems (2025). Prasmju pārvaldības platforma: Sistēmas arhitektūras apraksts. Valsts izglītības attīstības aģentūra.

Datacom (2025). IT drošības novērtējums KOPSAVILKUMS. Valsts izglītības attīstības aģentūra.

Ernst & Young Baltic (2026). Individuālo mācību kontu pieejas aprobācijas Ex post (noslēguma/pēc investīcijas) izvērtējums Atvēršanas fonda projekta "Individuālo mācību kontu pieejas attīstība" ietvaros - Gala ziņojums. Valsts izglītības attīstības aģentūra.

Izglītības likums. (1998, 21.03.2026. redakcija). Latvijas Vēstnesis, 343/344. <https://likumi.lv/ta/id/50759>

Repute (2025 - 2026). Atvēršanas fonda projekta "Individuālo mācību kontu pieejas attīstība" integrēto komunikācijas kampaņu "Atjaunini prasmes un zināšanas!" kampaņas izvērtējumu un atskaites (1., 2., 3. kampaņas). Valsts izglītības attīstības aģentūra.

SKDS (2023). Iedzīvotāju attieksme pret mūžizglītību. Valsts izglītības attīstības aģentūra.

SKDS (2026). Iedzīvotāju attieksme pret mūžizglītību un platformu STARS. Valsts izglītības attīstības aģentūra.

VIAA (2024 - 2026). Atvēršanas fonda projekta Nr. 2.3.1.4.i.0/1/23/l/CFLA/001 "Individuālo mācību kontu pieejas attīstība» dalībnieku reģistrēšanās anketu un pieteikumu mācībām dati". VIAA Pieaugušo izglītības departaments.

VIAA (2024). Metu konkursa "Vienota pieaugušo izglītības zīmola un zīmola komunikācijas sistēmas izveide" tehniskā specifikācija. <https://www.eis.gov.lv/EKEIS/Supplier/Procurement/122893>

VIAA (2024a). Zīmola STARS materiāli: dizaina priekšizpēte, radošā koncepcija un zīmola stratēģija. Valsts izglītības attīstības aģentūra.

VIAA (2025). Prasmju pārvaldības platformas STARS novērtējuma aptauja: Klientu aptaujas rezultāti. VIAA Pieaugušo izglītības departaments.

VIAA (2025a). Prasmju pārvaldības platformas STARS novērtējuma aptauja: Izglītības iestāžu aptaujas rezultāti. VIAA Pieaugušo izglītības departaments.

VIAA (2026). Prasmju pārvaldības platformas STARS novērtējuma aptauja: Klientu aptaujas rezultāti. VIAA Pieaugušo izglītības departaments.

Digitālie resursi un platformas

Google Analytics (n.d.). <https://www.stars.gov.lv>

STARS (n.d.). Prasmju pārvaldības platforma: <https://www.stars.gov.lv>

VIAA (n.d.). Darbības virziens: Pieaugušo izglītība: <https://www.viaa.gov.lv/lv/pieauguso-izglitiba>

1. pielikums. STARS platformā izmitinātie PI projekti

Projekta īsais nosaukums un termiņš	Projekta pilnais nosaukums	Projekta mērķis
Izmitinātie PI projekti (2026. gada 1.ceturksnī)		
2.3.1.3.i. investīcija "Pašvadītās IKT speciālistu mācību pieejas attīstība" jeb 2.3.1.3.i. investīcija Termiņš: 2026. gada 30. jūnijs Nosaukums STARS platformā: "Pašvadītās mācības (IKT)" Projekta rezultāti 01.06.2026. 1 744 pieteikumi, no kuriem:	Latvijas Atvēršanas un noturības mehānisma 2.3. reformu un investīciju virziena "Digitālā transformācija" 2.3.1.r. reformas "Ilgtspējīgas un sociāli atbildīgas atbalsta sistēmas pieaugušo izglītībai attīstība" 2.3.1.3.i. investīcija "Pašvadītās IKT speciālistu mācību pieejas attīstība"	līdz 2026. gada 30. jūnijam nodrošināt pašvadītās IKT speciālistu mācības, kas tiek īstenotas ārpus formālās izglītības sistēmas, tostarp nodrošinot nepieciešamo mācīšanās vidi, mācību saturu un atbalstu personām, kuras tiks iesaistītas pašvadītās IKT speciālistu mācībās, lai palielinātu IKT speciālistu (tostarp sieviešu) skaitu Latvijā

<p>1 731 pieteikumi – apstiprināti 13 pieteikumi – noraidīti 1 468 pieteikumi – uzsāktas mācības 650 pieteikumi – pārtrauktas mācības 818 pieteikumi – pabeigtas mācības Apgūtais finansējums 31.05.2026. 459 263,08 eiro Piešķirtais finansējums 4 226 325 eiro, apgūtais finansējums 10,87%</p>		<p>Nacionālais rādītājs IZM N5 "Pašvadītās IKT speciālistu mācībās iesaistīto sieviešu skaits" – 300 AF plāna rādītājs 65 mērķis "IKT speciālistu skaits, kas apmācīti, izmantojot neformālas izglītības pieeju" – 1000 Rādītāju izpilde 01.06.2026. Mācības ir pabeigušas 544 unikālās personas, no kurām 300 jeb 55% ir sievietes.</p>
<p>2.3.2.1.i. investīcija “Digitālās pamatprasmes iedzīvotājiem” jeb 2.3.2.1.i. investīcija Termiņš: 2026. gada 30. jūnijs Nosaukums STARS platformā: “Digitālās pamatprasmes (VARAM)” Projekta rezultāti 01.06.2026. 28 771 pieteikumi</p>	<p>Latvijas Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 2. komponentes “Digitālā transformācija” reformu un investīciju virziena 2.3. “Digitālās prasmes” reformas 2.3.2.r. “Digitālās prasmes sabiedrības un pārvaldes digitālajai transformācijai” 2.3.2.1.i. investīcija “Digitālās prasmes iedzīvotājiem t.sk. jauniešiem” īstenošana</p>	<p>Veicināt digitālo pašapkalpošanās prasmju attīstību sabiedrībā, tādējādi veicinot personu veiksmīgāku iekļaušanos sabiedrībā, t.sk. nodarbinātībā, ikdienas sadzīves jautājumu mūsdienīgā risināšanā un kvalitatīvas dzīves uzlabošanā</p>
<p>2.3.1.4.i. investīcija “IMK pieejas attīstība” jeb 2.3.1.4.i. investīcija Termiņš: 2026. gada 30. jūnijs Nosaukums STARS platformā: “Digitālās prasmes lietpratējiem (IMK)” Projekta rezultāti 01.06.2026. 20 251 pieteikumi, no kuriem: 20 235 pieteikumi – apstiprināti 16 pieteikums – noraidīti 16 377 pieteikumi – uzsāktas mācības 924 pieteikumi – pārtrauktas mācības 15 453 pieteikumi – pabeigtas mācības</p>	<p>Latvijas Atveseļošanas un noturības mehānisma 2.3. reformu un investīciju virziena “Digitālā transformācija” 2.3.1.r. reformas “Ilgtspējīgas un sociāli atbildīgas atbalsta sistēmas pieaugušo izglītībai attīstība” 2.3.1.4.i. investīcija “Individuālo mācību kontu pieejas attīstība”</p>	<p>līdz 2026. gada 30. jūnijam attīstīt un aprobēt Latvijas kontekstam atbilstošu individuālo mācību kontu pieeju, kas stiprina indivīda mācību ceļu īstenošanu, pārvaldību un informācijas par mācīšanās rezultātiem uzglabāšanu, kā arī sekmēt pieaugušo dalību izglītībā, palīdzot apgūt un pilnveidot sabiedrības digitālās prasmes</p>
<p>4.2.4.2. pasākums “Mācības nodarbinātajiem” jeb 4.2.4.2. pasākums Termiņš: 2029. gada 30. novembris Nosaukums STARS platformā: “Mācības nodarbinātajiem (MN)” Projekta starprezultāti 01.06.2026. 13 978 pieteikumi, no kuriem: 12 876 pieteikumi – apstiprināti 1 102 pieteikums – noraidīti 7 755 pieteikumi – uzsāktas mācības 518 pieteikumi – pārtrauktas mācības 4 821 pieteikumi – pabeigtas mācības 2416 pieteikumi - mātās</p>	<p>Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 4.2.4. specifiskā atbalsta mērķa "Veicināt mūžizglītību, jo īpaši paredzot elastīgas kvalifikācijas paaugstināšanas un pārkvalificēšanās iespējas visiem, ņemot vērā digitālās prasmes, labāk paredzot pārmaiņas un jaunas prasības pēc prasmēm, kas balstītas uz darba tirgus vajadzībām, atvieglojot karjeras maiņu un sekmējot profesionālo mobilitāti" 4.2.4.2. pasākums "Atbalsts pieaugušo individuālajās vajadzībās balstītai pieaugušo izglītībai"</p>	<p>Nodarbināto personu prasmju paaugstināšana un profesionālās kvalifikācijas ieguve vai pārkvalifikācija, lai uzlabotu darbaspēka kvalitāti un kapacitāti, pilnveidotu nodarbināto personu profesionālo kompetenci atbilstoši darba tirgus vajadzībām, veicinātu nodarbināto spēju efektīvāk pielāgoties mainīgajiem darba apstākļiem, tādējādi nodrošinot nodarbināto noturību darba tirgū, kā arī līdzdalības palielināšana pieaugušo izglītībā</p>
<p>Mācības Coursera platformā (NVA) Termiņš: 2026. gada 30. jūnijs Nosaukums STARS platformā: "Mācības Coursera platformā" Projekta starprezultāti 01.06.2026. saņemti 240 pieteikumi</p>	<p>“Prasmju pilnveide pieaugušajiem”, projekta Nr. 3.1.2.5.i.0/1/23/I/CFLA/001 Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 3.1. reformu un investīciju virziena “Reģionālā politika” 3.1.2. reformas “Sociālo un nodarbinātības pakalpojumu pieejamība minimālo</p>	<p>Veicināt bezdarbnieku, darba meklētāju un bezdarba riskam pakļauto personu konkurētspēju un iekļaušanos darba tirgū, īstenojot profesionālās izglītības, pārkvalifikācijas, kvalifikācijas paaugstināšanas un neformālas izglītības pasākumus, un uzlabotas profilēšanas</p>

	ienākumu reformas atbalstam” 3.1.2.5.i. investīcijas "Bezdarbnieku, darba meklētāju un bezdarba riskam pakļauto iedzīvotāju iesaiste darba tirgū” īstenošana.	sistēmas ietvaros izstrādāt un ieviest digitālu prasmju novērtēšanas rīkus efektīvāka individuālā pārkvalificēšanās un prasmju pilnveides piedāvājuma veidošanai, uzsvāru liekot uz digitālajām prasmēm.
Mikrokvalifikāciju izmēģinājumuprojekts (ViA) Termiņš: 2027. gada 31. decembris Nosaukums STARS platformā: "Mikrokvalifikāciju izmēģinājumuprojekts" Projekta starprezultāti 01.06.2026. 23 pieteikumi	Mikrokvalifikāciju izmēģinājumuprojekts valsts lietišķo zinātņu augstskolās, valsts lietišķo zinātņu universitātēs, mākslu un kultūras universitātēs un valsts un valsts augstskolu dibinātās koledžās Vidzemes Augstskola (ViA) sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju, pamatojoties uz savstarpēji noslēgto sadarbības līgumu par “Par mikrokvalifikāciju izmēģinājumuprojekta koordinēšanu un rezultātu izvērtēšanu 2024.-2027. gadā”.	Projekta ietvaros tiek veikts spēkā esošo normatīvo aktu, kas saistīti ar profesionālās pilnveides programmu izveidi un īstenošanu, kartējums un analīze Latvijā, kā arī tiek izvērtēta esošā situācija, t.sk. studiju rezultātu atzišanas prakse augstskolās. Tiks realizētas mācības izmēģinājumu-projekta dalībniekiem, iekļaujot praktiskās mācības pie darba devējiem un ar ārvalstu ekspertu līdzdalību satura īstenošanā. Projekta gaitā sagatavos vadlīnijas un metodikas profesionālās pilnveides programmu īstenošanai.
Plānots izmitināt (notiek sagatavošanās)		
6.1.1.5. pasākums Nodarbināto prasmju paaugstināšana un atbalsts kvalifikācijas iegūšanai saskaņā ar uzņēmumu pieprasījumu jeb 6.1.1.5. pasākums Termiņš: 2029. gada 30. novembris	Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.– 2027. gadam 6.1.1. specifiskā atbalsta mērķa "Pārejas uz klimatneitralitāti radīto ekonomisko, sociālo un vides seku mazināšana visvairāk skartajos reģionos” 6.1.1.5 pasākums "Nodarbināto prasmju paaugstināšana un atbalsts kvalifikācijas iegūšanai, atbalsts darbaspēka mācībām saskaņā ar uzņēmumu pieprasījumu"	Kurzemes, Latgales, Vidzemes un Zemgales statistiskā reģiona iedzīvotāju prasmju paaugstināšana un atbalsts profesionālās kvalifikācijas iegūšanai, lai pielāgotos ekonomikas zaļās pārkārtošanās rezultātā radītajām darba tirgus vajadzībām, kā arī klimatneitrālas ekonomikas visvairāk skarto reģionu ekonomiskās transformācijas virzieniem atbilstošu speciālistu sagatavošana īsā cikla izglītības programmās, tai skaitā darba vidē balstītu mācību veidā

2. pielikums. Izglītības programmu veidi

Izglītības programmas veids	Izglītības programmas veida apraksts	Skaidrojums
Profesionālās tālākizglītības programmas 2.3.1.4.i. investīcijas “IMK pieejas attīstība” ietvaros tika piedāvātas 12 programmas	Sniedz iespēju iegūt profesiju un saņemt valsts atzītu profesionālās kvalifikācijas apliecību.	Sniedz iespēju iegūt profesiju. Mācību ilgums - 960 stundas, kas ietver praksi 240 stundu apjomā uzņēmumā vai pie darba devēja. Noslēgumā, sekmīgi nokārtojot profesionālās kvalifikācijas eksāmenu, izsniedz valsts atzītu profesionālās kvalifikācijas apliecību.
Profesionālās pilnveides izglītības programmas 2.3.1.4.i. investīcijas “IMK pieejas attīstība” ietvaros tika piedāvātas 7 programmas	Sniedz iespēju pilnveidot vai atjaunot profesionālās prasmes un saņemt valsts atzītu apliecību.	Sniedz iespēju pilnveidot vai atjaunot zināšanas, prasmes un kompetences, kas nepieciešamas profesijas vai amata pienākumu veikšanai. Mācību ilgums no 100 līdz 160 stundām. Noslēgumā, sekmīgi nokārtojot noslēguma pārbaudījumu, izsniedz valsts atzītu apliecību.
Studiju kursi vai akreditēta studiju virziena licencētas studiju programmas studiju modulis	Sniedz iespēju apgūt augstskolas vai koledžas studiju programmas daļu un saņemt apliecību ar studiju apjomu kredītpunktos.	Studiju kurss Ir augstskolas vai koledžas studiju programmas daļa. Mācību ilgums no 50 līdz 160 stundām. Noslēgumā, sekmīgi nokārtojot noslēguma pārbaudījumu, izsniedz apliecību, kurā norādīts studiju kursa apjoms

2.3.1.4.i. investīcijas “IMK pieejas attīstība” ietvaros tika piedāvāti 26 studiju kursi un 10 studiju moduļi		kredītpunktos (viens kredītpunkts atbilst 25-30 stundām studenta darba). Studiju modulis Ir augstskolas vai koledžas studiju programmas daļa, ko veido vairāki studiju kursi. Mācību ilgums no 100 līdz 240 stundām; Noslēgumā, sekmīgi nokārtojot noslēguma pārbaudījumu, izsniedz apliecību, kurā norādīts studiju moduļa apjoms kredītpunktos (viens kredītpunkts atbilst 25-30 stundām studenta darba).
Modulārās profesionālās izglītības programmas moduļi vai no dažādu zināšanu, prasmju un kompetenču kopuma sastāvošas moduļu kopas 2.3.1.4.i. investīcijas “IMK pieejas attīstība” ietvaros tika piedāvāti 44 moduļi un 27 moduļu kopas	Sniedz iespēju apgūt profesionālās izglītības programmas daļu un saņemt apliecību.	Profesionālās izglītības programmas modulis Ir daļa no profesionālās izglītības programmas. Mācību ilgums no 14 līdz 130 stundām. Noslēgumā, sekmīgi nokārtojot noslēguma pārbaudījumu, izsniedz apliecību. Profesionālās izglītības programmas moduļu kopa Moduļu kopu veido vairāki moduļi no profesionālās izglītības programmas. Mācību ilgums no 48 līdz 404 stundām. Noslēgumā, sekmīgi nokārtojot noslēguma pārbaudījumu, izsniedz apliecību.
Neformālās izglītības programmas 2.3.1.4.i. investīcijas “IMK pieejas attīstība” ietvaros tika piedāvātas 13 neformālās izglītības programmas	Sniedz iespēju apgūt prasmes ārpus formālās izglītības sistēmas un saņemt apliecību.	Jaunu prasmju apgūšana ārpus formālās izglītības sistēmas. Mācību ilgums līdz 60 stundām. Noslēgumā izsniedz apliecību. t.sk. tālmācības izglītības programmas Latvijas, starptautisko un ārvalstu mācību platformās.

3. pielikums. ES politikas dokumentu hierarhija

ES politikas dokuments	Virzieni	Piezīmes
Eiropas Sociālo tiesību pīlāra rīcības plāns (<i>The European Pillar of Social Rights Action Plan</i>), 2021	Vismaz 60% pieaugušo katru gadu piedalās mācībās (līdz 2030. g.) Mazināt prasmju neatbilstību darba tirgum	2025. gada vidū notika plāna izpildes pārskatīšana (<i>Mid-term review</i>), kurā konstatēts, ka Latvijai neizdodas pietiekami iesaistīt mācībās cilvēkus ar zemu kvalifikāciju, kā arī darba devēju iesaiste ir samērā zema
Eiropas Prasmju programma (<i>European Skills Agenda</i>), 2020	Pieaugušo dalība mācībās pēdējo 12 mēnešu laikā (2025. g. – 50%)	Paredz nozīmīgus ieguldījumus mūžizglītībā, tostarp individuālo mācību kontu sistēmas ieviešanu
ES Padomes ieteikums par individuālajiem mācību kontiem (<i>Council Recommendation on Individual Learning Accounts</i>), 2022	Personīgs mācību konts ar uzkrājamu finansējumu, autonomija mācību izvēlē, kvalificētu pakalpojumu sniedzēju katalogs, karjeras vadības atbalsts	Operacionālais līmeņa dokuments IMK pieejas ieviešanai
Digitālās desmitgades politikas programma 2030 (<i>Digital Decade Policy Programme 2030</i>), 2022 / 2023	Līdz 2030. g. vismaz 80% pieaugušo ir digitālās pamatprasmes.	Notiek Digitālās desmitgades mērķu progresa revīzija Daļa no <i>Digital Decade</i> prasmju mērķiem šobrīd tiek papildināti ar MI lietošanas prasmēm (atbilstoši <i>EU AI Act</i> prasībām)
Digitālās desmitgades ceļvedis (<i>Digital Decade Strategic Roadmap</i>), 2023	Ilgadējs progress digitālo prasmju jomā	Latvijas vājā vieta ir cilvēku zemās digitālās prasmes (DESI ¹⁰⁰ indeksā Latvijas iedzīvotāju digitālo prasmju vērtējums ir

¹⁰⁰ Digital Economy and Society Index

		zem ES vidējā) un šķiet, ka digitālā plaisa arvien palielinās
Digitālās izglītības rīcības plāns (2021–2027) (<i>Digital Education Action Plan (2021–2027)</i>), 2020	Augstas veiktspējas digitālās izglītības ekosistēmas izveide Digitālo prasmju un kompetenču uzlabošana digitālajai transformācijai	Latvijā izdodas efektīvi veidot digitālās ekosistēmas, taču šo ekosistēmu efektīva izmantošana atpaliek dēļ nepietiekamām iedzīvotāju digitālajām prasmēm
Eiropas Atveseļošanas plāns (<i>Recovery plan for Europe / NextGenerationEU</i>)	Finanšu instruments, no kura šobrīd (līdz 2026. gada beigām) finansē vērīgas pieaugušo izglītības reformas un mācības	Finanšu instruments
Atveseļošanas un noturības mehānisms (ANM) (<i>Recovery and Resilience Facility</i>)	Regula, kas uzliek pienākumu sasniegt konkrētus rādītājus saistītus ar pieaugušo izglītības reformām un mācībām	

4. pielikums. Latvijas politikas līmenis

Dokuments	Mērķi un sasniegumi PI un IMK kontekstā	Loma
Hierarhiski augstākie nacionālie dokumenti ilgtermiņa attīstībai		
Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam (turpmāk - Latvija 2030)	Latvija 2030 prioritātes ietver ieguldījumus cilvēkkapitālā un paradigmas maiņu izglītībā (kvalitatīva un pieejama izglītība mūža garumā).	Hierarhiski augstākais ilgtermiņa attīstības plānošanas dokuments Latvijā, apstiprināts Saeimā 2010. gadā.
NAP 2027	2.prioritātes "Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei", rīcības virziena "Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība" apakšvirziens "Pieaugušo izglītība". [170] mērķa vērtība 2027. gadam ¹⁰¹ : 54% pieaugušo (25–64 gadi) dalība izglītībā un apmācībā pēdējo četru nedēļu laikā. Mērķa rādītāja dinamika liecina par pozitīvām pārmaiņām. 2022. gadā šis īpatsvars sasniedza 52,2 % ¹⁰² , pārsniedzot bāzes gada (2021) vērtību 47,5 % un jau pārsniedzot 2024. gada mērķa vērtību 51 %. Lai operatīvi reaģētu uz darba tirgus izmaiņām, STARS platforma nodrošina pilnu mācību cikla pārvaldību – no pieteikšanās līdz finansējuma administrēšanai. Lietotājiem pieejams vairāk nekā 250 aktuālu programmu katalogs, karjeras konsultācijas, kā arī atbalsts prasmju validēšanai un starptautiskai sertifikācijai ¹⁰³ .	Vidēja termiņa plānošanas dokuments, apstiprināts Saeimā 2020. gadā. Ietver valsts attīstības prioritātes, mērķus un investīciju virzienus, plānotās reformas un politikas izmaiņas. Rīcības apakšvirziens ir vērst uz mūžizglītības attīstību un tās pieejamības veicināšanu. Tas ietver pieaugušo intereses un iesaistes mūžizglītībā veicināšanu, stiprinot kvalitatīvu un elastīgu PI piedāvājumu un paplašinot tā pieejamību. Tas paredz arī IMK pieejas attīstību mērķētākam pieaugušo atbalstam apgūt darba tirgus vajadzībām atbilstošas prasmes un mazināt šķēršļus dalībai PI.
Nozaru pamatnostādnes un saistītie rīcības plāni		
Izglītība		
IAP 2027	3.3. rīcības virziens. PI attīstība : 3.3.1. kvalitatīvs un pieejams PI piedāvājums; 3.3.2. ilgtspējīgas PI sistēmas attīstība.	Pamatnostādnēs nosaka jaunus vidēja termiņa attīstības virzienus nozaru politikās. Rīcības plānus izstrādā politikas (pamatnostādņu) ieviešanai, pamatnostādņu vietā vai augstākas

¹⁰¹ [170] 25–64 gadus veci pieaugušie, kuri pēdējo 12 mēnešu laikā piedalījušies formālajā vai neformālajā izglītībā/mācībās, %. Šis rādītājs ir tieši saistīts ar ANO Ilgtspējīgas attīstības 4. mērķi, kas paredz veicināt iespējas izglītībai visos dzīves posmos.

¹⁰² Ziņojums par Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam un Nacionālā attīstības plāna 2021.–2027. gadam īstenošanu un valsts ilgtspējīgu attīstību, Valsts kanceleja, 2026

¹⁰³ Ministru prezidentes Evikas Siliņas ikgadējais ziņojums Saeimai par Ministru kabineta paveikto un iecerēto darbību 2026.gada martā

	<p>Izglītības attīstības pamatnostādņu 2021.-2027. gadam "Nākotnes prasmes nākotnes sabiedrībai" šādu politikas rezultātu rādītāju sasniegšanā:</p> <p>5.1.1. pieaugušo (25-64 gadi), kuri iesaistīti pieaugušo izglītībā pēdējo četru nedēļu laikā pirms aptaujas, īpatsvara pieaugums no 7,4% 2019. gadā uz 12% 2027. gadā;</p> <p>5.1.2. iedzīvotāji (16-74 gadi), kam ir vismaz pamata līmeņa digitālās prasmes, īpatsvara pieaugums no 43% 2019. gadā uz 70% 2027. gadā.</p>	<p>institūcijas dotā uzdevuma izpildei. Plāns lielākoties ir īstermiņa politikas plānošanas dokuments, taču atsevišķos gadījumos var izstrādāt arī vidēja termiņa plānu.</p> <p>Saskaņā Ministru kabineta 2021. gada 22. jūnija rīkojumu Nr. 436 Izglītības un zinātnes ministrijai tika dots uzdevums izstrādāt un iesniegt Ministru kabinetā trīs rīcības plānus pamatnostādņu ieviešanai</p>
<p>Rīcības plāns laikposmam no 2021. gada līdz 2023. gadam</p>	<p>3.3.2.1.c. Izveidota ar citām valsts informācijas sistēmām integrētu pieaugušo prasmju pārvaldības platformu, kas ietvertu informāciju par mācību piedāvājumu, mācīšanās rezultātiem, mācību resursiem u.c. pieaugušo prasmju attīstībai būtiskiem elementiem. Rādītājs: Izstrādāts informatīvais ziņojums par Atveseļošanas un noturības mehānisma finansējuma (investīcija 2.3.1.4.i. "Individuālo mācību kontu pieejas attīstība") piešķiršanu pieaugušo prasmju pārvaldības platformas attīstībai un IMK pieejas ieviešanai pieaugušo izglītībā.</p> <p>3.3.2.3.b. Izveidots Latvijas situācijai atbilstošs pieaugušo izglītības finansēšanas modelis. Rezultāts: Izstrādāta un ar Atveseļošanas fonda finansējumu digitālo prasmju apguves pasākumos pilotēta IMK pieeja.</p>	<p>Rīcības plāns apstiprināts 2022. gada 3. novembrī.</p>
<p>Rīcības plāns laikposmam no 2024. gada līdz 2025. gadam</p>	<p>Pieaugušo izglītībā: pieaugušo izglītības pārvaldības sistēma, lai nodrošinātu sabiedrības un darba tirgus vajadzībām atbilstošu speciālistu sagatavošanu, t.sk. veidojot sadarbību un kopīgu cilvēkkapitāla pārvaldību starp publisko sektoru (IZM, EM, LM, kā arī citām iesaistītajām institūcijām) sociālajiem partneriem un nozarēm.</p> <p>3.3.1.3. Nodrošināt individualizēta un elastīga pieaugušo izglītības piedāvājuma īstenošanu, t.sk. atbalstu dalības šķēršļu mazināšanai →Veicināta ārvalstu un starptautisku digitālo mācību resursu pieejamība un lietošana pieaugušajiem¹⁰⁴.</p> <p>3.3.2.1. Stiprināt pieaugušo izglītības pārvaldību→ Izveidota ar citām valsts informācijas sistēmām (t.sk. ar VIIS) savietota Pieaugušo prasmju pārvaldības platforma, kas ietver informāciju par mācību piedāvājumu,</p>	<p>Rīcības plāna 2024.-2025. gadam izstrādes un saskaņošanas process ieilga, tāpēc plāns tika sadalīts divos plānos – atsevišķi 2024. gadam (nav apstiprināts MK) un 2025. gadam – apstiprināts 2025. gada 17. septembrī)</p>

¹⁰⁴ Īstenota mācību resursu adaptācija t.sk. tulkošana Latvijas iedzīvotājiem un pieejamības nodrošināšana digitālo prasmju apguvei. Uzsāktas sarunas ar Coursera par mācību piedāvājuma lokalizāciju. (AF 2.3.1.4.i. investīcijas.)

	mācīšanās rezultātiem, mācību resursiem u.c. pieaugušo prasmju attīstībai būtiskiem elementiem ¹⁰⁵ .	
Rīcības plāns laikposmam no 2026. gada līdz 2027. gadam		Šī ziņojuma izstrādes laikā rīcības plāns 2026.-2027. gadam ir izstrādes procesā.
Cilvēkkapitāla attīstība		
Cilvēkkapitāla attīstības rīcības plāns 2026.-2027. gadam ¹⁰⁶	Plānā iekļauts rīcības virziens (4) pieaugušo izglītības piedāvājums un kvalitāte, prasmes. Kā darba tirgus izaicinājums ir minēts Ilgtspējīgs pieaugušo iedzīvotāju izglītības finansējuma modelis – kopīga atbildība starp individu, darba devēju un valsti. Individuālo mācību kontu pieejas attīstība iekļauta kā daļa no darbinieku prasmju attīstības un pārkvalifikācijas atbalsta nodrošināšanas un kvalitātes. 4.2.2. Attīstīta Prasmju pārvaldības platforma (STARS), saskaņā ar vienas pieturas servisa principu, kas ļauj efektīvāk pārvaldīt, uzraudzīt, analizēt un vienkopus sniegt informāciju iedzīvotājiem par dažādām pieaugušo mācību iespējām, nodrošinot sasaisti ar citu institūciju sistēmām.	Publiskā apspriešana no 01.03.2024. - 01.04.2024. Valsts sekretāru 17.10.2024. sanāsmē tika pieņemts plāna projekts "Rīcības plāns "Cilvēkkapitāla attīstības stratēģija 2024.-2027. gadam"" Rīcības plāna projekts ir iesniegts izskatīšanai Ministru kabinetā, jautājuma izskatīšana atlikta.
Digitālā transformācija		
Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam	Rīcības apakšvirziens "Digitālās prasmes izglītības sektorā" ietver: mācībspēku un izglītības iestāžu vadītāju digitālo prasmju attīstību; digitālo prasmju attīstību un izmantošanu izglītības procesā; atbalstu nodarbināto pieaugušo digitālo prasmju attīstībai. Digitalizācijas apstākļos, pilnvērtīgai iekļaušanai sabiedrībā un līdzdalībai, digitālās prasmes ir nepieciešamas ikvienam. Bez atbalsta digitālo prasmju attīstībai nedrīkst atstāt tos nodarbinātos pieaugušos, kuru digitālās prasmes ir ļoti zema līmenī un/vai patlaban esošais darbs neveicina to apgušanu un izmantošanu.	Pamatnostādņēm noteikts virsmērķis – izveidota tāda sabiedrība, tautsaimniecība un valsts pārvalde, kas mērķtiecīgi izmanto esošās un veido jaunas digitālo tehnoloģiju iespējas, kā arī to radīto vidi, uzlabojot dzīves kvalitāti ikvienam individam un sabiedrībai kopumā, ceļot valsts un tautsaimniecības konkurētspēju.
Rīcības plāni	Digitālās transformācijas pamatnostādņu 2021.-2027. gadam politikas rezultāta rādītāja sasniegšanā: iedzīvotāju (16-74 gadi), kam digitālās prasmes ir virs pamata līmeņa, īpatsvara pieaugums no 24% 2019. gadā uz 45% 2027. gadā.	Ministru kabineta rīkojums Nr. 892 Par Digitālās transformācijas pamatnostādņu 2021.-2027. gadam ieviešanas plānu 2023.-2027. gadam

5. pielikums. IMK pieejas īstenošanas operacionālie dokumenti

Dokuments	Hronoloģija
AF ietvars	

¹⁰⁵ Līdz 2026. gada beigām Prasmju pārvaldības platformā ir izveidoti vismaz 3500 lietotāju individuālie mācību konti pieaugušajiem, kuri apguvuši digitālās prasmes ar individuālo mācību konta resursiem. (AF 2.3.1.4.i. investīcijas)

https://tportals.mk.gov.lv/legal_acts/2d477536-f88c-439c-a768-7f9cb025f7d9

Eiropas Parlamenta un Padomes regula 2021/241 (2021. gada 12. februāris) Atveseļošanas un noturības mehānisma izveidei	2021. gada 1. ceturksnis	
Latvijas AF plāns (apstiprināts MK 2021. gada 27. aprīlī) un 2021. gada 7. septembra MKN Nr. 621 "Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna īstenošanas un uzraudzības kārtība"	2021. gada 2. ceturksnis 2021. gada 3. ceturksnis	
Vadlīnijas informatīvā ziņojuma vai Ministru kabineta noteikumu izstrādei par Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna reformas vai investīcijas ieviešanu, apstiprināts 2022. gada 13. februārī	2022. gada 1. ceturksnis	
IMK ietvars, tā tapšanas hronoloģija		
Pamatojoties uz darba grupas, kas izveidota atbilstoši IZM 2021. gada 15. novembra rīkojumam Nr.1-2e/21/390 "Par darba grupas izveidi projekta "Vienotās pieaugušo izglītības platformas izveide" attīstīšanai" priekšlikumiem	2021. gada 4. ceturksnis	
Informatīvais ziņojums "Par Latvijas Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 2.komponentes "Digitālā transformācija" 2.3.reformu un investīciju virziena "Digitālās prasmes" 2.3.1.r. reformas "Ilgtspējīgas un sociāli atbildīgas atbalsta sistēmas pieaugušo izglītībai attīstība" 2.3.1.4.i. investīcijas "Individuālo mācību kontu pieejas attīstība" īstenošanu", uzsākts skaņošanas process TAP 2022. gada 16. augustā	2022. gada 3. ceturksnis	
Informatīvais ziņojums "Par Latvijas Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 2.komponentes "Digitālā transformācija" 2.3.reformu un investīciju virziena "Digitālās prasmes" 2.3.1.r. reformas "Ilgtspējīgas un sociāli atbildīgas atbalsta sistēmas pieaugušo izglītībai attīstība" 2.3.1.4.i. investīcijas "Individuālo mācību kontu pieejas attīstība" īstenošanu", apstiprināts 2023. gada 4. jūlijā	2023. gada 3. ceturksnis	
Ierobežotas projektu atlases norise no 2023. gada 31. jūlija līdz 16. augustam	2023. gada 3. ceturksnis	
Līguma noslēgšana starp VIAA un CFLA 2023. gada 6. oktobrī	2023. gada 4. ceturksnis	
Projekta sākums, attiecināmās izmaksas no 2023. gada 1. jūlija	2023. gada 3. ceturksnis	
Konceptu saskaņošana IZM, 12.02.2024.	2024. gada 1. ceturksnis	
MKN projekta saskaņošana Eiropas Komisijā 2023. gada 7. aprīlī	2024. gada 2. ceturksnis	
MKN Nr. 506 apstiprināšana 2024. gada 23. jūlijā	2024. gada 3. ceturksnis	
Konsultatīvo partneru darba grupas izveide	2024. gada 2. ceturksnis	

6. pielikums. IMK ieviešanas pārvaldības lomu apraksts

Lomas nosaukums un institūcija	Apraksts	Normatīvie akti
Stratēģiskā loma IZM kā izglītības politikas īpašniece un nozares ministrija	Izglītības politikas plānošana, organizēšana un koordinēšana Starpresoru sadarbības, t.sk. starpresoru vienošanās slēgšanas koordinēšana Dalība cilvēkkapitāla attīstības īstenošanā Izstrādā un saskaņo vienas vienības izmaksu metodikas, IMK pieejas iekļaušana izglītības jomas normatīvajos aktos (piem., Izglītības likumā)	Normatīvie akti, kas nosaka IZM atbildību par izglītības jomu, t.sk. profesionālo izglītību un PI
Investīcijas uzraudzība CFLA	Nodrošina AF plāna ietvaros plānoto reformu un investīciju īstenošanas pārbaudes un investīciju projektu iesniegumu atlasī.	AF noteikumi (MKN Nr. 621) institūciju atbildībām, noslēgtā vienošanās ar VIAA
Investīcijas uzraudzība IZM Uzraudzības padome	No 2024. gada janvāra uzrauga investīcijas īstenošanu, t.sk. uzdevumu saturisko uzraudzību, izvērtē īstenošanas progresu, izskata un saskaņo finansējuma saņēmēja sagatavotos progresu ziņojumus, apstiprina Informatīvajā ziņojumā noteikto rādītāju sasniegšanu u.tml. Uzraudzības padomes sēdes tiek sasauktas reizi mēnesī, vai intensīvākos periodos – divas reizes mēnesī.	AF noteikumi (MKN Nr. 621) noteikto kārtība), IZM Uzraudzības padomes nolikums un saistītie rīkojumi, iekšējie normatīvie akti, kas nodala sadarbības partnera un uzraudzības funkcijas
Investīcijas / projekta īstenošana VIAA PID	No 2024. gada 1. janvāra. Nodrošina projekta darbību īstenošanu un rezultātīvo rādītāju sasniegšanu. Nodrošina STARS izstrādi, pilnveidi un uzturēšanu.	Informatīvais ziņojums, atlases dokumenti, CFLA vienošanās, MKN

		Nr.506, Līgums starp VIAA un IZM par investīcijas īstenošanu
Sadarbības partneris IZM AFPIN (līdz 2025. gada janvārim)	No 2023. gada 1. jūlija līdz 2025. gada janvārim. Veica IMK ieviešanas un aprobācijas koncepta un Platformas koncepta izstrādes sadarbībā ar VIAA PID, izstrādāja un saskaņoja reglamentējošo MKN. Funkcija tika pārtraukta saistībā ar noteikto uzdevumu izpildes pabeigšanu.	Informatīvais ziņojums, atlases dokumenti, vienošanās ar CFLA, MKN Nr.506, Līgums starp VIAA un IZM par investīcijas īstenošanu, iekšējie normatīvie akti, kas nodala sadarbības partnera un uzraudzības funkcijas
Konsultatīvie partneri	No Informatīvā ziņojuma (sākotnējā vīzija): LM – konsultē par savā resorā īstenotajiem pieaugušo izglītības pasākumiem un nodarbinātību, EM, LDDK, LTRK un LBAS – konsultē par ekonomikas un darba tirgus attīstības tendencēm, prognozēm mācību vajadzību noteikšanai, VARAM – konsultē par digitālās transformācijas pasākumiem, NVA – konsultē par iespējamo datu apmaiņu un datubāzu izmantošanu, LIKTA – konsultē par starptautisku un ārvalstu mācību platformu kursu atlasīšanai un adaptācijai. Konsultatīvo partneru pienākums ir piedalīties VIAA rīkotajos konsultatīvajos un informatīvajos pasākumos. Faktiski informācijas apmaiņai notika sešas kopīgas sanāksmes un konkrētas sadarbības (NVA, VARAM, LIKTA) tika īstenotas ārpus šī formāta.	Informatīvais ziņojums, atlases dokumenti, darba grupas iniciēšanas dokumenti, darba grupā notikušās vienošanās. Nepieciešamības gadījumā ar konsultatīvajiem sadarbības partneriem tiek slēgta starpresoru vienošanās, lai nodrošinātu projekta īstenošanai nepieciešamās informācijas un datu apmaiņu (tika noslēgta vienošanās ar NVA, VARAM)

7. pielikums. Iesaistīto pušu institucionālo lomu un sadarbības mehānismu kartējums

Nosaukums	Loma IMK pieejas ieviešanā	Sadarbības mehānismi
Tiešās iesaistītās puses		
IZM	Politikas īpašnieks, investīcijas uzraugs un sadarbības partneris.	Atlases iesnieguma vērtēšana, konceptu saskaņošana, Uzraudzības padomes nolikums, līgums starp VIAA un IZM par investīcijas īstenošanu
Izglītības pakalpojumu sniedzēji (IPS)	Izglītības iestādes un pakalpojumu sniedzēji, kas nodrošina izglītības programmas, kas iekļautas STARS platformas katalogos. Atbilstoši IPS atlases procedūrām un līgumu nosacījumiem īsteno izglītības programmas.	IMK pieejas aprobācijas koncepta izstrādes ietvaros piedalījās IPS diskusijās Informatīvie semināri par izglītības programmu atlasēm Piedalās izglītības iestāžu aptaujās un lietojamības intervijās par STARS platformu, sniedz ieteikumus STARS platformas pilnveidei Izglītības programmu atlases un sadarbības līgumi (MKN Nr.506, atlases dokumenti un līgumi, neformālo izglītības programmu iepirkuma dokumenti un attiecīgie līgumi) Piedāvājuma un īstenošanas pārbaude
NVA	Nodrošina mācību finansējumu tiešsaistes platformu (<i>Coursea</i>) mācību kursiem, kuriem iespējams pieteikties arī STARS platformā. Konsultatīvais partneris IMK ieviešanā. Kā viens no karjeras konsultāciju pakalpojumu sniedzējiem ir būtiska iesaistītā puse. Attīsta savus resursus, piemēram, e-prasmes.	Konsultatīvo partneru darba grupa Praktiska sadarbība karjeras konsultāciju sniegšanas jomā un <i>Coursea</i> piedāvājuma ieviešanā STARS platformā. Datu apmaiņas vienošanās ILA MLP 2026 Latvijas delegācijas dalībniece

Nosaukums	Loma IMK pieejas ieviešanā	Sadarbības mehānismi
Pašvaldības	Pašvaldības kā tiešās iesaistītās puses sniedz karjeras konsultācijas pieaugušajiem, kas pieejamas caur STARS platformu, kā arī ir izglītības iestāžu dibinātājas un var organizēt vai atbalstīt pieaugušo izglītības programmas. Atbilstoši Izglītības likumam pašvaldības plāno un īsteno pieaugušo izglītības politiku, nodrošina finansējuma sadali un uzraudzību, savukārt saskaņā ar Profesionālās izglītības likumu piedalās profesionālās izglītības īstenošanā, sekmē komercdarbību un sadarbību ar darba devējiem prakses vietu nodrošināšanā.	IMK pieejas aprobācijas koncepta izstrādes ietvaros piedalījās PI koordinātoru dizaina sesijās un vairākas pašvaldības piedalījās fokusgrupu diskusiju rīkošanā. Informatīvie semināri par pieaugušo izglītības projektiem un STARS platformu. Praktiska sadarbība karjeras konsultāciju jomā. Dalība lietojamības intervijās par STARS platformu. Pašvaldību PI koordinātoru neformālās sadarbības grupas.
VARAM	Piedāvā iedzīvotājiem apgūt digitālās pamatprasmes 2.3.2.1.i. investīcijas “Digitālās pamatprasmes iedzīvotājiem” ietvaros, izmantojot STARS platformu. Konsultatīvais partneris IMK ieviešanā. Atbildīgā nozares ministrija gan digitālās transformācijas, gan pašvaldību jomā.	Konsultatīvo partneru darba grupa. Praktiska sadarbība 2.3.2.1.i. investīcijas “Digitālās pamatprasmes iedzīvotājiem” ieviešanā STARS platformā. Netieši – dalībnieks APIKK ¹⁰⁷ . ILA MLP 2024 Latvijas delegācijas dalībniece. ILA MLP 2026 Latvijas delegācijas dalībniece. Tiesību aktu saskaņošanas process (piem., Informatīvais ziņojums, MKN).
STARS platformas esošie un potenciālie sadarbības partneri	Mācības nodarbinātajiem (MN), Pašvadīta mācību pieeja (IKT), Mikroapliecinājumi (VA), Taisnīgas pārkārtošanās fonda projekts “Prasmes reģionu iedzīvotājiem ekonomikas pārejai uz klimatneitralitāti”	MKN Nr.506, starpresoru vienošanās u.tml. Attiecīgo atbalsta programmu reglamentējošie noteikumi.
Netiešās iesaistītās puses		
Darba devēji un tos pārstāvošās organizācijas (piemēram, LDDK, LTRK).	Pārstāv darba devējus, kā vienu no pastarpinātajām netiešajām mērķa grupām, kas ilgtermiņā var tikt ietekmēta no IMK pieejas ieviešanas rezultātiem. Konsultatīvie partneri IMK ieviešanas kontekstā. Piedalās profesionālās izglītības piedāvājuma saskaņotības ar darba tirgus vajadzībām nodrošināšanā. Vienlaikus LDDK kā darba devēju pārstāvoša organizācija koordinē arī nozaru ekspertu padomes (IZM deleģētā funkcija), kas lemj par profesionālās izglītības standartiem.	LDDK piedalās konsultatīvo partneru darba grupā. Netieši – LDDK, LTRK ir dalībnieks APIKK un ar ietekmi profesionālās izglītības satura noteikšanā. Tiesību aktu saskaņošanas process (piem., Informatīvais ziņojums, MKN). CAP padomdevēji.
Darba ņēmējus pārstāvošās organizācijas (piemēram, LBAS)	Konsultatīvie partneri IMK ieviešanas kontekstā. Sociālais partneris no darba ņēmēju aspekta.	LBAS piedalās konsultatīvo partneru darba grupā. Netieši – dalībnieks APIKK. Tiesību aktu saskaņošanas process (piem., Informatīvais ziņojums, MKN). CAP padomdevējs.
Nozaru ministrijas (EM, LM, u.c.)	Cilvēkkapitāla attīstības padomes (CAP) dalībnieki. Konsultatīvie partneri IMK ieviešanas kontekstā.	CAP ir trīs ministru (ekonomikas, izglītības un zinātnes, labklājības) koleģiāla institūcija, kas koordinē starpresoru sadarbību darba tirgus pārkārtojumu plānošanā, ieviešanā un uzraudzībā, lai attīstītu cilvēkresursus atbilstoši nākotnes darba tirgus un tautsaimniecības vajadzībām. Netieši – dalībnieces APIKK. Konsultatīvo partneru darba grupa. ILA MLP 2024 Latvijas delegācijas dalībnieces. LM - ILA MLP 2026 Latvijas delegācijas dalībniece. Tiesību aktu saskaņošanas process (piem., Informatīvais ziņojums, MKN).

¹⁰⁷ APIKK izveidota ar Ekonomikas ministra 17.07.2024. rīkojumu Nr. 1-5.2/2024/36, lai nodrošinātu saskaņotu mācību piedāvājumu PI jomā, īstenojot saskaņotu iesaistīto institūciju darbību un pārvaldības koordināciju PI jomā cilvēkkapitāla attīstības stratēģisko mērķu sasniegšanai, apvienojot iepriekšējos izglītības pārvaldības formātus (IZM Pieaugušo izglītības pārvaldības padomi un LM Apmācību komisiju). Komisijas galvenie uzdevumi ir izskatīt, apstiprināt un aktualizēt mācību jomu piedāvājumu, veikt regulāru PI pasākumu īstenošanas rezultātu novērtējumu. Sastāvs: EM, IZM, LM, VARAM, VK, LIAA, NVA, VIAA, LDDK, LTRK, LBAS, LPS un ar padomdevēja tiesībām IKVD

Nosaukums	Loma IMK pieejas ieviešanā	Sadarbības mehānismi
Nozaru asociācijas (piemēram, LIKTA)	Konsultatīvie partneri IMK ieviešanas kontekstā. Nozaru asociācijām ir būtiska loma IMK pieejas mērogošanā, jo tās definē nozares vajadzības, identificē trūkstošās kompetences un informē sabiedrību par darba tirgus iztrūkumiem.	LIKTA - Konsultatīvo partneru darba grupa LIKTA - ILA MLP 2024 Latvijas delegācijas dalībniece Tiesību aktu saskaņošanas process (piem., Informatīvais ziņojums, MKN)
Organizācijas, kas apvieno IPS (piemēram, LPIA)	Tiešā veidā nav STARS platformas lietotājs un mācību piedāvātājs, taču pārstāv biedrus, kas tādi ir, vai potenciāli par tādiem var kļūt. Būtiska loma mācību piedāvājuma nodrošināšanas kontekstā.	Nav definēti sadarbības mehānismi.
Pašvaldības pārstāvošās organizācijas (LPS vai LLPA)	Apvieno pašvaldības un to viedokļus, tostarp izaicinājumus pieaugušo izglītības nodrošināšanā.	LPS netieši – dalībniece APIKK LLPA – nav definēti sadarbības mehānismi LPAS - Tiesību aktu saskaņošanas process (piem., Informatīvais ziņojums, MKN)

8. pielikums. IMK pakalpojuma lietotāja ceļš

Posmi un soļi	Informācijas kanāli, soļu apraksti	Emocijas (t.sk. sāpju punkti), jautājumi
Apzināšanās, mācību vajadzības identificēšana lerosinātājs → Impulss (pašattīstībai (48%), praktisko zināšanu ieguvei (45%), karjeras dēļ (32%), darba kvalitātes uzlabošanai (31%) vai darbavietas maiņai (32%), darba devēja ieteikums (24%) vai risks zaudēt darbu (17%). 79% iedzīvotāju ¹⁰⁸ interesē mācību iespējas (SKDS, 2026)	Meklē mācību iespējas atbilstoši savām vajadzībām (Ex post intervijas) Pamana informāciju par mācību iespējām (Ex post intervijas) Saņem e-pastu no IPS par mācību iespējām (Ex post intervijas)	Ziņkāre + skepticisms (Lietojamības novērtējums) Neskaidrības, ar ko sākt (Lietojamības novērtējums) Mērķtiecīga izglītības programmu meklēšana (Ex post intervijas) Ziņkāre par IPS atsūtīto piedāvājumu Ziņkāre par MI iespējām ¹⁰⁹ (digitālo prasmju aktualitāte 2025. gadā, ko apliecina Google statistika)
Iespēju izpēte 55% iedzīvotāju ir informēti par mācību iespējām (SKDS, 2026) 22% zina par STARS platformas iespējām (SKDS, 2026) 7% ir izmantojuši STARS platformas iespējas (SKDS, 2026)	Izglītības programmu kataloga izpēte Saskaņā ar Google Analytics (turpmāk – GA) datiem – visapmeklētākā sadaļa ir izglītības programmu katalogs (~ 400 tūkst. skatījumi gadā) Nonāk STARS, rodas grūtības noorientēties, saprast iespējas, frustrācija (tikai pacietīgākie turpina izpēti) (Lietojamības novērtējums)	Pozitīvs pārsteigums par plašo piedāvājumu (Lietojamības novērtējums) Grūtības orientēties mācību piedāvājumā un izvērtēt izglītības programmas atbilstību savam zināšanu līmenim un vajadzībām (Ex post intervijas) Sarežģīta valoda, pārāk apjomīgi teksti, grūtības atrast būtisko lēmuma pieņemšanai, nesaprotami jēdzieni un saīsinājumi (Lietojamības novērtējums) Frustrācija, neatlaidība turpināt meklēt vai “atmest ar roku” (Lietojamības novērtējums) Mulsums – STARS, kā daudzdzīvokļu māja, kurā “dzīvo” vairāki projekti ar dažādu saturu un nosacījumiem – ar ko sākt? (Ex post intervijas)

¹⁰⁸ Latvijas iedzīvotāju reprezentatīvā aptauja (SKDS, 2023 un 2026), 2026. gada bāze: visi respondenti vecumā no 18 līdz 64 gadiem, kā arī strādājošie, kuriem ir 65 vai vairāk gadi, n=915

¹⁰⁹ Saskaņā ar Google apkopoto 2025. gada globālo tendenču topu 2025. gadā pirmo reizi ar apmeklējumi saistībā ar mākslīgā intelekta rīkiem kļuviši par visvairāk meklēto terminu pasaulē. Skatīts: "Year in Search 2025" <https://trends.withgoogle.com/year-in-search/2025/>

Posmi un soļi	Informācijas kanāli, soļu apraksti	Emocijas (t.sk. sāpju punkti), jautājumi
IMK reģistrācija Kāpēc reģistrē IMK? ¹¹⁰ 67% vēlas mācīties ar valsts vai ES atbalstu, 60% vēlas atrast sev piemērotas mācības, 30% vēlas iepazīties ar IMK iespējām, 21% vēlas saņemt karjeras atbalsta pakalpojumus, 13% vēlas vienuviet uzkrāt informāciju par izglītību	Reģistrē IMK, lai piekļūtu piedāvājumam (liela daļa lietotāju apstājas pie autentifikācijas nepieciešamības (Lietojamības novērtējums) Konversijas dati Aptuveni 25% no unikālajiem apmeklētājiem reģistrē IMK (autora aprēķini)	Bailes no autentifikācijas (Lietojamības novērtējums), nav piemērots cilvēkiem ar zemām digitālām prasmēm, tiek meklēta palīdzība pie pašvaldību pārstāvjiem, projektu administratoriem Kamēr domā, ko un kā darīt (<i>Time out</i>) (Lietojamības novērtējums) Stress, ja nesanāk, atvieglojums – viss izdevās. Kas tālāk? (Lietojamības novērtējums) Vilšanās - obligāta pārāk gara reģistrācijas anketa ar 15 jautājumiem (Lietojamības novērtējums)
Izglītības programmas izvēle	Personalizētā izglītības programmu kataloga aplūkošana un favorītu atlase Izglītības programmas praktiskās informācijas izpēte. Kad, kur, kā apvienot ar darbu, cik jāpiemaksā, kas pasniedz? (Lietojamības novērtējums)	Paļaujas uz labi zināmiem IPS – lielākoties augstskolām (Latvijas Universitāte, Biznesa augstskola Turība, Rīgas Tehniskā universitāte (Ex post ziņojums) Izvēlas aktuālāko – izteikti lielākais dalību skaits MI virzienam (Ex post ziņojums)
Pieteikšanās	Klikšķis uz "Pieteikties" un izglītības programmām ar 100% finansējumu mācību ceļa izveide. Mācību ceļa izveide ir reti izmantota platformas iespēja un arī saistībā ar 100% atbalstu lielākoties tiek uzskatīta par formālu administratīvās prasības izpildi	Kas ir līdzfinansējums? (Lietojamības novērtējums) Vai var izmantot IMK finansējumu citos STARS atrodamajos atbalsta projektos? Formāli pilda prasību izveidot mācību ceļu
Apstiprināšana un mācību uzsākšana	IPS saņem notifikāciju par jaunu pieteikumu, pārbauda atbilstību, komplektē grupu STARS Mācību līgums ārpus STARS Nevar pārcelt klientu starp grupām, iespējas tiek slēgtas dažu dienu laikā pirms mācību sākšanas	IPS daudz manuāla darba pirms sakārto / automatizē procesus IPS kaitina VIAA "iejaukšanās" iekšējās lietās (administratīvajos procesos) (Ex post intervijas)
Mācību process	Nodarbību grafiks Apmeklējumu uzskaitē Problēmu reģistrācija Atskaitīšana Aptaujas par pieredzi (garām programmām) Mācību pabeigšana un apliecinājuma saņemšana ¹¹¹ , dalīšanās ar apliecinājumu	Frustrācija par izglītības programmas neatbilstību ekspektācijām (Ex post intervijas) Apmierinātība ar mācību aspektiem Mājas darbu pildīšanas izaicinājumi Apmeklējums un kavējumi, kas rada atskaitīšanas risku Praktiski – balanss un laika atrašana mācībām
Novērtējums	Aptaujas par pieredzi, nodarbinātības aptaujas ietekme 6 mēnešus pēc mācībām STARS platformas lietotāju aptauja Publiskais reitings	Pozitīvas emocijas, aktualizēta vēlme turpināt mācības 95% ieteiktu STARS platformu citiem (lojālo lietotāju vērtējums)
Pēc mācību atbalsts	Apliecinājuma saņemšana un iespēja dalīties ar apliecinājumu Informācija par jaunumiem (jaunas programmas, atbalsta projekts, finansējuma piešķiršana) Nozīmītes (uzslavas) par pabeigtām programmām (spējošanas elementi)	Apmierinātība ar mācībās iegūtajām prasmēm un to pielietojums praksē

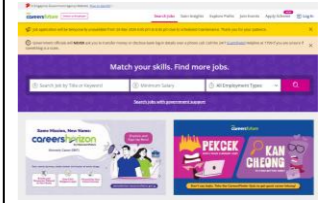
¹¹⁰ IMK reģistrācijas anketas dati. Datu avots: personas, kuras izveidoja IMK un ir aizpildījušas reģistrēšanās anketu, dati uz 31.03.2026., n=56133

¹¹¹ Divu darba dienu laikā IPS ievada informācija par mācību pabeigšanu, vienlaikus pievienojot arī apliecinājumus/sertifikātus, kas tiek saglabāti un ir pieejami personai IMK.

9. pielikums. Ārvalstu pieredzes¹¹² salīdzinājums: Francija, Lietuva, Nīderlande, Īrija, Singapūra

	Francija (<i>Compte Personnel de Formation</i>)	Lietuva (<i>KURSUOK</i>)	Nīderlande (<i>STAP - Stimulerend ArbeidsmarktPositie</i>)	Īrija (<i>National Training Fund</i>)	Singapūra (<i>SkillsFuture Credit</i>)
Attīstības posms	Darbojas > 10 gadus Pašreizējā versija kopš 2019. gada Centrālais pilārs Francijas mūžizglītības un prasmju pilnveides ietvarā. Šobrīd uzsāktas vērienīgas pārmaiņas, lai ierobežotu valsts budžeta izdevumus un vairāk fokusētos darba tirgus vajadzībām.	Darbojas > 2 gadus Tā tika nostiprināta 2023. gada novembrī ar grozījumiem Pieaugušo izglītības un tālākizglītības likumā. Tās izveidei izmantoti AF līdzekļi. Kopš 2024. gada ir pieejama digitālā platforma ar integrētu izglītības piedāvājuma reģistru, definētu pārvaldības struktūru, finansēšanas noteikumiem.	Darbojas > 4 gadus (ar pārtraukumu 2024. gadā) Darbība uzsākta 2022. gada martā, bet jau 2023. gada vidū tika paziņots, ka 2024. gadā STAP vairs nepastāvēs. Pilnvērtīga pēctecība šobrīd nepastāv, jo tiek darbināts cits modelis. 2025. gadā notikusi pāreja uz citu mērķtiecīgāku un fragmentētāku modeli "SLIM <i>regeling</i> ". Tā ir darba devēju (nevis individuālu nodarbināto) atbalsts mazajiem un vidējiem uzņēmumiem. Attiecībā uz atgriešanos pie IMK principiem, notiek konceptuāls darbs. Lēmumi sagaidāmi 2026. gada vidū.	Darbojas > 25 gadus Tika izveidots ar 2000. gada likumu, aizstājot iepriekšējo Mācību nodevu. Tas ir vienots fonds, kas nodrošina finansējumu programmām, kas atbalsta nodarbinātos, kuri vēlas pilnveidot prasmes, kā arī bezdarbniekus un tos, kuri vēl iegūst izglītību. Tiek atbalstīta pētniecība un darba tirgus prognozēšana, piemēram, ekspertu grupa par nākotnes prasmju vajadzībām. Fonds piešķir resursus 18 programmām, kuras īsteno 10 dažādi valdības departamenti, aģentūras un citas iestādes.	Darbojas > 10 gadus. Uzsākta 2015. gadā, 2016. gadā izdots speciāls likums. IMK nodrošina kredītus plaša klāsta apstiprinātu kursu apguvei, veicinot mūžizglītību un prasmju izcilību. Gadu gaitā ieviesti mērķtiecīgi papildinājumi (piemēram, "vidējā posma" darbiniekiem vecumā no 40 līdz 59 gadiem) un specializētas programmas. 2026. gadā palielināts atbalsts uzņēmumiem (naudas kompensācija par darbinieka prombūtni mācību dēļ), kas savus darbiniekus sūta mācīties darba laikā, izmantojot IMK kredītus.
IMK finansēšanas avoti	Darba devēju profesionālās izglītības nodevas un citi avoti (piemēram, citu valsts iestāžu finansējums specifiskām mācībām)	Līdz 2026. gadam finansējums 20 milj. eiro. Platformas izstrādei 2 milj. eiro. No 2026.-2029. gadam plānoti ESF+ līdzekļi, plānota Prasmju fondu izveide un privāto līdzmaksājumu stimulēšana, piedāvājot nodokļu atvieglojumus.	Sākotnēji tika finansēts no Nīderlandes valsts budžeta, atceļot mācību izdevumu nodokļu atskaitījumus (200-220 miljonus eiro gadā). 2025. un 2026. gadā pāreja uz nozaru fondiem jeb finansējums uzņēmumiem, lai tie veidotu mūžizglītības kultūru savā vidē.	Tiek finansēts no ESF+ līdzekļiem un darba devēju nodevas, ko iekasē kā atskaitījumu no ar algu saistītās sociālās apdrošināšanas. Finansējums no nodevas katru gadu ir palielinājies, jo īpaši kopš 2015. gada. Šobrīd fondā ir izveidojies būtisks līdzekļu pārpalikums.	Pastāv 3 finansēšanas avoti: Prasmju attīstības fonds, Mūžizglītības uzkrājumu fonds un ikgadēji valsts budžeta piešķirumi (pēc vajadzības).
Mērķa grupa	Iedzīvotājiem darbības vecumā no 16 gadiem	Iedzīvotāji vecumā no 18 līdz 65 gadiem	Darbības vecuma valsts iedzīvotājiem no 18 gadu vecuma un ES pilsoņiem ar saikni ar Nīderlandes darba tirgu (strādāja vai meklēja darbu tajā).		Singapūras pilsoņi vecumā no 25 gadiem
Finansējums	500 eiro gadā, personām ar zemu kvalifikāciju 800 eiro. No 2025. gada ieviests līdzmaksājums ~ 100 eiro par katru izvēlēto izglītības programmu (darba meklētāji atbrīvoti no šī maksājuma, maksājumu var veikt darba devējs). IPS pakalpojumi tiek apmaksāti pēc mācību pabeigšanas.	Līdz 500 eiro piecu gadu periodā. Atbalsts tiek piešķirts pieteikšanās rindas kārtībā, kamēr izlietots periodam piešķirtais budžets. Platforma pieļauj arī pašu personu, darba devēju vai citu publisko avotu līdzfinansējumu. IPS pakalpojumi tiek apmaksāti pēc mācību pabeigšanas. Tiek slēgts trīspusējs līgums (persona, IPS un administrētājs).	Līdz 2023. gada beigām 1000 eiro katram iedzīvotājam reizi gadā. No 2025. gada ir ieviesta jauna, stingri ierobežota shēma personām, kurām nav sākuma kvalifikācijas vai kuras strādā profesijās, kas izzūd. Finansējumu var saņemt tikai caur nodarbinātības dienestu, nevis brīvā tirgus platformā.	Vidējais atbalsts vienam iedzīvotājam svārstās no 500 eiro līdz 2500 eiro gadā, atkarībā no izvēlētas programmas un sektora prioritātes. Prioritāte tiek dota personām, kuras strādā nozarēs ar augstu automatizācijas risku, un tiem, kuriem nav 4. līmeņa (pēc ISCED) kvalifikācijas. 2026. gada sākumā ieviests nosacījums, ka 40% no izmaksām jābūt saistītām ar digitālo vai zaļo pāreju (<i>Twin Transition</i>).	Katrs pilsonis saņem sākotnējo kredītu 500 Singapūras dolāru apmērā, periodiski tam tiek piedāvāti papildinājumi, piemēram, 2024. gadā tika ieviests 4000 dolāru vidējā posma karjeras pārstāvjiem vecumā no 40 gadiem. Finanšu pārvaldība tiek nodrošināta ar stingriem audita procesiem un drošu digitālo platformu izmantošanu kredītu piešķiršanai un kursu reģistrācijai. Pastāv arī <i>SkillsFuture Enterprise Credit</i> 10,000 apmērā uzņēmumiem darbinieku apmācībai.
Pielietojums	Akreditētām mācībām, prasmju novērtēšanai un atzišanai. Daži mācību veidi (piem., autovadīšana, valodu apguve) bija noteikti kā prioritāri. Šobrīd notiek fokusa maiņa no vispārīgām prasmēm uz specifiskām darba tirgus aktualitātēm, piemēram, energoefektivitāte, ilgtspēja, mākslīgais intelekts.	Apstiprinātām neformālās izglītības programmām, kuru noslēgumā notiek kompetences novērtēšana un apliecinājuma izsniegšana. Prasmju novērtēšana un atzišana, prasmju testi (digitālās, valoda u.c.), karjeras konsultācijas. Platformā ir iekļauta informācija par karjeras plānošanu un mācību aktualitāti.	Līdztekus akreditētām programmām un to daļām, kā arī profesionālajai tālākizglībai, 2022. gadā piedāvājumā tika iekļauti pašizaugsmes un dzīvesstila kursi ar atpūtas elementiem.	Sistēma paredzēta 1) nodarbināto prasmju paaugstināšanai; 2) apmācību nodrošināšanai tiem, kuri vēlas iegūt prasmes, lai uzsāktu darba gaitas; 3) informācijas sniegšanai par ekonomikas prasībām pēc prasmēm.	IMK nodrošina kredītus plaša klāsta apstiprinātu kursu apguvei, veicinot mūžizglītību un prasmju izcilību. Tiek risināti jautājumi saistībā ar MI rīku izraisīto "prasmju šoku", lai palīdzētu MI prasmes integrēt esošajā profesijā.
Piedāvājuma veidošana	Visām izglītības programmām, kas ir tiesīgas saņemt IMK atbalstu, ir jāizsniedz kvalifikācija vai apliecinājums, kas reģistrēts <i>France Compétences</i> . Piedāvājums tiek saskaņots ar darba tirgus vajadzībām.	Atbilstoši katru gadu apstiprinātām prioritātēm. Programmām noteikts minimālais akadēmisko stundu skaits. IPS jābūt reģistrētam izglītības iestāžu reģistrā vismaz pirms gada.	Sākotnēji bija plašs piedāvājums (~ 150 000 nekontrolētu programmu), kas izraisīja daudzas negācijas izglītības pakalpojumu tirgū. Pēdējās kārtās 2023. gadā finansējums tika atvēlēts tikai un vienīgi akreditētām (valsts atzītām) profesionālajām programmām. Jaunajā pieejā katra mācību programma tiek manuāli verificēta attiecībā pret darba tirgus pieprasījumu.	Piedāvājuma izveidei notiek prasmju kartēšana un attiecīgo izglītības programmu koprade (piedalās uzņēmumu tīkli un izglītības iestādes, kas izstrādā mikro moduļus). Katrs mikroakadēmiskais modulis ir saskaņots ar Nacionālo kvalifikāciju ietvaru. Tiek atbalstītas tikai darba tirgus vajadzībām atbilstošu izglītības programmu apguve. Kataloga veidošana ir dinamiska – tiek reaģēts gan uz to, ka kādai programmai nav pieprasījuma vai ir vāji rezultāti	Visas mācību iniciatīvas – tāpat kā visi nodarbinātības jautājumi – tiek formāli iedibinātas trīspusējā kārtībā.

¹¹² Ārvalstu pieredzes salīdzinājums veikts izmantojot teksta mašīntulkošanu no valstu valodām un MI modeli Anthropic: Claude Sonnet 4.5

	Francija (<i>Compte Personnel de Formation</i>)	Lietuva (<i>KURSUOK</i>)	Nīderlande (<i>STAP - Stimulerend ArbeidsmarktPositie</i>)	Īrija (<i>National Training Fund</i>)	Singapūra (<i>SkillsFuture Credit</i>)
				(finansējums tiek pārtraukts). Ja parādās jauna tehnoloģija (piemēram, ģeneratīvais AI) īsā periodā tiek radītas un atbalstītas jaunas izglītības programmas.	
Kvalitātes nodrošināšana un krāpniecības novēršana	Izglītības pakalpojumu sniedzējiem (IPS) tiek piemēroti CDC noteiktie standarti. Citas ministrijas var ieteikt IPS un piedāvāt līdzfinansējumu. Ir proaktīvas procedūras atbilstības uzraudzībai un krāpniecības novēršanai. CDC veic IPS pārbaudes, pārbauda pabeigtos kursus pirms maksājuma veikšanas un īsteno kvalitātes kontroles mehānismus, tostarp tematiskos un reģionālos auditus.	Ir noteikts kvalitātes standarts, kas tiek vērtēts. Katru programmu izvērtē (manuāli vai pusautomātiski) Kvalifikāciju un profesionālās izglītības attīstības centrs un pārbauda mācību mērķu atbilstību darba tirgus prioritātēm, pasniedzēju kvalifikāciju, programmas saturs aktualitāti un detalizāciju. Mācību izmaksas tiek analizētas, lai pārliecinātos, ka cenas netiek "uzpūstas". Notiek mācību apmeklējuma kontrole. Pēc mācību noslēguma lietotāji novērtē mācības.	Masveida pieeja radīja nepamatotu mācību izmaksu pieaugumu un daudzas programmas, kas neatbilda darba tirgus vajadzībām. Lai arī sākotnēji tika izvirzīti kritēriji gan IPS, gan mācību piedāvājumam, tie bija pārāk formāli un izraisīja situāciju, kurā reģistrā nonāca kursi, kas formāli atbilda kritērijiem (tiem bija pasniedzējs un programma), bet pēc būtības nebija saistīti ar darba tirgu. Kritēriju pastiprināšana notika jau 2023. gadā. Finansējumu atstāja tikai valsts akreditētām programmām un tām, kas noslēdzas ar oficiālu diplomu, kā arī tika ieviests izlases veida audits programmām.	Katrai izglītības programmai jābūt piesaistītai Nacionālajam kvalifikāciju ietvaram. Saturs, stundu skaits un sagaidāmie rezultāti ir standartizēti. Notiek arī IPS pārbaude un verifikācija. Pirms iekļaušanas <i>Skillnet</i> katalogā, nozares eksperti (darba devēji) apstiprina, ka programma tiešām sniedz tās prasmes, kas nepieciešamas darba vietās. <i>MicroCredits.ie</i> platformā iesaistītas universitātes un katrs mazais modulis (pat ja tas ilgst tikai 2 nedēļas) iziet cauri universitātes iekšējai akadēmiskajai padomei. Jaunām programmām tiek piešķirts "pagaidu statuss". Ja pirmajā gadā dalībnieku atsauksmes vai darba devēju novērtējums ir zems, programma zaudē akreditāciju. Valsts (caur administratīvajiem datiem) analizē, vai personas, kas izmantojušas atbalstu, ir saglabājušas darbu vai palielinājušas ienākumus. Dalībnieki pēc mācību beigām obligāti aizpilda detalizētu anketu. Ja IPS regulāri saņem zemu vērtējumu par pasniedzēju kvalitāti vai mācību materiāliem, tā tiek svītrotā no kataloga.	Validācija notiek divos līmeņos: a) kursi; b) pakalpojuma sniedzējs. Kursi, kas ir tiesīgi saņemt SFC, tiek novērtēti, lai nodrošinātu kvalitāti un aktualitāti. Mācību nodrošinātājiem jāatbilst specifiskiem kritērijiem, un tie tiek regulāri izvērtēti. Ir ieviesta mācību kvalitātes un rezultātu mērīšanas sistēma. Nepārtrauktā uzraudzība nodrošina, ka IMK ekosistēma reaģē gan uz izglītojamo vajadzībām, gan nozares pieprasījumu.
Platforma	Digitālais portāls MonCompteFormation CDC pārvalda lietotāju reģistrāciju, autentifikāciju, pieteikšanos mācībām un maksājumus. Nodrošina tehnisko un lietotāju atbalstu, veic krāpšanas prevenciju, nodrošina integrāciju ar nacionālajiem kvalifikāciju reģistriem. 	Vienotais nacionālais portāls KURSUOK integrē vairākus izglītības un darba tirgus reģistrus, ļaujot lietotājiem meklēt, reģistrēties un novērtēt mācību piedāvājumus. Platformu kopīgi pārvalda Lietuvas augstskolu centralizētās uzņēmšanas asociācija un ministrija. 	Netika izveidota vienota platforma. Pieteikšanās vide (STAP – <i>portal</i>) bija nodarbinātības dienesta pārziņā. Sākotnēji iedzīvotājiem bija jāvērsas pie IPS, un pieteikums jāiesniedz nodarbinātības dienestā. Mācību informācijas vide un reģistrs (STAP – mācību reģistrs) bija publiskā datubāze, ko uzturēja izglītības aģentūra. Katalogs: Iedzīvotāji šeit meklēja kursus. Reģistrā vienubrīd bija vairāk nekā 150 000 piedāvājumu. Iestāžu vide: Mācību iestādēm bija sava piekļuve šim reģistram, lai tās varētu pievienot jaunus kursus un sertificēt savu atbilstību STAP kritērijiem. Abas vides nebija pienācīgi sinhronizētas un veidojās kļūdas.	Ir divi spēcīgi portāli: MicroCredits.ie 2025. gadā pilnu jaudu sasniegusi vienotā platforma universitāšu līmeņa mikro kvalifikācijām. Tā ļauj iedzīvotājiem meklēt, pieteikties un saņemt finansējumu īsiem, akreditētiem moduļiem. FetchCourses.ie ir SOLAS uzturētais portāls, kas kalpo kā centrālais mezgls profesionālajai izglītībai un apmācībai (FET). 2026. gada pirmajā ceturksnī abas sistēmas ir tehniski salāgotas. 	Ir izveidoti divi portāli: MySkillsFuture kalpo kā IMK centrālā platforma iedzīvotājiem ar mācību katalogu, karjeras resursiem un personalizētiem ieteikumiem., kā arī atsauksmju un vērtējumu sniegšanu. Paralēli darbojas saistītā darba meklēšanas platforma MyCareerFuture , ko uztur nodarbinātības aģentūra un, kas atbalsta darba meklēšanu, prasmju novērtēšanu un karjeras konsultācijas.
IMK pārvaldība	Darba lietu ministrija atbild par sistēmu. Pašreizējo pārvaldību nosaka 2018. gada 5. septembra likums. Balstās uz starpnozaru līgumiem un sociālajiem partneriem ir ļoti būtiska loma. Darba lietu ministrija uzrauga sistēmu un tās pilnveidojumus, operatīvajā darbībā ir iesaistīta Francijai specifiska publiskā aģentūra – <i>Caisse des Dépôts et Consignations (CDC)</i> , kas pārvalda IMK darbību trīs gadu mērķu līgumu ietvaros.	Izglītības, zinātnes un sporta ministrija. 2023. gada likuma grozījumi formalizē sistēmas mērķus, atbilstības kritērijus, prioritārās kompetenču jomas un finanšu noteikumus. Ar ministrijas rīkojumiem ļauts periodiski pārskatīt prioritārās jomas un mērķa grupas. Eiropas Sociālā fonda aģentūra (ESFA) administrē maksājumus un pārvalda IMK sistēmas tīmekļa vietni. Kvalifikāciju un profesionālās izglītības attīstības centrs (KPMPC) ir atbildīgs par programmu kvalitātes nodrošināšanu. Lietuvas augstskolu centralizētās uzņēmšanas asociācija nodrošina sistēmas savietojamību un datu	Sākotnēji STAP pārvaldība bija sadalīta starp divām iestādēm – nodarbinātības aģentūru (pieteikumu pieņemšana, atbalsta administrēšana, tehniskās platformas nodrošināšana) un izglītības aģentūru (mācību reģistra uzturēšana, iestāžu akreditācija). Kā problēma tika uzskatīta, ka nebija neviena galvenā atbildīgā. Sociālo lietu un nodarbinātības ministrija izveidoja politiku un noteica budžetu, izstrādāja noteikumus, kurus vēlāk nācās vairākkārt mainīt.	Galvenie spēlētāji ir 1) SOLAS – tālākizglītības un apmācības finansēšanas iestāde (sadala finansējumu 16 izglītības un mācību padomēm, kas nodrošina finansējumu un apmācību visā Īrijā dažādās vidēs, tostarp pēclikumiskajos sertifikātos (<i>post-legal certificates</i>), tālākizglītības koledžās un mācību centros; 2) augstākās izglītības finansēšanas iestāde; 3) <i>Skillnet Ireland</i> – uzņēmējdarbības atbalsta aģentūra – sniedz uzņēmumiem iespējas izstrādāt risinājumus to apmācības un attīstības vajadzībām ar misiju veicināt lielāku līdzdalību uzņēmumu apmācībā un darbaspēka mācībās, nodrošinot subsidētu apmācību uzņēmumos; 4)	Iniciatīvu pārvalda speciāli izveidota aģentūra Izglītības ministrijas pakļautībā. Aģentūra ir atbildīga par visu ar prasmju attīstību un mūžizglītību saistīto politiku izstrādi un īstenošanu Singapurā. Aģentūra darbojas saskaņā ar 2016. gada likumu, kas nosaka tās funkciju un pienākumu juridisko ietvaru.

	Francija (<i>Compte Personnel de Formation</i>)	Lietuva (<i>KURSUOK</i>)	Nīderlande (<i>STAP - Stimulerend ArbeidsmarktPositie</i>)	Īrija (<i>National Training Fund</i>)	Singapūra (<i>SkillsFuture Credit</i>)
		apmaiņu ar izglītības reģistriem. Sava loma ir Nacionālajai izglītības aģentūrai un Valsts nodarbinātības dienestam.		Citas aģentūras, tostarp IDA; <i>Enterprise Ireland; Engineers Ireland; The Wheel</i> (kopienu un brīvprātīgais sektors). Abi pirmie spēlētāji saņem ~ 90% finansējuma.	
Ieinteresēto pušu iesaiste	Sociālie partneri – darba devēji un arodbiedrības – ir IMK izveides un attīstības centrā. Tiek iesaistīti konsultācijās, darba grupās un IMK izmantošanas uzraudzībā, t.sk. palīdz saskaņot IMK piedāvājumu ar nozaru prioritātēm. IPS apvienojošās biedrības sadarbojas ar CDC.	Sociālie partneri, pašvaldību iestādes un NVO ir pārstāvētas Lietuvas Neformālās pieaugušo izglītības padomē, kas darbojas kā ekspertu konsultatīvā padome. To loma ir konsultatīva, ietekmējot gan sistēmas izstrādi, gan pārskatīšanu. Turklāt pašvaldību koordinatori ir aktīva loma vietējā līmeņa iedzīvotāju uzrunāšanā un jaunu mācību vajadzību identificēšanā.	Vāja ieinteresēto pušu iesaiste, lai arī tika iesaistītas dažādas IPS pārstāvošas asociācijas, kas nonāca interešu konfliktā. Vāja saikne ar darba devējiem un nozaru specifiskajām vajadzībām pirmajā darbības gadā (2022). 2023. gadā jau notika mēģinājumi piedāvājumu sasaistīt ar darba tirgu: - tika veidoti prioritāro profesiju saraksti, iesaistīti nozaru fondi. No 2025. gada lēmumi par to, kuru prasmju apguve ir atbalstāma, tiek pieņemti trīspusējās sarunās starp valdību, darba devēju konfederācijām un arodbiedrībām.	Galvenie sistēmas finansētāji un satura noteicēji ir darba devēji – darbojas vairākas konsultatīvās padomes. Ir īpaša aģentūra <i>Skillnet</i> , kas sadarbojas ar vairāk nekā 70 nozaru tīkliem un apkopo informāciju par prasmēm. Stratēģiskais centrs ir Tālākizglītības un augstākās izglītības departaments, savukārt operacionālos jautājumus risina SOLAS un augstākās izglītības finansēšanas iestāde. Sadarbībā ir iesaistītas arī ekspertu grupas, arodbiedrības u.c. organizācijas.	Darbojas speciāla padome, kurā ietilpst locekļi no dažādām nozarēm, nodrošina stratēģisko vadību un uzraudzību, garantējot iniciatīvas atbilstību valsts mērķiem un reaģējot uz mainīgajām ekonomikas vajadzībām. Aģentūra sadarbojas ar citām valsts iestādēm, IPS, nozaru partneriem un arodbiedrībām, lai nodrošinātu vienotu pieeju prasmju attīstībai un saskaņotu nozaru vajadzības ar valsts stratēģijām. Ir izveidoti prasmju ietvari (<i>Skills Frameworks</i>) un izglītības programmas. Starpministriju sadarbība notiek saskaņā ar oficiālu "visas valdības" (<i>whole-of-government</i>) modeli.
Plānotie uzlabojumi un izaicinājumi	Ieviests līdzmaksājums, tiek veicināta darba devēju iesaiste veikt šo līdzmaksājumu, kas paredz arī nodokļu atvieglojumus darba devējiem. Pāreja uz obligāto biometrisko FranceConnect+ autorizāciju darbībām savā kontā.	Notiek platformas funkcionalitātes saskaņošanu ar Eiropas mācību modeli (European Learning Model). Digitāli atstumto grupu sasniegšana un iesaiste. Piedāvājuma saskaņošana ar darba tirgus vajadzībām. KURSUOK plāno kļūt par galveno mikroapliecinājumu glabātuvī. Plāno platformā integrēt arī vakanču datubāzes. 2027. gada sistēmā tiks integrētas obligātās darba devēju iemaksas (Prasmju fondi).	IMK kļuva par upuri savai popularitātei., jo katrā pieteikšanās kārtā atbalsta budžets tika izsmelts dažu stundu laikā, veidojās digitālās rindas, radot pārslodzi IT sistēmām. Turklāt IPS pielāgoja savu programmu cenas atbalsta apmēram. 2026. gada sākuma politikas ziņojumos Nīderlande uzsver, ka "universāls 1000 eiro maksājums visiem" radīja pārāk lielu slogu kvalitātes kontroles mehānismiem, tāpēc jaunajā pieejā katra mācību programma tiek manuāli verificēta attiecībā pret darba tirgus pieprasījumu.	2026. gadā ir plānots pilnveidot šādas jomas: juridiskas izmaiņas, kas ļauj fonda līdzekļus novirzīt tieši individuāliem grantiem, nevis tikai iestādēm. Programma Skillnet Business Networks – valsts maksā uzņēmumiem (MVU) par darbinieka prombūtni mācību laikā. Mikrokvalifikāciju atzīšana ar vienoto nacionālā kredītpunktu sistēmu, kas ļauj "krāt" mazos kursus, lai vēlāk iegūtu pilnu diplomu.	Uzlabojumi notiek nepārtraukti. IMK izmantošanas līmenis joprojām ir liels izaicinājums. 2024. gadā aptuveni 40% no tiesīgajiem iedzīvotājiem bija to izmantojuši. 2026. gadā notiek diskusijas par elementa "izmantot vai zaudēt" (<i>use-it-or-lose-it</i>) ieviešanu. Lai kāpinātu ekonomiskie atdevi notiek mācību piedāvājuma sašaurināšana uz jomām ar augstāku pievienoto vērtību ekonomikā. Atbalsts vispārēja satura mācībām tiek samazināts.
Informēšana un iesaistīšana	Aizliegtas IPS agresīvas mārketinga kampaņas iedzīvotāju iesaistei.	Popularizē TV, sociālajos medijos un darba devēju tīklos. Vēstījumi tiek pielāgoti auditorijām. Pašvaldības un nodarbinātības dienests kalpo kā informatīvie punkti.	Sākotnēji ir bijusi masīva komunikācijas kampaņa un jau pirmajā dienā tika saņemti simtiem tūkstoši pieteikumu. Agresīvu komunikāciju ar telemārketingu veica arī IPS, reklamējot mācības "par brīvu" un solot vērtīgas dāvanas katram mācību dalībniekam. Šī komunikācija radīja priekšstatu, ka STAP ir drīzāk "dāvana" vai "loterija", nevis rīks profesionālajai pilnveidei. Digitālā rinda kļuva par plaši apspriestu tēmu sabiedrībā.	Izmanto šauri mērķētas komunikācijas aktivitātes, kā arī caur nodokļu sistēmas pieeju (<i>Revenue.ie</i>), informējot darbiniekus par pieejamo finansējumu prasmju pilnveidei, balstoties uz viņu nozari. Komunikācija notiek n tikai digitāli, bet caur 16 lokālajām izglītības un mācību padomē, kas sniedz arī klātienē konsultācijas.	Ir īstenotas komunikācijas stratēģijas iedzīvotāju iesaistei prasmju pilnveidē, izmantojot TV, digitālos medijus un kopienu pasākumus, ikgadējo festivāla nedēļu, seminārus un darbnīcas. Periodiski tiek veidotas mērķprogrammas specifiskām mērķa grupām. Tiek piedāvātas karjeras un mācību konsultācijas kopienu klubos un publiskajās bibliotēkās. Ir izveidota partnerība (tautas asociācija) ar dažādām etniskām kopienām – pašpalīdzības grupām, kopienu padomēm.
Būtiskākās atziņas	Sociālo partneru iesaiste no pirmsākumiem. Finansējuma pamatā ir darba devēju iemaksātās nodevas un specifiskām vajadzībām citu iestāžu piešķirtais finansējums. Noteikts precīzs iesaistīto pušu lomu sadalījums.	Iespējama efektīva sadarbība starp daudzām institūcijām, definējot skaidras lomas un veidojot integrētus un caurspīdīgus procesus, t.sk. datu savietojamību. Iespējams noteikt pieticīgākus finansējuma mērķus (500 eiro piecos gados). Karjeras konsultāciju jomā ir gan valsts piedāvājums (nodarbinātības dienests, pašvaldību koordinatori, IPS, karjeras centri)	Nīderlandes "rindas sistēma" radīja mākslīgu steigu, mudinot cilvēkus izvēlēties jebkādu kursu, lai paspētu iztērēt 1000 eiro, kamēr nauda nav beigusies, nevis rūpīgi plānot savu izglītību. Nīderlandes padome apmācībai un izglītībai piešķīra kvalitātes zīmes IPS, kas nodrošināja automatisku iekļūšanu STAP reģistrā. Tas radīja interešu konfliktu, jo tā pārstāvēja pašus IPS. Dažādas nozaru un interešu grupas, kas sertificēja kursus. 2022. gadā izrādījās pārāk pielaidīgas, ļaujot reģistrēt dzīvesstila kursus kā profesionālo pilnveidi. Ieteicams noteikt stingrus noteikumus tam, IPS drīkst reklamēt atbalstītās programmas.	Īrijas modelis parāda, ka darba devēju solidaritātes iemaksas (nodeva kā daļa no sociālās apdrošināšanas) rada stabilu un pat pārpalikumu veidojošu fondu, kas nav atkarīgs tikai no valsts budžeta iespējām. Spēj elastīgi adaptēties cikliskām ekonomikas pārmaiņām.	Tirdzniecības un rūpniecības ministrija ir atbildīga par darbvieta radīšanu pa nozarēm, savukārt izglītības ministrijas aģentūrā ir "prasmju piedāvājuma" komanda katrā nozarē, kas uzrauga prasmju vajadzības un prognozēšanu. Veiksmīgi darbojas divi portāli – uz izglītību vērsts un uz nodarbinātības atbalstu vērsts. Efektīvi sadarbojas vairākas ministrijas un aģentūras. Rastās iespēja darba devēju iesaistei.

Francijas analīzes avoti

Caisse des Dépôts. (2026). Rapport d'activité 2025 du Compte personnel de formation (CPF). Direction des politiques sociales.
France Compétences. (2025). Note de conjoncture : Évolution de l'offre de certification professionnelle.
Ministère du Travail, de la Santé et des Solidarités. (2026). Bilan du reste à charge pour les utilisateurs du CPF: Impacts et perspectives.

Lietuvas analīzes avoti

Lietuvas Republikas švietimo, mokslo ir sporto ministrs. (2023, 29. lapkritis). Dēl Individualiųjų mokymosi paskyrų sistemos administravimo ir asmenų, siekiančių šioje sistemoje tobulinti kompetencijas ir (arba) jų įgyti, dalyvavimo neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi programose finansavimo ir lėšų skyrimo konkurso tvarkos aprašo patvirtinimo (Įsakymas Nr. V-1515). Teisės aktų registras. <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/751656808e9211ee9de9a70559985a15>
Lietuvas Republikos Vyriausybė. (2021). Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas „Naujos kartos Lietuva“. Finansų ministerija.
Lietuvas Republikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija. (2026). Suaugusiųjų švietimo sistemos plėtros ir KURSUOK platformos veiklos 2025 metų apžvalga. [Oficiālais gada pārskats].
Cedefop. (2025). Policy brief: The future of Individual Learning Accounts – Lessons from the second wave of adopters. Publications Office of the European Union.
European Commission, Directorate-General for Employment, Social Affairs and Inclusion. (2024). Study supporting the implementation of the Council Recommendation on individual learning accounts in the EU. Publications Office of the European Union. <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/7e296238-1634-11ee-806b-01aa75ed71a1>
European Commission. (2026). Joint Employment Report 2026. European Semester Documents.
OECD. (2025). Skills Strategy Implementation Guidance: Lithuania 2025 – Building a Sustainable Funding Model for Lifelong Learning. OECD Publishing.
European Social Fund Agency (ESFA). (2026). Operational data on KURSUOK platform performance and anti-fraud mechanisms. [ESFA Lithuania official portal].
KURSUOK. (n.d.). Nacionālā pieaugušo mācību platforma. <https://www.kursuok.lt>

Nīderlandes analīzes avoti

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. (2021). Besluit stimulering arbeidsmarktpositie (STAP-regeling). Overheid.nl. <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2021-417.html>
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. (2023). Kamerbrief over afbouw STAP-budget en inzet middelen voor scholing. Rijksoverheid.
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. (2025). Subsidieregeling praktijkleren en SLIM-regeling: Jaarplan 2025-2026. Rijksoverheid.
Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV). (2023). Slotrapportage STAP-budget 2022-2023: Bevindingen en leerpunten. UWV Informatievoorziening.
Cedefop. (2023). Individual learning accounts: A guide to implementation. Insights and good practices from the EU ILA Mutual Learning Programme (2023-2025). Publications Office of the European Union.
Cedefop. (2025). The rise and fall of STAP: Lessons for European lifelong learning policies. Publications Office of the European Union.
European Commission. (2024). Country Report Netherlands 2024: Including an in-depth review on the prevention of imbalances. European Semester Documents.
European Commission. (2026). Joint Employment Report 2026: Annex on the implementation of Individual Learning Accounts in Member States. Publications Office of the European Union.
OECD. (2023). Future-Proofing Adult Learning in the Netherlands: From STAP to Targeted Support. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/adult-learning-netherlands>
Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). (2024). Statistieken STAP-scholingsregister en kwaliteitsborging. [DUO Open Data portal].
NRTO. (2025). Gedragscode en kwaliteitslabels voor private opleiders in het post-STAP tijdperk. Nederlandse Raad voor Training en Opleiding.

Īrijas analīzes avoti

Government of Ireland. (2000). National Training Fund Act, 2000. Office of the Attorney General.

Department of Further and Higher Education, Research, Innovation and Science (D/FHERIS). (2023). National Training Fund: Expenditure Report and Estimates 2024. Government Publications.

Department of Further and Higher Education, Research, Innovation and Science (D/FHERIS). (2025). Skills to Advance: Strategic Implementation Plan 2025-2027. Government Publications.

SOLAS. (2024). Future Building: FET Strategy 2020-2024 Mid-term Review and 2025 Outlook.

Expert Group on Future Skills Needs (EGFSN). (2024). Skills for the Zero Carbon Economy: 2025 Update. Department of Enterprise, Trade and Employment.

Indecon International Economic Consultants. (2018). Independent Review of the National Training Fund. Prepared for the Department of Education and Skills.

Quality and Qualifications Ireland (QQI). (2025). Quality Assurance Guidelines for Micro-credentials and Short Courses.

Skillnet Ireland. (2025). Annual Report 2024: Transforming Business through Talent.

European Commission. (2024). Implementation of Individual Learning Accounts in Ireland: Case Study on the National Training Fund. European Semester Thematic Factsheet.

OECD. (2023). OECD Skills Strategy Ireland: Assessment and Recommendations. OECD Skills Studies. OECD Publishing.

OECD. (2026). The Governance of Adult Learning Systems: Comparative Analysis of Ireland, Denmark and the Netherlands. OECD Publishing.

MicroCreds Ireland. (2026). National Platform for University Micro-credentials: User Statistics and Course Catalog.

Higher Education Authority (HEA). (2025). Human Capital Initiative (HCI) - Impact Report 2020-2025.

Singapūras analīzes avoti

Ministry of Education (MOE) Singapore. (2026). Committee of Supply Debate 2026: Enhancing the SkillsFuture Ecosystem. [Oficiālais paziņojums].

SkillsFuture Singapore (SSG). (2025). SkillsFuture Singapore Year-in-Review 2025: Outcomes and Impact of the Mid-Career Level-Up Programme.

Sung, J. (2025). Lifelong Learning in the Age of AI: The Singapore Case Study. Institute for Adult Learning.

10. pielikums. KN ietvara kartēšanas elementu apraksts¹¹³

A1. Novērtēšanas mehānisma veidu apraksts. Sertifikācija ir visbiežāk izmantotais KN mehānisms (63% gadījumu). Tā apliecina noteiktu kvalitātes standartu sasniegšanu un balstās uz pārredzamu sistēmu, kas informē sabiedrību par mācību kvalitāti. Sertifikācijas informācijas centralizēšanai tiek ieteikts ieviest reģistru.

A2. Atbildīgā institūcija. Visbiežāk KN funkcijas pilda valsts aģentūras (47%) un ministrijas (42%), bet NVO un citas organizācijas (11%). IMK kontekstā svarīgi, lai atbildīgā institūcija labi izprastu IMK specifiskās kvalitātes vajadzības.

A3. Pakalpojumu sniedzēja novērtēšana. KN pārsvarā tiek veikta iekšēji vai centralizēti, ārpus pakalpojumu izmantošana ir reti sastopama (8%). IMK parasti aptver daudz plašāku mācību jomu un pakalpojumu sniedzēju loku, kas var prasīt ciešāku sadarbību ar ārējām institūcijām.

A4. Novērtēšanas tvērums. OECD pārskatā novērtēšana aptver aptuveni vienādās daļās: pakalpojumu sniedzējus, programmas un abus kopā. IMK kontekstā novērtēšanas tvērums jāpaplašina, iekļaujot arī pašus izglītojamos. KN speciālistiem ir nepieciešama dziļāka izpratne par lietotājiem un viņu mācību rezultātiem.

A5. Izmaksas. Dati par KN izmaksām ir nepilnīgi - vairāk nekā puse aptaujāto valstu šo informāciju nav sniegušas. Iespējams, tāpēc ka KN izmaksas ir iekļautas KN institūciju ikdienas darbībā un tās grūti izsekot atsevišķi. Dažās valstīs IMK pārrauga prasmju vai kvalifikāciju aģentūras, kas uzrauga visas akreditētās programmas. Līdz ar to lielākā daļa IMK piedāvāto programmu jau ir sertificētas.

B1. Novērtētie mācību aspekti. Kategorija aptver kvalitātes novērtēšanas īstenošanu praksē - ārējā sertifikācija, vadības kvalitāte, organizatoriskie faktori, normatīvo prasību ievērošana, mācību process un personāla kvalitāte. Pētījums atklāj, ka visbiežāk novērtēti ir mācību process (94%), organizatoriskā struktūra (72%) un mācībspēku kvalitāte (63%).

B2. Novērtēšanas rīki un metodes. Visbiežāk izmantotā KN metode ir klātienē pārbaudes (62%), savukārt darbības rādītāju analīze un aptaujas tiek izmantotas reti (abas 9%). Lai gan OECD ietvarā tas nav iekļauts, tiešsaistes atsauksmju datu izmantošana ir vērtīgs papildu rīks.

C1. Vērtēšanas sistēma. Aptaujātajās valstīs tiek izmantotas vai nu daudzpakāpju vērtēšanas sistēmas, vai vienkāršas "nokārtots/nenokārtots" sistēmas. Pēdējā ir populārāka (izmanto 58% valstu), pateicoties tās vienkāršībai un zemām izmaksām,

¹¹³ Kartēšanas elementu apraksta tulkojums ir mašīntulkots, izmantojot Google Gemini rīku

savukārt daudzpakāpju sistēmu izmanto tikai 11%. Daudzpakāpju sistēma sniedz detalizētāku informāciju uzlabojumu identificēšanai, taču IMK kontekstā vērtēšanas metodes bieži vien ir iepriekš noteiktas, jo programmu un pakalpojumu sniedzēju novērtēšanu jau veic esošās KN institūcijas.

C2. Validācijas periods. Lielākajā daļā valstu (58%) novērtēšanai ir noteikts fiksēts termiņš, lai gan pārskats nenorāda konkrētu biežāko ilgumu. IMK gadījumā validācijas periods var būt iepriekš noteikts citu iestāžu veiktās validācijas dēļ, kā arī tāpēc, ka tiek izmantotas kombinētas novērtēšanas metodes, piemēram, pašnovērtējums apvienojumā ar klātienes pārbaudi, kas ļauj pagarināt laika intervālu starp pārbaudēm ģeogrāfisku vai izmaksu apsvērumu dēļ.

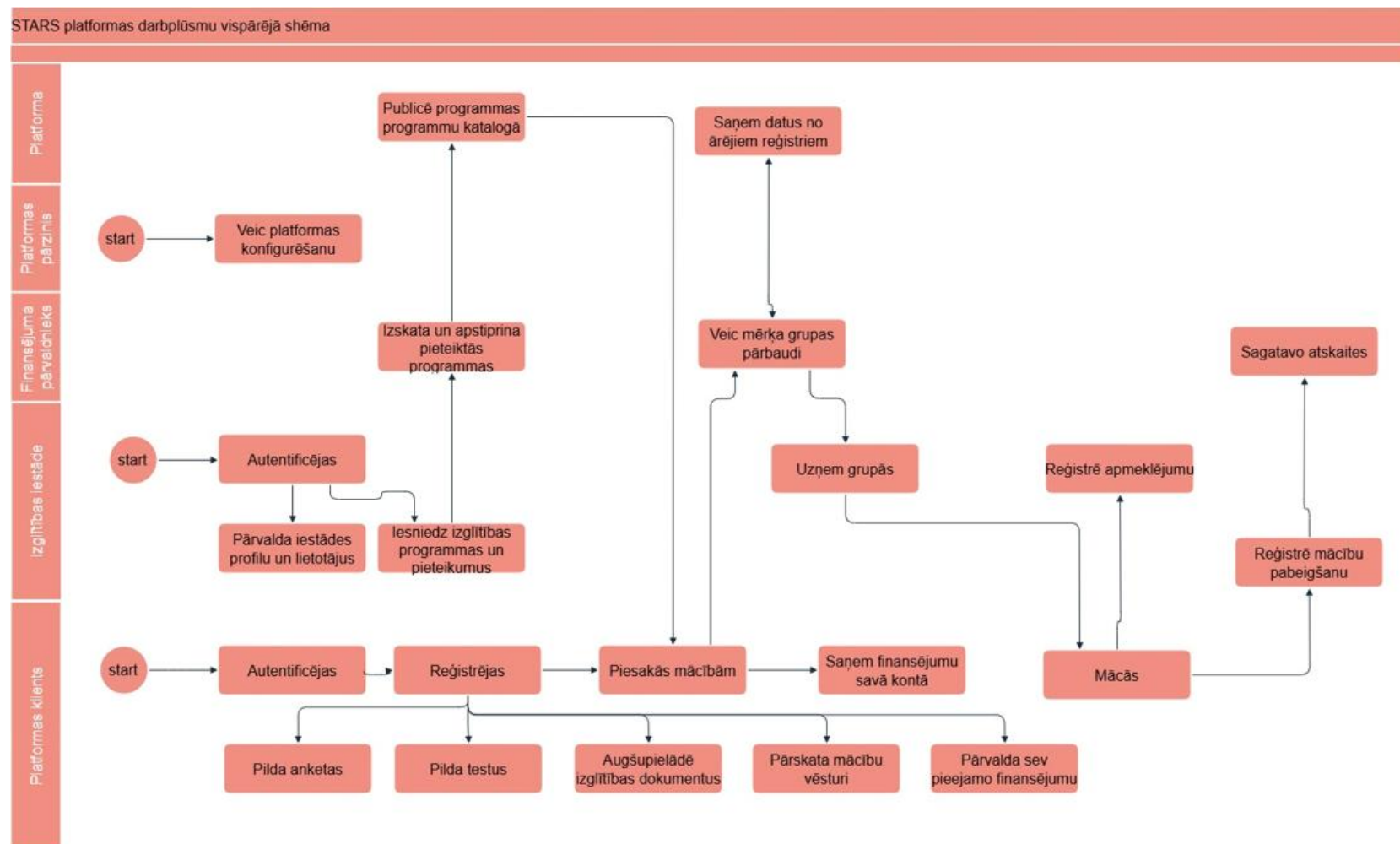
D1. Ieguvumi pakalpojumu sniedzējiem. Galvenie ieguvumi pakalpojumu sniedzējiem, kas piedalās KN procesā, ir tiesības pretendēt uz publisko finansējumu (48%) un kvalitātes marķējuma izmantošanas tiesības (43%).

11. [pielikums. Gala ziņojums” Individuālo mācību kontu pieejas aprobācijas Ex post \(noslēguma/pēc investīcijas\) izvērtējums Atvēršanas fonda projekta “Individuālo mācību kontu pieejas attīstība” ietvaros”](#)

12. [pielikums. Gala ziņojums “Zvērināta revidenta finanšu audita un projekta rezultātu atbilstības audita pakalpojuma nodrošināšana, IMK projekta rezultātu atbilstības izvērtējums”](#)

13. [pielikums. Latvijas iedzīvotāju reprezentatīva aptauja par STARS zīmola atpazīstamību un izvērtējumu](#)

14.pielikums. STARS platformas darbplūsmu vispārējā shēma

15.pielikums. IMK pieejas un STARS attīstības ieteikumu kopsavilkums no visām sadaļām

Ieteikuma joma	Ieteikumi (pilni citāti no nodaļas teksta)
IMK pārvaldības modelis	<p>Ieteikumi</p> <p>Nodrošināt skaidri definētus, vienotus un pastāvīgus starpinstitucionālās sadarbības procesus, lēmumu pieņemšanas principus un termiņus PI īstenošanai, kas pārsniedz konkrētu projektu ietvaros definēto sadarbību (Ernst & Young Baltic, 2026).</p> <p>Pēc 2.3.1.4.i. investīcijas "IMK pieejas attīstība" noslēgšanās turpināt un pilnveidot konsultatīvo partneru sadarbības formātu un veicināt iesaisti, izmantojot gan formālos, gan neformālos mehānismus.</p>
Institucionālās lomas un sadarbības mehānismi	<p>Stiprināt darba devēju iesaisti no konsultatīvas līdz funkcionālai līdzdalībai (Ernst & Young Baltic, 2026).</p> <p>Stiprināt pašvaldību un NVA praktisko iesaisti IMK darbināšanā un STARS platformas attīstībā.</p> <p>Veidot sadarbības mehānismus potenciālo STARS platformas sadarbības partneru loka paplašināšanai – potenciālie atbalsta projektu īstenotāji, pašvaldības.</p>
Partneru kartējums un ekosistēmas attīstība	<p>Paplašināt iesaistīto partneru loku, īpaši STARS platformas attīstībā: veidot pārstāvniecību pašvaldībām, IPS, kā arī esošajiem un potenciālajiem IMK klientiem, darba devējiem, kopienām (piemēram, tehnoloģiju kopienas, reģionu kopienas u.tml.).</p> <p>Stiprināt VARAM iesaisti kā digitālās transformācijas politikas īpašniekam - VARAM aktīvāk jāpiedalās STARS platformas attīstībā.</p> <p>Attīstīt neformālo sadarbību, organizējot zināšanu apmaiņas pasākumus, savstarpējās mācīšanās programmas un praktiķu kopienas (karjeras konsultanti, PI koordinatori u.c.), lai veicinātu regulāru pieredzes apmaiņu starp partneriem.</p>
IMK piedāvātie pakalpojumi	<p>Turpināt izglītības programmu kataloga lietojamības pilnveidi.</p> <p>Pilnveidot karjeras atbalsta pakalpojumu klāstu, kā arī veicināt izpratni par piedāvāto rīku pielietojumu un veicināt to pamanāmību STARS platformas piedāvājumā.</p>
IMK mācību piedāvājums	<p>Veikt padziļinātu izpēti, lai turpmāk mērķtiecīgi stiprinātu profesionālās izglītības iestāžu spēju sacensties par potenciālo mācību dalībnieku interesi. Jautājums – vai profesionālo izglītības iestāžu salīdzinoši neseismīgais starts IMK aprobācijā ir saistīts ar piedāvājuma aktualitāti un/vai tā pasniegšanas veidu, vai iestāžu mārketinga kapacitāti.</p>
IMK lietotāja pieredzes uzlabojumi	<p>Turpināt STARS platformas atpazīstamības veicināšanu, veidojot regulāru informatīvo klātbūtni un kampaņas.</p> <p>Vienkāršot un strukturēt katalogu, t.i., izglītības programmu aprakstus veidot vienkāršā valodā bez birokrātiskas terminoloģijas, kā arī uzlabot filtru ērtību.</p> <p>Atvieglot un saīsināt reģistrāciju, t.i. pārskatīt anketas lauku skaitu un nedaudz pagarināt sistēmas sesijas laiku (<i>session timeout</i>), lai novērstu lietotāju "izmešanu" lēnas datu ievades dēļ.</p> <p>Ieviest digitālu atbalstu sākumos mā jauniem lietotājiem, piemēram, izvietojot reģistrācijas logā īsu video pamācību vai palīdzības čatu, lai palīdzētu lietotājiem pārvarēt bailes no autentifikācijas un digitālo prasmju trūkuma.</p> <p>Pārveidot mācību ceļu par vizuālāku un praktiskāku rīku, kas lietotājam skaidri parāda mācību sasaisti ar viņa karjeras izaugsmes plāniem.</p> <p>Ja nepieciešams, automatizēt atkārtotu lietotāju iesaisti mācībās, piemēram, pēc izglītības programmas absolvēšanas nosūtīt automātisku, personalizētu e-pastu ar STARS platformas pakalpojumu ieteikumiem.</p>

Ieteikuma joma	Ieteikumi (pilni citāti no nodaļas teksta)
ES valstu un Singapūras labās prakses ieteikumi	<p>Ieteicams trīspusējs finansēšanas modelis, kurā piedalās valsts, darba devējs un persona. Ir zināms, ka pašas personas ieguldījums var palielināt motivāciju un atbildīgāku attieksmi pret mācībām.</p> <p>Ilgtermiņš nacionālais finansēšanas mehānisms (ārpus ES fondu atbalsta) ir kritisks – valstīs ar ilglaicīgāko IMK pieejas darbināšanu, tās pamatā ir nacionālais finansējums, kas lielākoties sasaistīts ar darba devēju maksātām nodevām vai valsts ieguldījumu fondu. Apsverams nākotnes mehānisms, kā līdzekļi no esošajiem nodokļu ieņēmumiem tiek pārdalīti mācību vajadzībām (loģikas piemērs – mācības palielina personas karjeras noturību, līdz ar to iespējams pārskatīt finansējumu bezdarba apdrošināšanai par labu mācībām).</p> <p>Mācību atbalsta apmērs un pieejamie atbalsta pakalpojumi tiek diferencēti, piemēram, pēc kvalifikācijas, ienākumu līmeņa, vecuma vai nozares. Galvenais diferenciacijas apsvēruma ir pieejas efektivitāte un sociālais taisnīgums.</p> <p>Svarīga ir ne tikai vienota platforma, bet arī plašāka pieaugušo izglītības ekosistēmas integrācija, piemēram, savietojamība un sadarbība ar valsts reģistriem, darba tirgus datiem un izglītības iestāžu sistēmām. Ekosistēmā kritiski svarīgs ir arī skaidrs lomu un atbildību sadalījums starp ekosistēmas dalībniekiem.</p> <p>Lai arī svarīgi ir garāki termiņi un iespēja uzkrāt atbalsta apmēru, tomēr jānosaka termiņi katram piešķirumam, aktīvi jāatgādina par termiņiem. Īsi atbalsta piešķiruma termiņi rada lēmuma pieņemšanas spiedienu un intereses sakāpinājumus, kas traucē izvēlēties piemērotākās mācības. Singapūrā piesardzīgi diskutē par principa “izmantot vai zaudēt” ieviešanu, jo tas varētu vienlaicīgi gan palielināt mācīšanās aktivitāti, gan veicināt “vieglo mācību” izvēli.</p>
Ieteikumi balstoties uz ārvalstu pieredzē konstatētajiem aktuālajiem izaicinājumiem	<p>Risināt finansiālās ilgtspējas jautājumu pēc iespējas agrāk. Latvijā pāreja no AF uz ESF+ 2026. gadā ir zināma, taču ilgtermiņa mehānisms pēc ES fondu perioda nav skaidrs. Iespējams, pozitīvu ievirzi varētu dot tas, ja STARS platformā būtu pieejamas ar kvalitatīvas un prioritāras izglītības programmas, par kurām 100% maksā pašas personas vai darba devēji.</p> <p>Risināt "vieglo mācību" problēmu. Lietuvas pieredze apstiprina risku, ka dalībnieki izvēlas lētākos un ērtākos kursus, nevis tos, kas faktiski uzlabo karjeras situāciju. Risinājums nav ierobežot izvēli, bet gan aktīvāk virzīt uz prioritārajām izglītības programmām caur augstāku atbalstu noteiktu nozaru mācībām, noteiktu kvalifikāciju (t.sk. mikro kvalifikāciju) ieguvu un karjeras konsultāciju ieteikumiem.</p> <p>Apsvērt verificētas prasmju pases ieviešanu. Kā piemērs var kalpot Singapūras prasmju pase, kas ir vienota sistēma, kurā redzami visi verificētie sertifikāti un darba pieredze. STARS platformā jau tiek uzkrāti dati par apgūtajām izglītības programmām, taču to pārveidošana par darba devējiem nolāšanu, verificētu prasmju profilu paaugstinātu sistēmas vērtību.</p> <p>Attīstīt mikro kvalifikāciju piedāvājumu. Trīs piemērs rāda, ka augstskolu īso moduļu (mikro kvalifikāciju) integrācija IMK sistēmā ir perspektīvs virziens, īpaši augstākas pievienotās vērtības prasmju apguvei un iespējai no vairākām mikro kvalifikācijām noteiktā laika periodā jau iegūt profesionālo kvalifikāciju. Sistēma, kurā “mazās izglītības programmas” var “krāt” un vēlāk apvienot diplomā, ir viens no perspektīvākajiem virzieniem pieaugušo izglītībā. Latvijā šāda modulāra uzkrāšanas loģika varētu būtiski palielināt IMK pievilcību, īpaši nodarbinātajiem, kuriem nav laika pilna laika studijām, bet kuri vēlas pakāpeniski veidot kvalifikāciju.</p>
Finansēšanas loģikas ieteikumi	<p>Turpināt pilnveidot piedāvājuma puses finansēšanas modeli, ieviešot pastāvīgu dinamisku izglītības piedāvājuma pārvaldības modeli, kas balstīts valsts prioritātēs, darba tirgus aktualitātes datus, lietotāju uzvedības analīzē un pakalpojumu sniedzēju kvalitātes izvērtēšanā, nodrošinot regulāru piedāvājuma aktualizāciju un elastīgu reakciju uz vajadzību izmaiņām.</p> <p>Pārskatīt pieprasījuma puses elementu jēgpilnu iekļaušanu, izvairoties no nelietderīga līdzekļu tēriņa pakalpojumiem, kas nav pieprasīti un aktuāli. Saskaņā ar Ex post secinājumiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ attīstīt lietotāju profilēšanas un mērķētas virzīšanas funkcionalitāti, tādējādi uzlabojot indivīda mācību izvēļu atbilstību tā vajadzībām, ▶ pārskatīt mācību ceļa funkcionalitāti un tās nozīmi atbalsta piešķiršanā vai izvērtēt iespēju atteikties no šīs funkcionalitātes. ▶
Finansēšanas modelis un shēmas	<p>Izmantot pēc iespējas vienkāršas dažas finansiālā atbalsta shēmas, kas ir gan vieglāk komunicējamās, gan administrējamās. Aprobācijas dati liecina, ka 100% atbalsts ir efektīvs stimuls un būtu pielietojams īpaši</p>

Ieteikuma joma	Ieteikumi (pilni citāti no nodaļas teksta)
	<p>aktuālām kvalifikācijām un kompetencēm. 500 eiro atbalsts ir pietiekams digitālo prasmju pilnveidei, taču pārnesi uz citām mācību nozarēm vai kompetenču jomām var būt nepieciešama indeksācija.</p> <p>Administratīvā vienkāršība un saprotama komunikācija ir priekšnosacījumi augstākai līdzdalībai, kā arī papildu atbalsta izmantošanai (stipendijai tiek dota priekšroka salīdzinot ar pierādāmu izmaksu kompensāciju).</p> <p>Nepieciešams uzlabot komunikāciju par IMK finansējuma izmantošanas principiem, īpaši par uzkrāšanu, termiņiem, anulēšanu un līdzfinansējumu.</p> <p>Ieteicams IMK atbalstu veidot tā, ka atbalsts pieejams tiem IMK lietotājiem, kas piesakās mācībām no IMK piedāvājuma, savukārt mācību piedāvājums tiek rūpīgi veidots atbilstoši nacionālajām aktualitātēm un stingriem kvalitātes kritērijiem.</p>
Publiskā finansējuma piešķiršanas kritēriji	<p>Ieviest IMK mērķauditorijas segmentāciju, lai mazinātu nevienlīdzības plaisu starp iedzīvotājiem un ar labvēlīgākiem nosacījumiem atbalstītu tos, kam atbalsts vajadzīgs visvairāk. ES valsts pieredzē tiek apsvērti šādi kritēriji: izglītības un prasmju līmenis, nodarbinātības statuss, veselības stāvoklis un invaliditāte, iedzīvotāju vecums, nodarbinātības nozare vai dzīvesvietas reģions.</p> <p>Atkarībā no izvēlētajiem IMK pieejas finansēšanas scenārijiem un pieejamā budžeta apmēra, ir ieteicams izskatīt iespējamās sociāldemogrāfiskos kritērijus IMK atbalsta segmentēšanai. Ieteicami ir kritēriji, kuru atbilstība ir pārbaudāma iestāžu administratīvajos datos, piemēram, vecuma grupa, nodarbinātības statuss, nodarbinātība noteiktā nozarē vai profesiju grupā, izglītības līmenis, veselības stāvoklis, sociālās palīdzības saņemšana u.tml.</p> <p>Ieguldīt resursus aktuāla mācību piedāvājuma (IMK izglītības programmu katalogs) izveidei un valsts atbalsts noteiktā apjomā tiek sniegts tikai aktuālajā izglītības programmu katalogā iekļauto izglītības programmu apguvei.</p> <p>Izmantojot mācību piedāvājumu, kā pieprasījuma regulēšanas un/vai motivācijas līdzekli, ieteicams attīstīt jau izmēģināto stratēģiju, piemēram, augstas prioritātes dārgām mācībām piedāvāt 100% atbalstu, bet pārējām – zemākas prioritātes mācībām piedāvāt 500 eiro atbalstu ar iespēju veikt līdzmaksājumu, ja izvēlētais mācības ir dārgākas. 500 eiro piešķiruma termiņu pagarināt vismaz līdz 12 - 24 mēnešiem, samazinot lēmumu spiedienu un veicinot pārdomātākas ilgtermiņa izvēles, kā arī iespēju sagaidīt, ka izglītības programmu katalogā parādās vajadzīgām atbilstošs piedāvājums.</p> <p>Saglabāt uz rezultātu vērstu kompensēšanu, t.i. piedāvāt kompensēt jau iegūtu sertifikātu vai pozitīvu profesionālās kvalifikācijas novērtējumu.</p> <p>Iesaistot konsultatīvos partnerus, uzturēt aktuālo darba tirgū vērtīgāko starptautiski atzīto sertifikātu sarakstu.</p> <p>Saglabājot atbalstu starptautiski atzīto sertifikātu izmaksu kompensēšanai, ieteicams noteikt ierobežojošus kritērijus – piemēram, izmaksu kompensēšanai izmantot 500 eiro piešķirumu vai limitu, vai arī 100% kompensāciju sniegt tikai personām, kas atrodas pārejas procesā uz IKT nozari.</p>
STARS platformas pilnveides ieteikumi	<p>Vēl viena joma, kas šobrīd nav realizēta ir saistīta ar paplašinātām un personalizētām iespējām dažādu lietotāju grupām, piemēram, platformā iebūvētā analītika par IMK lietotāju uzvedību (modeļiem) un personalizēti digitālos karjeras atbalsta pakalpojumi, t.sk. ieteikumi mācību ceļam un viedo (ar MI darbināmi personalizētie ieteikumu dzinēji, mašīnmācīšanās iespējas darba tirgū aktuālu prasmju analīzei) pakalpojumu slānis.</p> <p>Ex post ziņojumā ieteikts vidējā termiņā attīstīt STARS platformu kā vienotu PI kontaktpunktu, kur koncentrējas dažādu projektu, valsts budžeta instrumentu un maksas piedāvājums pieaugušo izglītībā, kas ļauj turpināt STARS platformas pilnveidi un aprobāciju, pilotēt dažādu mērķa grupu iesaisti un tehnisko risinājumus, kā arī nodrošināt IMK pilotprojekta rezultātu (izveidoto platformu STARS) uzturēšanu.</p> <p>Attīstīt STARS platformu no pieteikšanās platformas uz prasmju pārvaldības un atbalsta virzīšanas instrumentu, tostarp pilnveidojot datu apmaiņu ar citiem reģistriem un informācijas sistēmām. Turpināt attīstīt lietotāju profilēšanas un mērķētas virzīšanas funkcionalitāti, tādējādi uzlabojot indivīda mācību izvēļu atbilstību tā vajadzībām.</p> <p>Ieteikumi</p> <p>Ex post ziņojumā pausts ieteikums PI atbalsta projektu fragmentācijas novēršanai, paralēli MKN izstrādājot arī speciālu MK instrukciju, kas noteiktu vienotus horizontālos principus visiem valsts atbalstītajiem PI projektiem</p>

Ieteikuma joma	Ieteikumi (pilni citāti no nodaļas teksta)
	<p>neatkarīgi no to finansējuma avota. Šāda instrukcija stiprinātu STARS platformas ilgtspēju un atvieglotu iedzīvotāju izpratni (t.sk. lietotāju pieredzi) par pieejamajām atbalsta iespējām. Instrukcija aptvertu vienotus principus mērķa grupu noteikšanai, saista ar darba tirgus vajadzībām, institucionālās sadarbības pieeju, datu izmantošanas un rezultātu uzraudzības kārtību, kā arī pakalpojumu kvalitātes nodrošināšanas pamatprincipus.</p> <p>Ieteikumi</p> <p>Nepieciešami uzlabojumi situācijā ar sadarbību tā, lai tā varētu savienoties ar nacionālajiem un Eiropas izglītības ekosistēmā izmantotajiem ietvariem.</p> <p>Ieteikumi turpmākai izstrādei: par kritiskām prasībām izvirzīt elastību, pieklūstamību un savietojamību ar VIS, ievērot izglītības nozaru standartus, kā arī EdTech sektora labāko praksi. Pievērst uzmanību nefunkcionālajām prasībām (lietojamība, drošība, pieklūstamība), jo tās nodrošina platformas uzticamību un atbilstību normatīvajiem aktiem.</p> <p>Error! Reference source not found.Error! Reference source not found.</p>
Lietotāju pieredzes ieteikumi	<p>Lai uzlabotu STARS platformu, nepieciešams vienkāršot valodu, optimizēt meklētāja un filtru darbību un padarīt uzskatāmāku praktisko informāciju par mācību norisi un piedāvātajiem karjeras atbalsta rīkiem - tādējādi mazinot plaisu starp STARS tehniskajām iespējām un lietotāju vajadzībām.</p> <p>Lai novērstu terminoloģijas neskaidrību un informācijas arhitektūras trūkumus, nepieciešams sākumlapā vai galvenē ievietot īsu, lietotājam saprotamu skaidrojumu par platformas darbības principiem un galvenajiem jēdzieniem, izvairoties no birokrātiskas valodas. Tematiski līdzīgas sadaļas jāapvieno un saturs jāstrukturē ar vizuāliem elementiem (virsraksti, akordeona saraksti un sānu izvēlnes), lai lietotājs varētu efektīvi pārskatīt informāciju.</p> <p>Ieteicams regulāri veikt pieklūstamības un lietojamības izvērtējumus, kā arī jau STARS platformas izstrādes procesos iesaistīt pieklūstamības un lietojamības ekspertus.</p> <p>Regulāri iesaistīt IPS un citus esošos un potenciālo sadarbības partneru pārstāvjus STARS platformas izstrādes procesos, lai nodrošinātu attiecīgo vajadzību realizāciju.</p> <p>Jānodrošina virzība atbilstoši "vienas pieturas aģentūrai" pieaugušo izglītībā, kas īsteno dažādu pušu vajadzības (dažādas iesaistītās puses jau šobrīd saskata STARS platformas būtisku potenciālu kļūt par "vienas pieturas aģentūru" pieaugušo izglītībā).</p>
Pakalpojumu kvalitātes ieteikumi	<p>Ex post ziņojumā ir ieteikts Izvērtēt iespēju STARS platformā ieviestu izglītības programmu reitingu sistēmu papildināt arī ar izglītības pakalpojuma sniedzēja reitingu (daļēji atbilst D1 elementam kvalitātes zīme/reitings). Publisko reitingu vēsturei ir jābūt pieejamiem arī pēc atbalsta projekta noslēguma (ne tikai aktuālajam piedāvājumam).</p> <p>Ex post ziņojumā ieteikts izvērtēt iespēju izveidot kvalitātes uzraudzības pieeju, kas vērtē ne tikai mācību īstenošanu, bet arī rezultātu izmantojamību darba tirgū, definējot ekonomiskā ieguvuma iznākumu un rezultātu rādītājus, kā arī to sistemātisku izvērtēšanas kārtību (daļēji atbilst A4 elementam ietekme uz absolventiem).</p> <p>Ietekmes un novērtējumu aptauju datus izmantot kā agrīnas brīdināšanas sistēmu kvalitātes uzraudzībai - ja vidējie rādītāji (atlasītie KPI) krītas vai neapmierināto īpatsvars pieaug, jāaktivizē konkrēti uzraudzības pasākumi.</p> <p>Aptauju rezultātus var arī izmantot kvalitātes zīmju piešķiršanai labākajiem sniedzējiem (piem., top 10% vai statistiski nozīmīgi augstākie vērtējumi).</p> <p>Lai aptaujas spēcīgāk integrētu kvalitātes nodrošināšanas sistēmā, jāveicina mācību dalībnieku atsaucība (mērķis transakciju aptaujām ieteicams virs 60-70%). Kā atsaucības veicināšanas soli ieteicams pievienot aptauju kā pēdējo soli pirms digitālā apliecinājuma lejupielādes.</p> <p>Vēlams noteikt minimālo respondentu skaitu, lai vērtējums būtu uzticams, un jāreaģē uz ļoti zemiem vērtējumiem (1-2) - personiski sazinoties ar respondentiem vai IPS, noskaidrojot iemeslus. Nepieciešamo resursu plānošanai jābalstās uz gadījumu skaitu (piemēram, cik cilvēku jāsakontaktē), iesākumā tas būtu veicams, kā manuāls darbs, iespējams, ieviešot pakāpenisku automatizāciju.</p>

Ieteikuma joma	Ieteikumi (pilni citāti no nodaļas teksta)
	<p>Ietekmes aptaujas dati var kalpot kā atskaites punkts, ko iekļaut mācību rezultātu novērtēšanai, kā arī kopējam atbalsta projekta kvalitātes vērtējumam, piemēram, ka atbalsta projekts ir jāturpina, jo sniedz daudzveidīgu ietekmi.</p> <p>IMK pieejas attīstības kontekstā būtisks rādītājs ir "motivācija turpināt mācības". Ieteicams šāda veida rādītāju iekļaut arī mācību novērtējuma aptaujā, kā vienu no vērtējamajiem aspektiem, piemēram, noskaidrojot vai gūtā mācību pieredze rosina turpināt mācīties.</p> <p>Ieteiktie kvalitātes nodrošināšanas sistēmas papildinājumi balstās uz regulāru datu analīzi un agrīnas brīdināšanas principu, lai savlaicīgi identificētu kvalitātes riskus STARS platformā. Piedāvājumā apvienoti gan kvantitatīvi, gan kvalitatīvi rādītāji, kas raksturo izglītības pakalpojumu sniedzēju, izglītības programmu un mācību dalībnieku pieredzi, kā arī STARS platformas procesu kvalitāti. Šāda pieeja ļauj ne tikai novērtēt rezultātus, bet arī operatīvi rīkoties, lai uzlabotu pakalpojumu kvalitāti un sistēmas uzticamību.</p>
<p>Komunikācijas un zīmola vadības ieteikumi</p>	<p>Balstoties uz reprezentatīvās aptaujas rezultātiem iespējams padziļināti izpētīt dažādu sociāli demogrāfisko grupu populārākos informācijas kanālus un atkarībā no turpmāko kampaņu mērķiem tos pielietot komunikācijas plānošanā., kā arī līdzīgu mērījumu atkārtot vismaz reizi divos gados.</p> <p>Stiprināt "mutvārdu" un profesionālo tīklu kanālus. Personiskās rekomendācijas - kolēģi, vadītāji, tuvinieki, ir visnoturīgākais un ietekmīgākais informācijas avots, kas minēts reģistrācijas anketās. Tas nozīmē, ka nepieciešams komunicēt ar darba devējiem, personāla speciālistiem un vadītājiem. Ieteicams izstrādāt gatavus komunikācijas materiālus, ko darba devēji var nodot saviem darbiniekiem - e-pasta šablonus, infografikas, prezentācijas sanāksmēm.</p> <p>Sociālie mediji ir prioritārs digitālais kanāls, jo uzrāda augstus rādītājus. Regulāra un mērķēta klātbūtne sociālajos medijos ir obligāta. Influenceru sadarbība un kopienu aktivizēšana var palielināt sasniedzamību starp specifiskās mērķgrupās.</p> <p>Vairums apmeklētāju ienāk STARS caur tiešo saiti, t.i. pēc kāda konkrēta ieteikuma vai atsauces. Svarīgi nodrošināt, ka STARS saite ir iekļauta visos partneru komunikācijas materiālos, e-pastos, dokumentos un tīmekļa vietnēs, jo īpaši izglītības iestāžu, pašvaldību un darba devēju organizāciju kanālos.</p> <p>Paplašināt reģionālo komunikāciju caur pašvaldībām, jo tas vēl arvien ir kā neizmantotais potenciāls. Strukturēta sadarbība ar pašvaldībām, kas nodrošinātu regulāra informācijas iekļaušana pašvaldību izdevumos, tīmekļa vietnēs un sociālajos kontos varētu uzlabot mērķa grupu sasniedzamību reģionos un iesaistot mazāk digitāli aktīvās mērķgrupas.</p> <p>Aktivizēt karjeras konsultantus kā komunikācijas kanālu, jo tas vēl arvien ir kā neizmantotais potenciāls, jo var nodrošināt kvalitatīvāko un mērķtiecīgāko mācību ieteikumu. Ieteicams investēt konsultantu kapacitātē un motivācijā aktīvi iepazīstināt klientus ar STARS platformu, kā arī padarīt konsultantu tīklu redzamāku STARS platformā un komunikācijā.</p> <p>Nepieciešams diferencēt komunikāciju pēc auditorijām, nevis veidot vienotu vēstījumu visiem. Jaunieši un augsti izglītoti pilsētnieki bija sasniedzami ar pašreizējo komunikācijas pieeju. Tomēr, tādām auditorijām, kā lauku iedzīvotāji, 40–49 gadus veciem un cilvēkiem ar zemāku izglītību nepieciešami citi kanāli, piemēram, pašvaldību komunikācija, NVA, sociālie dienesti un darba devēji, kā arī, iespējams, citāds vēstījums, kas runā par konkrētiem dzīves situācijas uzlabojumiem.</p> <p>Vīriešu un 50+ grupas zemākā atsauce uz vizuālo materiālu liecina, ka radošajam risinājumam jāpārskata mērķauditorija. Materiāli, kas rezonē ar sievietēm un jauniešiem, var neuzrunāt vidēja vecuma vīriešus, kuriem, iespējams, nepieciešams praktiskāks, uz rezultātu orientēts vēstījums "ko es no tā iegūšu konkrēti".</p> <p>Augstais "grūti pateikt" rādītājs starp zemāku ienākumu iedzīvotājiem, publiskā sektora darbiniekiem un 50+ grupu norāda, ka šo grupu uzrunāšanai nepieciešama mērķtiecīgāku kanālu izvēle un, iespējams, vienkāršāka valoda ar konkrētiem un aktuāliem atbalsta piemēriem.</p> <p>Aptaujas dalībniekiem tika uzdots arī atvērts jautājums par sniegto pozitīvo vērtējumu STARS platformai. Iegūti dati, ka galvenā STARS platformas vērtība ir tas, ka STARS platforma sniedz iespējas mācīties un pilnveidoties, tostarp izmantojot valsts atbalstu. Šādus vērtējumus spontāni izteica 43% no tiem, kas vērtēja STARS platformu pozitīvi. Gandrīz katrs piektais respondents (19%) novērtēja mācību piedāvājuma plašumu un kvalitāti. 14% sniedza vispārīgu atzinīgu vērtējumu, bet</p>

Ieteikuma joma	Ieteikumi (pilni citāti no nodaļas teksta)
	<p>10% izcēla platformas STARS īpašības - vienkāršību, ērtumu, pārskatāmību un saprotamību, kā arī 9% novērtēja iespēju atrast informāciju vienuviet un vēl 9% - universālo platformas pieejamību.</p> <p>Nepieciešams diferencēt komunikāciju pēc auditorijām, nevis veidot vienotu vēstījumu visiem. Jaunieši un augsti izglītoti pilsētnieki bija sasniedzami ar pašreizējo komunikācijas pieeju. Tomēr, tādām auditorijām, kā lauku iedzīvotāji, 40–49 gadus veciem un cilvēkiem ar zemāku izglītību nepieciešami citi kanāli, piemēram, pašvaldību komunikācija, NVA, sociālie dienesti un darba devēji, kā arī, iespējams, citāds vēstījums, kas runā par konkrētiem dzīves situācijas uzlabojumiem.</p> <p>Vīriešu un 50+ grupas zemākā atsauce uz vizuālo materiālu liecina, ka radošajam risinājumam jāpārskata mērķauditorija. Materiāli, kas rezonē ar sievietēm un jauniešiem, var neuzrunāt vidēja vecuma vīriešus, kuriem, iespējams, nepieciešams praktiskāks, uz rezultātu orientēts vēstījums "ko es no tā iegūšu konkrēti".</p> <p>Augstais "grūti pateikt" rādītājs starp zemāku ienākumu iedzīvotājiem, publiskā sektora darbiniekiem un 50+ grupu norāda, ka šo grupu uzrunāšanai nepieciešama mērķtiecīgāku kanālu izvēle un, iespējams, vienkāršāka valoda ar konkrētiem un aktuāliem atbalsta piemēriem.</p> <p>Aptaujas dalībniekiem tika uzdots arī atvērts jautājums par sniegto pozitīvo vērtējumu STARS platformai. Iegūti dati, ka galvenā STARS platformas vērtība ir tas, ka STARS platforma sniedz iespējas mācīties un pilnveidoties, tostarp izmantojot valsts atbalstu. Šādus vērtējumus spontāni izteica 43% no tiem, kas vērtēja STARS platformu pozitīvi. Gandrīz katrs piektais respondents (19%) novērtēja mācību piedāvājuma plašumu un kvalitāti. 14% sniedza vispārīgu atzinīgu vērtējumu, bet 10% izcēla platformas STARS īpašības - vienkāršību, ērtumu, pārskatāmību un saprotamību, kā arī 9% novērtēja iespēju atrast informāciju vienuviet un vēl 9% - universālo platformas pieejamību.</p> <p>Aktualizēt zīmola STARS ilgtermiņa stratēģiju un turpināt zīmola ieviešanu resoros un ieviest zīmola snieguma monitoringu, piemēram, izmantojot reprezentatīvas sabiedrības aptaujas. Ātram zīmola komunikācijas rezultātu novērtējumam pieļaujams izmantot aptaujas arī reprezentatīvos tiešsaistes paneļos.</p> <p>Stiprināt zīmola lietojumu citu resoru PI atbalsta projektos un pašvaldībās, izglītības pakalpojumu sniedzēju vidū.</p> <p>Pāriet no kampaņveidīgas komunikācijas uz pastāvīgas klātbūtnes efektu un atvēlēt tam nepieciešamo budžetu gan konkrētu PI atbalsta projektu ietvaros, gan kopumā PI.</p> <p>Papildināt komunikācijas kanālus un vēstījumus atbilstoši mazāk sasniegto auditoriju vajadzībām.</p> <p>Aktualizēt zīmola STARS ilgtermiņa stratēģiju un turpināt zīmola ieviešanu resoros un ieviest zīmola snieguma monitoringu, piemēram, izmantojot reprezentatīvas sabiedrības aptaujas. Ātram zīmola komunikācijas rezultātu novērtējumam pieļaujams izmantot aptaujas arī reprezentatīvos tiešsaistes paneļos.</p> <p>Stiprināt zīmola lietojumu citu resoru PI atbalsta projektos un pašvaldībās, izglītības pakalpojumu sniedzēju vidū.</p> <p>Pāriet no kampaņveidīgas komunikācijas uz pastāvīgas klātbūtnes efektu un atvēlēt tam nepieciešamo budžetu gan konkrētu PI atbalsta projektu ietvaros, gan kopumā PI.</p> <p>Papildināt komunikācijas kanālus un vēstījumus atbilstoši mazāk sasniegto auditoriju vajadzībām.</p> <p>Komunikācijas rezultāti liecina, ka auditorijai ir būtiski skaidri saprast STARS platformas praktisko pielietojumu. Tādēļ nākamajās kampaņās ieteicams turpināt attīstīt īsus videoformāta skaidrojumus par konkrētām darbībām platformā, piemēram, individuālā mācību konta izveidi, pieteikšanos karjeras konsultācijai, prasmju testu atrašanu, izglītības dokumentu digitalizāciju. Šāds saturs var palīdzēt mazināt iespējamās šķēršļus platformas lietošanai un veicināt auditorijas pāreju no intereses uz konkrētu rīcību (Repute, 2026).</p> <p>Turpmāk ieteicams saglabāt digitālo reklāmu kā vienu no galvenajiem komunikācijas kanāliem, īpaši izmantojot <i>META</i>, <i>YouTube</i> un <i>Google</i> platformas. Nākotnē noteikti jāizsver arī <i>Tik Tok</i> kā reklāmas platforma auditorijas sasniegšanai (Repute, 2026).</p> <p>Vienlaikus nākamajās kampaņās ieteicams stiprināt sadarbību ar darba devēju organizācijām, piemēram, LDDK un LTRK, arī dažādu nozaru uzņēmumiem, lai efektīvāk uzrunātu nodarbinātos pieaugušos arī caur</p>

Ieteikuma joma	Ieteikumi (pilni citāti no nodaļas teksta)
	<p>profesionālajiem komunikācijas kanāliem un darba vidi. Atkarībā no nākamo kampaņu mērķiem un budžeta iespējām, ieteicams meklēt arī jaunus auditorijas sasniegšanas formātus, piemēram, organizēt izbraukuma aktivitātes uzņēmumos vai integrēt platformu STARS dažādos publiskos pasākumos un festivālos, līdzīgi kā tas jau veiksmīgi notiek sarunu festivālā LAMPA (Repute, 2026).</p>
<p>Normatīvā regulējuma ieteikumi</p>	<p>Ilgspējīgas attīstības nodrošināšanai nepieciešams divlīmeņu regulējums:</p> <p>MKN, kas nostiprinātu STARS platformas pārvaldības modeli, institucionālo atbildību, datu aprites kārtību un finansēšanas nepārtrauktību.</p> <p>MK instrukcija, kas noteiktu vienotus horizontālos principus visiem valsts atbalstītajiem PI atbalsta projektiem neatkarīgi no finansējuma avota.</p>
<p>Rezultātu un ietekmes mērīšanas ieteikumi</p>	<p>STARS platformā ieviest datu analītikas un datu monitoringa moduli, kā arī veidot publiski pieejamas atvērto datu kopas, lai veicinātu pārredzamību (caurspīdīgumu) un dažādu auditoriju iesaisti.</p> <p>Turpināt IMK attīstīšanā izmantot eksperimentālu pieeju – nepārtraukti pilnveidojot to, pamatojoties uz sasniegtajiem rezultātiem.</p> <p>Papildināt ikdienā izmantojamās datu kopas un avotus precīzākas ainas iegūšanai.</p> <p>Veidot pieejamas datu kopas un analīzi, kas parāda IMK pieejas ieguvumus un ietekmi uz dažādām auditorijām - iedzīvotājiem, darba devējiem, izglītības pakalpojumu sniedzējiem, pašvaldībām u.tml.</p> <p>Sniegt mērķtiecīgāku atbalstu līdz šim pasīvākajām grupām, aktivizējot tos, kam nav intereses par mācību iespējām un, kas nav mācījušies, piemēram, pēdējā gada laikā. Lai aktivizētu šo auditoriju, nepieciešams piedāvājums ar viegli apgūstamām izglītības programmām, lai pārvarētu inerci un palīdzētu sākt mācīties arī tiem, kam nav nesenās mācību pieredzes.</p> <p>Iedzīvotāji ar zemiem ienākumiem izrāda būtiski zemāku interesi par mācību iespējām, līdz ar to lielāks līdzfinansējums vai pilnīga mācību izdevumu segšana un konkrētu mācību ieguvumu demonstrēšana šai grupai ir kritiska.</p> <p>Respondenti vecumā virs 50 gadiem uzrāda zemāku ieinteresētību (20% "ļoti interesē"). Nepieciešams pielāgot piedāvājumu tieši šai auditorijai, fokusējoties uz konkrētām darba tirgū pieprasītām prasmēm, ko iespējams apgūt samērīgā laikā un balstoties uz priekšzināšanām, kas jau ir, kā arī konkrētiem mācību ieguvumiem.</p> <p>Veikt regulāras reprezentatīvas sabiedrības aptaujas, lai monitorētu īstenoto pasākumu atdevi. Būtisku informāciju var sniegt arī IMK lietotāju uzvedības analīze.</p> <p>Ņemot vērā pašmācības un digitālo rīku popularitātes pieaugumu, nepieciešams apsvērt risinājumus gan šādā veidā iegūto prasmju atzīšanai, gan digitālo rīku pieejamības veicināšanai, t.sk. veicinot satura tulkošanu/subtitrēšanu latviešu valodā.</p> <p>Privātā sektora darba devēju iesaistes veicināšana.</p> <p>Veidot abējādu mācību piedāvājumu – gan sabiedrības grupām, kas jāieinteresē un jāiesaista mācībās, gan tiem, kas jau aktīvi mācās un aktīvi pilnveido savas prasmes.</p> <p>Ieteicams valsts atbalsta programmām fokusā iekļaut mērķtiecīgu un segmentētu sabiedrības grupu aktivizāciju, sekojot, attiecīgo sociāldemogrāfisko grupu uzvedības modeļiem:</p> <p>praktiski nelieli mācību kursi par darbā aktuālām tēmām (piemēram, digitālie rīki, datu drošība, prasmes mācīties, finanšu pratība u.tml.) dzīves kvalitātes un nodarbinātības pieredzes uzlabošanai;</p> <p>zemo ienākumu grupai jāatceļ jebkāds finansiāls līdzmaksājums mācībām, kā arī jānodrošina tehniskais atbalsts (datori, reģionālie centri klātienē mācībām, latviešu valodā subtitrētas mācības), lai sekmētu viņu iekļaušanos strauji augošajā mācību digitālajā vidē;</p> <p>privātā sektora darba devēju aktivizēšana gan ar komunikācijas palīdzību, gan, iespējams, caur nodokļu stimuliem investēt darbinieku izglītošanā, mēģinot izlīdzināt plaisu ar publisko sektoru;</p> <p>pašmācībā un globālajās mācību platformās iegūto zināšanu un prasmju transformēšana valstiski atzītā sertifikātā vai kvalifikācijā (kvalifikācijas daļā);</p> <p>jāveicina lielāka augstākās un profesionālās izglītības iestāžu iesaiste pieaugušo izglītībā, kās nozīmē arī izglītības piedāvājuma pielāgošanu, atsaucoties gan nodarbināto personu dzīves ritmam un</p>

leteikuma joma	leteikumi (pilni citāti no nodaļas teksta)
	<p>vajadzībām, gan piedāvājot īsas un elastīgas izglītības programmas, kuru saturs un ieguvumi ir saprotami.</p> <p>ievieš regulāru reprezentatīvu sabiedriskās domas monitoringu, lai sekotu līdzi mērķauditoriju attieksmes un uzvedības maiņai IMK un zīmola STARS kontekstā. Pilnveidot pašu veikto aptauju sistēmu un iegūto rezultātu pielietojumu komunikācijas un zīmola STARS attīstības kontekstā.</p> <p>Reprezentatīvu monitoringu īstenojot vismaz vienu reizi divos gados un aktuālajiem jautājumiem ievieš reprezentatīvas tiešsaistes aptaujas (piemēram, jautājumu blokus reprezentatīvos interneta paneļos) 1-2 reizes gadā vai pēc vajadzības.</p> <p>Kā alternatīva – komunikācijas pakalpojumu sniedzēju darba uzdevumos iekļaut reprezentatīvas tiešsaistes aptaujas īstenošanas prasību.</p> <p>Ilgtspējīga modeļa izveidei būtiski ir pāriet no ad hoc sadarbības uz skaidri definētu procesu pieeju, kas ietver regulārus sadarbības ciklus, skaidru lēmumu pieņemšanas loģiku un termiņus, konkrētu atbildību sadalījumu, efektīvu darba devēju iesaisti. Ex post izvērtējumā uzsvērts, ka institucionālās sadarbības stiprināšana nenozīmē obligāti jaunu struktūru veidošanu, bet gan esošo institūciju sadarbības procesu precizēšanu un praktisku ievērošanu.</p>

16.pielikums. IMK izmaksu struktūra un iespējamie finansējuma avoti

Izmaksu grupa	Apraksts	Finansējuma avoti	Bāzes izmaksas
Izglītības programmu izmaksas 100% vai atbalsta summa	Vidējās izmaksas mācībām gadā vienam dalībniekam Piemēram, 2000 eiro profesionālās tālākizglītības programmas apguvei 500 eiro pārējām izglītības programmām Noteikts % no izglītības programmas maksas (Mācības nodarbinātajiem)	Līdz 2029. gadam ES fondi Pēc 2029. gada nav noteikts	Atbalsts mācībām x saņēmēju skaits
Kompetenču novērtēšanas izmaksas	Ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšana Starptautiski atzītu sertifikātu izmaksu kompensācija	ES fondi līdz 2029. gada beigām Pēc 2029. gada nav noteikts	Novērtēšanas izmaksas x saņēmēju skaits
Karjeras konsultāciju izmaksas	IMK aprobācijas periodā nodrošina NVA, pašvaldības, IPS u.c., IMK aprobācijas budžetā šādas izmaksas netika paredzētas Iespējams, arī turpmāk izmaksas ir ārpus IMK izmaksām		Karjeras konsultācijas izmaksas x saņēmēju skaits
Karjeras atbalsta pakalpojumu izmaksas	Digitālo rīku metodoloģiju izstrādes, adaptācijas, tulkošanas, aprobēšanas izmaksas		Personāla izmaksas un ārpalpojumu izmaksas (iepirkums) par rīku izveidi un/vai maksa par rīku lietošanu
Specifiski atbalsta pasākumi – stipendijas, transporta un izmitināšanas kompensācijas u.tml.	Piedāvājums mācīšanās barjeru mazināšanai profesionālās tālākizglītības programmām, iespējams, nākotnē arī citu izglītības programmu veidu apguvei	Es fondi līdz 2029. gada beigām Pēc 2029. gada nav noteikts	Stipendija 100 eiro/mēnesī x mēnešu skaits x saņēmēju skaits

	Vēlams papildināt grozu ar mentoru atbalstu, partneru pakalpojumiem auditoriju iesaistei mācībās		Vidējā izmaksu kompensācija x saņemšanu skaits u.tml.
Kvalitātes nodrošināšanas izmaksas	Kvalitātes uzraudzības monitorings, uzraudzības pasākumu īstenošana, atskaitīšanās	Es fondi līdz 2029. gada beigām (Vēlams) pēc 2029. gada valsts budžets	Personāla izmaksas vai ārpakalpojumu izmaksas (iepirkums)
Izglītības programmu piedāvājuma izveide un uzturēšana	Darba tirgus vajadzību tulkošana izglītības programmu piedāvājumā, atlases īstenošana, piedāvājuma izveide un administrēšana	Es fondi līdz 2029. gada beigām (Vēlams) pēc 2029. gada valsts budžets	Personāla izmaksas vai ārpakalpojumu izmaksas (iepirkums)
Administrēšanas izmaksas	IMK pakalpojuma attīstība un administrēšana Atkarīga arī no IMK piedāvātā pakalpojumu klāsta un IMK lietotāju skaita	Es fondi līdz 2029. gada beigām (Vēlams) pēc 2029. gada valsts budžets	Personāla izmaksas vai ārpakalpojumu izmaksas (iepirkums)
STARS platformas uzturēšana un attīstība	STARS funkcionalitātes pilnveide un attīstība, pielāgošana nozaru vajadzībām, API sasaiste ar citām VIS, procesu automatizācija, jaunu PI atbalsta projektu izmītināšana platformā	Es fondi līdz 2029. gada beigām (Vēlams) pēc 2029. gada valsts budžets un izmītināto atbalsta programmu "līdzmaksājumi"	Personāla izmaksas vai ārpakalpojumu izmaksas (iepirkums)
Zīmola STARS attīstība un komunikācija ar auditorijām	Atbilstoši zīmola stratēģijai un ilgtermiņa mērķiem	Es fondi līdz 2029. gada beigām (Vēlams) pēc 2029. gada valsts budžets un izmītināto atbalsta programmu "līdzmaksājumi"	Personāla izmaksas un ārpakalpojumu izmaksas (iepirkums)
Mācību satura lokalizācija un integrācija STARS platformā (jāvērtē, vai ir lietderīgi)	Starptautisko un ārvalstu mācību platformu un Latvijā veidotu mācību platformu mācību kursu un mācību materiālu lokalizācija, adaptācija un integrācija STARS platformā	ES fondi līdz 2026. gada jūnijam	Ārpakalpojumu izmaksas (iepirkums), maksa par licencēm (licences summa gadā x licenču skaits)